

Kossuth Lajos Általános Iskola

3441 Mezőkeresztes Összekötő út 28

Telefon: 06-49-530-008, Fax: 06-49-530-009

Email: suli.keresztes@gmail.com

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2020/2.

Készítette: A nevelőtestület

Utolsó módosítás: 2023. szeptember 1.

[A pedagógiai program módosítása a jogszabályváltozások, az intézmény szervezeti jogállásának és folyamatainak esetleges változása, valamint az arra jogosult szervek, személyek kezdeményezésére történik.]

A Pedagógiai Program módosításának indoklása

A Nemzeti alaptanterv módosításáról rendelkező kormányrendelet 4. §-ának (3) bekezdése meghatározza, hogy az iskoláknak 2020. április 30-ig kell felülvizsgálniuk és szükség szerint módosítaniuk a pedagógiai programjukat és az ennek részét képező helyi tanterveiket.

A változások a helyi nevelési programban a következőket érintette:

- alapelvek,
- célok,
- feladatok,
- módszerek, tanulásszervezési eljárások, tevékenységi formák,
- környezeti és egészségnevelési program,
- a személyiség- és a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok,
- beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek,
- a partnerekkel való együttműködés formái, továbbfejlesztésének lehetőségei,

Az iskola helyi tantervében módosultak:

- a választott kerettanterv megnevezését, ideértve bármely, az oktatásért felelős miniszter által kiadott vagy jóváhagyott kerettantervek közül választott kerettanterv megnevezését,
- a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát,
- az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit,
- a Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályait,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját, ha az nem az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik meg
- a foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógus választás szabályait,
- a tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elveit,
- a csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elveit,

A módosítás szerkezeti és tartalmi változásai:

- újszerű, a tanulók együttműködésén alapuló tanulásszervezési eljárások bevezetése,
- témahetek (multidiszciplináris órák) beépítése a kulcskompetenciák fejlesztésének folyamatába,
- hátránykompenzáló tevékenységek a tehetség fejlesztését, a lemorzsolódás, és kirekesztődés megelőzését támogató személyközpontú egyéni tanulási utak megtervezése,
- a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való mindennapos használata,
- elavult pedagógiai tartalmak módosítása
- NAT 2020-ban elvártaknak való megfelelés

A Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola Pedagógiai Programja az általános iskola intézménynevelő tevékenységének jellemzőit tartalmazza. Nevelési programunkban eredeti elveink megtartását semmi sem kérdőjelezte meg, hagyományaink őrzése szempontjából ez fontos is számunkra. Legfőbb feladatunknak az ismeretek, tapasztalatok gyűjtését és azok alapján egységes, a NAT2020 követelményeinek és szellemének, illetve a kerettanterveknek mindenben megfelelő, a változó kor kihívásaihoz folyamatosan alkalmazkodni tudó program kialakítását tekintjük. Ez a szellemi kihíváson túl természetesen technikai fejlesztéseket, a személyi feltételek javítását is jelenti. Figyelemmel kísérjük a szülői elvárásokat, vizsgálni és mérni fogjuk munkánkról kialakult véleményüket. A felvállalt képzési irányokban a jövőben sem tervezünk változásokat. Megőrizzük a meglévő képzés struktúráját, valamint a színvonal-emelés érdekében az adott lehetőségekhez mért fejlesztését.

Tartalom

A nevelőtestület köszöntője.....	7
A Pedagógiai Program törvényi háttere.....	8
Alapadatok.....	9
Helyzetelemzés.....	10
NEVELÉSI PROGRAM	13
1. Küldetésnyilatkozat	13
1.1.Pedagógiai munkánk alapelvei	13
1.2. Célok és feladatok	15
1.3. Eszközök, eljárások	16
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	17
3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	21
3.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	23
4.A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	24
4.1. A személyiség-, és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák	25
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai.....	28
5.1. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	31
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	32
6.1. Különleges bánásmódot igénylő tanulók.....	32
6.1.1. Sajátos nevelési igényű tanulók.....	32
6.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók	33
6.1.3. A kiemelten tehetséges gyermek	33
6.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.....	34
7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlási rendje.....	35
8. Együttműködés szülőkkel, tanulókkal és az iskola partnereivel.....	36
8.1. Kapcsolat külső partnerekkel.....	38
9.A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	39
10.A felvétel és az átvétel –Nkt. keretei közötti- helyi szabályai	40
HELYI TANTERV	42
1. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályai	42
1.1. A fejlesztésben kiemelt pedagógiai feladatok	42
1.2.Egységesség és differenciálás.....	44
2.A helyi tanterv adaptációja.....	45
2.1. A választott kerettanterv megnevezése.....	45
2.2.Kompetenciák fejlesztése	46
2.3.Szabadon tervezhető órák felhasználása.....	50
2.4. Óraszámok.....	51

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	53
3.1. Taneszközök használata	53
4. A választható foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	54
5. A tanulók értékelésének és minősítésének módjai	55
5.1. Az értékelés helyi rendje	55
5.2. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése	57
5.3. Tantárgyi értékelés	58
5.4. Értékelés formái	58
5.4.1. Az írásbeli számonkérés eszközei	59
5.5. Szöveges értékelés az első és második évfolyamon	60
6. Az integrált oktatásban résztvevő sajátos nevelési igényű tanulók	60
7. Tantárgyközi, multidiszciplináris témák, projektek és témahetek	60
8. A csoportbontások szervezésének elvei	61
9. Mindennapos testnevelés	62
10. Az írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai	63
11. Környezeti nevelési program	64
11.1. Erdei iskola	68
12. Egésznapos iskola	69
13. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	70
13.1. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	70
13.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése	71
13.3. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek	72
13.3.1. Határtalanul a hetedikesekkel	72
13.3.2. Informális és nem formális tanulási lehetőségek (EFOP-3.3.7-17-2017-00016)	72
13.3.3. Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program (EFOP-3.3.5-17-2017-00002)	74
13.3.4. EFOP-3.11.1-17 „Szülő-suli”- tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai lemorzsolódás visszaszorítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen keresztül	76
14. A tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának elvei és formái	76
A fenntartótól igényelhető többlet költség	76
Mellékletek megnevezése	78
Függelékek megnevezése	78
A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések	78
MELLÉKLETEK	80
1. számú melléklet Lázár Ervin Program	81
2. számú melléklet Az elsősegély nyújtási ismeretek tananyaga	81
3. számú melléklet Tanulmányi kirándulások javasolt programjai	88
4. számú melléklet Az osztályfőnöki munka tervezése, az órák témái, tananyaga	88
5. számú melléklet A továbbhaladás feltételei – A magasabb évfolyamba lépés követelményei	93
6. számú melléklet Tantárgyi értékelések	149

7.számú melléklet Szöveges értékelés (1. és 2. évfolyamon).....	153
8. számú melléklet: EFOP-3.11.1-17-2017-00009 Szülő-suli” programok megvalósítása a Mezőkövesdi Tankerületi Központ_ oktatási intézményeiben	172
Záradékok	174

**A Mezőkeresztesi Kossuth Lajos
Általános Iskola
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

Mottó:

***„ A gyermek nem felnőtt, de EMBER!
...nem szeszélyeinknek kiszolgáltatott játékszer, de
nem is imádnivaló kegytárgy, nem pofozógép, de nem is
nebántsvirág... nem kötelességteljesítő kis haszonállat, de
nem is csöndes élettelen porcelánbaba... nem gondolattalan
kis állat, de nem is lángeszű csodalény, nem nyűg vagy átok
vagy kiskirály – hanem EMBER!”***

A nevelőtestület köszöntője

A Pedagógiai program sajátos, hiszen minden iskola egyedi értékekkel, hagyományokkal rendelkezik. Ennek következtében sajátosak a nevelési célkitűzések, feladatok, programok. Így van ez a mi iskolánkban is.

Az alábbi Pedagógiai program a Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola nevelőtestülete által, 2008. május 14.-én elfogadott, és a Mezőkeresztes Nagyközség Önkormányzatának Képviselő testülete által a 37/2008 (VII. 31) sz. képviselőtestületi határozatával jóváhagyott többször módosított Pedagógiai Program változata.

A Nemzeti alaptanterv módosításáról rendelkező kormányrendelet 4. §-nak (3) bekezdése meghatározza, hogy az iskoláknak 2020. április 30-ig kell felülvizsgálniuk és szükség szerint módosítaniuk a pedagógiai programjukat és az ennek részét képező helyi tanterveiket.

Új elemek kerülnek be, illetőleg a régieket korszerűsítjük. Bízunk abban, hogy feladatainkat eddigi hagyományainkhoz híven fogjuk megoldani.

Ezen bevezető sorokkal ajánlja a nevelőtestületünk valamennyi olvasó figyelmébe a Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola Pedagógiai Programját.

Mezőkeresztes, 2023. szeptember 1.

Pető Istvánné
igazgató

A Pedagógiai Program törvényi háttere

A 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési –oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról a 7.§ (1) szerint:

Az iskola pedagógiai programja meghatározza:

a) az iskola nevelési programját, ennek keretén belül

- az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, értékeit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait,
- a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat,
- a teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat,
- a közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatokat,
- a pedagógusok helyi intézményi feladatait, az osztályfőnöki munka tartalmát, az osztályfőnök feladatait,
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét,
- a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendjét,
- a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formáit,
- a tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályait
- a felvétel és az átvétel –Nkt. keretei közötti- helyi szabályait,
- az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervet,

b) az iskola helyi tantervét, ennek keretén belül

- a választott kerettanterv megnevezését, ideértve bármely, az oktatásért felelős miniszter által kiadott vagy jóváhagyott kerettantervek közül választott kerettanterv megnevezését,
- a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát,
- az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit,
- a Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályait,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját, ha az nem az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik meg
- a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógus választás szabályait,
- a tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elveit,
- a csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elveit,
- az alapfokú művészeti iskola kivételével az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket,
- a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,
- a tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveket,
- a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elveket,

További jogi szabályozók:

- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (Kiemelten: 13-14.§)
- A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet
- A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat
- 2023. évi LII. tv. A pedagógusok új életpályájáról
- A 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelete a pedagógusok új életpályáról szóló 2023. évi LII. tv. végrehajtásáról

Alapadatok

1. Az intézmény hivatalos megnevezése: Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola
2. Székhelye: 3441. Mezőkeresztes, Összekötő u. 28.
3. Alapító és fenntartó neve és székhelye
 - 3.1. Alapító neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma
 - 3.2. Alapítás éve: 2013.(jogelőd: Kossuth Lajos Általános Iskola)
 - 3.3. Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere
 - 3.4. Alapító székhelye: 1054. Budapest, Akadémia utca 3.
 - 3.5. Fenntartó neve: Mezőkövesdi Tankerületi Központ
 - 3.6. Fenntartó székhelye: 3400. Mezőkövesd, Mátyás király út 223.
4. OM azonosító: 029096
5. Az intézmény alaptevékenysége
 - 5.1. általános iskolai nappali rendszerű nevelés-oktatás 1-8. évfolyamon
 - 5.1.1. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos- enyhe értelmi értelmi fogyatékos)
 - 5.1.2. egész napos iskolai oktatás (1-4. évfolyam)
 - 5.1.3. egyéb foglalkozások: napközi, tanulószoba
 - 5.1.4. maximálisan felvehető létszám: 412 fő
6. A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga
 - 6.1. Helyrajzi szám: 684/3
 - 6.2. Hasznos alapterület: 3084 nm
 - 6.3. Intézmény jogköre: ingyenes használati jog
 - 6.4. Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog
7. Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytat.
8. Beiratkozási körzete: Mezőkeresztes, Mezőnyárad, Csincse

Helyzetelemzés

Személyi feltételek

A nevelőtestület összetétele:

- 1 fő igazgató
- 1 fő igazgatóhelyettes
- 21 fő pedagógus

Nevelő-oktató munkát segítő kollégák:

- 1 fő logopédus
- 1 fő iskolatitkár
- 3 fő pedagógiai asszisztens
- 1 fő rendszergazda

Technikai dolgozók:

- 2 fő portás
- 1 fő karbantartó
- 6 fő takarító

Az intézményben a szakos ellátottság sajnos nem 100%-os.

Tárgyi feltételek

Épületek:

Iskolánk 3 épületben működik. „A”, „B”, „C”, melyek közül az „A” épületrészben található az ebédlő, „B” és „C” épületrészek a tantermeknek adnak helyet,

2014-ben egy nagyobb felújítás keretében (korszerűsítés, szigetelés) átépítésre került a tornacsarnokunk.

Az iskola összes alapterülete 3084 m², melyhez egy-egy gumi borítású és művespálya, egy nagyméretű és egy kisebb méretű füves labdarúgó pálya és egy belső udvar tartozik.

2018-ban került átadásra a belső udvaron található, különálló és felújított felvonulási épület, mely jelenleg közösségi térként funkcionál.

2022-ben a B. és C. épületszárny közötti összekötőfolyosó átépítésre került. A B. épületrész új tetőfedést kapott. 2023-ban megtörtént a villamoshálózat korszerűsítése.

Az épületekben 16 tanterem, 1 könyvtárszoba, 1 számítástechnikai, 1 felzárkóztató tanterem, az iskolarádió működtetéséhez szükséges stúdió működik. Tantermeink bútorzata jó. Az iskola dolgozóinak (intézményvezetés, nevelők, iskolatitkár, technikai személyzet) 8 helyiség áll rendelkezésre. A tornacsarnok öltözőkkel, testnevelői szobával, szertárral, vizesblokkal (zuhanyzók, WC-k) ellátott. Az önkormányzat fenntartásában működő ebédlő egyszerre 75 gyerek számára biztosít férőhelyet. (Az étkezés csoportokban történik.) Takarítószeres tárolására 2 kisebb méretű, oktatási eszközök tárolására egy közepes méretű raktár helyiségünk van.

Iskolánkban a tantermek délelőtti és a délutáni kihasználtsága 80%-os. Délelőtt mindegyikben tanítás zajlik. Délután iskolaotthonos jellegű, napközis, tanulószobai foglalkozások, fejlesztő foglalkozások, szakköri foglalkozások folynak a termekben. A tornacsarnok kihasználtsága 100%-os. Délelőtt testnevelés órák, délután tömegsport foglalkozások, a mindennapos testnevelés órái, illetve különböző edzések folynak. A Fenntartó bérbé is adja a késő délutáni órákban.

Eszközök:

Intézményünk IKT eszközellátottsága jónak mondható. Minden tanterem fel van szerelve interaktív táblával. A korábbi évek pályázati lehetőségeit kihasználva közel 100 db tanulói tablettel rendelkezünk. A pedagógusok 90 %-a rendelkezik notebook-kal, melyet a Fenntartó biztosított. Az internet lefedettsége közepes az épületben. Az IKT eszközök mindennapi használatára pedagógusaink felkészültek. Sajnos a számítástechnikai szaktanterem gépparkja már elavult, cseréje indokoltá vált. Ugyan úgy a nevelői szobában található 2 db asztali gép is. Informatikai eszköztárunkat gazdagítja egy videókamera és drónjaink is vannak.

A tanításhoz használt további oktatási szemléltető eszközeink: térképek, magnók, projektor, fali szemléltető ábrák, modellek, kísérleti eszközök, fejlesztő eszközök. Felsorolt eszközeink többsége a sokévi igénybevétel miatt elhasználódott, selejtezésre és pótlásra szorulnak. A még hiányzó eszközöket és felszereléseket pályázatok segítségével pótoljuk, illetve bővítjük.

Az iskolatitkár és a nevelők munkáját 1-1 régebbi fénymásoló segíti. Ezekon kívül a nevelő - oktató munkát színes nyomtató, fénymásoló, szkennel, fóliázó, spirálzóó segíti.

A tanórákon és a délutáni foglalkozásokon jól használható kisebb eszközök, társasjátékok, szakkönyvek, szótárak biztosítottak számunkra.

Gazdálkodás

A fenntartó (Mezőkövesdi Tankerületi Központ) meghatározza a köznevelési intézmény költségvetését. (Nkt.83§ (2)).

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. (Nkt.26§ (1)).

Helyi sajátosságok

Intézményünk elvégezte az irányított önértékelést és a partneri igény- és elégedettség mérést, megtörtént a külső szakmai ellenőrzés, melynek során képet kaptunk partnereink igényeiről, elvárásáról, együttműködési készségükről, elégedettségükről. Ezeket az eredményeket felhasználtuk a Pedagógiai Program és a Helyi Tanterv írásakor.

Iskolánkban minden végzős tanuló felvételt nyer középiskolába. Az iskolák visszajelzése alapján tanulóink megállják a helyüket a választott iskolatípusban az első évben, az utókövetés alapján 70%-uknak érdemjegye nem romlik.

Iskolánkban az elmúlt évekhez képest egyre több a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló száma.

A felmérések, a tájékozódások alapján a hátrányos helyzet okai a következők:

- egyre fokozódó munkanélküliség,
- csonka család,
- egészségkárosodás (rokkantság),
- szülői gondoskodás hiánya.

A veszélyeztetettség okai:

- a szülői gondoskodás hiánya.

A hátrányos és halmozottan hátrányos, illetve a veszélyeztetett tanulóinkat az osztályfőnök fokozott figyelemmel kíséri. (családlátogatások, egyéni elbeszélgetések, szülővel, tanulóval).

A szülők iskolai végzettsége nagyban befolyásolja, hogy tanulóink milyen ismeretekkel érkeznek iskolánkba. Ez a hozzáadott érték megállapításánál fontos kiindulási pont. Kihatással van később a gyermekek pályaválasztására is, esetükben fennáll a lemorzsolódás veszélye is.

Ebből adódóan iskolánk egyik fontos feladata, hogy az ilyen szociális háttérrel rendelkező gyermekeket felkészítse a képességüknek megfelelő iskolatípusra.

A képzés szerkezete, a tanulás szervezeti formái

A Harmatcsepp Óvoda és Bölcsőde és annak Szentistván úti tagintézményének nagycsoportosaiból tevődik össze legnagyobb részt első osztályosaink létszáma. Az óvodák és az iskola kapcsolata jó. A jó kapcsolattartás érdekében az óvoda és az iskola több közös programot szervez az év folyamán.

A beiskolázás előtt nem kis gondot jelent, hogy azok a gyermekek, akik mentálisan egyébként igen jó képességűek, beszéd-és részképesség-zavaraik további megléte miatt képesek lesznek-e megállni helyüket a jó szintű anyanyelvi fejlettséget kívánó iskolarendszerben. A gyermekek között igen nagyok a képességbeli különbségek. Fontos a sajátos nevelési igény, a hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet mielőbbi megállapítása, a logopédiai szűrés és fejlesztés.

További célunk az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése, partneri együttműködés erősítése szülőkkel, óvónőkkel. *Iskolacsalogató nyílt nap* keretében a leendő 1. osztályos tanulóink szülei is megismerkedhetnek iskolánkban és pedagógusainkkal. A tanév kezdete előtt nyári napközis tábort szervezünk leendő 1. osztályos tanulóink számára. A magasabb évfolyamokon tartott nyílt tanítási napok a szülőknek adnak lehetőséget az iskolában folyó oktató-nevelő munka módszertanába való bepillantásra. Az óvodában megtartott beiskolázási szülői értekezlet és a ballagás meghívottja intézményünk vezetősége. Ennek minden tanévben örömmel eleget teszünk. Jó szakmai kapcsolat alakult ki az óvoda és iskola között.

A tanulók érdeklődése és a kollégák vállalásai alapján - ahol megvan a minimális létszám- alsó és felső tagozaton szakköröket működtetünk a tehetséges tanulók fejlesztésére.

Intézményünkben csoportbontásban oktatjuk a magyar nyelv, irodalom, matematika és angol nyelv tantárgyakat. Az angol nyelv tanulására emelt szinten is lehetőséget biztosítunk, de tanulóink választhatják idegen nyelvként a németet is.

A gyengébb tanulóinknak a korrepetálási órákon, a fejlesztő foglalkozásokon, és a napközis, tanulószobai foglalkozás keretében biztosítjuk a felzárkóztatást. Habilitációs és rehabilitációs, valamint logopédiai foglalkozásokon vehetnek részt.

Az egészséges életmódra nevelést a testnevelési órák (úszás), a mindennapos testnevelés, a tömegsport foglalkozások, szabadidős foglalkozások (túra, korcsolyázás), osztályfőnöki órák, iskolapszichológus, védőnő foglalkozásai is biztosítják.

Iskolánkban a Mezőkövesdi Alapfokú Művészeti Iskola (zeneoktatás) és a Sárospataki Alapfokú Művészeti Iskola (táncoktatás) kihelyezett tagozata működik.

2022. szeptember 1-jétől Ökoiskola lettünk, 2023. januárjától meghirdettük a „Földünkért-Jövőnkért” elnevezésű fenntarthatósági vetélkedőt.

Az intézményi hagyományok ápolása

Az iskola hagyományainak ápolása, ezek fejlesztése és bővítése, valamint az iskola hírnevének megőrzése, öregbítése az iskolaközösség minden tagjának joga és kötelessége. A hagyományok ápolásával kapcsolatos aktuális feladatokat, időpontokat, valamint a felelősöket a nevelőtestület az iskola éves munkatervében határozza meg.

Az intézmény hagyományos kulturális és ünnepi rendezvényei

- A legjelentősebb történelmi eseményekről való megemlékezés iskolai ünnepély formájában minden esztendőben megtörténik. A tanulóközösség a feladatra felkért pedagógusok koordinálásával műsort készítenek.
- Az iskolai ünnepély keretében, műsorral történő megemlékezések helyi szinten, az éves munkatervben szabályozottak, mint pl. az 1956-os forradalomeseményeiről, március 15.
- A tanévzáró ünnepélyünk keretében osztjuk ki a jutalomkönyveket, és a bizonyítványokat.
- A ballagási ünnepélyünk keretében méltó módon búcsúztatjuk el a végzős tanulóinkat.
- Iskolaközösség keretében is megünnepeljük a karácsonyt.
- Közkezdelt hagyományos rendezvényünk a farsangi bál, mely a szülői munkaközösség közreműködésével történik
- Lehetőségünk szerint bekapcsolódunk a járási, a megyei és az országos tanulmányi-, kulturális- és sportversenyekbe. Büszkék vagyunk a tanulmányi és sport versenyeken elért eredményeinkre.
- Értékelési hagyományaink erősítik kiemelkedő tanulóink elismerését. Az évközi munkáért igazgatói, osztályfőnöki, szaktanári dicséretet kaphatnak tanulóink Minden évben megválasztásra kerülhet az „Év diákja” „Az Év kisdíákja” és az „Év leány és fiú sportolója”. Nevelőtestületi dicséretet kaphatnak tanulóink.
- Az iskolai élet eseményeiről, eredményeiről rendszeresen beszámol az iskola honlapja, közösségi oldala, rendszerességgel megjelenő Kossuth Krónika elnevezésű iskola újság, melyet tanulóink is szerkesztenek.
- Rendszeresen jelentkezik az iskolarádió, mely az elmúlt időszakok eredményeiről tájékoztatja a diákokat, illetve a közeli közösségi eseményekre hívja fel a figyelmet.

NEVELÉSI PROGRAM

1. Küldetésnyilatkozat

A küldetés tömény formában testesíti meg az iskola tartós értékrendjét. Tartalmazza a belső értékeket, viselkedési normákat, érdekcsoportokkal szemben követendő magatartási elveket, működési vezérelveket, az iskola által képviselt pedagógiai alapelveket.

A Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola a következőkben fogalmazta meg küldetésnyilatkozatát:

***„ Az iskola arra való: hogy az ember megtanuljon tanulni,
hogy felébredjen a tudás vágya,
megismerje a jól végzett munka örömét,
megízlelje az alkotás izgalmát,
megtanulja szeretni, amit csinál, és
megtanulja azt a munkát, amit szeretni fog. ”***

(Szent-Györgyi Albert)

Tanulóinknak egy életre szóló ajándékot, útravalót kívánunk adni, mert valljuk, hogy mindenféle paradigmaváltás ellenére léteznek egyetemes emberi értékek, amelyekre stabil tudás építhető.

Ha válaszolni kívánunk korunk kihívásaira, tudomásul kell vennünk, hogy ma már nem elegendő a tanórákon kifogástalanul tevékenykedő és az előírt viselkedésmintákat követő gyermeket nevelni. Fel kell vállalni a komplex személyiségfejlesztést, amely az intellektuális fejlesztés mellett az erőteljesebb nevelési funkciók vállalását is jelenti. Ezért:

Intézményünkben, 1-8 osztályban folyik az oktató - nevelő munka. Tanítás után napközis és tanulószobai foglalkozás áll a tanulók rendelkezésére. Szakköri foglalkozásokat tartunk idegen nyelv, környezetvédelem, hagyományápolás, informatika és sport területén. Felzárkóztatás céljából, illetve a továbbtanulás előkészítéséhez differenciált foglalkozásokat tartunk. A Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola minden tanulójának gazdag programot kínál a tanórán kívüli tevékenységekre és szórakozásra is.

Céljaink megvalósításához biztosítjuk az iskola eszközeinek és tantermi felszereltségének folyamatos fejlesztését, a tantestület tagjainak jó szakmai tudását az oktató munkában. "Nyitott" tanárokat foglalkoztatunk, akik nagy munkabírású személyek, tudásukat folyamatosan fejlesztik, továbbképzik magukat. Munkatársaink kiválasztásában arra törekszünk, hogy az intézmény elvárásainak feleljenek meg és a maguk területén minőségi munkát nyújtsanak.

Partnereink észrevételeit összegyűjtjük, s a felmerülő problémákat a legrövidebb úton orvosoljuk.

1.1. Pedagógiai munkánk alapelvei

Azon települések gyerekeiket neveljük, oktatjuk intézményünkben, akiknek szülei elvárják tőlünk, hogy a gyermekükkel megismertessük a különböző világnézeti értékeket, valamint olyan ismeretek birtokába jutassuk őket, amelyek a középfokú tanulmányaik biztos alapjául szolgálnak. Célunk, hogy tanulóink szívesen járjanak intézményünkbe. Segítséget kívánunk nyújtani abban, hogy legyen határozott, pozitív céljuk az életben. Ehhez rendelkezzenek önismerettel, önálló ismeretszerzési képességgel, kommunikációs készséggel, idegen nyelvtudással. Rendelkezzenek az alapvető emberi értékekkel (becsületesség, igazságosság, empátia, önbecsülés, továbbá az élet, az emberi méltóság, az emberi teljesítmény és munka tisztelete), a társadalmi értékekkel (szabadság, demokrácia; a család mint közösség; az anyanyelv és a nemzeti kultúra; a nemzeti hagyományok és identitás ápolása; a társadalmat alkotó csoportok nyelve, kultúrája, identitása; a kulturális

tolerancia, a szolidaritás, a felelősségvállalás és az emberi jogok) és a környezeti fenntarthatóság az egyén integritásának és a közösség kohéziójának alapjainak ismeretével.

Támogatjuk minden tanuló értelmi, szocio-emocionális, erkölcsi és fizikai fejlődését. Alapvető feladatunk, hogy megteremtjük a fejlődés megfelelő feltételeit minden tanulónk számára.

Olyan értékrend kialakításához szeretnénk hozzájárulni, amely megalapozza, hogy az egyén személyes boldogsága mellett értékesnek tekintse a társadalmi együttéléshez szükséges kötelezettségek teljesítését és a különböző társadalmi szerepek betöltését.

Célunk és feladatunk, hogy támogassuk a fejlődő-kibontakozó egyént a harmonikus egyensúly megtalálásában az alábbi területeken:

- önmaga és mások elfogadása;
- autonómia megélése és közösségi felelősségvállalás;
- újító kezdeményezésre való nyitottság és bevált megoldások belátásra épülő alkalmazása;
- reflektív mérlegelés és aktív, cselekvő részvétel a különböző tevékenységekben.

Biztosítjuk a gyermeki jogok maximális érvényesülését, mert a demokratikus szellemben fejlődő gyerek érték. Ez csak a pedagógus és a szülők teljes egyetértésével s együttműködésével valósulhat meg.

Növendékeink érezzék jól magukat az iskolában, ezért igyekszünk olyan légkört biztosítani, amely bizalmat, megértést, tiszteletet sugároz. A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszédre alapul. Legyenek büszkéik hagyományaikra. Legyenek sikeresek hagyományos rendezvényeink.

Olyan nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet szeretnénk kialakítani, mely illeszkedik az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez.

Nagy hangsúly fektetünk a személyre szabott tanulásra, **a tanulókat aktívan bevonjuk a saját tanulásuk tervezésébe és igazgatásába**, mely során az alábbiakat vesszük figyelembe:

- tanulni a tanulást: segítjük a tanulókat abban, hogy kialakíthassanak egy repertoárt tanulás készségeikből és stratégiáikból, hogy képesek legyenek támogatni saját fejlődésüket;
- tanulás értékelése: sokféle értékelési technika használata mellett, a hangsúlyt a formatív értékelésre helyezzük;
- a többféle tanítási és tanulási stratégiát annak érdekében mutatjuk be és tanítjuk a diákjainknak, hogy a megfelelő információra alapozott döntést tudjanak hozni arról, hogy mikor melyiket alkalmazzák;
- helyi tantervünket annak szellemében alakítjuk ki, hogy lehetőséget biztosítsunk a tanulóink számára, melyek segítik őket abban, hogy individuális tanulási utakat alakíthassanak ki, melyek inkább készségeket fejlesztenek, mintsem tudást.
- támogatás: személyes segítséget biztosítunk minden egyes tanulónak bízva abban, hogy ezáltal tanulóinkból tanuló, tanulni tudó, művelt és művelődést igénylő ifjak váljanak.

Foglalkozásainkat úgy szervezzük meg, hogy domináljanak benne **a tevékenységközpontú, differenciált tanulás-szervezési eljárások**, ezenkívül a minden korosztályra vonatkozó **felzárkóztatás** és **tehetség gondozás**.

Arra ösztönözzük tanítványainkat, hogy a tanulás a társakkal való együttműködésben, a problémák megoldásán, az értelmezéseken, az elemzéseken való együttműködésben (kooperatívan) lehet csak teljes. Kiemelten kezeljük az anyanyelv ápolását, kommunikációs készség fejlesztését, az egészséges életmódra nevelést, a környezettudatosságot, az informatikai alapok megszerzését.

Tanulóink magatartása legyen kulturált, sajátítsák el az alapvető erkölcsi normákat, alakuljon ki bennük és bennük is tolerancia a másság iránt.

Váljon igényükké a mindennapos testedzés, a környezetük megóvása.

Tudatosan, tervszerűen, a minőségre törekedve működjön iskolánk a gyerekeket is ezen szellemben neveljük.

Törekszünk az együttműködő, egymás jogait tisztelő szülő- diák-tanár kapcsolat formálására.

Tanulóink megfelelően készüljenek fel a továbbtanulásra, eredményesen illeszkedjenek be a középiskolai körülmények világába.

1.2. Célok és feladatok

Az iskolai nevelés során tanulóinkban az alábbi tulajdonságokat erősítjük:

- jó kommunikációs készség, az értő olvasás képessége, gondolatainak kifejezése helyesen és szabatosan megfogalmazva szóban és írásban
- jó idegennyelv-tudás,
- a tanulás helyes és hatékony módszereinek ismerete,
- a tudás megbecsülése, a szorgalmas tanulás és a munka iránti elkötelezettség
- a tudás továbbfejlesztésének, az ismeretek önálló megszerzésének képessége és igénye
- önállóság, öntevékenység, aktivitás a tanulásban,
- reális önértékelőképesség, helyes énkép kialakulása
- fegyelmezetttség, önfegyelem
- együttműködés a társakkal,
- a szűkebb és tágabb környezetében való eligazodás képessége,
- problémamegoldó képesség,
- erkölcsösség,
- műveltség,
- humanitás,
- kötelességtudat,
- érdeklődés, nyitottság,
- alkotókészség, kezdeményezőképeség és vállalkozói készség
- a természet védelme, gyakorlatiasság,
- jó eredmények elérése,
- reális, pozitív jövőkép-formálás,
- nemzeti kultúránk, történelmünk, anyanyelvünk, környezetünk, értékeink, hagyományaink ismerete, tisztelete, megóvása, ápolása,
- a társadalmilag elfogadott normák szerinti viselkedés,
- a közösségekben éléshez szükséges magatartásformák ismerete és alkalmazása,
- a család, az iskola, a társadalom együttélését biztosító szabályok ismerete és betartása,
- a kommunikáció ismert és elfogadott formáinak és módszereinek ismerete és alkalmazása: vitakultúra, kommunikációs technikák (benn az info-kommunikáció technikai és kultúrája),
- udvarias viselkedés,
- kulturált beszéd,
- a szülők, a nevelők, a társak szeretete és tisztelete,
- a szeretetet nyújtásának és elfogadásának képessége
- hazaszeretet
- más nézetek tisztelete, tolerancia, előítélet-mentesség,
- megfelelő testi és lelki egészség, a mozgás, a sport iránti vágy
- igényesség a saját és környezete tisztaságára.
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Ennek érdekében az alábbi célokat és feladatokat fogalmazzuk meg

Cél:

Alsó tagozaton a nevelés-oktatás során megalapozzuk és kiemelten kezeljük az alap kompetenciák megszerzését, az alapvető képességek és készségek kialakítását és fejlesztését.

Feladatok:

- a tantárgyak és a tanulás iránti érdeklődés felkeltése,
- biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat elsajátíttatása,

- az életkori sajátosságok figyelembe vételével differenciált képesség- és készségfejlesztés,
- a tanulók önértékelésének kialakítása, és kitartásának fejlesztése.

Cél:

Az alapfokú nevelés és oktatás második szakaszában - felső tagozaton -folytatjuk az alsó tagozaton megkezdett oktató-nevelő munkát. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészítjük tanulóinkat a továbbtanulásra és a társadalomba való későbbi beilleszkedésre.

Feladatok:

- az alpműveltség további építése,
- a tanulási technikák helyes kiválasztása, az önálló tanulás igényének kialakítása, az önművelés alapozása, gyakoroltatása,
- az írásbeli és a szóbeli nyelvhasználat egyensúlyára törekvés, kommunikációs készségek fejlesztése,
- a tanulmányi munkájukban lemaradó tanulók felzárkóztatása,
- a tehetségek felkészítése a versenyeken való eredményes szereplésre.

Cél:

Napi testmozgással szeretnénk meg a sportot olyan mértékben, hogy a gyerekekben igénnyé váljon a felnőtt életben is a sportolás, a mozgás szeretete és művelése.

Feladatok:

- fizikai képességek megalapozása,
- szokásrend kialakítása,
- az úszás alapkészségeinek elsajátítása,
- az életkori sajátosságoknak megfelelő játékokon keresztül a csapatszellem és a gyerekek személyiségének fejlesztése, a versenyzés örömeinek biztosítása, a kudarc feldolgozása
- a csapatok erkölcsi tartásának és egységes megjelenésének kialakítása

Cél:

A tanulói közösség erősítésével fejlesszük a tanulók önismeretét, személyiségét és együttműködési készségét. Törekszünk arra, hogy becsüljék meg a nemzeti értékeket.

Feladatok:

1-2. évfolyam: A személyiség fejlesztés megkezdése

3-4. évfolyam: Társas kapcsolatok kialakítása

5-6. évfolyam: A közösség erősítése

7-8. évfolyam: Aktív részvétel az osztály és az iskolai közösségi életében

1.3. Eszközök, eljárások

Intézményünkben az eszközök, eljárások kiválasztásakor, alkalmazásakor az alábbi elvek érvényesülnek:

- a pedagógus szabadsága,
- a nevelés-oktatás célja, tartalma
- a tanulócsoporthoz tartozó összetétele, adottsága, fejlettsége, képessége,
- a tantárgy sajátossága,
- a pedagógus személyisége.

Elvárások:

- az eszközök, eljárások sokszínű alkalmazása,
- az elmélet és gyakorlat egységének érvényesülése,
- a differenciált képesség és készségfejlesztés,
- az aktivitás, alkotókészség, kreativitás, együttműködési készség fejlesztése,
- minél több felfedezésre alkalmas, irányított, önálló tevékenység beépítése az oktatási folyamatba,
- tanulóink sajátítsák el az önálló ismeretszerzés képességét,

Pedagógusaink mindennapi nevelő-oktató munkája azonban arra kell, hogy irányuljon, hogy a fentiekben felsorolt célokat, feladatokat, a megjelölt eszközök, eljárások segítségével minél több tanulóink tekintetében megoldja.

Arra törekszünk, hogy a tanítói, tanári, tanulói tevékenység hatékonyságát segítő pedagógiai eljárások összességét jellemezzék a/az

- egyértelmű elvárások,
- motiválás,
- információhoz jutás szervezése,
- egyéni tanulási utak segítése,
- a csoportbéli tanulási kooperáció előmozdítása,
- diagnosztikus, formatív és szummatív értékelések, mérések elvégzése,
- diagnózisok és prognózisok felállítása,
- igazságos, egyénre szabott értékelés, mely fejleszti a tanulók helyes önértékelési képességének kialakulását.

Összegzésül idézzük Descartes szavait:

„ Nem elég, hogy valakinek jó esze legyen, a fő dolog az, hogy azt jól alkalmazza. A legnagyobb lelkek éppúgy képesek a legnagyobb vétkekre, mint a legnagyobb erényekre, s akik csak lassan haladnak, de mindig az egyenes úton maradnak, sokkal tovább érhetnek, mint azok, akik szaladnak, de eltávolodnak az egyenes úttól.”

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk tanulói a nyolcadik évfolyam végén:

- Minden tantárgyból megfelelnek az alapfokú nevelés-oktatás tanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek.
- Rendelkeznek olyan bővíthető ismeretekkel, készségekkel, képességekkel, jártasságokkal, kompetenciákkal, amely képessé teszi őket arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek.
- Ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolathoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés-és magatartásformákat.
- Meghatározott elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távolabbi jövőjüket és sorsukat illetően.

Természetesen elsődleges célunk az is, hogy minden tanulónk - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a tanórák, tanórán kívüli foglalkozások és a különféle iskolai rendezvények megszervezésével széleskörűen segítse.

Ennek érdekében kiemelt feladatunk:

A tanulók erkölcsi nevelése.

Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

Alkalmazott tevékenységeink:

- személyes példamutatás
- szabályaink megismertetése elfogadtatása
- meggyőzés
- jutalmazás

A tanulók értelmi nevelése.

Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

Alkalmazott tevékenységeink:

- helyi szükségletekhez és lehetőségekhez igazodó tananyag kiválasztása
- korszerű taneszközök, hatékony módszerek, változatos szervezeti formák alkalmazása

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Feladat: Az emberi együttélés szabályainak a megismertetése. Képesé kell tenni diákjainkat érzelmeik hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélésre, az empátiára, a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletteljes emberi kapcsolatok kialakításához. Társas kapcsolatok fontosságának a tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

Alkalmazott tevékenységeink:

- hagyományos tanulásszervezési módok mellett a hatékony tanulásszervezési módszerek (konstruktív valamint tanítási-tanulási munkaformák) alkalmazása

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítendő érzelmek kialakítása.

Alkalmazott tevékenységeink:

- követelés, gyakoroltatás, segítségadás, ellenőrzés, ösztönzés, elismerés-elmarasztalás, jutalmazás-büntetés,
- helyes magatartási - tevékenységi modellek közvetítése (elbeszélés, modellértékű személy bemutatása, műalkotás bemutatása, személyes példaadás).

A tanulók akaratú nevelése.

Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

Alkalmazott tevékenységeink:

- iskolai szokásrend kialakítása
- kötelesség- és feladattudat, céltudatosság fejlesztése
- motiválás

A tanulók nemzeti nevelése.

Feladat: A szülőhely és a haza múltjának megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felkeltése. Az identitástudat fejlesztése.

Alkalmazott tevékenységeink:

- nemzeti identitás erősítését célzó Lázár Ervin Programban való részvétel (**1. számú melléklet**)
- tanulmányi kirándulások (lehetőség szerint)
- osztály és intézményi szintű megemlékezések vallási, nemzeti ünnepekről, emléknapokról
- hagyományaink ápolása (tematikus napok, nyári táborok...)
- Határtalanul program (lehetőség szerint)

A tanulók állampolgárságra, demokráciára nevelése.

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre és helyi közéletben való részvételre.

Alkalmazott tevékenységeink:

- a kommunikációs, együttműködési és szociális készségek fejlesztése a tanítási órákon
- egymás és a másság tisztelete
- erőszakmentesség
- felelősségvállalás, döntés és választási készségek fejlesztése
- önállóság és önérvényesítés fejlesztése a diákönkormányzat munkájában

A tanulók munkára nevelése.

Feladat: Pedagógusainknak a diákok számára átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítanunk, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Tudatosítjuk az emberek által végzett munka fontosságát. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

Alkalmazott tevékenységeink:

- tanórai munkáltatás
- céltudatosság kialakítása
- motiválás
- önértékelési képesség fejlesztése
- egyénre szabott értékelés
- pályaaorientációs nap szervezése
- továbbtanulás segítése „üzemlátogatásokkal”
- pályaválasztási tanácsadás (POK)

A tanulók esztétikai nevelése.

Feladat: Tanulóinkat az esztétikai befogadó képességre, az ítélőképességre, valamint az aktív cselekvő alkotótevékenységre képessé tesszük.

Alkalmazott tevékenységeink:

- élmények biztosítása az emberi, tárgyi, természeti környezetben
- rendezett iskolai környezet (tanterem, mellékhelyiségek, szemléltető eszközök, stb...)
- mintaadó pedagógus megjelenés, viselkedés, munkakultúra

A tanulók testi és lelki nevelése.

Feladat: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. Képessé kell tennünk a diákjainkat lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.

Alkalmazott tevékenységeink:

- mindennapos testnevelés
- délutáni sportfoglalkozások
- túrák, kirándulások
- konfliktusmegelőző technikák alkalmazása

A tanulók egészségnevelése.

Feladat: Fontos, hogy tanulóinkban tudatosítsuk, belássák, mindennapi életük saját maguk által alakítható, megtervezhető, melyben felelősségük van. Ennek megléte alapvető fontosságú abban, hogy a diákok értékrendszerébe az egészséget támogató olyan értékek, mint a megfelelő konfliktuskezelés, egészségtudatos magatartás, az interperszonális kapcsolatok, valamint a mentálhigiéné, beépüljenek, s ellássák funkciójukat.

Alkalmazott tevékenységeink:

- csoport-foglalkozások iskolapszichológus bevonásával
- problémamegoldó gyakorlatok, értékeléssel,
- sport, kirándulás, egészségnap(ok) rendszeres szervezése,
- az iskolai egészségügyi szolgálat tevékenységének elősegítése,
- környezetvédelmi tevékenységek kialakítása (madárvédelem, faültetés)
- a szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése,
- az egészséges életmódra nevelés tantárgyakban történő megjelenítése
- egészségnevelési program kidolgozása, alkalmazása

A tanulóink környezeti nevelése.

Feladat: Elősegítsük a tanulók magatartásának, életformájának kialakulását abból a célból, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, tekintettel az élő természet fennmaradására és a társadalmak fenntartható fejlődésére, valamint óvja, védje a természetes és épített környezetét; olyan életformát alakítson ki, amely mentes a káros hatásoktól.

Alkalmazott tevékenységeink:

- környezeti nevelési program kidolgozása, alkalmazása
- a szelektív hulladékgyűjtés módozatainak és lehetőségeinek megtalálása és fejlesztése
- környezettudatos magatartás és életvitel kialakítása, valamint az erre való nevelés
- az iskolai környezet gondozása, ápolása, kertnevelés, növényültetés, tudatos tervezés.
- a tantermek, folyosók és mellékhelyiségek tisztaságának fontossága és a tisztaság megőrzésének lehetőségei.
- ismerkedés a közvetlen lakóhely helytörténeti gyűjteményével (kultúrtörténeti emlékeivel és értékeivel), ahol a gyerekek megismerhetik a múlt egy szeletét és a megóvásra érdemes részleteit
- természetvédelemhez kapcsolódó versenyeken, pályázatokon való részvétel motiváció és tudás elmélyítés céljából
- kirándulások, túrák szervezése és lebonyolítása a környezet megismerése céljából
- fenntarthatósági témahét megtartása
- Fenntarthatósági vetélkedő szervezése tankerületi szinten

Tanulóink multikulturális nevelése.

Feladat: Diákjainkat olyan tudás, attitűdök, viszonyulások és képességek kialakításához segítsük hozzá, amelyek egy demokratikus társadalom hatékony működéséhez szükségesek, s hogy a különböző csoportokból származó emberek közötti interakciók és kommunikációformák sikeresen működjenek a mindenki számára előnyös, közös jót szolgálva.

Alkalmazott tevékenységeink:

- előítélet mentesség
- gyermekközpontú pedagógiai módszerek alkalmazása
- különböző háttérű tanulók iskolai sikerességének hatékony támogatása

Tanulóink médiatudatosságra nevelése.

Feladat: Tanulóink az ismeretszerzési folyamat során a tudás, a tanulás, a technika új formáit etikusan alkalmazzák. Sikeres párbeszédet alakítsunk ki a médiáról az iskola, a szülő és a gyerekek között, ezzel segítve megalapozni a kreatív, tudatos és biztonságosabb médiahasználatot.

Alkalmazott tevékenységeink:

- IKT eszközök alkalmazása a tanítási órákon és az otthoni feladatvégzés során
- médiapedagógia alkalmazása
- digitális témahét megtartása

Tanulóink pénzügyi, gazdasági nevelése.

Feladat: A tanulóinknak ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról.

Alkalmazott tevékenységeink:

- részvétel a pénz7-en- projektpedagógiai módszerek alkalmazásával
- alapvető pénzgazdálkodással kapcsolatos fogalmak, ismeretek beépítése a tanórákba

Tanulóink családi életre nevelése.

Feladat: Tudatosítsuk tanulóinkban a harmonikus családi minták követését, a családi közösségek megbecsülését. Tanulóink felkészítése a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

Alkalmazott tevékenységek:

- a családokat érintő meglévő problémák kezelése illetve a jövőbeni problémák megelőzése iskolapszichológus és gyermek- és ifjúságvédelmi felelős bevonásával

- egyéni és családi képességek kifejlesztése.
- családok bevonása az iskolai rendezvények szervezésébe, megvalósításába
- családi napok szervezése, lebonyolítása

3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Intézményünk oktató-nevelő munkájában eddig is a kiemelten fontos feladatok közé tartozott az egészséges életmódra nevelés. Nem lesz ez másként a következő években sem, hiszen jelen korunk óriási ellentmondásokat hordoz ezen a téren. Az úgynevezett „fogyasztói társadalom” és a média egyes szegmensei nemhogy az egészséges életmódot „reklámoznák”, hanem szinte az ellenkezőjét teszik. A gyermekek pedig az iskolában (és remélhetőleg otthon is) az egészséges életvitel kialakítására kapnak ösztönzést. Nem könnyű ebben az ellentmondásos helyzetben egy gyermek számára eligazodni. Ezért (is) kezeljük kiemelten fontos területként az egészséges életvitel szemléletének kialakítását.

Céljaink, alapelveink

Az egészség a teljes szellemi, fizikai és szociális jólét állapota. Ebből a rövid meghatározásból adódóan az egészségnevelés célja, hogy elősegítse a tanulók egészséges életvitelének kialakítását. Olyan viselkedési és magatartásformák alakuljanak ki bennük, melyek révén felismerik és megkülönböztetik a saját egészségük megőrzése érdekében követendő utat.

Váljanak képessé arra, hogy nyomomonkövessék saját egészségi állapotuk alakulását. Érzékeljék a külső és belső környezeti tényezőket az azok megváltozásából fakadó és egészségi állapotukat érintő hatásokat. Így képessé válhatnak egészségük megőrzésére, valamint a veszélyeztető hatások elkerülésére, vagy legalább csökkentésére.

El kell juttatni tanulóinkat arra a szintre, hogy az „egészséges életmód” elcsépelten hangzó szlogenjét valós tartalommal töltsék meg, az mindennapi életük részévé váljon. Ne érezzék kötelező feladatnak az ide kapcsolódó tevékenységeket, hanem belülről fakadó, természetes igényként éljék meg. Ezt kialakítani pedig hosszú évek munkájával, és csakis egészen kisgyermekkortól lehet.

Természetesen ezen feladatok megoldásához az iskolánk egymaga kevés. Ezért nagymértékben kérjük és elvárjuk a „szülői ház” támogatását, hiszen mindannyiunk érdeke, hogy a felnövő nemzedékek egészségesen és egészséges szemléletmóddal éljenek és azt adják tovább az utánuk következő generációknak is.

Az egészségnevelés színterei az iskolában

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul az egészséges életre nevelésben. Tevékenységével szolgálnia kell a tanulók testi, lelki és szociális fejlődését. Tárgyi és személyi feltételeivel is segítenie kell az iskolának abban, hogy azok a pozitív szokások és magatartásformák kialakuljanak, amelyek a tanulók egészségi állapotát megőrzik illetve javítják.

Az alábbi területeket kívánjuk az egészségnevelés témakörébe átfogóan bevonni:

- egészséges táplálkozás
- sport és mozgáskultúra
- káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, bódító- és kábítószer, serkentő anyagok) elleni küzdelem
- gyógyszerhasználat
- betegségek, fertőzések felismerése
- elsősegélynyújtási alapismeretek
- pár, társas és kommunikációs kapcsolatok
- viselkedéskultúra
- életvezetés
- fizikai, szellemi tevékenységek és pihenés egyensúlya

Hagyományos tanórai keretben

- a tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő egészségnevelési vonatkozásokat; minden esetben az óra és a tantárgy jellege határozza meg a probléma illetve a témakör feldolgozásának módját

- kiemelten fontos szerepet szánunk az önálló ismeretszerzésnek. A szemléltetésnek hagyományos és informatikai módját is használni kívánjuk
- fontos, hogy tanulóink alapos elméleti ismeretekre tegyenek szert a fent említett témakörökben, mert ezek hiányában csak felületes alakítói lesznek saját egészségüknek
- tanulói kiselőadások, élménybeszámolók tartása
- az alábbi tantárgyak kiváló lehetőséget biztosítanak az egészségnevelés színterének: biológia, kémia, fizika, technika, testnevelés, magyar irodalom, osztályfőnöki órák.

Nem hagyományos tanórai keretben

- adott témában meghívott szakértők előadásainak meghallgatása, megvitatása
- kiállítások, faliújságok, plakátok készítése a témához kapcsolódó események alkalmával (pl.: egészségügyi világnap, kihívás napja)
- film és videóvetítések szervezése, megbeszéléssel összekapcsolva
- kísérletek, gyakorlati bemutatók, „munkáltató órák” alkalmazása, hogy diákjaink saját tapasztalatokat szerezhessenek – egyúttal a megdöbbenés, elrettentés eszközével élve riasszuk el őket az egészségtelen életviteltől
- tematikus napok szervezése
- szokások kialakítása (napköziben) személyes higiéné, étkezési kultúra, táplálkozási szokások

Tanórán kívüli programok

- a gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol az egészségvédelem és megelőzés hangsúlyos szerepet kap. (sportversenyek, szaktárgyi versenyek)
- nyári táborok, ahol nagy hangsúlyt kapnak az egészséges életre nevelés szempontjai (sporttábor)

Módszerek

Az egészségnevelésben olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével képesek leszünk céljainkat megvalósítani. Ezek mindegyike ismert a kollégák előtt. A módszerek kiválasztásánál ügyelni kell arra, hogy a gyerekek fogadókészek legyenek ezekre, ugyanakkor a célunkat is elérjük vele.

Néhány, a munkánk folyamán alkalmazott módszerekből:

- szituációs játékok
- felmérések készítése osztályokról, évfolyamokról
- problémamegoldó gyakorlatok
- önismereti, önértékelő beszélgetések
- sportversenyek, bajnokságok, kirándulások szervezése
- az iskolaorvosi szolgálat segítése illetve segítségének igénybevétele
- a szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése
- az egészséges életmódra nevelés sokrétű tantárgyi megjelenítése a tananyaghoz kapcsolódva
- a mindennapos testedzés megvalósítása

Bántalmazás, erőszak megelőzése

„Agresszívnek nevezünk minden olyan szándékos cselekvést, amelynek indítéka – nyílt vagy szimbolikus formában – valakinek vagy valaminek kárt, sérelmet vagy fájdalmat okozni.” (Ranschburg Jenő)

Okai:

1. Belső ok (örökölt hajlamosság)

2. Külső okok

- anya, gyermek kapcsolat hiánya, zavara
- negatív családi minták
- pozitív családi értékrend hiánya
- brutális, rideg, dresszúra jellegű, elhanyagoló nevelés
- iskolai hatások (eltúlzott komformizmus, „beskatulyázás”...)
- kortársak által nyújtott negatív minták
- média (TV, film, számítógépes játék) által közvetített agresszió

Iskolai agresszió formái:

- tanár-diák között
- diák-diák között

- csoportos agresszió

Megelőzés:

1. Tanár-diák viszony minőségének javítása (meleg érzelmi légkör, pozitív beállítódás, megfelelő nevelési stílus a tanár részéről)
2. Közös alapértékek, normarendszerek megteremtése a tanulók bevonásával (szünetek alatti ügyelet, szankciók a szabályok megszegőivel szemben).
3. Pozitív teljesítmény- és énkép átadása, kialakítása (ne csak a negatív viselkedést jelezzük, erősítjük, vegyük észre a pozitívát is).

Beavatkozás:

- nyugodt légkör, kölcsönös bizalom kialakítása (gyerek, pedagógus között)
- a zavaró viselkedés leírása, pontos tisztázása
- okok kiderítése, feltárása iskolapszichológus közreműködésével
- helyes viselkedés kialakítása (megbeszélés, szituációs játék – ez hosszabb folyamat)
- szükség esetén kapcsolatfelvétel szülővel, esetleg szakemberrel, szakhatóságokkal

Az intézmény védő, óvó előírásait valamint a rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás szabályait, feladatait intézményünk szervezési és működési szabályzatában rögzítjük.

3.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos **kiemelt feladatok**:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos további céljaink

- tanulóink kapcsolódjanak be az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a **következő tevékenységformák szolgálják**:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés

kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés - ficamok, törések

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat
- egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projekt nap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

(Az elsősegély-nyújtási ismeretek tananyagát a jelen dokumentum 2. számú melléklete tartalmazza!)

4.A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiségfejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának meghatározó feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

A tanulók életkori fejlettségének figyelembe vétele a tanuló közösségek fejlesztéséhez.

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a gyermeknek a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró magatartáshoz, személyiségének lassú átalakulásától az önmagát értékelni és irányítani képes személyiséggé válásáig.

Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedni, illetve az elvégzett munkát értékelni.

Alkalmazott tevékenység:

- DÖK munkáját patronáló pedagógus biztosítása
- DÖK bevonása az iskolai élet tervezésébe, szervezésébe

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha ezekbe a tevékenységekbe a tanulók bekapcsolódnak, benne aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatot gyűjtenek.

Alkalmazott tevékenység:

- DÖK működtetése a jogszabályoknak megfelelően

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségre jellemző az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Alkalmazott tevékenység:

- Diákközgyűlés a DÖK munkaterve alapján

A belső partnerség kialakítása és az egymástól tanulás erősítése.

Feladat: Mikrocsoportok működtetése, melynek dedikált feladata a közösségfejlesztés, mind humán, mind szakmai oldalról.

Alkalmazott tevékenység:

- ILMT pedagógiai rendszer alkalmazása

4.1. A személyiség-, és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

A tanulói személyiségfejlesztésnek legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez képest a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességéhez és az egyes tantárgyakban nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így — a tanulók egyéni és csoportos munkájára támaszkodnak.

Az intézményben a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

Napközi otthon

A közoktatási törvény előírásainak megfelelően, - ha a szülők igénylik - az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban 1-4. évfolyamon napközi, 5-8. évfolyamon tanulószoba működik. A napközis foglalkozások feladata: a tanóra való felkészülés, a helyes tanulási módszerek megismertetése, elsajátítása, segítségnyújtás a házi feladatok elkészítésében, önellenőrzésében, a tanulásban lemaradt tanulók felzárkóztatása, a szabadidő hasznos, kulturált eltöltése.

Tanulószoba

5-8. évfolyamon szervezzük tanulóinknak a szülői igények alapján a tanulószobai foglalkozásokon segítjük a tanulást, a tanulási technikák és módszerek gyakorlását. Figyelmet fordítunk a tehetségesekre, a lemaradókra egyaránt.

Hagyományőrző tevékenységek

Minden tanévben iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor:

- Tanévnyitó
- Kossuth-nap
- Karácsony

- Diákfarsang
- Erdei iskola
- Gyermeknap, DÖK-nap
- Ballagás
- Tanévzáró

Társadalmi-nemzeti ünnepek:

- Október 23.
- Március 15.

Megemlékezések-emléknapok (osztálykeretben, iskolarádióon keresztül):

- október 6. (aradi vértanúk napja)
- Mezőkeresztesi csata emléknapja
- Trianon (június 4.) évfordulóján, (nemzeti összetartozás napja)

Egyéb tevékenységek, vállalások:

- Mikulás
- Anyák napja
- Nyári üdülőtábor , napközistáborok

Más iskolák diákjainak is lehetőséget kínáló versenyek:

- Földünkért-Jövőnkért fenntarthatósági vetélkedő
- Keresztesi kupa terem labdarúgó torna

A társadalmi ünnepek, megemlékezések műsorai egyben városi ünnepeknek is számítanak.

Diákönkormányzat

Intézményünkben a DÖK a közösségfejlesztés egyik alappillére, hiszen több nevelési célt is szolgál. Hatékony munkája segíti a tanáraink és diákjaink közötti „szabályozott” és hatékony kommunikációt, vagyis megtanít a rendszeres és kulturált párbeszédre. Felkészíti diákjainkat a csapatmunkára, az egymásra történő odafigyelésre, a „hierarchiában” való működésre. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
- iskolai felelősi rendszer;
- sportélet;
- túrák, kirándulások szervezése;
- kulturális, szabadidős programok szervezése;
- diáknap
- a tanulók tájékoztatása.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengébb tanulók felzárkóztatását a szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

Az 1.-8. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató órákat tervezünk.

A 7.-8.-évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge teljesítményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képességfejlesztő, felvételi előkészítő foglalkozásokat tartunk magyar nyelv, és matematika tantárgyakban.

További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével- minden tanév elején a törvényi előírásokat figyelembe véve a nevelőtestület dönt.

Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelés órákkal, a tömegsport foglalkozásokkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és az iskolán kívüli versenyekre. A különböző csapatjátékok segítik a csapatszellem, a közösségért vállalt felelősség kialakítását.

Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése mellett az együttműködést, ezáltal a közösségi szellem kialakulását szolgálja.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a szakmai munkaközösségek által szervezett különféle (szaktárgyi, művészeti, komplex) intézményi szintű versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. Ezek időpontját intézményünk éves munkatervében határozzuk meg.

Teremlabdarúgó tornát szervezünk a környék iskoláinak csapatai részvételével minden évben Mezőkeresztesi Kupa néven.

A legtehetségesebb tanulóinkat az iskolán kívüli – magasabb szintű- versenyeken való részvételre- akár egyénileg is - felkészítjük.

A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a szaktanárok végzik.

(A fenntartó biztosítja az utazási költségeket az BM által preferált tanulmányi és sportversenyekre!)

Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői (osztályfőnökök) a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szervezhetnek.

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását segítik a könyvtári órák (Tahy Olga Művelődési Ház és Könyvtár), a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az ilyen foglalkozásokon való részvétel-ha az költségekkel is jár - önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

A munkaközösségek (alsó tagozatos, osztályfőnöki) által javasolt útvonalak a tanulmányi kirándulásokra a 3. számú melléklet tartalmazza.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján, előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl: sportlétesítmények, számítógép, stb.) a tanuló tanári felügyelet mellett, egyénileg vagy csoportosan használják. Ennek részletes szabályozását intézményünk Házirendje tartalmazza.

Hit és vallásoktatás

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 35. §, valamint a 22/2013.(III.22.) EMMI rendelet rendelkezéseinek alapján iskolánk minden évfolyamán megszervezzük az etika és a helyette választható hit-és erkölcsstan-tanítást.

A törvényi előírások értelmében a szülő írásban nyilatkozhat, hogy gyermeke etikaoktatásban, vagy hit- és erkölcsstan oktatásban kíván-e részt venni a tanuló.

Amennyiben a szülő írásban nem nyilatkozik, a gyermek automatikusan etikaoktatásban részesül.

A szülői nyilatkozattételek időpontja a leendő 1. osztályos tanulók szüleinek az általános iskolai beiratkozás időpontja, magasabb évfolyamokon a tanév kezdete. Honlapunkról letölthető a nyilatkozattételhez szükséges dokumentum.

A nyilatkozattételek begyűjtését követően, az iskola igazgatója az érintett egyházi jogi személy meghatalmazott képviselőjének átadja az egyház által szervezett hit- és erkölcsstan oktatásra jelentkezett tanulók adatait. Gyermekeik személyes adatait az iskolán és az érintett bevett egyházon és annak belső egyházi jogi személyén kívül további személyek nem ismerhetik meg, azok más személyeknek nem adhatók át, nyilvánosságra nem hozhatóak.

Az adatok átadását követően, az intézmény vezetője egyeztetést folytat a tanulócsoporthoz kialakításáról azon egyházak képviselőivel, amelyek által szervezett hit- és erkölcsstan oktatás iránti igényről a szülők nyilatkoztak, és amelyek a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállalták.

A hit-és erkölcsstan oktatásával kapcsolatban intézményünkkel jelenleg a következő egyházi jogi személyek állnak kapcsolatban:

- Katolikus Egyház
- Református Egyház

A hittan órák illeszkednek intézményünk órarendjébe. A hit- és erkölcsstan oktatás tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.

Szülő-suli

A fenti tevékenységeken kívül a tanulók korai előmenetelének javítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen alapuló programokat szervezünk az EFOP-3.11.1-17 számú pályázat keretében.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Pedagógusaink egyéni munkaköri leírásuk alapján- mely az intézményünk SzMSZ-ben rögzített- végzik nevelő- oktató munkájukat.

A pedagógusok alapvető feladatai:

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést látson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítést (gyakornok).
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.
- Az info-kommunikációs eszközök ismerete, célszerű használata.
- A tanulás támogatására hatékony tanulási környezetet, és bizalomteli légkört kialakítása.

A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

Minden dolgozónak, pedagógusnak elkötelezettnek kell lennie az egyéni fejlesztésen alapuló, a gyerekek egyéni képességeit figyelembe vevő inkluzív nevelés, oktatás iránt.

Ezért minden pedagógustól elvárjuk a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulókra vonatkozóan a

- tanórai felzárkóztatását
- egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezését
- a gyermekvédelmi feladatok ellátását
- korrepetálását, segítségét, mentorálását
- javító vagy osztályozó vizsgára való felkészítését
- eredményes középiskolai felvételének elősegítését

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdelután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diákönkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az órákői szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

- Partneri, szakmai együttműködések, valamint ezeket támogató gyakorlatok feltárása és rögzítése (ILMT)
- Hospitálások az alsó és felső tagozat közötti átmenet megkönnyítése érdekében
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- Lehetőségeihez képest publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiben.

Az iskola képviselete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe. (önkéntes)
- Lehetőség szerint a település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben. (önkéntes)

A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal:

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.

- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

Szülő-suli

A fenti tevékenységek a tanulók korai előmenetelének javítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen alapuló programokat szervezünk az EFOP-3.11.1-17 számú pályázat keretében.

5.1. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök feladatai:

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdeemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.

- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, a mulasztásokat az. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervzetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikához kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Hetente ellenőrzi az elektronikus naplót (órák naplózása, hiányzás).
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

(Az osztályfőnöki munka tervezése, az órák témái, tananyagai jelen dokumentum 4. számú melléklete tartalmazza)

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók szociális körülményeinek, egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

6.1. Különleges bánásmódot igénylő tanulók

6.1.1. Sajátos nevelési igényű tanulók

Sajátos nevelési igényű (SNI) tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság

együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön. A gyermeknek ezt az igényét minden esetben és kizárólag a szakértői bizottság állapítja meg vagy zárja ki. A szakértői bizottság a gyermekről készített szakértői véleményben javaslatot tesz a különleges bánásmódnak megfelelő ellátásra, az ellátás módjára, formájára és helyére.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása szegregált formában (kiscsoportos fejlesztő foglalkozás gyógypedagógus vezetésével), illetve a többi tanulóval együtt (tanórán), integrált formában folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 2020-as NAT-hoz illeszkedő Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:

- utazó gyógypedagógus
- az Irányelvek figyelembevételével készített eltérő tantárgyi tanterv része az iskola helyi tantervének, ***(jelen dokumentum 2. számú függeléke)***
- a fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek biztosítása,
- a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatása,
- a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök biztosítása szükség esetén,
- képességfejlesztő játékok, eszközök alkalmazása,
- fejlesztő programmal a számítógépek, tanulói tabletek iskolai használata.

6.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló eszközök, tevékenységek

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák,
- tanórai differenciálás, szükség esetén individuált feladatokkal,
- fejlesztő szoba használata képességfejlesztő játékokkal, eszközökkel,
- fejlesztőpedagógus által vezetett kiscsoportos fejlesztő foglalkozások biztosítása,
- fejlesztő programmal számítógépek, tanulói tabletek iskolai használata.

6.1.3. A kiemelten tehetséges gyermek

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Feladatunk

- a tehetség felismerésére, azonosítására különböző pedagógiai helyzeteket teremtése.
- azon gyermekek figyelemmel kísérése, akik szüntelen kíváncsiak, kitartóak, nagyfokú a szorgalmuk, „megszállottak”, a beszélt nyelvet magas szinten használják, kiemelkedő érvelési képességűek, gyors gondolkodásúak, erős a képzelőerejük, gyakran kérdeznak, szenvedélyesen érdeklődnek.
- az iskolában ne csak az elméleti tantárgyak követelményeit kiválóan teljesítők között keressük a tehetséges tanulókat
- oktatásunk tevékenységközpontú legyen, hisz a képesség a tevékenykedtetés során fejlődik.
- minél többfajta foglalkozást biztosítsunk, hogy többfajta képességük fejlődjön, ugyanis ezzel lehet a tehetséges tanulók számát sokszorozni.
- korán, az iskoláskor kezdő szakaszán kezdjük a képességfejlesztést, mert így jobb eredményt értünk el. A zenei és a matematikai kiemelkedő képesség már ekkor megmutatkozik.
- a tehetséges gyermek szüleivel együtt működünk.

Pedagógusaink feladata a tehetséggondozásban

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások tervezése, megvalósítása;
- egyéni foglalkozások tartása;
- képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés;
- tanulóink felkészítése iskolai és iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre, bemutatókra (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkörön, szakkörökön való részvétel ösztönzése;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek pl. színház- és múzeumlátogatások szünidei programok)

6.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos helyzetű az a gyermek, aki az országos átlaghoz viszonyítva rosszabb gazdasági és szociális helyzetben él, és helyzetének javításához állami beavatkozások, támogató programok szükségesek. Oktatási szempontból jogszabály szabja meg, hogy családjuk alacsony iskolai végzettsége, alacsony foglalkoztatottsága és lakókörülményeik alapján mely tanulók számítanak hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűnek, nekik jár például a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.

Általánosságban elmondható, hogy

- nyelvi hátrányokkal érkeznek az iskolába, de ez nem idegennyelvűséget jelent, hanem hiányos magyar szókinccset. Fogalomhasználatuk sokkal szegényesebb az átlagosnál.
- a családok és a gyerekek körülményeit egyaránt hiányos tárgyi kultúra jellemzi. A szegénységből és alacsony szintű kulturáltságból adódóan hiányoznak a tanulás otthoni (lakás, berendezési tárgyak) és iskolai (tankönyvek, taneszközök) feltételei.
- a szegénységgel és a rossz lakáskörülményekkel függ össze, hogy a családok egy része nem megfelelő higiéniai körülmények között él, ennek a következményei (gondozatlanság, fertőzések, betegség stb.) az iskolás gyerekeknél is jelentkeznek.
- az átlagosnál alacsonyabb szintű a tanulási motiváltságuk, mert sem a szülők elvárásai, sem a várható mobilitási perspektívák (munkaerő-piaci esélyek) nem motiválják őket eléggé a tanulásra.
- az átlagosnál nehezebben valósítható meg az iskola és a szülők együttműködése, a szülők nem járnak be az iskolába, nem tartanak rendszeres kapcsolatot a pedagógusokkal és konfliktushelyzet esetén a pedagógusokkal szemben a gyerekeik mellé állnak.
- a tanulók az átlagosnál nehezebben alkalmazkodnak az iskolai szabályokhoz és viselkedési formákhoz.
- a kamaszodó gyerekeket az átlagosnál gyakrabban jellemzi védekező, agresszív magatartás.

- esetükben nagyobb valószínűséggel áll fenn a lemorzsolódás veszélye.

Az osztályfőnököknek, a nevelőknek az iskolapszichológus, a gyermekvédelmi felelős, a védőnő bevonásával meg kell győzni ezen tanulók szüleit a közös pedagógiai munkához.

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

Minden nevelő kötelessége segíteni minden gyermek személyiségének optimális fejlődését, egyéni adottságainak, képességeinek a kibontakozását.

A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásának egyik legfontosabb feltétele a számukra biztosított oktatás jó minősége, hatékonysága. Éppen ezért

- szoros kapcsolatot tartunk a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- törekszünk az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezésére,
- korszerű módszereket alkalmazunk (kooperatív tanulás, differenciálás, projektpedagógia, egyéni bánásmód, önismeret, kiscsoportos foglalkozások),
- a kulcskompetenciákat kiemelten fejlesztjük,
- felzárkóztató órákat, fejlesztő foglalkozásokat, egyéni foglalkozásokat szervezünk,
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatát erősítjük,
- iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használatát támogatjuk,
- törekszünk a lemorzsolódás veszélyét megszüntetni,
- a középiskolai továbbtanulást irányítjuk, segítjük, nyomon követjük,
- iskolai sportkörön, szakkörökön való részvételüket támogatjuk,
- a tanulók szabadidejét igyekszünk megszervezni (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a szülőkkel való együttműködést szorgalmazzuk,
- családlátogatásokra járunk;
- szülők és a családok nevelési gondjait gyermek és ifjúságvédelmi felelős és iskolapszichológus közreműködésével is segítjük;
- szülőket tájékoztatjuk a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

Szülő-suli

A fenti tevékenységek a tanulók korai előmenetelének javítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen alapuló programokat szervezünk az EFOP-3.11.1-17 számú pályázat keretében.

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlási rendje

A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

Intézményünkben a diákönkormányzat az alábbi jogköröket gyakorolja:

Döntési jog

A DÖK a nevelőtestület véleményének kikérésével szabadon dönthet az alábbi kérdésekben

- saját működéséről (DÖK SZMSZ),
- tisztségviselőinek megválasztásáról,
- egy tanítás nélkülimunkanap programjáról (diáknap).

Egyetértési jog („Vétójog”)

A DÖK egyetértése nélkül az alábbi kérdésekben nem hozható döntés az iskolánkban

- az iskolai SZMSZ-ben a tanulókra vonatkozó valamennyi kérdésben;
- az iskolai házirend valamennyi pontjában;

Véleményezési jog

- a DÖK véleményét az intézmény vezetője kikéri a tanulók nagyobb közösségét (házirendben meghatározott szám vagy arány) érintő minden kérdésben;
- intézményvezető megbízása, megbízásának visszavonása;
- iskolai munkaterv;
- fenntartói irányítással összefüggően (pl. bezárás).

A DÖK véleményét a döntéshozó nem köteles figyelembe venni.

Tanácskozási jog

A DÖK képviselője részt vehet tanácskozásokon, és beleszólhat a vitába (pl. nevelőtestületi ülésen).

Javaslattevési jog

A DÖK javaslatot tehet a tanulókat érintő valamennyi kérdésben, erre az intézményvezetőnek vagy a nevelőtestületnek 30 napon belül érdemben reagálnia kell.

Egyéb, szerzett jogok

A DÖK a felsoroltakon kívül egyéb, jogszabályban lefektetett jogokkal is rendelkezik. Ilyenek:

- szövetséget létesíthet, ill. szövetséghez csatlakozhat;
- térítésmentesen használhatja az iskola termeit, berendezéseit, ha ezzel nem zavarja a tanítást.

A Diákönkormányzat működésének szabályait részletezi annak Szervezeti és működési szabályzata. Éves munkáját munkaterv alapján végzi, melynek elkészítéséért a diákönkormányzat munkáját patronáló pedagógus felelős.

8. Együttműködés szülőkkel, tanulókkal és az iskola partnereivel

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház, a külső partnerek és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

Pedagógus-tanuló

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az intézmény vezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője illetve az osztályfőnökök és szaktanárok tájékoztatják.

- Az intézmény igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén.
- A diákönkormányzatot patronáló pedagógus havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén.
- Az osztályfőnökök és szaktanárok folyamatosan az osztályfőnöki órákon és a tanórákon.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola vezetésével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

Pedagógus-szülő

- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve írásban a KRÉTA rendszerben, tájékoztató füzetben, elektronikus ellenőrzőn keresztül) tájékoztatják.
- A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök rendszeresen tájékoztatják.
 - o az intézmény honlapján
 - o az iskola közösségi oldalán
- Az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői közösség választmányi ülésén vagy iskolai szintű szülői értekezleten.
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletén.
- Szaktanárok munkaterv alapján fogadó órán.

A szülők (külső partnerek) és pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

Családlátogatás

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztése érdekében, különös tekintettel a szociálisan hátrányos családokra.

Fogadó óra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás, stb.)

Nyílt tanítási napok 1. osztályban az óvónőknek

Feladata, hogy az óvónők tájékozódjanak az első osztályos tanulók fejlődéséről, óvoda-iskola átmenet zökkenőmentessé tétele, szakmai kapcsolatok erősítése

Nyílt tanítási napok 1-2. osztályban leendő első osztályosoknak és szüleiknek

Feladata: az intézmény oktató-nevelő munkájának bemutatása, óvoda-iskola átmenet megkönnyítése

Nyílt tanítási napok

Feladata: a szülők betekintést nyernek az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, személyesen megismerik a tanítási órák lefolyását, közvetlenül tájékozódnak gyermekük és az osztályközösség iskolai életéről.

Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok folyamatos együttműködésének a kialakítása;
- a szülők tájékoztatása;
 - o az iskola céljairól, feladatairól,
 - o az országos és a helyi közoktatás politika alakulásáról, változásairól,
 - o a helyi tanterv követelményeiről,
 - o az iskolai szaktanárok értékelő munkájáról,
 - o saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,

- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljáról, feladatairól, eredményeiről, problémáiról.
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetése felé.

A szülői értekezletek, a fogadó órák, és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével vagy nevelőtestületével.

Szülő-suli programok

Az EFOP-3.11.1-17 számú pályázat keretében családi napok és egyéb programok szervezése, megtartása.

8.1. Kapcsolat külső partnerekkel

Az intézményt teljes jogkörrel külső kapcsolataiban az intézmény vezetője képviseli. E téren feladattal bármely munkatársát megbízhatja. A feladatellátásért felelős személyét az iskola munkaterve évente rögzíti.

Az intézmény megfelelő szintű irányítása érdekében az iskola állandó munkakapcsolatot tart az alábbi partnerekkel:

- a fenntartóval (Mezőkövesdi Tankerületi Központ)- jogositványaikból adódóan, a legszorosabb kapcsolat,
- Mezőkeresztes Városi Önkormányzat (anyagi támogatás, pályázatok, rendezvények, étkeztetés)
- a pedagógiai szakszolgálatokkal (különleges bánásmódot igénylő gyermekek vizsgálata, fejlesztése)

Az intézmény rendszeres kapcsolatban áll:

- a járási általános iskolákkal (szakmai kapcsolat, versenyek, rendezvények),
- a járási illetve megyei középfokú iskolákkal (továbbtanulás, utókövetés),
- a Harmatcsepp Óvoda és Bölcsőde (beiskolázás, rendezvények, közös pályázatok, óvoda-iskola átmenet),
- a Gyermekvédelmi szervezetekkel (családvédelmi és gyermekjóléti beavatkozások, feladatok),
- a Mezőkövesdi Alapfokú Művészeti Iskolával (szakmai kapcsolat, rendezvények, zeneoktatás),
- Sárospataki Alapfokú Művészeti Iskolával (szakmai kapcsolat, rendezvények, táncoktatás)
- Mezőkeresztes Iskolájáért Alapítvány (a nevelő-oktató munka anyagi támogatása, rendezvények),
- Tahy Olga Művelődési Ház és Könyvtár (előadások, kiállítások, szakmai kapcsolat, közös pályázatok)
- Megyei Diáksport Szövetség (versenyek, rendezvények)
- a városi sportegyesületekkel (diáksport, versenyek),
- civil szervezetek (Jóbarátság Nyugdíjas Klub)
- Bükk Nemzeti Park Igazgatósága (Ökoiskolai program)
- az egyházak képviselőivel (hit- és erkölcsstan oktatás),
- a megyei pedagógiai oktató központ (továbbképzések, versenyek, szakmai programok),
- a megyei, járási, városi rendőrkapitányságok (bűn- és balesetmegelőzés, versenyek, rendezvények, kivizsgálás, intézkedés),
- a térségi médiával (tájékoztatás, tudósítás az iskola eseményeiről),
- gyermekorvos, fogorvos, védőnői szolgálat (szűrések, szakmai rendezvények)

A külső kapcsolataink rendszerét (beleértve a kapcsolattartás formáját, módját) intézményünk SzMSz-e tartalmazza.

9.A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga,
- szintfelmérő vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

Szintfelmérő vizsgát köteles tenni az a tanuló, aki más iskolából érkezett, és az előző iskolája tantárgyi strukturája nem egyezik meg iskolánk tantárgyaival, illetve az adott tantárgyat legalább egy heti egy óra különbséggel tanulta.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint szervezzük.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel írásban közöljük.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

(A tantárgyak minimum követelményét, – a továbbhaladás feltételeit jelen dokumentum 5. számú melléklete tartalmazza.)

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelvtan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika		SZÓBELI	

Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelvtan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Állampolgári ismeretek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természettudomány	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természettudományi gyakorlat	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Dráma és színház		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti részletes követelményeit, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett idejét, az osztályozó vizsgára jelentkezés módját és határidejét intézményünk Házi rendje szabályozza.

10.A felvétel és az átvétel –Nkt. keretei közötti- helyi szabályai

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

A tanulók felvételéről és átvételéről a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 21. §- 25. §-a alapján járunk el. Az első osztályba történő beiratkozás feltételeit a Fenntartó tankerület nyilatkozata után közzé tesszük az intézmény honlapján.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a szülő (és gyermek) személyi igazolványát;
- a gyermek lakcímkártyáját; TAJ kártyáját;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a szülő (és gyermek) személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- a gyermek lakcímkártyáját; TAJ kártyáját;

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a Fenntartó döntésének, a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az intézmény vezetője dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket **a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben** meghatározott sorrendben teljesítjük.

Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

HELYI TANTERV

1. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályai

1.1. A fejlesztésben kiemelt pedagógiai feladatok

Az alapközü képzés első szakaszának (alsó tagozat) feladatai

A nevelési-oktatási szakasz alapvető feladata az alapkészségek biztos kialakítása, a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges alapkompétenciák, készségegyüttesek és tudástartalmak megalapozása, valamint a tanulási motiváció felkeltése és fenntartása.

Az óvoda–iskola átmenet zavartalansága érdekében a már meglévő jó gyakorlatok (csoportos iskolalátogatások, szülői tájékoztatók, „iskolacsalogató” foglalkozások) már általánossá váltak intézményünkben. A beiratkozásokat követően a szeptemberi iskolakezdésig tartó időszakban fontos szerepe van az első évfolyamon tanító pedagógus/ok által kezdeményezett, a szülőket és gyermekeket célzó kapcsolatfelvételnél. (Nebuló tábor augusztusban).

Az 1–4. évfolyam, mint nevelési-oktatási szakasz, az iskolába lépő gyermek természetes kíváncsiságára és tanulási vágyára épít. Erre a belső motivációra alapul a tanulónak a nevelés-oktatás folyamatába történő fokozatos bevezetése, az iskola szabályainak elfogadtatása. A motiváció folyamatos fenntartását biztosíthatja a személyiség fejlődését is célzó fejlesztés, valamint a tudatos tanulás megalapozása.

Az iskola óvodától eltérő világában tanulmányait megkezdő kisgyermek iskolai pályafutása akkor indulhat sikeresen, ha a tanulást meghatározó képességei az induláskor vagy az azt követő, fejlesztéssel támogatott érési és fejlődés során elérik az alapvető fejlettségi szintet. A tanulási folyamat nem építhető feltételezett tárgyi tudásra, ismeretre. A nevelési-oktatási feladatok megvalósítása során mindenképpen figyelembe kell venni, hogy az 1–4. évfolyamon tanuló, jellemzően 6–10 éves tanulók képességei jelentősen eltérhetnek. A különbségek feltárása, az érési késést, fejlődésbeli elmaradást mutató gyermekek képességeinek fejlesztése az alapkészségek kialakítása szempontjából is az alapozó nevelési szakaszban kiemelt feladatunk. Az első tanév első feléve olyan előkészítő szakasz, amely tananyagában, módszereiben és értékelési formáiban eltér a későbbiekétől. Kiemelt cél ebben a szakaszban az óvodából az iskolába való átmenet megkönnyítése, a tanulók előzetes ismereteinek feltárása, képességeik megfigyelése a pszichikus funkciók fejlesztése, megerősítése. Ennek megfelelően, más évfolyamokhoz viszonyítva, arányaiban sokkal több időt kell fordítani a személyiség- és a képességfejlesztésre, a jól megválasztott nevelési módszerek hatásának követésére, mint a tanulási eredményekben megjelenített ismeretanyaggal való foglalkozásra. A 6–7 éves korú tanulók életkori sajátossága, hogy tapasztalataikat gyakorlati cselekvések közben, elsősorban az érzékelés és részben fejlett észlelés útján szerzik, ezért a készség- és képességfejlesztést elsősorban a közvetlen tapasztalatszerzésre, játékra, szabad, kötetlen tevékenységekre kell építenünk, és kevésbé a tankönyvi vagy munkafüzet feladatokra. Az első évfolyamon megvalósított mély és alapos előkészítés teszi majd lehetővé a korai matematikának (számérzés, számfogalom, számolás, becslés, mennyiségi állandóság) az adott osztályban tanulók induló képességeinek és készségeinek megfelelő fejlesztését, az életkorra jellemző jelentős különbségek kiegyenlítését, az olvasás és írás nyugodt tempójú, biztos elsajátítását.

Az életkori sajátosságoknak megfelelően, valamint a jellemző figyelemkoncentráció eltéréseit is figyelembe vevő tanórai foglalkozásokkal, a tanórán belül 15-20 perces tevékenységek váltakozásával kell segítenünk a tanulás

konzolidációját, biztosítanunk a megfelelő terhelést, valamint a figyelem fenntartását.

Az 1–4. évfolyam egyik kiemelt oktatási és nevelési feladata a hátrányos (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek, a különleges bánásmódot igénylő tanulók további tanulmányainak sikerét elősegítő differenciálás, valamint szakmai többlettámogatás biztosítása a lemaradás, a lemorzsolódás és a végzettség nélküli iskolaelhagyás veszélyeinek csökkentése és a tehetségek kibontakoztatása érdekében. A szakmai többlettámogatás biztosítja az e tényezők által veszélyeztetett tanulók iskolai sikerességét és tanulási

motivációjuk megerősödését. Kiemelt jelentőségű a lemorzsolódás és végzettség nélküli iskolaelhagyás kockázatát kimutató korai jelzőrendszerek alkalmazása.

Az 1. és 2. évfolyam első felében a motivált tanulás megőrzése és a fejlődési eltérések értő kezelése érdekében kizárólag fejlesztő értékelést, azaz a tanuló teljes személyiségének fejlesztését szolgáló szóveges visszajelzés alkalmazunk.

A 3–4. évfolyamon erőteljesebbé válnak azok az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok, amelyek a szummatív értékelés bevezetésében is tükröződnek. Az alapkészségek fejlődési útját és a tanulási problémákat is hatékonyan jelző diagnosztikus célú mérések rendszeres alkalmazása és eredményeinek visszacsatolása a tanulási folyamatba továbbra is feladtunk. A differenciálás a nevelési-oktatási feladatoknak mindvégig hangsúlyos jellemzője úgy, hogy ebben lehetőség szerint egyre nagyobb szerepet kapnak a digitális technológiák.

Az alaptanterv az 1–4. évfolyamot tekinti az első önálló és céljait tekintve olyan meghatározóan alapozó nevelési-oktatási szakasznak, amely a 4. évfolyam végéig az új típusú tanulást igénylő második szakaszban nélkülözhetetlen alapkészségek megszerzését, megfelelő használatát biztosítja, s tanulási eredménycéljait az 5. évfolyam bemeneti elvárásaihoz illeszti.

Az első osztály kiemelt célja az, hogy a tanulók megszokják az iskolai életet, megtapasztalják a biztonság és a siker érzését, valamint felkészüljenek a további sikeres tanulmányokra. A tanulók iskolakészültsége eltérő, ezért a tanulási feladatok jellege és a megvalósításhoz szükséges idő különbözik.

A további évfolyamokhoz a következő kiemelt célok kötődnek:

- a tanulásra irányuló és a társas együttélés szabályait követő viselkedések bátorítása;
- pozitív attitűd kialakítása az iskola és az iskolai tanulás iránt;
- alapvető kulturtechnikák (írás, olvasás, számolás) készségszintű elsajátítása, továbbá e készségek alkalmazása a fejlődési szinthez illeszkedő, valódi élethelyzetekben megjelenő feladatok megoldása során;
- tanulási készségek kialakítása, az erőfeszítés és a kitartás támogatása;
- az önkifejezés készségeinek formálása és a pozitív önértékelés kialakítása;
- a kommunikációs és együttműködési készségek fejlesztése.

Az alapfokú képzés második szakaszának (felső tagozat) feladatai

Az alapfokú képzés második szakaszának alapvető feladata a sikeres iskolai tanulóhoz, a tanulási eredményességhez szükséges alapkompenciák, készségegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása, a szükséges és elégséges tudás, benne a diszciplináris tudás megszerzésének és a készségek elsajátításának az aktív tanulásra fokozatosan építő biztosítása, a megfelelő kompetenciák kialakításának, fejlődésének támogatása.

A tanulmányoknak az alapfokú képzés második, céljait tekintve alapvetően a tudást bővítő és a kompetenciákat megalapozó nevelési-oktatási szakaszában lényeges az úgynevezett alsó és felső tagozat közötti átmenet zökkenőmentességének támogatása. Az első hónapban kizárólagosan a fejlesztő értékelés és a pedagógiai tervezést támogató diagnosztikus célú mérés alkalmazása célszerű.

A rugalmas átmenet érdekében az eltérő tanulási stílust, módszereket megkövetelő nevelési-oktatási szakasz első évfolyamaiban, az 5. és 6. évfolyamon elengedhetetlen az alsó tagozat módszertanának átvezető alkalmazása, az önálló tanulás magasabb szintjére történő fokozatos áttérés biztosítása. Ezt szükségessé teszi az új tantárgyak (történelem, természettudomány) belépése és az ennek megfelelő tanulási stílus és stratégia iránti elvárás megjelenése. A 7. és 8. évfolyam az új típusú tanulási formák kibontakozásának az a szakasza, amelyet az önálló és aktív feladatszervezés és tudásbővítés módszereinek megismerése és értő alkalmazása jellemez. Mindez egyre inkább digitális kompetenciákra alapozva történik. A tudásterületeken belüli összefüggésekben tárgyalt ismeretek, a tantárgyak egymáshoz kapcsolható tanítása vagy a tantárgyi ismeretek integrációja, illetve az aktív tanulási formák és a változatos tanulásszervezési módok alkalmazása együttesen segítik elő az alkalmazásképes tudás megszerzését és támogatják a motivált tanulás fenntartását. Hozzájárulnak továbbá az egyéni képességekhez igazodó tanulásieredmény-központú tanulóhoz, s ezzel a tanulók az egyre növekvő teljesítményelvárásokból is következő akadályokat sikeresen küzdik le. Ez a nevelési-oktatási szakasz az életpálya-tervezéssel kapcsolatos fontos döntések első időszaka, ezért nélkülözhetetlen a reális önismeret és a döntéshozatalhoz szükséges ismeretek és készségek minél teljesebb körű kialakítása, illetve fejlesztése.

A tanulás második, tudásbővítő szakaszában kiemelt cél, hogy a tanulók egyre felelősségteljesebbekké és önállóbbakká váljanak. Fontos a tanulás iránti motivált állapot fenntartása, illetve az önálló tanuláshoz szükséges stratégiák és módszerek gyakorlott alkalmazása, valamint a továbbtanulási célok megfogalmazása.

Ebben a szakaszban a tanuló:

- képes az önálló tanulásra és az ismeretek önálló elsajátítására, motivált a folyamatos ismeretszerzésre, elkötelezett a fejlődés iránt, valamint önálló tanulási utakat, módszereket alkalmaz;
- eltérő nehézségi szintek közötti választási lehetőség esetén a számára kihívást jelentő feladatot választja;
- a problémamegoldás alternatívái közötti választás során és a saját tanulási útvonalak
- kiválasztásakor saját döntéseket hoz és azokért felelősséget vállal;
- a problémák megoldásában kitartó;
- a problémamegoldás során releváns kérdéseket tesz fel, és vállalja a téves hiedelmeit is, illetve képes azok korrekciójára;
- a különböző tudástérületekhez kapcsolódó feladatértelmezési, problémamegoldási és kommunikációs készségeit a tanultaktól eltérő, új, gyakorlati kontextusban is képes alkalmazni.

Kiemelt pedagógiai feladatok:

- a tanulás motivációjának fenntartása azáltal, hogy a tanulási feladatok gyakorlati és életszerű vonatkozásokkal kapcsolódnak össze;
- a tanulási folyamat fejlesztő értékelésével, ezen belül a hatékony visszajelzés alkalmazásával a problémamegoldásban való haladást elősegítő hatékonysághit és önértékelés kialakítása;
- a tanulók egyedi érdeklődésének és kiemelkedő képességeinek megismerése és fejlesztése,
- tehetségfelismerés és tehetséggondozás;
- iskolán belüli és kívüli programokban történő részvétel támogatása az érdeklődés gazdagítása vagy megerősítése céljából;
- a differenciált tanulásszervezési módokban és tevékenységekben való részvétel bátorítása, a lemaradások időben való felismerése, továbbá az érintett tanulók egyéni tanulási terv keretében történő hatékony támogatása, felzárkóztatása;
- a tanulók életpálya-tervezésének támogatása érdekében sokszínű gyakorlati, saját élmény alapú
- tevékenységformák és célzott pályaorientációs foglalkozások beépítése;
- a jól informált döntéshozatal előfeltételeinek és a döntéshozatali folyamatok egyes lépéseinek tudatosítása a tanulóknak, a pályaorientáció és a továbbtanulás egyes szempontjainak tudatos figyelembe vétele.

1.2. Egységesség és differenciálás

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység területén legfőbb célunk olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formákkal segítjük a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőségeinkhez mérten kihasználjuk a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segítjük a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást.

A differenciált tanulásszervezés során alkalmazzuk az egyéni rétegmunkát. Lehetővé tesszük iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta – informális - pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, színház, koncert). Törekszünk arra, hogy iskolánk pedagógusai együttműködnek más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására. Helyi tantervünkben lehetőséget biztosítunk több olyan tanóra tervezésére, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál figyelembe kell vennünk a tantárgyi

tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával is történik.

2.A helyi tanterv adaptációja

- Tantervünk - az oktatási folyamatot irányító dokumentumként – előírja az egyéni képességek figyelembe vételét, és a differenciálás révén megvalósítható egyéni terhelés követelményét, gyakorlatát.
- Az általános iskolák 1-2. évfolyamán megszűnik a környezetismeret tantárgy oktatása, amely a továbbiakban csak a 3-4. évfolyamokon történik.
- 3-4. évfolyamon a mindennapos testnevelés keretében heti 2 órában a szivacskezilabdát oktatjuk, melyhez Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez elnevezésű mellékletben található Szivacskezilabda kerettanterv 1–4. évfolyam számára elnevezésű dokumentum egyes témaköreit felhasználtuk.
- Új szintetizáló tárgyként jelent meg a 3-8. évfolyamokon a digitális kultúra tantárgy, amely tartalmazza az eddigi informatika tantárgy tananyagát, de azt jelentősen kiszélesíti és bővíti a digitális információszerezés és kommunikáció témaköreivel.
- Iskolánk az ötödik évfolyamon a Dráma és színház, illetve a hatodik évfolyamon a Hon- és népismeret tantárgyakat tanítja.
- A felső tagozat 6. évfolyamán a fenntarthatóság pedagógiájának elvét figyelembe véve megtartjuk Természettudományi gyakorlatok tantárgyat. A tantárgyhoz készült helyi tantervet a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók - Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez elnevezésű mellékletben található és választható Természettudományos gyakorlatok 5-8. évfolyamon kerettanterv alapján adaptáltuk.
- Iskolánkban a tanulók az első élő idegen nyelvi órákon az angol, illetve a német nyelvet tanulhatják.
- Amennyiben igény van- az első élő idegen nyelvet minden évfolyamon egy tanulócsoporthoz emelt óraszámokban kívánjuk oktatni.
- A 6. évfolyam végére a tanulóknak idegen nyelvből a KER (Közös Európai Referenciakeret) szerinti A1, a 8. évfolyam végére pedig az A2 nyelvi szintet kell elérniük.
- Technika és tervezés tantárgyhoz miniszteri közleményként kiadott kerettantervi ajánlások közül iskolánk a „C” Kertészeti technológiák modulját adaptálta. Téli időszakban 5. évfolyamon a kerettanterv „B” Otthon a lakásban moduljának, 6-7. évfolyamon a kerettanterv „A” Közlekedés – közlekedés egykor és ma moduljának egy-egy témakörét oktatjuk.
- Az (első) idegen nyelv tanulására biztosított óraszám a 4-8. évfolyamokon változatlan mértékű
- Új tantárgyként jelenik meg az 1-7. évfolyamokon a technika és tervezés nevű tantárgy, amely az eddigi technika ismeretkörének kiszélesítését jelenti, a tantárgy sok különböző bonyolultsági szintű feladat segítségével közvetíti a környezet-átalakítás eljárásainak, folyamatainak, technológiáinak összefüggéseit. A tanulási folyamat részben gamifikációs környezetben valósul meg.
- Önálló tantárgyként jelenik meg 8. évfolyamon az államigazgatási ismeretek.
- A tanórai foglalkozások a továbbiakban is változatlanul megszervezhetők a hagyományos, tantermi szervezési formáktól eltérő módon, így különösen tanulmányi kirándulás, projektoktatás, erdei iskola, múzeumi foglalkozás, könyvtári foglalkozás, művészeti előadáshoz vagy kiállításához kapcsolódó foglalkozás formájában is, amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

2.1. A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánk helyi tanterve az 5/2020.(I.31.) Korm.rendelete alapján módosított Nemzeti alaptantervhez az emberi erőforrások miniszteri közleménye által kiadott kerettantervre épül.

Továbbá választható kerettantervek közül

- Szivacskezilabda kerettanterv 1–4. évfolyam számára
- Természettudományos gyakorlatok 5-8. évfolyamon kerettantervek alkalmazzuk.

2.2.Kompetenciák fejlesztése

Helyi tantervünkben átvesszük a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, kiemelt figyelmet fordítunk azok fejlesztésére. Ezzel kapcsolatos céljaink, feladataink:

Alapkompetenciák

Az alapkompentenciák magukban foglalják azoknak a beszédhez, olvasáshoz, íráshoz, szövegértéshez, a mennyiségi, téri-vizuális és idői viszonyokban való tájékozódáshoz, valamint a mozgáshoz kapcsolódó ismereteknek, készségeknek és attitűdöknek a rendszerét, amelyek lehetővé teszik a használható tudás megszerzését.

A tanuló ismerje a beszéd, olvasás, írás, szövegalkotás alapvető elemeit, tagolását, szerveződését és szabályait. Rendelkezzen a számok nagyságának megállapításához, a mennyiségek becsléséhez és méréséhez, az azonosságok és különbségek felismeréséhez, valamint azoknak a hétköznapi élethelyzetekben történő alkalmazásához szükséges ismeretekkel. Birtokában legyen a formák és a saját test téri elhelyezkedésének meghatározásához, az irányok megadásához, valamint az események időtartamának becsléséhez szükséges ismereteknek.

A tanuló olyan készségeket sajátítson el, amelyek az információszerzéshez, a szövegértéshez és -alkotáshoz, valamint az egyes tudástérletek specifikus szókincsének adekvát használatához szükségesek. Legyen képes a számok és mennyiségek világában, valamint a saját testreferenciájához kötött személyes és a tágabb térben és időben eligazodni, mozogni, illetve a különböző élethelyzetekben felismeri és végrehajtja az előbbi információkhoz kapcsolódó műveleteket és cselekvéseket. Mindezen tevékenységei során képes a digitális technológia lehetőségeinek alapszintű felhasználására.

Célérték:

A tanuló magabiztosan és nyitottan közelít a nyelvhez, és sokoldalúan használja azt az információszerzéshez, nyelvi közlések megértéséhez, vélemények, gondolatok kifejezéséhez, alkotómunkához, érveléshez, kapcsolatteremtéshez. Pozitívan viszonyul azokhoz a feladatokhoz és élethelyzetekhez, amelyekben számokkal és mennyiségekkel kapcsolatos döntéseket kell hoznia, illetve térben és időben kell tájékozódnia, mozognia.

A tanulás kompetenciái

Az aktív, önrányított tanulás kompetenciáinak birtoklásához a tanuló egyéni tanulási útvonalakon, belső motivációval ösztönzött tevékenységekkel, önszabályozó stratégiák alkalmazásával, a tudás aktív konstruálásával jut el. A tanuló az aktív, önrányított tanulás kompetenciáit az élet különböző területein változatos helyzetekben és szerepekben, önállóan, valamint másokkal is együttműködve alkalmazza céljai megvalósítása érdekében.

A tanuló legyen tisztában saját érdeklődési körével, tanulási preferenciáival. Többféle tanulási stílust és stratégiát ismerjen, tisztában van azok előnyeivel és hátrányaival. Tudja, hogy tanulási kompetenciái közül melyek az erősségei, és melyek szorulnak fejlesztésre.

A tanuló tanulási célokat tűzön ki, tanulási stratégiákat és útvonalakat válasszon, tanulási terv szerint haladjon, a saját tervét kövesse, ellenőrizze és értékelje. Metakognitív készségeire támaszkodva, előzetes tapasztalatait hasznosítva alkalmazza a megszerzett tudást különböző helyzetekben és különböző problémák megoldásában. Tanulási tevékenysége során ellenőrizze, értékelje és elemezze önmagát a tanulás folyamatában.

Célérték:

A tanuló felismeri, hogy az adott tanulási feladatnak van érdekes, hasznos és/vagy értékes eleme, ezért az esetleges tanulási akadályokat leküzdve nyitottan, érdeklődéssel és kíváncsisággal fordul a tanuláshoz.

Kezdeményező a saját tanulási útvonalának kialakításában, felelősséget vállal saját tanulásáért, kitartóan halad tanulási céljai felé.

Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

A tanuló a nevelés-oktatás kezdeti szakaszában anyanyelvén, majd más nyelven/nyelveken szóban, írásban, valamint digitális eszközök felhasználásával, kommunikációs szándékkal, folyamatosan és kölcsönösen olyan információcserét folytat, amely a gondolatok, érzések és tények hatékony kifejezését és értelmezését teszi lehetővé. Az információcsere a hagyományos vizuális és auditív, valamint a komplexitást új összetételben hordozó digitális csatornák széles körére terjed ki; az interakció a tudományterületek, a művészetek, illetve a társadalmi kontextusok széles skáláján valósul meg.

A tanuló ismerje anyanyelvének és más nyelveknek a kommunikációhoz szükséges nyelvi és nem-nyelvi elemeit, legyen tisztában a kommunikáció szabályszerűségeivel, illetve a kommunikációs helyzetek eltérő jellegzetességeivel. Rendelkezzen az alapszókinccs, a funkcionális nyelvtan és stílusok, valamint a nyelvi funkciók ismeretével, azonosítsa a verbális interakció különféle típusait és a különféle beszélt nyelvi stílusok és regiszterek fő jellemzőit. Értse a beszédhang minőségének, az intonációnak, az arckifejezésnek, a testbeszédnek és a gesztusoknak a kommunikációban betöltött szerepét.

A tanuló helyesen és tudatosan használja anyanyelvét és a tanult idegen nyelve(ke)t, hatékonyan teremtsen kapcsolatot és vegyen részt interakciókban. Képes legyen megérteni és megalkotni különböző típusú és stílusú szövegeket, alkalmazza a szövegtípusoknak megfelelő olvasási stratégiákat, és támaszkodik azokra a szövegalkotás folyamatában. Birtokában legyen az aktív meghallgatás készségeinek. Felismeri és a kontextusnak megfelelően értelmezi az üzenetküldő személy nonverbális jelzéseit a közvetlen és közvetett kommunikációban egyaránt. Meggyőzően érveljen, figyelembe véve mások nézőpontjait. Médiatartalmakat, szövegeket és mozgóképes produktumokat alkosson, valamint használja a digitális technológia kínálta eszközöket, lehetőségeket.

Célérték:

A tanuló nyitottan, érzékenyen és kritikusan viszonyul mások véleményéhez és érveikhez, illetve konstruktív párbeszéd folytatására törekszik. Tapintatos nyelvhasználó, és tekintettel van a nyelvi megfogalmazások másokra gyakorolt hatására. Fogékony a kulturális különbségekre és érdeklődő azok iránt, valamint kíváncsi a különböző nyelvekre és kihasználja az interkulturális kommunikációs lehetőségeket. Tisztában van a digitális technológia kínálta eszközök etikus és felelősségteljes használatának jelentőségével. Elkötelezett a nyelvhelyesség iránt; törekszik a nyelv gazdagságát és szépségét érvényesítő igényes kifejezőmódra.

Digitális kompetenciák

A digitális kompetenciák magukban foglalják az információk keresését, felhasználását és az adatok kezelésének készségeit, a digitális platformokon folytatott kommunikációt és együttműködést, digitális tartalmak létrehozását és alakítását (beleértve a saját használatú algoritmusok megalkotását és a programozást is). Tartalmazzák továbbá a biztonságos eszközhasználatot (beleértve az e-Világ lehetőségeinek kihasználásához és a kiberbiztonsághoz szükséges kompetenciákat is), valamint a problémamegoldást. A tanuló digitális kompetenciáit változatos helyzetekben és szerepekben tudja alkalmazni az iskolai feladatok megoldásában és a mindennapi élet különböző területein, önállóan és másokkal is együttműködve, céljai megvalósítása érdekében.

A tanuló ismerje a legelterjedtebb operációs rendszereket és alkalmazói programokat, a digitális kommunikációs formákat, a problémamegoldáshoz szükséges algoritmusokat, valamint a digitális környezet lehetőségeit és veszélyeit. Tudja, hogyan lehet megvédeni a magánszférát, a személyes adatokat és a digitális identitást. Ismerje a különböző digitális eszközök és hálózatok alapvető funkcióit, vegye figyelembe a digitális technológiák alkalmazásának jogi és etikai alapelveit.

A tanuló készség szinten alkalmazza az elterjedten használt operációs rendszereket, a szövegszerkesztő, a bemutatókészítő, az adatkezelő, az adatfeldolgozó, a grafikus-, hang-, videoszerkesztő, a böngésző- és a levelezőprogramokat. Ezek felhasználásával információkat keressen, gyűjtsön, tároljon, feldolgozást végezzen, illetve digitális tartalmakat hozzon létre, digitális csatornákon keresztül kapcsolatot teremtsen, kommunikáljon és másokkal együttműködve dolgozzon különböző feladatokon, a problémák megoldása során algoritmikusan gondolkodjon.

Célérték:

A tanuló a digitális eszközökben lehetőségeket, a mindennapi tevékenységek támogatását, a jövő fejlődési irányát látja. Minden helyzetben felelősen és etikusán alkalmazza a digitális technológiát. Nyitott és fogékony a digitális eszközök, technológiák és tartalmak iránt, kihasználja azok lehetőségeit, de kritikusan kezeli az online elérhető tartalmakat, az online kommunikációt és annak résztvevőit.

Matematikai gondolkodási kompetencia

Az iskola a tanulók tudásalapú világgépének kialakításához, valamint a technológiaalapú fejlődés megértéséhez és kritikus értelmezéséhez a tudományos és technológiai gondolkodás kompetenciáinak fejlesztésével járul hozzá. Ezen kompetenciák folyamatos fejlődése magában foglalja azokat a folyamatokat, amelyek meghatározóak a kvantitatív és kvalitatív adatok összegyűjtése, rendszerezése, az információk különböző logikai eljárásokkal történő átalakítása, értelmezése és elemzése terén. A tanuló modellek segítségével gyakorolja a jelenségek közötti összefüggések értelmezését, illetve a rendelkezésre álló adatok és tények kritikai és kritikus mérlegelése, elemzése alapján történő következtetési és döntési folyamatokat.

A tanuló ismerkedjen meg a matematika, a társadalomtudomány és a természettudomány modelljeivel, valamint adatgyűjtő, adatelemző eszközeivel, módszereivel, az empirikus megközelítés (például kísérlet, megfigyelés, modellezés) alapvető eljárásaival. Az egyes tanulási területeken belül sajátítsa el azt a tudást, amelynek alapján azonosítani képes az adat, a tény és a bizonyíték jellemzőit, ismerje fel a tudományos szempontból helytálló megállapítások és áltudományos állítások közötti különbségeket. A problémamegoldás során alkalmazni tudja az analízis, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodási formákat, valamint az induktív, deduktív következtetések szabályait, alkalmazási területeit.

A tanuló a matematika, a társadalomtudomány és a természettudomány modelljeit és adatgyűjtő, adatelemző eszközeit, módszereit használva készségeket sajátítson el a környező világ jelenségeinek megértéséhez. Gyakorolja az e jelenségek megértésére irányuló kérdések megfogalmazását, a tényeken alapuló következtetések levonását és az azokra alapozott döntések meghozatalát. Összetett gondolatokat elemezve ismerje fel az összefüggéseket, ismerje az együttjárás és az oksági viszonyok különbségét, a kölcsönhatásokat, az alkalmazandó stratégiai lépéseket; ezeket képes legyen verbális és vizuális formában megjeleníteni, felhasználva az IKT nyújtotta lehetőségeket is.

Célérték:

A tanuló érdeklődik a tudomány és a technológia bizonyos területei iránt, felelősen viszonyul ezek kritikai értékeléséhez, szem előtt tartja a biztonsággal és a fenntartható környezeti fejlődéssel kapcsolatos kérdéseket, valamint azok etikai vonatkozásait. Az érdeklődési körébe tartozó területeken motivált a problémák azonosítására, a kérdések megfogalmazására, a bizonyítékok keresésére és értékelésére, a logikus érvelés alkalmazására, a következtetések levonására. A mindennapi életét érintő kritikus helyzetekben megalapozott információkra, tényekre és bizonyítékokra támaszkodó döntésekre törekszik.

Személyes és társas kapcsolati kompetencia

Az iskola feladata, hogy a tanulók iskolai életének irányítása és megszervezése során támogassa a hatékony és kiegyensúlyozott társas kapcsolatok, a pozitív énkép, illetve a változásokhoz is alkalmazkodni tudó egyéni életmód kialakításában alapvető jelentőségű készségek megszerzését. A személyes és társas kompetenciák kialakítása során az iskola külön hangsúlyt helyez a szomatikus egészséggel, a szocio-emocionális jólléttel, a biztonsággal, az emberi kapcsolatokkal, a hétköznapi technológiai eszközök használatával, valamint a személyes pénzügyi tevékenységek lebonyolításával és a fogyasztás megszervezésével kapcsolatos kompetenciákra.

A tanuló azonosítsa saját képességeit és érdeklődését, sajátítsa el a szomatikus, mentális és érzelmi egészség alapvető ismereteit, ismerje fel a kockázati és védőfaktorokat, a lehetséges baleseti forrásokat, az egészséget károsító, veszélyes szokásokat, tevékenységeket. Érse meg a különböző társadalmakban és közegekben széleskörűen elfogadott magatartási és kommunikációs szabályokat. Tudja, hogyan keressen tanulási, képzési és életpálya-tervezési információkat és támogatást. Ismerje fel a média befolyását az életmódra, a személyes, a csoport- és a nemzeti identitásra, valamint a közösségi normákra, a fogyasztói szokások irányítására.

A tanuló szervezze meg saját és a társakkal együtt történő tanulását, azt értékelje, a saját vagy a közös tudást ossza meg, ha szükséges, támogatást kérjen. Tervezze meg saját életpályáját, tanulási, életpálya- vagy jólléti célokat tűzzön ki, és belső motivációját folyamatosan alakítsa, fejlessze. Napirendeket és hosszú távú cselekvési terveket készítsen, értékelje ezek megvalósulását. Társas helyzetekben ismerje fel feladatát, szerepét a csoportban, csoporttagként végezzen különböző tevékenységeket. Az akadályokból következő válsághelyzetekre

megküzdéssel válaszoljon, alkalmazza az egyéni vagy közösségi krízis- és konfliktushelyzetek kezelésének módszereit, döntéseket hozzon és azok alapján járjon el. Kritikus fogyasztói szemléletet és helyes táplálkozási szokásokat sajátítson el.

Célérték:

A tanuló törekszik saját személyes, társas és testi jóllétének kialakítására, valamint az egész életen át tartó tanulás megvalósítására. Élethosszig tartó cselekvő, tevékeny, olyan testileg is harmonikus szokásrendszert alakít ki, amelynek része a nemek közötti különbségek tiszteletben tartása, a szexuális viselkedéskultúra, az egészségügyi tudatosság és a környezet tisztelete. Értékesnek tekinti az együttműködésre való törekvést, az asszertív viselkedést, mások tiszteletét, a kompromisszumokra, lehetőség szerint konszenzusra való törekvést, gondolkodásbeli elfogultságának, előítéleteinek felismerését és megváltoztatását. Saját tevékenységeire, élethelyzetére és visszajelzésekre reflektálva reálisan szemléli önmagát, önértékelése pozitív.

Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

A tanuló ezen kompetenciák elsajátításával képessé válik arra, hogy értékesnek tartsa a kreatív ötleteket és produktumokat, az innovatív tevékenységeket, és önmaga is kreatív alkotásokat hozzon létre egyes tanulási területeken, valamint elsajátítsa az esztétikai ítélet és a művészi önkifejezés rekreációt támogató elemeit. A tanulók megtanulják értékékként kezelni, hogy a saját gondolataik kifejezését és mások véleményének befogadását sokféle szempont alapján tudják megvalósítani.

A tanuló ismerje az országot, a nemzetet, Európa és a világ kulturális örökségének fő elemeit. Ismerje fel, hogy a nyelvek, a hagyományok és a kulturális termékek kifejezései miként befolyásolják mások gondolkodását és viselkedését, az egyénnek a világról alkotott elképzeléseit. A tanuló összefüggéseiben látja és értelmezi, hogy a kreatív találmányok és művészeti produktumok milyen módon járulnak hozzá a jelenkori mindennapi élet, valamint az életmód alakításához.

A tanuló olyan készségeket sajátítson el, amelyek magukban foglalják a figurális és elvont gondolatok, tapasztalatok és érzések empátiával történő befogadását és kifejezését a művészetek és más kulturális kifejezőmódok széles körében. A készségek terjedjenek ki a kreatív tevékenységek lehetőségeinek felkutatására, a kreatív tevékenységekbe történő aktív bekapcsolódásra.

Célérték:

A tanuló értékesnek tartja a kiemelkedő feltalálók és művészek alkotásait, előadóművészetét, elfogadóan viszonyul a kiemelkedő életművekhez, teljesítményekhez, és nyitott azok befogadására. Kritikusan gondolkodik a kreatív találmányok és művészeti alkotások értékteremtő és személyes életmódot befolyásoló szerepéről. Értékesnek tartja a kultúra sokféle kifejezőmódja iránti nyitottság kialakítását, megőrzését, tiszteletben tartja az alkotásokat, valamint a produktumok létrehozóinak szellemi tulajdonhoz fűződő jogait.

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A munka világához kapcsolódó kompetenciák fejlődése esetében a tanuló nyitottá válik a különböző munkakörökhez tartozó szerepek betöltésére, növekvő mértékben jellemző lesz rá a vállalkozási hajlandóság, a kezdeményező hozzáállás és az új ötletek iránti pozitív attitűd, a jövőbe vetett bizalom, valamint a munkavégzéshez szükséges készségek minőségi szintű kidolgozása.

A tanuló olyan eltérő helyzeteket, eseményeket és lehetőségeket ismerjen és tapasztaljon meg a munka világából, amelyek módot adnak arra, hogy jövőjének alakítását, a tanulmányi feladatok során felmerült ötleteit személyes, társas és szakmai cselekvésekben valósítsa meg. Értse meg, hogyan alakulnak ki a munkaerőpiaci lehetőségek, miben különböznek egymástól az egyes foglalkozások, ismerje fel saját erősségeit és fejlesztendő területeit, tudatosuljanak benne a munkavégzéssel kapcsolatos jogi és etikai alapelvek.

A tanuló olyan készségeket sajátítson el, amelyek elősegítik, hogy alkalmazkodni tudjon a munka világát és saját munkakörét, valamint feladatait érintő változásokhoz, továbbá az azokra való felkészülés érdekében egyéni és csoportfeladatokban képes különböző szerepeket betölteni. Kreativitását, képzeletét, problémamegoldó és kritikai gondolkodását az innovációs folyamatokba történő bekapcsolódással fejlessze. Munkavégzéssel kapcsolatos feladatai során rövid és hosszú távú terveket készítsen, célokat tűzzön ki, a tervekben lefektetett feladatsorokat kivitelezze, illetve, ha szükséges, új célokat keressen.

Célérték:

A tanuló törekszik arra, hogy a változó szerepekhez újító módon és rugalmasan alkalmazkodjon, kritikusan, kreatívan és reflektíven gondolkodjon, megőrizze kíváncsiságát és nyitottságát, kezdeményezzen, és kitaró

legyen céljai elérésében. A tanuló felelősséget érez munkavégzésének eredményéért és minőségéért, értékesnek tartja a másokkal való együttműködést, és bizakodva gondol saját jövőjére, az életpályája alakulására.

Intézményünk továbbra is kiemelt területként kezeli az Európai Unió által is preferált **természettudományos kompetencia** fejlesztését.

Az élő és élettelen természet törvényszerűségeinek, az ember környezetre gyakorolt hatásának, a természet alakításából és átalakításából következő helyi és globális problémáknak, valamint a fenntarthatóságnak a kellő mélységű ismerete, az ezekhez kapcsolódó megfelelő tudás mindennapi életben való használhatósága és alkalmazhatósága ezáltal is kiemelt feladatunk. A természettudomány módszereinek, szigorú következtetési algoritmusainak (a hipotézisállítástól a kísérleten, megfigyelésen át a következtetésig) megismerése és alkalmazása a természettudományos gondolkodás fejlődését támogató aktív tanulási-tanítási feladathoz kötött, differenciált fejlesztéssel támogatandó úgy, hogy a matematikai, természettudományi, és informatikai alapismeretek használható tudásként és alapvető kompetenciaként válják megszerezhetővé. A természettudományos oktatás további célja a problémamegoldó, kreatív és innovatív gondolkodásnak a tanuló képességei és életkora szerinti fejlettség legmagasabb szintjét elérni, biztosítva ezzel az informált döntésekben való felelős részvételt, a tudásnak a hétköznapi helyzetekre kiterjesztett értő alkalmazását.

Alkalmazott módszereink

A hagyományos módszerek mellett a kulcskompetenciák fejlesztését támogató pedagógiai módszertan alkalmazása, kooperatív technikák, projekt módszer, témahét, drámapedagógia, informális és nonformális módszerek, a kijelölt feladataink megvalósítását szolgálják. Tantestületünk igyekszik eleget tenni a 2020-as NAT-ban kijelölt újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésének. Törekszünk a kollaboratív tanulási módszerek (multidiszciplináris órák, teamtanítás) megszervezésére.

Nevelőtestületünk készen áll a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazására, hiszen intézményünkben minden feltétel adott erre.

Fontos feladatunk a hátrányos helyzetű és a kiemelt figyelmet igénylő tanulók esélyegyenlőségének javítása a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakításával.

A lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését segíti a támogató személyiségközpontú egyéni tanulási utak, komplex folyamatok kialakítása.

2.3.Szabadon tervezhető órák felhasználása

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeljük meg azzal a céllal, hogy e tárgyakból a készségfejlesztésre, a tananyag mélyebb feldolgozására, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai NAT 2020 alapján																				
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.					
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1	5	1	4		4		3	1	3	1				
Matematika	4	1	4	1	4		4		4		4		3	1	3	1				
Történelem									2		2		2		2					
Állampolgári ismeretek																	1			
Hon- és népismeret																	1			
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		1		1		1		1					
Környezetismeret									1	1	1	1								
Természettudomány									2		2		0		0					

Természettudományos gyakorlatok								1						
Kémia												1		2
Fizika												1		2
Biológia												2		1
Földrajz												2		1
Első élő idegen nyelv					2		3		3			3		3
Ének-zene	2		2		2		2		1			1		1
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1			1		1
Dráma és színház								1						
Technika és tervezés	1		1		1		1		1			1		
Digitális kultúra					1		1		1			1		1
Testnevelés	5		5		5		5		5			5		5
Osztályfőnöki								1		1		1		1
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28	28
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	26	1	28	2
Emelt szintű idegen nyelv										2		2		2
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30	30
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30	30
Maximális napi óraszám	6		6		6		6		7		7		7	7

Egyes tantárgyak oktatására vonatkozó évfolyamonkénti adaptált helyi tantárgyi tanterveket jelen dokumentum 1. számú függeléke tartalmazza.

2.4. Óraszámok

ALSÓ TAGOZAT

2023/2024-es tanévtől NAT2020 szerint heti és éves óraszámok

Tantárgy	Heti óraszámok évfolyamonként							
	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
<i>Kötelező tanítási órák tantárgyai</i>	heti ó.sz	évi ó.sz	heti ó.sz	évi ó.sz	heti ó.sz	évi ó.sz	1.f. ó.sz	évi ó.sz
Magyar nyelv és irodalom ¹	7+1	288	-	-	-	-	-	-
Irodalom	-	-	4+0,5	162	2+1	108	3+1	144
Magyar nyelvtan	-	-	3+0,5	126	3	108	2	72
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	2	72
Matematika	4 +1	180	4+1	180	4	144	4	144
Digitális kultúra	-	-	-	-	1	-	1	36
Környezetismeret	-	-	-	-	1+1	72	1+1	72
Ének-zene	2	72	2	72	2	72	2	72
Vizuális kultúra	2	72	2	72	2	72	1	36
Technika és tervezés	1	36	1	36	1	36	1	36
Testnevelés	5	180	5	180	5	180	5	180
Etika/Hit- és erkölcsstan	1	36	1	36	1	36	1	36
Kötelező tanítási órák	22		22		22		23	

¹ 6/2014. (I.29) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről 8. § (7a) Az iskola a magyar nyelv és irodalom tantárgyat magyar nyelvtan és irodalom tantárgyakra bonthatja.

összesen							
Szabadon tervezhető	2		2		2		2
Maximális heti óraszám	24		24		24		25

FELSŐ TAGOZAT

2023/2024-e tanévtől NAT 2020 szerint heti és éves óraszámok

Tantárgy	óraszámok évfolyamonként							
	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
<i>Kötelező tanítási órák tantárgyai</i>	heti ó.sz	évi ó.sz	heti ó.sz	évi ó.sz	heti ó.sz	évi ó.sz	heti ó.sz	évi ó.sz
Irodalom	2	72	2	72	2	72	2	72
Magyar nyelvtan	2	72	2	72	1+1	72	1+1	72
Történelem	2	72	2	72	2	72	2	72
Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	-	-	1	36
Etika/Hit- és erkölcsstan	1	36	1	36	1	36	1	36
Idegen nyelv	3	108	3	108	3	108	3	108
Matematika	4	144	4	144	3+1	144	3+1	144
Digitális kultúra	1	36	1	36	1	36	1	36
Természetismeret	2	72	2	72	-	-	-	-
Fizika	-	-	-	-	1	36	2	72
Biológia	-	-	-	-	2	72	1	36
Kémia	-	-	-	-	1	36	2	72
Földrajz	-	-	-	-	2	72	1	36
Természetudományi gyakorlat	-		+1	36	-	-	-	-
Ének-zene	2	72	1	36	1	36	1	36
Vizuális kultúra	1	36	1	36	1	36	1	36
Dráma és színház	+1	36	-	-	-	-	-	-
Hon- és népismeret	-	-	+1	36	-	-	-	-
Technika és tervezés	1	36	1	36	1	36	-	-
Testnevelés	5	180	5	180	5	180	5	180
Osztályfőnöki	1	36	1	36	1	36	1	36
<i>Kötelező tanítási órák összesen</i>	27		26		28		28	
<i>Szabadon tervezhető</i>	1		2		2		2	
Maximális heti óraszám	28		28		30		30	
Emelt idegen nyelv	+2		+2		+2		+2	

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvellátással kapcsolatos szabályok változása miatt pedagógusaink csak olyan tankönyveket választhatnak, melyek szerepelnek a tankönyvjegyzékben.

Ezt az előírást azonban nem kell alkalmazni a szótárak, a szöveggyűjtemények, a feladatgyűjtemények, az atlaszok, a kislexikonok, a munkafüzetek, a digitális tananyagok és a nevelési-oktatási program részét alkotó információhordozók, feladathordozók és az idegen nyelvi tankönyvek tekintetében.

Az iskolai tankönyvválasztás sarkalatos pontjai:

- Feleljen meg intézményünk cél- és feladatrendszerének.
- A hagyományos tanulási módszerek mellett adjon lehetőséget a korszerű ismeretszerzési technikák alkalmazásához.
- Szerkezete legyen világos, egyszerű.
- Motiváljon, keltse fel a gyerekek érdeklődését.
- Szövege az életkornak megfelelő legyen.
- Kertülje az idegen kifejezéseket, szavakat.
- Ábrái, betűméretei, szerkesztése segítse az önálló ismeretszerzést.
- Ösztönözzön ismétlésre, rendszerezésre.
- Adjon mintát az önálló feladatmegoldásokhoz.
- Tegye lehetővé a differenciált képességfejlesztést.
- Piktogramjai, jelrendszere legyen azonos valamennyi évfolyamon.
- Méretében legyen kézbe vehető, borítója, érdeklődést keltő, színes és tartós.
- Legyen több évig használható, és az ára elérhető.
- Egy tankönyvcsaládhoz azonos elvek alapján készüljenek a mérőlapok.
- Segédletek, eszközök: A taneszköz jegyzékben és a helyi tantervben megfogalmazott elvárásokhoz igazodjanak.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközössége, szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév utolsó szülői értekezletén tájékoztatja az iskola (következő tanévre vonatkozóan). A leendő első osztályosok szüleit a beiratkozáskor tájékoztatjuk. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók;
- a taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be;

A választott tankönyvek használatára jól felkészült pedagógusok is sokat segíthetnek abban, hogy a gyermekek is hatékonyabban használják tankönyveiket.

A készségtárgyak tanításához a tankönyveken kívül más taneszközök használatát is kérjük:

- testnevelés – tornafelszerelés,
- technika és tervezés – alapanyagok, újra hasznosítható dolgok,
- vizuális kultúra – rajzfelszerelés

3.1. Taneszközök használata

A digitális technológiával támogatott oktatási módszerek hatékony alkalmazása érdekében pedagógusainktól elvárjuk, hogy elsajátítsák az alapvető oktatási eszközök- kiemelten az info-kommunikációs eszközök kezelését és használatát a tanítási órákra való felkészülés illetve a tanórák megtartása során. Digitális írástudásuk magasabb szinten legyen, mint tanítványaiké.

Az iskolánk – pénzügyi lehetőségeihez mérten első sorban pályázati támogatásokat felhasználva - egyre több info-kommunikációs eszközt szerez be, annak érdekében, hogy nevelő-oktató munkánkat még szemléletesebbé és hatékonyabbá tegye.

Tapasztalatunk szerint a digitális pedagógiai módszerek alkalmazása - ezen belül is az IKT eszközök használatának előnye, hogy

- már az alsó tagozatos korosztálytól kezdve használható. (A szükséges digitális kompetenciák gyorsan elsajátíthatók.)
- tanórai használata kiemelten fejleszti a digitális kompetenciát.
- motiválja az individuális tanulást, gyakorlást.
- interaktivitást és azonnali visszajelzési lehetőséget ad, pl. szavazással, quiz-zel.
- választási lehetőséget kínál a tanulónak pl. az elvégzendő tananyag sorrendjében, nehézségében.
- támogatja a differenciálást és a personalizált munkavégzést.
- támogatja az önálló munkavégzést.
- támogatja az inkluzív oktatást.
- segíti az értékelést osztályozást (diagnosztikus, fejlesztő-formatív és szummatív célú pedagógiai ellenőrzési, értékelési, mérési eljárások).
- segíti az SNI-s tanulók felzárkózását, oktatását.

4. A választható foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Minden évben a tantestület határozata illetve a tanulók igényeinek felmérése alapján időkeretet biztosítunk a tantárgyfelosztásban tanórán kívüli foglalkozásokra.

A tanulók minden tanév végén megkapják a következő tanévben indítandó szakkörök listáját, azok óraszámát, az azt tanító tanár nevét. A tanuló ebből a listából választhat.

VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK	
Alsó tagozaton	Felső tagozaton
Matematika tehetségfejlesztés	Angol nyelvi szakkör
Angol nyelvi szakkör	Német nyelvi szakkör
Német nyelvi szakkör	Természetbarát szakkör
Könyvatlétika	Média szakkör
Labdarúgás	Informatika szakkör
Szivacskezilabda	Középiskolai előkészítő- matematika
Kézműves szakkör	Középiskolai előkészítő- magyar nyelv és irodalom
Közlekedési ismeretek	Atlétika
Énekkar	Labdarúgás
	Kézilabda
	Alkotó-műhely (vizuális kultúra)
	Énekkar
	Közlekedési ismeretek
	Színjátszóköri

Egyéb tanórán kívüli foglalkozások beindítását a diákönkormányzat is kezdeményezheti. Amennyiben rendelkezésre állnak a feltételek (humán erőforrás, tárgyi feltételek, tantárgyfelosztás) az intézmény vezetője engedélyt ad rá.

A szakkörök induló minimális létszáma 8 fő, versenyfelkészítéseket célzó esetekben ettől eltérünk. Amennyiben a csoport létszáma lecsökkent a minimális szint alá, és másik csoport is működik, akkor a másik csoport létszámától függően a két csoportot összevonjuk.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy a tanórán kívüli foglalkozások látogatási kötelezettsége az egész tanévre kiterjed.

Amennyiben két tanulócsoporthot tudunk indítani egy szabadon választható foglalkozásból, a tanuló megválaszthatja, melyik pedagógus által vezetett csoportba szeretne járni.

5.A tanulók értékelésének és minősítésének módjai

A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység folyamatában az értékelésünknek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. A tanulói teljesítményről adott értékelés célja, hogy segítse a tanuló és szülő/gondviselő objektív tájékoztatását, valamint hogy a pedagógusaink folyamatosan informált döntést hozhassanak a fejlesztési folyamat hatékonyságára és a további célok meghatározására vonatkozóan. A teljesítménnyel összhangban lévő értékelés segíti a tanulót további tanulási útjának kijelölésében is. A pedagógusainknak a tanulók fejlődését körültekintően és megalapozottan kell támogatnia, s ehhez az értékelés eszközeinek szélesebb körével szükséges rendelkezniük. Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munkájuk figyelembe veszi a tanulók előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésükre gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. A rendszeres értékelés teszi lehetővé a tanulók fejlődésének folyamatos nyomon követését és az értékelés megmérettetés típusú torzításainak csökkentését. A tanulók teljesítményének folyamatos és szakszerű elemzése, valamint az ezekre alapozott rendszeres segítő-támogató visszajelzés lényeges szerepet tölt be a tanulásban, a megfelelő tanulmányi előmenetelben, valamint a tanulmányok sikeres befejezésében. Ehhez az értékelésnek minél változatosabb módszereit célszerű alkalmaznunk, így például az előzetes felmérést, a segítő felmérést, az IKT-eszközökre támaszkodó diagnosztikus eljárásokat, a pedagógiai elvek alapján tervezett játékalapú tanulási feladatrendszereket, összegző felméréseket.

A kijelölt céljaink elérését támogatja a tanulási folyamat szerves részeként meghatározható fejlesztő értékelés. A fejlesztő értékelés a tanulók fejlődésének, illetve tudásának gyakori, interaktív módon történő értékelését jelenti. Célja a tanulói szükségletek meghatározása, valamint a nevelési-oktatási folyamatnak azokhoz történő igazítása.

Intézményünk kiemelt területnek tekinti a mérés-értékelés rendszerét, ezért külön dokumentumban rögzítette annak helyi részletes szabályozását.

5.1. Az értékelés helyi rendje

Iskolánkban a hagyományos tanrendet tartjuk. Valamennyi tárgyban (2.-8. oszt.) érdemjegyet kapnak a tanulók. Az első évfolyamon, és a második évfolyam első félévében szóveges értékelésben részesülnek a diákok. A második évfolyam első félévében a szóveges értékelés mellett tájékoztató jelleggel érdemjegyet is kaphatnak a tanulók. A tanulókról félévkor és tanév végén adunk szóveges értékelést.

Az iskola felsőbb évfolyamára léphetnek a diákjaink, ha az előírt tantervi alapkövetelményeket legalább minimum szinten elsajátították. A továbbhaladásról szóló döntésben az egész tanév teljesítménye a döntő. Ezen időszak alatt folyamatos értékelések alapján kialakított tanári vélemény alapján születik meg a döntés valamennyi tantárgyból.

A továbbhaladást kizáró értékelés valamely tantárgyból kapott elégtelen osztályzat. Ha legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a tanuló pótvizsgát tehet. A javítóvizsga tantervi minimumra épül. A vizsgáról jegyzőkönyv készül, ami irattárban megőrzendő.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebbi tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Magyar nyelvtan és Irodalom tantárgyakból az oktatási szakaszok végén (2., 4., 6. osztály) a tanulóknak kimeneti mérést kell szerveznünk, mely szóbeli és írásbeli feladatokból áll.

A következő elméleti jellegű tantárgyak: idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természettudomány, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél

- az 1-4. évfolyamon, az év végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek,
- a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrzik,
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében minden tanuló legalább egyszer felel szóban

- az ének-zene, a vizuális kultúra a digitális kultúra, technika és tervezés tantárgyakból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
- a többi tantárgy esetében egy-egy témakörön belül.

A testnevelés követelményeinek elsajátítását gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

A nevelők a tanuló tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az alsó tagozaton, az első évfolyamon, illetve a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében szóveges értékelést alkalmazunk. A szóveges értékelést félévenként a megfelelő módon adminisztráljuk.
- A 3-8. évfolyamon a tanulók munkáját minden tantárgyból évközben érdemjegyekkel, a félév és a tanév végén osztályzattal minősítjük.

Elvárások

Érdemjegy és osztályzat nem lehet fegyelmezési eszköz!

Félévente szerzendő minimum érdemjegyek száma:

- heti 1 és 2 órás tantárgyanként 3 db érdemjegy,
- heti 2 óránál több tantárgyanként heti óraszám+ 1 db érdemjegy.

Az év végi osztályzatok az egész évi teljesítményt tükrözzék.

A félévi, ill. év végi minősítés előtt, minden x.5 és x.7 között jogában áll felelni a tanulónak a jobb jegyért, x.7 fölött a szaktanár felfelé kerekít.

Az osztályozó értekezleten a nevelőtestületnek jogában áll a bukásra álló tanuló osztályzatát a tanuló javára módosítani.

Elégtelen osztályzatot kap a tanuló 1.4 alatti átlag esetén. 1.4 és 1.7 közötti átlag esetén a tanév utolsó két hetében az adott tantárgy egész éves anyagából a szaktanár által összeállított minimum szintű felmérést kell a tanulóval íratni, vagy szóban feleltetni.

Tantárgyi dicséretet kaphat az a tanuló, aki a tantárgyi optimum követelményen felüli többlettudást nyújt, a tanév során csak jeles érdemjegyei vannak és/vagy iskolán kívüli versenyen eredményesen szerepel, rendszeres kutató és gyűjtőmunkát végez.

Tanév végén kitűnő tanulmányi eredményt ér el az a tanuló, aki minden tantárgyból jeles osztályzatot kapott.

Tanév végén jeles tanulmányi eredményt ér el az a tanuló, aki

- alsó tagozaton maximum két tantárgyból jó osztályzatot kapott, többi osztályzata jeles
- felső tagozaton maximum három tantárgyból jó osztályzatot kapott, többi osztályzata jeles.

Jeles "5" (dicséretes)	Ha a tantárgyi követelményen felül többlettudást nyújt a tanuló, csak jeles érdemjegyei vannak a tanévben vagy iskolán kívüli versenyen kiemelkedően szerepel, rendszeresen gyűjtő és kutatómunkát végez. A tantárgyi dicséretet a megjegyzés rovatban kell feltüntetni.
Jeles "5"	Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt.
Jó "4"	Ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak, kisebb előadási hibákat vét.
Közepes "3"	Ha a tantervi követelményeket több hibával teljesíti. Ismeretei felszínesek. Segítséggel képes megoldani a szóbeli feladatát. Kevésbé tud önállóan beszélni, dolgozni.
Elégséges "2"	Ha a követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik.
Elégtelen "1"	Ha a tantervi követelményeket minimum szinten sem tudja.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt, a tárgyat tanító nevelő értesíti a KRÉTA rendszeren keresztül. Kérésre a szülő havonta kinyomtatva megkaphatja gyermeke értékelését.

5.2. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése

A magatartás érdemjegye az életkori sajátosságokhoz igazodva fejezi ki a közösséghez, annak tagjaihoz való viszonyt (felelősségérzet, a közösség érdekében végzett tevékenység, viselkedés, hangnem, Házi rend megtartása).

A szorgalom értékelése az egyéni képességeket és körülményeket mérlegelve fejezi ki a tanulmányi munkához való viszonyt (rendszeresség, pontosság, önállóság, kötelességtudat).

A magatartás és szorgalom intézményi minősítésrendszerét az osztályfőnök a tanév elején ismerteti a tanulókkal és a szülőkkel.

Az osztályfőnök, az osztályközösséggel (az értékelést nevelési céllal, indoklással megbeszéli a tanulókkal) és az osztályban tanító pedagógusok közösségével együtt, havonta értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát. Az érdemjegyeket az elektronikus-naplóban rögzíti. Fel kell hívni a tanulókat, illetve a szülők figyelmét, hogy a havonkénti értékelések csak tájékoztató jellegűek.

A tanuló magatartásának és szorgalmának év végi minősítését az osztályfőnök az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével végzi, figyelembe véve a tanuló szüneti viselkedését, délutáni tevékenységét és szakköri magatartását is.

A havonta adható érdemjegyek kritériumai

Magatartás		Szorgalom
A házi rend betartásával példát mutat, és társait is erre ösztönzi. Megbízásait magas színvonalon teljesíti. Az iskolai, napközi otthoni, tanórán kívüli közösségi munkában önként, tevékenyen részt vesz, aktív és kezdeményező. A közösség fejlődését jó kezdeményezéseivel, véleményeinek megfelelő kinyilvánításával elősegíti. Viselkedése, magatartása a legkülönbözőbb körülmények között is fegyelmezett, megbízható, pontos. A felnőttekkel és társaival szemben udvarias, tisztelettudó, becsületos, segítőkész.	5 példás	Példás osztályzatot érdemel az a tanuló, aki képességeinek maximumát nyújtja, függetlenül a teljesítményétől és az otthoni körülményeitől. Akinek a szorgalma tartós, egyenletes. Órán aktívan dolgozik, kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, mindig kész, figyel, érdeklődik. Érdeklődése a tananyagon kívüli ismeret anyagra is kiterjed, gyűjtő és kutatómunkát végez. Egyes tantárgyakban a tananyagon felül is teljesít, tantárgyi versenyeken vesz részt.

<p>A házirendet betartja. M megbízatást csak ösztönzésre vállal, de a rábízott feladatot elvégzi. Az iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás. Felnőttekkel, társaival szemben udvarias, tisztelettudó, segítőkész, általában megbízható, pontos.</p>	4 jó	<p>A tantárgyak jegyei és aktivitása kissé elmarad a képességeitől. Házi feladatát elvégzi, felszerelését rendben tartja. Általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem árul el. Érdeklődése megmarad az iskolai tananyagon belül. Csak erős ösztönzésre végez gyűjtő és kutatómunkát.</p>
<p>A házirend törvényeit több esetben megszegi. M megbízatást ösztönzésre sem szívesen vállal s a feladatát nem látja el megfelelően. Viselkedésével, hangnemével a közösség rendjét zavarja, társait fegyelmezetlenségre indítja, trágár kifejezéseket is használ. Nem mindig őszinte, de kényszerítő körülmények hatására beismeri hibáit, mulasztásait. Felnőttekkel, társaival tiszteletlenül viselkedik. Osztályfőnöki vagy szaktanári figyelmeztetése van.</p>	3 változó	<p>Tanulmányi munkája nem rendszeres. Képességeihez mérten alacsonyan teljesít. Házi feladata gyakran nincs kész, felszerelése többször hiányzik. Munkájában önállótlan, csak utasításra dolgozik, nem ellenőrzi önmagát. Szaktanári figyelmeztetése van.</p>
<p>A házirendet nem tartja be, a rendet súlyosan, szándékosan bomlasztja. Viselkedésével rossz példát mutat társainak, velük szemben agresszív, rendszeresen trágár kifejezéseket használ. Közösségi munkát nem végez, másokat is visszatart, szándékosan árt a közösségnek. Felnőttekkel, társaival tiszteletlen. Rontja az iskola hírnevét. Osztályfőnöki figyelmeztetése, intője rovója, ill. szaktanári figyelmeztetése van. Igazgatói büntetést kapott Igazolatlan mulasztása van.</p>	2 rossz hanyag	<p>Tanulmányi munkáját elhanyagolja, kötelességeit elmulasztja. Teljesítménye képességeihez mérten lényegesen alacsonyabb. Figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait saját hibájából nem végzi el. Taneszközei nincsenek. Többszöri szaktanári figyelmeztetés ellenére sem változik a munkához való viszonya.</p>

5.3. Tantárgyi értékelés

Egyes tantárgyak ismeretanyagának értékelésekor a helyi értékelési rendszer kialakításakor jelen tanterv követelményeire és eredménycéljaira; az adott intézmény, tanulócsoporthoz tartozó összetételére, helyi sajátosságaira; valamint a Nat-ban megfogalmazott általános elvárásokra, értékelési módszerekre fordítunk figyelmet.

A tantárgyi értékelések területeit, módszereit, eszközeit helyi tantervünk 6. számú melléklete tartalmazza.

5.4. Értékelés formái

Az alábbi módokon győződünk meg a tanulási eredmények megszerzéséről, a kompetenciák fejlettségi szintjéről, képességek fejlődéséről:

- a tanulóval történő beszélgetés, szóbeli visszajelzés (munkaszituációban vagy azon kívül szervezett megbeszélés).
- egyszerűbb írásbeli feladatok (például tesztkérdésekre adott válaszok, esszék, röpdolgozat) szöveges és érdemjeggyel való értékelése.
- kérdőívek, tudásszint- és képességvizsgáló tesztek (online képességmérő tesztek SZTE mérések, Difer)
- megfigyelés feladatvégzés közben
- irányított szóbeli felelés

- témazáró feladatlap (központi vagy pedagógus által összeállított feladatsorokkal)
- tanulói vizsgálatok, kísérletek elemzése, végrehajtása,
- gyűjtőmunka, szemléltető eszközkészítés
- kiselőadás, projektfeladat
- fűzetvezetés

Az érdemjegyek elektronikus naplóban történő súlyozásáról a szakmai munkaközösségek tagjai együttesen döntenek minden tanév kezdetén.

5.4.1. Az írásbeli számonkérés eszközei

Az *előzetes felmérés (diagnosztikus mérés)* egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés, melynek fontos jellemzője, hogy előzetes tudást, illetve alapszintet mér, és lehetővé teszi a tanítási egység befejezését követő újabb felmérés eredményével való összehasonlítást. Az előzetes tudás felmérése – kiemelten a tanulmányok új intézményben/iskolatípusban történő megkezdését követően és az idegen nyelvi tanulmányok területén – ahhoz szükséges, hogy az eltérő tudással rendelkező tanulók önmagukhoz mért fejlődése jól nyomon követhető legyen. A diagnosztikus mérés az előírt tanulási eredménycélok teljesítésén felül elért eredmények megállapítására is alkalmas.

A *segítő (formatív) felmérés* a tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés és arra alapozott visszajelzés, akárcsak a fejlesztő értékelés. A segítő visszajelzések akkor érik el a kívánt hatást, ha azok a tanuló számára a felméréseket követően rövid időn belül megismerhetők. A fejlesztő értékelés és az értékelési folyamat részeként a tanulók számára nyújtott visszajelzés rendszeressége, a visszajelzés kultúrája, szakmai minősége az iskolai tanulási környezet alakulását, a tanulás motivációját és a tanulási célok elérésének sikerességét alapvetően meghatározó tényezők.

Az *összegző, lezáró (szummatív) felmérés* és értékelés szintén a tanulási folyamat része. Célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje eléri-e a tanulási eredményelvárásokban foglalt kritériumokat. A szummatív értékelést egy meghatározott oktatási periódus, tanulási szakasz, tanfolyam, program, félév vagy tanév végéhez kell rendelni. A szummatív értékelés minősítő jellegű, ennek megfelelően a felmérésben szereplő feladatok pontszáma osztályzattá, jellemzően az ötfokozatú skálán jelölt érdemjeggyé válik, majd papíralapú vagy elektronikus nyilvántartásba kerül. A teljes tanulási folyamat végéig a szummatív értékelés formatív, fejlesztő elemeket is magában foglalhat, lehetőséget biztosítva a tanuló számára egy következő tanulási periódusban a javításra és további fejlődésre

A felmérésekhez használt eszköz- és feladatrendszer sokszínűsége biztosítja, hogy a tanuló tudásáról és annak az eltérő helyzetekben megnyilvánuló összetevőiről és mélységéről a lehető legteljesebb kép táruljon fel mind a pedagógus, mind a tanuló számára. A felmérések teljesíthetők szóban és írásban, tesztekkel, a pedagógus által összeállított egyszerű vagy komplex feladatokkal, projektfeladatokkal, IKT-eszközökkel készített bemutatókkal, valamint a tanulói portfólióban szereplő produktumokkal.

A felmérések időpontját, fajtáját a pedagógusok tanmeneteikben éves szinten tervezik.

A megírás időpontjáról a tanítók, tanárok szóban vagy a KRÉTA rendszeren keresztül legalább egy héttel kötelesek tájékoztatni a tanulókat (szülőket)!

Egy napon maximum két témazáró felmérést írhat a tanuló.

A központi online képességmérő tesztek megírása előtt írásbeli szülői hozzájáruló nyilatkozatot kérünk.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztheinek értékelésekor az elért teljesítmény /pontszám/ érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény

Érdemjegy

0-30 %	elégtelen /1/
31-50 %	elégséges /2/
51-70 %	közepes /3/
71-90 %	jó /4/
91-100 %	jeles /5/

5.5. Szöveges értékelés az első és második évfolyamon

Az első évfolyamon - félévkor és év végén, továbbá a második évfolyamon félévkor – szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, a tanítónak a szülő bevonásával szóban értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tární a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni az okok megszüntetéséhez. Az értékelésnél az adott évfolyam tantárgyi követelményszintjét kell figyelembe venni. Ha valamelyik terület nem tartozik az évfolyamra adott követelmények között, akkor azt a területet kizárjuk az értékelésből.

Végül egy összegző minősítést adunk az összes tantárgyra vonatkozólag: **Kiválóan teljesített - Jól teljesített - Megfelelően teljesített - Felzárkóztatásra szorul**

A szöveges értékelésünk alapelvei:

- az értékelés a gyerekért, s elsősorban a diáknak szóljon
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat
- egyénre szabott legyen
- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet
- a minősítés központúság helyett a fejlesztőközpontúság jellemezze
- korrigáló, fejlesztő szerepet töltsön be

Az első és második évfolyamon használt szöveges értékelést az 7. számú melléklet tartalmazza.

6. Az integrált oktatásban részvevő sajátos nevelési igényű tanulók

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket, értékelési formákat intézményünk helyi tantervének 2. számú függeléke egységes egésként tartalmazza. Annak megvalósítását az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásainak igénybevitelével, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózat segítségével valósítjuk meg.

7. Tantárgyközi, multidiszciplináris témák, projektek és témahetek

A Nemzeti alaptanterv a tanulás-tanítás eredménycéljait az egyes tanulási területeken belül úgy határozza meg, hogy a tantárgyakhoz kötött feladatok a stabil és használható diszciplináris tudás megszerzését támogassák, és az érintkező, egymásra épülő tartalmak szervesen kapcsolódjanak egymáshoz. Az ember által ismert valóság természeti és társadalmi meghatározottságának, a külső és belső világ komplex szerveződésének megértését, működési elveinek alkalmazását, valamint a tantárgyakon átívelő tudás mélyítését az alapóraszám keretében szerzett ismeretekre épülő, de azokon túlmutató készségek és kompetenciák kialakításával lehet biztosítani.

A tanulók aktív tanulás során szerzett, tapasztalatokra épülő ismereteinek elmélyítését segítő projektek, projektnapok és témahetek multidiszciplináris témáinak kialakításánál az alábbi célokat tűzzük ki:

- a tanulók megfelelő bevonódásának, aktivitásának, illetve motivációjának növelése;

- a tanulók osztályon belül kialakult csoportjaitól eltérő csoportokban végzett közös tevékenység megszervezése;
- az iskolai közösség tanulóival együtt végzett, témákhoz rendelt közös tevékenységek tudás- és közösségformáló gyakorlatának kialakítása;
- tematikus (multidiszciplináris) modulokhoz kötött közös tevékenységek támogatása eltérő életkorú tanulók együttes tanulásának és felnőttekkel való együttműködésének fejlesztésére;
- az iskolában (formális) és az iskolán kívül (informális) szerzett ismeretek együttes alkalmazása, integrálása;
- az intellektuális kíváncsiságon alapuló, a tapasztalatok megszerzésére támaszkodó, a kreativitást előtérbe helyező tanulási tevékenységek kipróbálása;
- a tudás gyakorlatban történő alkalmazásának megerősítése;
- a tanulók ösztönzése az egyén érdekein túlmutató, a közösség és a társadalom javát szolgáló cselekvési minták elsajátítására és a kapcsolódó tevékenységek gyakorlására;
- a tanulók személyiségének komplex fejlesztése a témákhoz és tevékenységekhez szükséges megfelelő attitűdök kialakításával, a tanulás eredményességének érdekében erősítendő önállóság támogatásával.

A multidiszciplináris témák feldolgozása az iskolánkban témahetek, valamint projektek és projektnapok keretében történik. A helyi tantervünkben meghatározott multidiszciplináris időkeret egy-egy téma lezárásaként alkalmazható úgy, hogy azok megszervezése, aktív tanulási módszereket (például projekt, hiteles tanulás, felfedezés/kutatásalapú tanulás stb.) tegyen lehetővé. A témahetek, projektek és projektnapok önálló tanítási órák formájában vagy több pedagógus együttműködésében megvalósítva, több tanóra összevonásával is megszervezhetők.

Megfelelő feltételek (pl. órarend optimális összeállítása) mellett a tanévhez kötött témaheteken kívül - félévenként legalább egy multidiszciplináris projektnap vagy tanítási óra megszervezését tervezzük. Ennek témája megegyezhet a témahetekhez ajánlott témakörök valamelyikével, vagy kialakítható a szakmai munkaközösségek, egy osztályban tanító pedagógusok közössége, pedagógusok és tanulók közös döntése alapján.

A témahetek, a projektnapok/projekthét időpontját és a választott tartalmakat intézményünk éves munkatervében rögzíti. A pedagógusok által szabadon választott egyéb témákat a tanmeneteik tartalmazzák.

Témahetek évfolyamonként:

- Digitális témahét	3-8. évfolyam
- Fenntarthatósági témahét	1-8. évfolyam

Témanapok intézményi szinten:

- Kossuth nap	1-8. évfolyam
- Magyar Diáksport napja	1-8. évfolyam

Választható további témák:

- jeles napok
- évszakok
- ünnepkörök
- nemzeti ünnepek
- egészséges életmód
- bármilyen egyéb, a tananyaggal koherens téma a szaktanárok döntése alapján

8.A csoportbontások szervezésének elvei

Tanítványaink eltérő képességekkel rendelkeznek, más a munkatempójuk, terhelhetőségük, érdeklődésük. Így tanulóinkat, amiben szükséges és lehetséges, egyénre szabottan igyekszünk fejleszteni. Ennek egyik alapfeltétele, hogy a tanulás szempontjából hasonló sajátosságokkal rendelkező tanulókat, illetve a tanuláshoz

szükséges fontos jellemzőikben társaiktól eltérő tanulókat képességeik szerint bontva más-más tanulócsoportban oktatjuk. Hasonló képességű gyerekekkel könnyebben megy a tananyag megtanítása, elsajátítása, ill. rögzítése. Nagyban segíti a tehetséges tanulók kibontakozását, továbbfejlődését, a gyengébb képességű tanulók felzárkóztatását.

Célunk ezzel, hogy eredményesebben tudjuk diákjainkat felkészíteni a kompetenciamérésre, a központi írásbeli felvételire, továbbtanulásra. Ismereteiket elmélyítsük, tudásukat megalapozzuk, sikerélményhez juttassuk őket.

Iskolánkban 5-8.évfolyamon csoportbontásban tanulhatják a tanulók az alábbi tantárgyakat:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- idegen nyelv (angol, német)

A csoportok kialakításánál az alábbi tényezőket vesszük figyelembe:

- a matematika, az anyanyelvi és az idegen nyelvi képességmérés eredményei (a 14 leggyengébb eredményt elért tanulók kerülnek a felzárkóztató csoportba/ a 14 legjobb eredményt elért tanulók kerülhetnek a nívv csoportba)
- az alsó tagozatos tanulmányi eredmények
- a negyedik osztályfőnökök véleménye

Emelt óraszámú idegennyelv oktatás (angol, német)

Felső tagozaton a kialakított nívv csoportokban lehetőség van az idegennyelvet emelt óraszámban tanulni. (heti 5 tanóra)

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében a heti plusz két óra kötelező tanóra.

Átjárhatóság a csoportok között

Az ötödik év elején kialakított csoportok között indokolt esetben lehetséges a csoportátjárás. Erre félévkor és év elején van lehetőség, a szülő írásbeli kérelme, valamint a szaktanárok és az osztályfőnök véleménye alapján.

Képességmérés

Negyedik évfolyam végén a tanulók képességmérésen vesznek részt. A mérés az alábbi területekre terjed ki:

- szövegértés, nyelvtan-helyesírás
- matematika
- idegen nyelvi készségek

A mérések lebonyolításának menetét és egyéb szabályait intézményünk Mérés-értékelési belső rendszere tartalmazza. A mérés eredményei lesznek az alapillérei a felső tagozaton kialakított csoportbontásnak. A tanulók képességeit a leendő felső tagozatos szaktanárok mérik fel a helyben összeállított mérési eszközök (feladatlap, szóbeli kérdéssor) segítségével, melynek részleteit intézményünk mérési-értékelési rendszerében rögzítünk.

9. Mindennapos testnevelés

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg 1-2. és 5-8. évfolyamon. Ennek alapján az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyet beépít a napi órarendbe.

Iskolánk a 3-4. évfolyamon, minden tanuló számára, a mindennapos testnevelés kiváltható óráinak részeként, heti két órában kívánja biztosítani a **szivacskezilabda** oktatást.

A mindennapos testnevelés mellett iskolánk 3. évfolyamtól lehetőséget biztosít minden tanuló számára, hogy délutáni sportfoglalkozásokon vegyenek részt. Tömegsport foglalkozásokon gyakorolhatják a tanórán tanultakat, illetve sportág-specifikus edzések keretein belül lehetőséget biztosítunk tanulóinknak, hogy egy-egy sportág mozgásanyagát magasabb szinten is elsajátítsák. Erre kézilabda, atlétika és labdarúgás sportágakban van lehetősége diákjainknak.

A gyógytestnevelésre a lehetőség adott, az intézmény a feladatot a Mezőkövesdi Tankerületi Központ segítségével oldja meg. Egy külsős gyógytestnevelő heti két alkalommal tart gyógytestnevelés foglalkozásokat. Minden tanév elején megtörténik a település gyermekorvosával az előzetes egyeztetés, hogy kik azok a tanulók, akiknek ezeket a foglalkozásokat kötelezően látogatni kell.

Iskolai sportkör keretében a versenyzésre is felkészítjük a diákjainkat, ehhez kapcsolódik a különböző háziversenyek szervezése a kiemelt sportágakban, versenyszámokban.

Alsó és felső tagozatos diákjainkkal rendszeresen részt veszünk a Diákolimpia versenyein különböző sportágakban, amelyekre tanulóinkat a tanév során folyamatosan készítjük fel.

Az iskolaotthonos csoportok (1. – 2. évfolyam) is úgy alakítják ki saját időrendjüket, hogy abban naponta legalább két alkalommal minimum 30 percben helyet kapjon kötött vagy kötetlen játékos foglalkozás lehetőleg a szabadban.

Az úszásoktatás a Mezőkövesdi Tankerületi Központ szervezésében valósul meg, intézményünkben jelenleg 3. és 4. évfolyamon folyik úszásoktatás órarendi keretek között heti egy alkalommal 2 órában.

Minden tanév tavaszán május 31-ig kötelesek vagyunk elvégezni a testnevelés órák keretein belül a tanulók fizikai állapotának felmérést. A Magyar Diáksport Szövetség egy olyan mérési-értékelési tesztrendszert fejlesztett ki (NETFIT - Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt), amely segítséget nyújt abban, hogy nyomon tudjuk követni a gyermek fittségi állapotának változását a közoktatásban eltöltött évek folyamán. A többi méréshez hasonlóan ennek eredményeit is éves szinten kielemezzük és értékeljük.

10. Az írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthon, napköziben, tanulószobán végzett tanulás célja a tanuló önállóságra szoktatása, az ismeretek elmélyítése, a tanulási szokások, tevékenységek fejlesztése.

Alapelveink:

- Az eltérő egyéni adottságokra épített képességek fejlesztését, differenciált házi feladattal - szorgalmi feladattal valósítjuk meg.
- Nagyobb terjedelmű írásbeli, szóbeli munkákra hosszabb időt adunk, anyag jellegétől függően 1 hét. (vers, fogalmazás)
- Hétfélgére a pénteki házi feladaton túl, és a tanítási szünetekre (őszi, téli, tavaszi, nyári) kötelező jelleggel nem adunk fel házi feladatot.
- A tantárgy jellegétől függően törekednünk kell az írásbeli és a szóbeli házi feladatok megfelelő arányára.

A feladatadás mennyisége

Az önállóan végzett írásbeli és szóbeli munka időtartama az életkor szerint változik. Az önálló tanulás optimális időtartama:

1-4. évfolyamon maximum 45 perc.

5-8. évfolyamon maximum 90 perc.

A házi feladat ellenőrzése napköziben és a tanulószobai foglalkozáson:

A csoportoknál a rendelkezésre álló tanulási idő alatt az írásbeli feladatok mennyiségi ellenőrzését tudjuk biztosítani. Minőségi ellenőrzést, és a szóbeli feladat elsajátítását csak néhány tanulónál tudjuk megvalósítani.

Az otthoni ellenőrzés a szülő feladata is.

A tanár és a tanító a következő órán minőségileg is ellenőrzi a házi feladatot, az általa meghatározott módszerrel.

11. Környezeti nevelési program

*Valaminek a megtanulásához a
legegyszerűbb út, hogy
magad fedezd fel!*

(Pólya György)

I. Helyzetelemzés

1. Az iskola helye és épülete

A Bükk hegység és az Alföld találkozásánál fekvő kisvárosi iskola révén a tárgyi feltételek mind a szabadtéri mind a természettudományos szaktanteremben szervezett órák megtartására alkalmasak. Intézményünk rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkákhoz szükségesek.

Az épületek jelentős felújításon estek át az elmúlt években: energiatakarékos világítótestek, műanyag nyílászárók, külső hőszigetelés, napelemek, napkollektorok teszik kényelmesebbé életünket.

A belső berendezés is megújult: új padokban, új székeken ülnek tanulóink. A termekben elhelyezett szekrényekben tárolhatják felszereléseiket.

Az iskola dekorációja folyamatos, esztétikus, de mindig van néhány teendő azért, hogy kellemesebb, otthonosabb legyen a mindennapi élet.

Minden terem rendelkezik interaktív táblával, két informatika terem áll rendelkezésre a diákoknak a világhálón való kutakodásra, de megtehetik az osztálytermekben is mindezt, hiszen tanulói tablettákkal is rendelkezünk. Megtartottunk néhány régebbi szemléltetést segítő eszközt is, így van televíziónk, írásvetítőnk és diavetítőnk, CD lejátszónk is, amikkel színesíthetjük az óráinkat.

Intézményünkhöz hatalmas zöld felület tartozik, amely egyrészt a spotpályáinknak ad otthont, másrészt szabadtéri foglalkozások megtartására, illetve szabadidős tevékenységek végzésére is alkalmas. Szabadtéri tanteremmel is rendelkezünk. Az új helyi tanterv bevezetésével iskolakerttel bővült iskolánk.

Az étkező a Városi Önkormányzat tulajdonában van, de az iskola épületével összeköttetésben áll. Így a gyerekek helyben főzött ebédhez, frissen elkészített tízóraihoz és uzsonnához jutnak hozzá, önkiszolgáló rendszerben. Terített asztaloknál fogyaszthatja el egyszerre 120 tanuló a napi betevőjét.

Viszont fejleszteni kellene a mosdók mennyiségét, és a tornacsarnokhoz tartozó öltözők nagyságát.

2. Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Az iskolában jelenleg a tantestület körülbelül egyharmada foglalkozik intenzíven környezeti nevelési kérdésekkel a tanórákon és azokon kívül. Vannak, akik minden akcióban, munkában részt vállalnak, s vannak, akik időnként kapcsolódnak egy-egy tevékenységi területhez. A környezeti nevelés az a területe az iskolai életnek, ahol csak nagyon fokozatosan és lépésenként haladunk előre. A további munkában is szükség van az iskolavezetőség, a tanítók, a reál és humán tantárgyakat oktató kollegák együttműködésére.

II. Erőforrások

1. Személyi erőforrás

A/ Iskolán belüli együttműködés

Tanárok: Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés, ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését.

Tanulók: Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek.

Tanárok és tanulók: A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is.

Tanárok és szülők: Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ezt egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt az egyes környezeti nevelési programjaink anyagi fedezetét – a lehetőségükhöz mérten – a családok is biztosítják.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak: Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentjük a felesleges papírfelhasználást (pl.: féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás), folyamatosan gyűjtjük a hulladékpapírt. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószereket használunk. Az iskolai szelektív hulladékgyűjtés továbbfejlesztéséhez a takarítók aktív, környezettudatos munkájára is szükségünk van.

B/Iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó: Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az iskola intézményvezetőjének feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programokat.

Mezőkeresztes Város Önkormányzata

Mezőkeresztesi Harmatcsepp Óvoda és Bölcsőde, mint Örökös Zöld Óvoda

Tahy Olga Művelődési Ház és Könyvtár: szakmai rendezvények

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények: A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő.

Hivatalos szervek: A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Civil szervezetek

2. Anyagi erőforrás

Költségvetés
Alapítvány Mezőkeresztes Iskolájáért
Mezőkeresztes Város Önkormányzata
Saját bevétel
Pályázatok

III. Jövőkép, alapelvek, célok

1. Az iskola jövőképe

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk:

- legyen az egész életen át (élethosszig) tartó
- intézményes és nem-intézményes formában egyaránt fontos

- legyen interdiszciplináris (tudomány- és tantárgyközi megközelítés)
- legyen „lokális” és „globális” egyszerre
- legyen „aktuális” és „jövő orientált” egyszerre
- legyen rendszerszemléletű
- neveljen együttműködésre
- neveljen problémamegoldásra
- neveljen új értékrendszerre
- legyen multikulturális

Célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartás és életvitelt
- személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését
- a rendszerszemléletet
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését
- az egészséges életmód igényét, és elsajátítani az ehhez vezető technikákat, módszereket

2. Intézményünk rövid távú céljai

Az iskolai élet egészét átfogó környezeti nevelés valósul meg:

- átdolgozott tanmenetek;
- több környezeti nevelési tartalom a tanórákon;
- változatosabb tanítási, tanulásegítői környezeti nevelési módszerek.

A széttagolt ismeretek rendszerszemlélettel összekapcsolódnak, egyre több tanuló vesz részt tanulási projektben, a gyerekek örömmel készülnek a következő projektre

- Szelektíven gyűjtjük a hulladékot.
- Takarékoskodunk az árammal és a vízzel.
- Nem hagyjuk feleslegesen nyitva az ablakokat fűtési szezonban.
- A tanuló kötődik környezetéhez egy darabkához, és ezen keresztül átérzi környezetünk megőrzésének fontosságát.

3. Iskolánk hosszú távú céljai

„Olyan felelős és törődő állampolgárokat képezzen, akik értelmileg és érzelmileg is felkészültek arra, hogy környezeti kérdésekkel, problémákkal szembesüljenek, megértsék és megoldják azokat.

A fenntartható fejlődés és a fenntartható fogyasztás érdekében szükséges ismereteket, magatartásmintákat, értékeket és életviteli szokásokat megtanítsuk. Ez kiterjed az emberi együttélésre, az ember-természet kapcsolatára, a testi-lelki egészségnevelésre, a társas készségek fejlesztésére. Ahhoz, hogy a felnövekvő generáció képes legyen a fenntartható fejlődés megvalósítására, olyan interaktív, készségfejlesztő pedagógiai módszerekkel kell az iskolában a tanulókat nevelni és oktatni, hogy cselekvőképes, környezettudatos polgárrá váljanak.

A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljon meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok kezelése és megoldása terén.” (Havas, 1993.)

IV. A környezeti nevelés színterei

1. Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

Tanítási órákon az adott témához hozzárendeljük a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos dolgok, amelyekhez a diákoknak is köze van. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és az informatika lehetőségeit is kihasználjuk.

Egyszerű víz- levegő- és talajvizsgálatokat végzünk.

Gondozzuk az iskolakertet.

Szakköri foglalkozások keretein belül készülnek a gyerekek a versenyekre és ismerik meg közvetlen környezetüket.

2. Nem hagyományos tanórai keretben

Erdei iskolában vesz részt a mindenkori harmadik évfolyam összes tanulója.

Fenntarthatóság Témahetébe az egész iskola bekapcsolódik

Tanulmányi kirándulást szervezhetnek az osztályfőnökök a szülői munkaközösséggel minden év végén. (múzeumlátogatás, kiállítások megtekintése, állatkerti, vadasparki séta stb.)

Erzsébet táborban vehetnek részt diákjaink nagy része a nyári szünetben.

3. Tanórán kívüli programok:

- Versenyek: a gyerekek olyan megmérettetésen vesznek részt, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma (lehetőségek: Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Verseny, Tavasz lesen verseny, Curie Kémia Verseny, Hevesy György Kémia Verseny, Fizika verseny, Földünkért-Jövőnkért fenntarthatósági vetélkedő, a környező nemzeti parkok levelezős versenyei)
- Túra: októberben a Cserépfaluból induló Less Nándor túrán gyalogolhatnak gyermekeink.
- Iskolarádió: a média szakkör tagjai alkalmasszerűen szerkesztik adásaikat, amelyekben helyet kapnak a környezeti neveléshez kapcsolható aktualitások is.
- Iskolaújság: tudósít a megrendezett programokról.
- Gyűjtési akciók: az elemeket, használt sütőolajat folyamatosan gyűjtik a diákok a kihelyezett gyűjtőládákba, és évente kétszer papírgyűjtésben is részt vesznek az Alapítvány Mezőkeresztes Iskolájáért alapítvány szervezésében.
- Kossuth-napon, Diákönkormányzati napon, egyéb rendezvényeink az iskola tanulói megismerik a közvetlen környezetüket (természeti és épített), hagyományait, értékeit.
- Teremdekorálási versenyt rendez a diákönkormányzat évente kétszer.
- Kézműves foglalkozásokon természetes vagy újrahasznosított anyagokból készítenek a gyerekek használati- vagy dísz tárgyakat.

V. Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani.

- kooperatív (együttműködő) tanulási technikák;
- játékok;
- modellezés;
- riportmódszer;
- projektmódszer;
- kreatív tevékenység;
- közösségépítés;
- művészi kifejezés.

VI. Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési

munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni.

VII. Kommunikáció

1. Iskolán belüli kommunikáció

- kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel
- házi dolgozat készítése
- poszterek készítése és bemutatása
- iskolarádió felhasználása híradásra
- faliújságon közölt információk készítése
- szórólapok készítése

2. Iskolán kívüli kommunikáció

- környezetvédelemről szóló rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése
- környezeti problémákról szóló cikkek feldolgozása
- a környezet állapotfelmérésének értékelése, kapcsolatfelvétel az illetékesekkel
- a közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése, együttműködés az illetékes önkormányzattal

VIII. Minőségfejlesztés

Az iskola éves munkatervének részét képezi a környezeti nevelés munkaprogramja. A félévi és év végi értékelő nevelőtestületi értekezleten az iskolai munkaterv ezen része is megvitatásra, illetve elfogadásra kerül.

IX. Továbbképzés

Az élethosszig tartó tanulás egy pedagógus számára nélkülözhetetlen. Ennek egyszerre kell tartalmaznia a szakmai és a módszertani ismeretekben való fejlődést.

11.1. Erdei iskola

„ Az éhez kapcsolódó örök tudás az ember világmindenségben elfoglalt helyéről szól. Tehát a feladatáról, lehetőségeiről, természethez való viszonyáról, a természetben és az ember önöm természetében fellelhető törvényszerűségek megfigyeléséről és alkalmazásáról, a természettel való együttéléseiről. Régen az emberek úgy éltek, hogy életük minden percében igazodtak a természet rendjéhez, hiszen benne és általa éltek. A benne megtapasztalt körforgás. Örök megújulás egy kozmikus folyamat részesévé tette őket, amit cselekedeteikkel ők is fenntartottak. Mindezekért tartom én az erdei iskolát az élet iskolájának, a legigazibb nevelési módnak.”

/Szentendrei Géza /

A környezeti nevelés középpontjába a természet megismerése kerül, ami csak úgy érhető el, ha tanulóink közvetlen tapasztalatokat szereznek az őket körülvevő világról.

Intézményünkben már hagyomány, hogy általános iskolai tanulmányaik során egyszer részt vehessenek erdei iskolai programban, a mindenkori 3. évfolyamon.

Az erdei iskolában való részvétel minden tanuló számára kötelező, költségeit pályázati forrásból biztosítjuk. Amennyiben nem áll módunkban távolabbi helyszínre utazni az erdei iskolai hetet településünkön valósítjuk meg, melyre speciális kidolgozott programunk van.

A helyszín és az időpont kiválasztása az évfolyamon tanítók (osztálytanító és környezetet tanító) feladata a szülők és az iskolavezetés jóváhagyásával a következő szempontok alapján:

- Nem öncélú, hanem a tervezett program végrehajtható legyen.
- Valamelyik felszínforma vizsgálata megvalósuljon.
- Szolgáltató, vagy a tanítók tudják feladatukat maximálisan végezni.
- Vállalható pénzügyi kiadása legyen.
- A megközelítése, mivel kisgyerekekről van szó, egyszerű legyen.

- Az elhelyezés a célt szolgálja.

A programot az alábbiak legalább 50 %-ára kell kidolgozni és megvalósítani:

- Földrajzi fogalmak, tájékozódás.
- A terület növény-, és állatvilágának megismerése.
- Történelmi múlt. Az ősök élete, helytörténet.
- Geológiai ismeretek, kialakulás.
- Környezetvédelem. (víz-, talaj-, levegővédelem, zajártalom, hulladékgyűjtés)
- Időjárási megfigyelések.
- Kézművesség, népművészet, népi mesterségek.
- Állatok védelme, ápolása, gondoskodás.
- Kulturális értékek.
- Társas élet, etikett.
- Népi hangszerek, népdaltanítás.
- A területek a helyszín jellegzetességeivel bővíthetők.

feladatok	felelős	időpont
Tanmenet kidolgozása. Egy teljes hétre. Beépíteni a tanmenet végére „időben beiktatva” megjegyzéssel.	osztálytanítók. környezetet tanító.	Tanmenetek leadásának határideje.
A helyszín kiválasztása.	Ua.	Januári szülői értekezlet
Részletes költségvetés.	Ua.	
A szülők tájékoztatása.	tanítók	
Pénzügyi források előteremtése: Szülőket terhelő rész Iskolai támogatás Pályázati lehetőségek	Tanítók Igazgató Mk. vez., és ig. hely. tagintézmény vezetők	Az indulás előtt 30 nappal.
A részletes, évfolyamra közös program	tanítók	Az indulás előtt 30 nappal.
Beszámoló a végzett feladatokról	Tanítók, tanulók	Következő tanév szept. 30.

Reméljük, hogy programunkkal lehetőséget és segítséget tudunk biztosítani a gyerekek számára, hogy megtapasztalják, megismerjék, megszeressék a természetet, hogy értékrendjükbe valós súlyának megfelelően, tehát alapvető értéként épüljön be. Egy újfajta hozzáállást kívánunk kialakítani, melynek elemei a megértés a szeretet és a felelősségérzet. Bízunk abban, hogy környezettudatos magatartás kialakulása, - ahol tekintettel vagyunk a fenntartható fejlődés szempontjaira, a természeti források védelmére - hosszú, sokoldalú folyamat, a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatását. A pedagógus feladata a gyermekek magatartásának, tudásának, attitűdjeinek, értékrendjének, érzelmi viszonyulásainak, szokásainak formálása. A megjelenő és megvalósuló nevelői megnyilvánulás a szociális tanulás (modellkövetés) során leképeződhet, azaz a tanuló követi a nevelőjét, utánozza magatartását.

12. Egésznapos iskola

A nemzeti köznevelési törvény rendelkezése szerint az iskolában a nevelést-oktatást oly módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább 16 óráig tartsanak, és a tanuló kötelessége, hogy ezeken a foglalkozásokon részt vegyen. Az intézmény vezetője a tanulót a szülő kérelmére felmentheti a tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól. Az intézmény vezetője döntését megelőzően egyeztet a diák osztályfőnökével és az öt tanító szaktanárokkal.

Az egésznapos iskola megszervezését iskolánkban az alábbi foglalkozások teszik lehetővé.

Iskolaotthonos foglalkozás

Ha iskolánkban két tanulócsoportot tudunk indítani az első két évfolyamon, az egyik csoportban iskolaotthonos szervezési formát valósítunk meg, a másik csoportban igény esetén napköziotthonos foglalkozást szervezünk.

Az iskolaotthonban a kéttanítós modell alkalmazása során több lehetőségnyílik a tanulók egyéni képességének fejlesztésére, felzárkóztatásra és tehetséggondozásra. Az önálló tanulás részben délelőtt, részben délután történik az osztályban tanítók vezetésével, így lehetőség nyílik a helyes tanulási szokások kialakítására. A diákok a tanítók vezetésével együtt étkeznek, a többi osztálytól eltérő időpontban, biztosítva ezzel is a nyugodtabb, szervezettebb ebédlőhasználatot. A délelőtti és a délutáni időszakban is van rendszeres szabadidő, mely a kikapcsolódást, a közösségfejlődését teszi lehetővé. A szabadidő eltöltésének lehetőségei a levegőzés, kötött és kötetlen mozgás, kulturális foglalkozások, játék, zene,- és mesehallgatás, kreatív, manuális foglalkozások. Az iskolaotthonos oktatási formában nincs lehetőség a foglalkozások alóli felmentésre, a gyermek esetleges hiányzásait a Házirendnek megfelelően igazolni kell (délutáni tanítási órák).

További egyéb tanórán kívüli egyéni vagy csoportos pedagógiai tartalmú foglalkozás

- napközotthon (alsó tagozat)
- tanulószoba (felső tagozat)
- szakköri foglalkozások
- sportfoglalkozások

Gyógypedagógiai nevelésben-oktatásban résztvevő sajátos nevelést igénylő tanulók részére a törvényben meghatározott számú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat biztosítunk. A törvényben meghatározottak szerint szervezett foglalkozást tartunk a tehetség kibontakoztatása, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása céljából.

13. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- Szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.
- A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítésének formái:
 - kedvezményes ebéd biztosítása,
 - javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására.
- Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).
- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az igazgató által megbízott *gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi*, aki folyamatosan kapcsolatot tart az iskolapszichológussal, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

13.1. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A nevelők és tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése.

Minden pedagógus, és az iskolapszichológus közreműködik a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az iskolában a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek és ifjúságvédelmi felelőst alkalmazunk. Alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek és ifjúságvédelmi munkáját.

Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- a tanulók és szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldás érdekében fordulhatnak,
- családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel a súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálatnak.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetése érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti szolgálattal,
- családsegítő szolgálattal,
- iskolapszichológussal,
- polgármesteri hivatallal,
- gyermekorvossal,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- felzárkóztató foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkozások,
- indulási hátrányok csökkentése,
- differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- pályaválasztás segítése,
- személyes, egyéni tanácsadás, (tanulóknak, szülőknek)
- egészségvédő és mentálhigiénias programok szervezése,
- családi életre történő nevelés,
- napközis és tanulószobai foglalkozások,
- iskolai étkezési lehetőségek,
- egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése, (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok)
- a szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztató a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

13.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése

Kudarcról akkor beszélünk, ha a gyermek teljesítménye a normahatár alatt marad, azaz nem felel meg a követelményeknek.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- napközi otthon, tanulószoba, iskolaotthon
- egyéni foglalkozások, felzárkóztató foglalkozások,
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

Fontos tisztában lenni azzal, hogy nincs biztos sikert hozó, abszolút értékű terápia. Minden gyerek külön személyiség, ugyanazok a problémák - ha vannak is - más-más jelleget öltve jelennek meg. Így egységes programot létrehozni lehetetlen feladat, azt csak egyénre szabottan tehetjük az osztályfőnök a szaktanár a gyermekvédelmi felelős egyetértésével és segítségével a szakember által javasolt módon.

13.3. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

Szociális hátrány érzékelése esetén feladatunk a közösségi szellemet egymás elfogadására, segítésére, támogatására formálni. A szociális hátrány nem akadályozhatja a gyermekek eredményes tanulmányi fejlődését, munkáját. Enyhítéséért tenni az iskola minden nevelőjének feladata.

E célok megvalósulását különböző pályázatok segítik, melyekben lehetőségeinkhez mérten részt kívánunk venni. Minden pedagógus feladata a pályázatok figyelemmel kísérése, a feltételek számbavétele után a pályázat megírásában, illetve nyertes pályázat esetében a megvalósításban való aktív részvétel. Kiemelt figyelmet fordítunk a következő pályázatok megvalósítására.

13.3.1. Határtalanul a hetedikeseikkel

A HATÁRTALANUL! program keretében pályázhatunk a külhoni magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővítésének elősegítésére.

A pályázat célja a mindenkori 7. évfolyamon tanuló diákok külföldön lévő magyarlakta területeire irányuló (Felvidék, Erdély, Kárpátalja...) tanulmányi kirándulások támogatása. A több napos kirándulás alkalmával a tanulók bepillantást nyerhetnek a külföldön élő magyar gyerekek mindennapjaiba, megcsodálhatják a közös kulturális örökségünket. A természeti és épített helyszínek meglátogatása maradandó élményt jelent mindenki számára. Ezt az élményt a kirándulásról hazatérő hetedikeseik a kirándulást követő héten Nemzeti összetartozás – HATÁRTALANUL! című témanap keretén belül megosztják társaikkal, beszámolót, bemutatót tartanak a látottakról, a tapasztalataikról, és az újonnan szerzett ismereteket játékos formában feldolgozzák az iskola többi tanulójával.

13.3.2. Informális és nem formális tanulási lehetőségek (EFOP-3.3.7-17-2017-00016)

Hátrányos helyzetű tanulóink problémamegoldó képességének és kreativitásának fejlesztése érdekében- a formális, nonformális és informális tanulási módszerek ötvözésével-, olyan állandó keretrendszerek (tematikus egységek)² kidolgozása, megvalósítása, amely illeszkedik intézményünk szocioökonómiai, kulturális adottságaihoz, lehetőségeihez, és amelyek több éven át keretet biztosítanak a Nemzeti alaptantervben és intézményünk pedagógiai programjában megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz kapcsolódó, élménypedagógiai módszerekkel támogatott, tanórán kívüli alkalmak lebonyolításához.

Ezenbelül:

Közösségfejlesztő programok, közös játékok, vetélkedők

² A kidolgozott részletes tematikus keretrendszerek önálló dokumentumok.

A tematikus egység témája: Közösségfejlesztő programok (szabadidős tevékenységek, kirándulások), közös játékok, versenyek, vetélkedők (sport, tanulmányi) szervezése.

A tematikus egység kiemelt feladata:

- Társas kapcsolatok alakítása
- Csapat-, és egészséges versenyszellem fejlesztése
- A szülő- gyermek- pedagógus viszony erősítése, közösségfejlesztés, közös játék, egymás jobb megismerése,
- Tehetséggondozás

Testi-lelki egészség

A tematikus egység témája: A lelki és fizikai egészség fejlesztése (mentálhigiénés és egészségmegőrző tematikák mentálhigiénés ismeretek elméleti és gyakorlati alkalmazásának elsajátítása, művészetterápiás eszközök bevezetése konfliktuskezelés és személyiségfejlesztés támogatása céljából. Előadások, vetélkedők szervezése, lebonyolítása

A tematikus egység kiemelt feladata:

- Egészséges életmódra nevelés
- Pályaorientáció

Hagyományőrzés

A tematikus egység témája: a helyi tájházzal együttműködve a tanulók érdeklődésének felkeltése a népi hagyományok, a helyi értékek felkutatása céljából: hagyományőrzés, közös játékok, programok keretén belül.

A tematikus egység kiemelt feladat:

- kézműves technikák bemutatása, tanítása a népi hagyományokhoz igazodva
- népi hagyományok átmentése a felnőttkorra

Kézműves kuckó

A tematikus egység témája: Kézműves kuckó működtetése az iskolai és a hagyományokhoz kapcsolódó dekorációs anyagok elkészítése céljából

A tematikus egység kiemelt feladata:

- Kézműves technikák bemutatása, tanítása, évszakhoz, ünnepkörökhöz illeszkedő dekorációk megvalósítása.
- Kézműves és alkotó művészeti jellegű tudást és tapasztalatot igénylő, nem formális keretek között szervezett foglalkozások megtartása
- Az érdeklődés felkeltése, a foglalkozáson résztvevőkkel az alkotás örömeinek megismertetése

Az alap és kulcskompetenciák, a munkaerő-piaci kompetenciák erősítése, kiemelten a kommunikációs szolgáltatások vállalkozói készség fejlesztése

A tematikus egység témája: Iskolarádió, iskolaújság, honlap működtetése

A tematikus egység kiemelt feladata:

- Médiatudatosságra nevelés
- Digitális kompetencia fejlesztése
- Önkifejező képesség fejlesztése

Az informális és nem formális tanulási lehetőségek alkalmazása során elvárt sikerkritériumaink:

- A tanórán kívüli foglalkozások hozzájárulnak a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásához, fejlődik a problémamegoldó képességük, kreativitásuk.
- Az informális tanulás tartalmainak és szolgáltatásainak bővítése eredményesebbé teszi a tanulás-tanítás folyamatát.
- A közösségfejlesztő programok, közös játékok, vetélkedők, versenyek megjelenése erős közösségépítő hatással bír.

13.3.3. Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program (EFOP-3.3.5-17-2017-00002)

Intézményünk a EFOP-3.3.5-17-2017-00002 azonosítószámú, „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Mezőkövesdi Tankerületi Központ oktatási intézményeiben” című projekt keretében kipróbált informális és nem-formális tematikus táborok megvalósítása során használt módszertanok beépítésére törekszik a tanítási órákba, illetve a tanórán kívüli tevékenységekbe, lehetőség szerint az intézmény minden évfolyamának bevonásával.

Intézményünk elsősorban a projekt megvalósítása során kipróbált tematikákat preferálja.

Az informális és nem-formális programban az oktatás mellett hangsúlyos szerepet kap a nevelés területe, és előtérbe kerül a kulcskompetenciák fejlesztésének egyensúlyba hozása a műveltségterületi tartalmakkal.

Az új tartalmi szabályozók a tanulók személyiségének és tudásának komplex fejlesztését helyezik a középpontba, amelynek legeredményesebb eszközét az olyan nevelési-oktatási programok jelentik, amelyek az iskolai életet egészében kezelik, azaz nem kizárólag a tanórákra koncentrálnak, hanem a nevelés-oktatás részének tekintik a tanórán kívül az iskolában eltöltött időt is.

Középpontban a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll.

A foglalkozások keretében lehetőség nyílik olyan tanulási módokra és szervezési megoldásokra, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, az osztályközösségek megerősödését.

Témamodulok	Tematikus programok témamoduljai évfolyamonként							Tantárgyi illeszkedés
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Nomád, kaland							X	Történelem, Állampolgári ismeretek Hon- és népismeret Magyar irodalom Technika és tervezés Biológia, Testnevelés, Természetismeret
Közlekedés, KRESZ, Sport és egészségre nevelés	X	X	X	X	X	X	X	Technika és tervezés Testnevelés, Biológia
Idegennyelv			X	X	X	X	X	Idegen nyelv
Környezetvédelem, természetismeret, tudatos fogyasztói magatartás	X	X	X	X	X	X	X	Környezetismeret Természetismeret Technika és tervezés Biológia Földrajz Fizika Kémia Technika és tervezés
Nemzeti és kulturális identitás, hagyományörzés, anyanyelvápolás	X	X	X	X	X	X	X	Történelem, Állampolgári ismeretek Hon- és népismeret Magyar nyelv és irodalom Ének-zene Vizuális kultúra Dráma és színház Technika és tervezés
Művészeti nevelés	X	X	X	X	X	X	X	Magyar nyelv és irodalom Ének-zene Vizuális kultúra Dráma és színház
Digitális világ, tudatos médiahasználat, digitális alkotás					X	X	X	Digitális kultúra, Technika és tervezés, Etika Fizika Matematika Természettudományi gyakorlatok Technika és tervezés Vizuális kultúra
Életvezetés, családi életre nevelés, közösségi szerepvállalás	X	X	X	X	X	X	X	Technika és tervezés Magyar irodalom Történelem Állampolgári ismeretek Hon- és népismeret Etika

A szociális hátrányok enyhítését a további tevékenységek szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- diákétképzés, felzárkóztató órák,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a nevelők és tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- családlátogatás,
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek,
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek,
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesül

13.3.4. EFOP-3.11.1-17 „Szülő-suli”- tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai lemorzsolódás visszaszorítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen keresztül

Intézményünk pedagógiai programja nagyobb teret enged a tehetség-felismerésnek és tehetségnevelésnek, hiszen minden gyereknek van olyan készsége, ami fejlett, és ezen keresztül érdemes a felzárkóztatást megkezdeni, önbecsülést emelni, és sikerélményhez juttatni.

Pedagógusaink biztosítják a tanulási motivációhoz szükséges támogatást, arra törekednek, hogy javítsák a hátrányos helyzetű, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulóink tanulmányi eredményét, elősegítik ezen tanulók iskolai előmenetelét és pályaválasztását. Céljaink:

- a korai iskolaelhagyás megakadályozása,
- szülők, hozzátartozók mozgósítása a társadalmi helyzet javulása érdekében, a tudás felértékelésében és az életminőség általános fejlesztésében.

14. A tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának elvei és formái

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, hozzájárul az iskola hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

Az iskola ezen túlmenően jutalmazza azt a tanulót, aki eredményes kulturális tevékenységet folytat, vagy kimagasló sportteljesítményt ér el, vagy jó tantárgyi versenyeredményeket mutat fel, vagy a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez. (nevelőtestületi, igazgatói, szaktanári, nevelői dicséret)

Azt a tanulót, aki kötelességeit, a házirendben foglaltakat megszegi, tanulóhoz nem méltó magatartást tanúsít, elmarasztalásban részesítjük. (igazgatói, osztályfőnöki, szaktanári figyelmeztetés, rovó, intő)

A tanulói dicséretnek és elmarasztalások kritériumait iskolánk Házirendje részletesen rögzíti.

Kitüntetési formák

Minden tanévben a folyamatosan kiemelkedő teljesítményt tanúsító diákjainkat az alábbi elismerésekkel jutalmazzuk, amennyiben elérte a minimális ponthatárokat.

Az Év Diákja kitüntető címet kapja az a tanuló, aki a legtöbb pontot gyűjtötte az adott tanév során az iskola által kidolgozott rendszer alapján.

Az Év Fiú Sportolója kitüntető címet kapja az a fiú tanuló, aki a legtöbb pontot gyűjtötte a sportversenyeken az adott tanév során az iskola által kidolgozott rendszer alapján.

Az Év Lány Sportolója kitüntető címet kapja az a lány tanuló, aki a legtöbb pontot gyűjtötte a sportversenyeken az adott tanév során az iskola által kidolgozott rendszer alapján.

Az Év Kisdiákja kitüntető címet kapja az az alsó tagozatos tanuló, aki a legtöbb pontot gyűjtötte az adott tanév során az iskola által kidolgozott rendszer alapján.

A kitüntetések odaítélésének feltételeit, szempontsorát iskolánk Házirendje tartalmazza. Az intézmény kitüntetéseit a tanév záró ünnepségen (8. osztályos tanuló esetén a ballagási ünnepségen) adjuk át. A kitüntetés formája: oklevél és pénzjutalom. Dokumentáljuk a bizonyítványban, a naplóban és a törzskönyvben.

A fenntartótól igényelhető többlet költség

Úszásoktatás megszervezése	Mezőkövesdi TK költségvetésből
Kossuth Napok	150.000 Ft
Kölyök kupa	80.000 Ft
Mezőkeresztesi Kupa	80.000 Ft
Tanulók kitüntetései	60.000 Ft

Év diákja	15.000 Ft
Év kisdíákja	15.000 Ft
Év sportolója (fiú)	15.000 Ft
Év sportolója (leány)	15.000 Ft
Iskolakert	50.000 Ft
Összesen:	420.000 Ft

Mellékletek megnevezése

1. számú: Lázár Ervin Program
2. számú: Az elsősegély nyújtási ismeretek tananyaga
3. számú: Tanulmányi kirándulások javasolt programjai
4. számú: Az osztályfőnöki munka tervezése, az órák témái, tananyaga
5. számú: A tantárgyak minimum követelménye, illetve a vizsgakövetelmények- a továbbhaladás feltételei
6. számú: Tantárgyi értékelések
7. számú: Szöveges értékelés (1. és 2. évfolyamon) mondatbankja

Függelékek megnevezése

1. számú: Egyes tantárgyak oktatására vonatkozó helyi tantárgyi tantervek évfolyamonként
2. számú: Sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatására vonatkozó célok, feladatok, alapelvek, helyi tantárgyi tervek

A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

I. A pedagógiai program érvényességi ideje

1. A következő felülvizsgálat idejéig.

II. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
 - A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén értékeli a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
2. Következő felülvizsgálat időpontja:
2024. augusztus 31., ha egyéb ok nem indokolja.

III. A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
 - az iskola igazgatója;
 - a nevelőtestület bármely tagja;
 - a nevelők szakmai munkaközösségei;
 - a szülői munkaközösség; - az iskola fenntartója.
2. A tanulók a pedagógiai program módosítását a diák-önkormányzati képviselői útján az intézményi az intézmény vezetőjének javasolhatják.
3. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és a Fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.
4. A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

IV. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető az iskola honlapján; [www. keresztesiskola.hu](http://www.keresztesiskola.hu)
2. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyetteseitől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
3. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola irattárában nyomtatott formában;
 - az iskola nevelői szobájában digitális formátumban;
 - az iskola igazgatójánál digitális formában;

- az iskola igazgatóhelyetteseinél digitális formában;
- a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél digitális formában;

MELLÉKLETEK

1.számú melléklet Lázár Ervin Program

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin Program (továbbiakban: Program) szociális helyzetű és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A kiíró Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében a lehetséges programelemek körét.

1. évfolyam: Babelőadás bemutatása oktatási intézményekben
2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (köszínház)
4. évfolyam: Komolyzenei vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben vagy koncerttermekben
5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (köszínház)
6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása saját játszóhelyen (Fővárosi Nagycirkusz)
7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten - (köszínház)

Az általános iskolai tanulmányok ideje alatt egy alkalommal egy őshonos állatot bemutató farmot is meglátogatnak a tanulók, ennek időpontjáról, módjáról az intézmény dönt a lehetőségek függvényében. Az 1., 2., 4. és 7. évfolyamos diákok részére szervezett programokat helyben, az iskola vagy a területileg illetékes tankertületi központ által biztosított, kijelölt helyszínen kell megvalósítani.

2. számú melléklet Az elsősegély nyújtási ismeretek tananyaga

Elsősegély-nyújtási ismeretek:

Az elsősegély:

Az elsősegély azonnali beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésre, vagy hirtelen egészségkárosodása miatt a mentők, orvosok, vagy más személyek megérkezése előtt.

Az elsősegély célja:

- Az élet megmentése
- Megakadályozni a további egészségkárosodást
- Elősegíteni a gyógyulást

Az elsősegélynyújtó:

- Naprakész elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik

Az elsősegélynyújtó kötelességei:

- Gyorsan és biztonságosan felmérni a helyzetet, majd ezt követően megfelelő segítséget kérni.

- Amennyire lehet megállapítani a sérülés vagy betegség természetét, amelyben a balesetes szenved
- Azonnal elvégezni- a fontossági sorrend betartásával- a helyes és halaszthatatlan beavatkozásokat
- Intézkedni, hogy a sérültet elszállítsák kórházba, orvosi rendelőbe, vagy – amennyiben a körülmények és a sérülés, betegség jellege megengedi – haza
- A sérülttel maradni mindaddig, amíg átadhatja őt a megfelelő személynek.

Tennivalók vészhelyzetben:

Elsősegély vészhelyzetben

A helyszín felmérése (tájékozódás)

- Higgadtan, gyorsan tájékozódjunk arról, mi történt.
- Mérjük fel, milyen veszély fenyegeti az elsősegélynyújtót, illetve a sérültet.
- Soha ne kockáztassuk saját testi épségünket!

Biztosítsuk a helyszínt!

- Óvjuk meg a sérültet és magunkat a további veszélyektől, sérülésektől!
- Egyedül ne vállaljunk túl sok feladatot! Vegyük számba, hogy a jelenlévők közül kinek a segítségére számíthatunk.
- Határozott fellépéssel még a passzív nézelődőket is hasznos segítségnyújtásra lehet bírni. Kérjük meg segítőtinket, hogy biztosítsák a helyszínt, hívjanak segítséget, készítsék ki szükséges eszközöket, biztosítsák a sérült nyugalmát.
- Vegyük számba az összes sérültet és ezután nyújtsunk elsősegélyt!
- Ha több, mint egy sérült van, a sérülések súlyossága szerint döntünk el az ellátás sorrendjét! Több sérült ellátásának sorrendje meghatározó lehet életben maradásuk szempontjából.

Először azokkal kell foglalkozni, akik eszméletlenek. Kérjünk segítséget!

- Bizonyosodjunk meg arról, hogy a szükséges szakemberek elindultak a helyszínre! Ha valaki mást kérünk meg, hogy segítséget hívjon, az illető feltétlenül jöjjön vissza, hogy tájékoztasson a hívás sikeréről.

A mentők hívása

A mentőket akkor hívjuk, ha már körülnéztünk és a felmérés után megfelelő információval rendelkezünk.

A mentők hívószáma: 104

Mentő hívásakor az alábbi adatokat kell bemondani:

- Mi történt, mi történik (pl. karambol, gázolás, öngyilkosság, klinikai halál, újraélesztés zajlik stb.)
- Az esemény helyszíne
- A sérültek száma, állapotuk (könnyű, súlyos, életveszélyes, halott)
- Milyen egyéb segítségre van szükség (műszaki mentés, rendőrség, tűzoltóság)

Az esemény helyszínét különböző típusú helyeken különböző módon tudjuk leírni:

- Városban: kerület, kereszteződés, házszám, amely előtt az esemény történt.
- Lakásban: kerület, utca, házszám, lépcsőház száma, emelet, ajtószám, lakástulajdonos neve, a kapucsengőre kiírt név
- Üzemben: üzem neve, címe, kapu száma, épület száma
- Országúton: út száma, km szelvény
- Autópálya: útszakasz, iránya, km szelvény
- Számozatlan úton: két község, amely között a baleset történt, km szelvény, amely után a – számozatlan út leágazik a számozott útról
- Nehezen megközelíthető helyszín: találkozási pont, ahol egy személy várja a mentőt

A mentőláda felszerelése:

- Sebfertőtlenítésre jód és benzín
- Steril mull lapok és pólyák, gyorskötöző pólyák
- Háromszögletű kendő, biztosítótű
- Rugalmas pólya

- Kis füzet feljegyzésekhez
- Fájdalomcsillapító, lázcsillapító, görcsoldó

Az újraélesztés ábécéje:

- **A:** Átjárható légutak szabaddá tétele
- **B:** Befúvásos lélegeztetés
- **C:** Circulatio (keringés) biztosítása

Az elsősegélynyújtás gyakorlata:

A ruházat eltávolítása

A ruházatot csak annyit szabad eltávolítani, amennyi feltétlenül szükséges az ellátáshoz. Mindig légy tekintettel a sérült fájdalmaira. Csak akkor tedd tönkre az egyes ruhadarabokat, ha azok eltávolítására más mód nincs. Ha levétele esetén először mindig az ép végtagról kell lehúzni a ruhadarabot és utána lehet a sérült testrészele. A kabát levételéhez ültesd fel az áldozatot.

Légúti és légzési nehézségek

Légúti akadályok:

A légutat elzárhatja étel, hányadék, vér, idegen tárgy, de maga a nyelv is elzárhatja a garatot, amennyiben elveszíti tónusát és hátracsúszik. Gyermeknél előfordul, hogy a szájukba vett tárgy belégzése okozza az elzáródást, akár a légcsőben, akár a hörgőkben.

A légúti akadály jelei:

- Hangos, nehéz légzés
- A mellkas és a has ellentétes mozgása
- A bőr kékeslilás elszíneződése
- Az orrlyukak kitágulása
- A bordaközi izmok behúzódnak

Fulladás:

Akkor következik be, ha nem jut elég oxigén a tüdőbe. Ez előfordulhat légúti akadály miatt, vagy a belélegzett levegő oxigénhiánya miatt. Fulladás esetén tegyük szabaddá a szájat és az orrlyukakat, tisztítsuk ki őket. Tegyük szabaddá a nyakat és a mellkast, szükség esetén az áldozatot vigyük friss levegőre.

Fuldoklás vízben:

A vízbe fulladáskor rendszerint a tüdőbe csak igen kis mennyiségű víz kerül, mert a fuldoklás során fellépő gégegörcs elzárja a garatot. A vízből kimenekített áldozatot mindig úgy kell tartani, lefektetni, hogy feje lejjebb legyen a többi testrészénél és az oldalára kell fordítani, hogy a gyomrába került víz kifolyhasson a száján.

Tüdőasztma:

Fulladásos rohamokat előidézhető tüdő-megbetegedés. A tüdő apró légjáratainak izmai begörcsölnek, és ez a légzést (különösen a kilégzést) nagyon megnehezíti. Az asztmás rohamot kiválthatja az allergiát okozó anyag, de idegi feszültség is. Gyakran nincs nyilvánvaló oka. Sok asztmásban szenvedő beteg hajlamos a hirtelen éjszakai rohamra. Az asztmásban szenvedők általában tudják, hogy mit tegyenek roham esetén. Rendszerint van náluk aeroszolos gyógyszer, amely segít megszüntetni a rohamot. Az ilyen gyógyszerek többsége oldja a légutak görcsös állapotát, és ezáltal könnyíti a légzést. Az asztmás roham onnan mérhető fel, hogy légzési nehézség jelentkezik.

Elsősegély:

- Nyugtassuk meg a beteget.
- A beteg üljön le, kissé hajoljon előre, és karjaival támassza meg magát. Biztosítsuk részére a friss levegőt.
- Ha a betegnél van ilyen esetre használható gyógyszer, alkalmazza azt.

- Ha az első rohama zajlik a betegnek vagy elhúzódik a roham, és a gyógyszerek nem használnak, illetve a légszomj fokozódik, azonnal hívni kell a mentőt.

Vérkeringési rendellenességek

Ájulás:

Az ájulás néhány másodpercig tartó eszméletvesztés, oka az agy átmeneti csökkent vérellátása. A pulzus egészen lassúvá válhat, de előfordul, hogy az ájulást szapora szív működés előzi meg. Ezek a rendellenességek azonban beavatkozás nélkül is megszűnnek. Az ájulást sok tényező válthatja ki. Kiváltó ok lehet az erős fájdalom, az érzelmi feszültség, fizikai, vagy szellemi kimerültség, éhezés, undort keltő látvány, vagy szag, páratelt, alacsony oxigéntartalmú levegő (nagy tömeg zárt helyen). Gyakori kiváltó oka a fizikai aktivitás hiánya. Ilyenkor álló testhelyzetben a test alsó részében az erek kitágulása miatt felhalmozódik a vér és csökken az agy vérellátása.

Az ájulás felismerése:

- Az áldozat rövid időre elvesztett eszméletét, összeesik.
- A bőr sápadttá válik.
- A hirtelen vérnyomáscsökkenés miatt a pulzus nehezen tapinthatóvá válik.

Elsősegély:

- Fekessük le a beteget, majd a megemelt alsó végtagjait támasszuk alá.
- Biztosítsunk számára friss levegőt
- Amint magához tért a sérült, nyugtassuk meg és segítsünk lassan, fokozatosan felülni.
- Vizsgáljuk meg, nem szerzett-e valamilyen sérülést az összeesés során és szükség esetén lássuk el azokat.

Ha a beteg rövid időn belül nem nyeri vissza az emlékezetét, folyamatosan ellenőrizzük a pulzusát és légzését. Ha szükségessé válik, kezdjük meg az újraélesztését. A jól lélegző, de eszméletlen beteget fektessük stabil oldalfekvő helyzetbe és értesítsük a mentőket.

Az anafilaxiás(allergiás) sokk:

Egy heves, gyorsan kialakuló allergiás reakció életveszélyes állapotot idézhet elő. Vannak, akik fokozottan érzékenyek bizonyos testidegen fehérjékre és ha ilyen kerül a szervezetünkbe, néhány perc alatt nagyon súlyos, életveszélyes állapot alakul ki náluk.

A kiváltó okok lehetnek:

- Bizonyos gyógyszerfajták, vegyszerek
- Egyes rovarok csípése
- Előfordul, hogy néhány ételféleség váltja ki a heves reakciót.

Elsősegély:

- Értesítsük a mentőket.
- Az eszméleténél lévő áldozatot ültessük fel olyan testhelyzetbe, amiben a legkönnyebben számára a légzés
- Az eszméletlen sérült pulzusát és légzését folyamatosan ellenőrizzük, ha szükséges kezdjük el az újraélesztést.

A stabilan lélegző, de eszméletlen beteget fektessük stabil oldalfekvő helyzetbe.

Sebek és vérzések

A vérzés fajtái:

A vérzések lehetnek külső (külvilág felé) ill. belső (szövetek közé, testüregekbe) vérzések.

- Hajszáleres vérzés: Szivárgó, gyöngyöző vérzés. A sebet lássuk el fedőkötéssel.

- Visszeres vérzés: Az ér nagyságától függően a vér bőven folyik a sebből, színe sötétvörös. A vérző végtagokat emeljük meg, a szorító ruhadarabokat lazítsuk meg, majd helyezzünk nyomókötést a sebre (steril gézlap körkörös kötéssel, vagy nyomópárna körkörös kötéssel)

- **Ütőeres vérzés:** A sebből ütemesen, a szívösszehúzódásának megfelelően spriccel ki a vér, melynek színe élénkpiros. Ellátásánál fontos az azonnali vérzéscsillapítás az artériás nyomópontok segítségével, majd a nyomókötés felhelyezése. A nyomókötet lebontani tilos, ha átvérzik, újra át kell tekerni. A vérzéscsillapításra a vénás és az artériás vérzésnél van szükség.

A fejbőr sérülései:

A fejbőr bőséges vérellátással rendelkezik, ha megsérül, a bőr széthasad, és seb keletkezik. Bőséges vérzés indulhat meg, és a seb néha sokkal riasztóbbnak tűnik, mint amilyen a valóságban. A fejbőr sebe azonban egy mélyebben fekvő sérülés, például koponyatörés része is lehet. Bár ennek lehetőségét csak orvos zárhatja ki.

Sebek a tenyéren:

A tenyérnek is bőséges a vérellátása, ezért az itt keletkezett seb erősen vérezhet. Egy mély seb in- és idegsérüléssel is járhat, mozgathatatlaná, érzéketlenné teheti az ujjakat. Ha a sebben lévő idegen test megakadályozza a kéz ökölbe szorítását, akkor tegyünk az idegen tárgy mellé annyi összetekert pólyát, hogy a tárgy sebbe nyomása nélkül átpólyázhassuk a kézfejet.

Elsősegély:

- Nyomjunk a megsérült tenyérbe egy steril gézlapot vagy gézhengert, és kérjük meg a sérültet, hogy szorítsa ökölbe a kezét. Ha nehezebbre esik, szoríthatja a másikat, nem sérült kezével is a sérült kezét.
- Pólyáljuk be az ujjait úgy, hogy továbbra is markolják a sebre helyezett gézt. Kössük meg a csomót az ujjak felett.
- Kössük fel a sérült kezét, és intézkedjünk a kórházba szállításról.

Orrvérzés:

Orrvérzés leggyakrabban akkor lép fel, ha a erek megszakadnak az orrüregben; ütés, tüszőgyulladás, orrpiszkálás, orrfúvás következtében. A fertőzés (például meghűlés vagy influenza) sérülékennyé teszi az orrban lévő ereket; az orrvérzés néha magas vérnyomás hatására is felléphet. Az orrvérzés gyakran egyszerűen csak kényelmetlen, de veszélyes, mert a sérülés sok vért veszíthet. Ha az orrvérzés a koponyát ért nagy erejű ütés után következik be, a vér lehet híg és rózsaszínű. Ez súlyos sérülésre utal, mert a fülből történő hasonló vérzésnek megfelelően, koponyaalapi törés valószínűsége veti fel.

Elsősegély

- Ültessük le a sérültet, fejét hajtsuk előre. Hátra hajtott fej esetén a vér a garatba, nyelöcsőbe, gyomorba jut és hányást okozhat.
- Szólítsuk fel a sérültet, lélegezzen a száján át és csípje az orrát közvetlenül az ornyereg alatt. Segítsünk neki, ha szükséges.
- Kérjük meg, ne beszéljen, nyeljen, köhögjön, köpködjön, vagy szipogjon, mert késik a vérárvadás. Adjunk neki tiszta ruhát vagy kendőt, hogy letörölje a vérszivárgást.
- Tíz perc elteltével kérjük meg, hogy engedje el az orrát. Ha az orra mindig vérezik, tartassuk összenyomva további 10 percig.
- Ha a vérzés megszűnt, óvatosan mossuk meg a sérült orra és szája környékét kézmeleg vízzel (a sérült továbbra is hajoljon előre)
- Tanácsoljuk a sérültnek, pihenjen még néhány óráig, kerülje a fizikai megterhelést, és ne fújja úgy az orrát, hogy az a megalvadt vért eltávolítsa a sebből.

Ha az orrvérzés 30 percnél hosszabb ideig tart, juttassuk a sérültet kórházba, a vérzéscsillapító eljárás folyamatos fenntartása mellett.

Vérzés a szájból

A nyelv, az ajkak sérülése, vagy a fogak kiütése különböző súlyosságú vérzéssel jár. A sérülés oka rendszerint az illető saját foga (esés, ütés). A vérzés bőséges és riasztó lehet. Vérzés történhet kitörött vagy orvos által eltávolított fog helyéről a fogmederből is.

Elsősegély:

- Ültessük le a sérültet, fejét előre és a sérült oldal felé hajtva, hogy a vér szabadon kifolyhasson.
- A vérzés csillapítása végett tegyünk egy darab gézt a sebre, és kérjük meg a sérültet, hogy ujjaival szorítsa oda 10 percig.

- Ha a vérzés nem áll el, cseréljük ki a gézdarabot. Szólítsuk fel a sérültet, hogy köpje ki a vért, ami összegyűlt a szájában.
- Tanácsoljuk a sérültnek, hogy 12 órán keresztül kerülje a forró italokat. Ha a fogmeder vérzik, tegyük a fog helyére egy összehajtott gézt, hogy a fogak az állkapocs zárásakor ne érjenek össze, és kérjük meg a sérültet, harapjon rá a gézre. Ha a seb nagy, vagy a vérzés nem áll el 30 percen belül, illetve ismét jelentkezik, kérjük orvos vagy fogorvos segítségét. Gondoskodjunk haladéktalanul a sérült orvoshoz vagy fogorvoshoz küldéséről. Ne mossuk ki a száját, mert gátolja a vérárvadást.

Szemsérülések

Elsősegély

- Fekessük le a sérültet, a fejét helyezzük stabil nyugalomba. Szólítsuk fel a sérültet, hogy egyik szemét se mozgassa.
- A szembe került idegen test eltávolítását ne kíséreljük meg.
- Közöljük a beteggel, hogy mindkét szemét le fogjuk takarni (mivel a sérült szem automatikusan követi az ép szem mozgását, további sérüléseket okozva), majd fedjük be a szemeket steril gézlappal.
- Gondoskodjunk a sérült kórházba szállításáról. Ne feledkezzünk meg arról, hogy a letakart szemű, vagy megvakult sérült érzékennyé válik a közelében történő zajokra, mozgásokra, így maradjunk végig mellette egy olyan helyen, ahol nyugalom van.

Égés, forrázás

Az égési sérülések felmérése

Az égési sérülés súlyosságára következtethetünk annak kiterjedéséből, mélységéből, esetleg egyéb körülményekből. Az első tennivaló a hűtés, mivel minél tovább éri a szervezetet a hőhatás, a sérülés annál súlyosabb lesz. Csak akkor kezdünk egyéb ellátásba, ha a megfelelő hűtés megtörtént. Ne feledjük, hogy minden súlyos égés magában hordja a sokk veszélyét.

Elsősegély:

- Öntsük bőségesen hideg vizet a sérült részre. Az alapos hűtés akár 10-20 percig is eltarthat, de közben intézkedjünk, hogy megkezdjük a sérült kórházba szállítását.
- Fedjük be az égési sérülést steril gézzel, szintén steril, égési seb takarására való lepedővel, ezek hiányában valamilyen nem szálasodó textíliával (pl. frissen mosott ágyneműdarabbal), konyhai fóliával (melynek az első 3-4 menetét dobjuk el, és ügyeljünk, hogy a széle ne érjen a sebesüléshez). Az égési sebet soha ne érintsük kézzel, a hólyagokat ne fakasszuk ki, a sebbe ne tegyünk folyadékot, hintőport, vagy kenőcsöt.

Elektromos égések

Ha a testen elektromosság halad át, égés keletkezhet. A látható sérülések többnyire az áram be- és kilépési pontján keletkeznek. Az áram testen belüli útja mentén belső sérülés is keletkezhet.

Elsősegély:

- Nagyfeszültségű áramütés esetén győződjünk meg arról, hogy áramütést okozó tárgy (pl. leszakadt magasfeszültségű vezeték) már áramtalanítva van. Ellenkező esetben ne közelítsük meg a sérültet.
- Alacsony feszültségű berendezés okozta sérülés esetén győződjünk meg arról, hogy az áramütést okozó berendezés már nincs feszültség alatt.
- Az égési sérülés esetén alkalmazzunk hűtést.
- Steril kötszerrel, vagy más tiszta, nem szálasodó textíliával fedjük be a sérülést.
- Értessük a mentőket. Ügyeljünk az esetleges sokk hatásaira.

Vegyianyag okozta égések

Az égést okozó vegyi anyagok nemcsak a bőrfelszínt, hanem felszívódva a bőr alatti szöveteket is károsítják. Ilyen esetekben az égés jelei lassabban fejlődnek ki, mint közvetlen hőhatás esetén. Igyekezzünk kideríteni, milyen anyag okozta a sérülést, jegyezzük fel a nevét, hogy közölni tudjuk az orvossal.

Az elsősegély nyújtásakor ügyeljünk a további esetleges áldozatra, beleértve magunkat is; sok anyag nagyon kis mennyiségben is képes súlyos sérüléseket okozni, valamint figyelembe kell venni, hogy az égés során mérgező gázok szabadulhatnak fel, akár több perccel a baleset után is.

Felismerése:

- Erős, szúró fájdalom
- Először kevés elváltozás, később bőrpír, hólyagképződés, bőrleválás észlelhető
- Elsősegély:
- - Ne késlekedjünk ellenanyag keresésével az elsősegély nyújtásához. Minden esetben ügyeljünk arra, hogy a szennyező anyaggal ne érintkezzünk, ha lehet használjunk védőkesztyűt.
- Öblítsük le bőséges vízzel a sérült részt, hogy lemoszuk, felhígítsuk a vegyszert. Az öblítést akár 20 percig is végezhetjük, a cél ilyen esetekben, hogy nagyon alapos legyen.
- A sérült rész öblítése alatt távolítsuk el a szennyezett ruhadarabokat.
- A beteg légzésének és szív működésének folyamatos felügyelete mellett gondoskodjunk a kórházba szállításáról.

Tudatzavarok

Epilepszia

A központi idegrendszer körülírt területén, fejlődési rendellenesség miatt kialakuló elváltozás, amely időszakosan jelentkező tónusos görcsökben, rohamokban nyilvánul meg. Kis roham alkalmával csak rövid ideig tartó eszméletlenség alakul ki. Nagy roham során a beteg eszméletét veszti, elvágódik majd a teljes vázizomzatban fél percig tartó merevgörcsöt átmenet nélkül rángógörcs váltja fel. A tüdőből kipréselt levegő sikolyszerű hangot okoz, a beteg arca szederjes. Vizeletét, székletét gyakran maga alá üríti.

Elsősegély:

- Az áldozatot biztonságos helyre kell vinni, lefogni szigorúan tilos. A nyelvét óvni kell a sérülésektől.

Csont-, ízületi és izomsérülések

A sérülések típusai

A csontok eltörhetnek, kiugorhatnak helyükről az ízületeknél (ficam), vagy mindkettő esetben egyszerre megtörténhet. A ficam általában egy erős rántóerő következménye, ilyenkor az ízületi szalagok is elszakadhatnak. Az izmok és az inak szintén meghúzódnak, vagy elszakadhatnak. Az elsősegélynyújtónak nagyon nehéz feladata van, ha meg kell különböztetni az izom- vagy csontsérüléseket. A sérülések három típusát különböztetjük meg:

- csonttörések
- Ficamok
- Lágyszöveti sérülések

A törés lehet nyílt vagy zárt. Nyílt törés esetén a törés fölötti bőrön seb keletkezik, a bőr felszakad és a csont szabaddá válik. A szabaddá váló és a fertőzésveszélynek kitétt csontvelő miatt nagyon veszélyes sérülés. Zárt törés esetén a törés körül a bőr nem reped fel. Törés esetén a sérült rész rögzítése nélkül az áldozatot csak akkor mozdítsuk meg, ha az illető veszélynek van kitéve pillanatnyi helyzetében. Ne etessük, és ne itassuk a beteget.

Zárt törések és ficamok elsősegélye

- Nyugtassuk meg a beteget és támasszuk meg a sérült részt
- Vegyük le a sérült végtagról a szoros ruhákat, ékszereket
- Ha lehet, emeljük meg a sérült végtagot
- Értesítsük a mentőket

Nyílt törések elsősegélye

- Tartsuk meg és rögzítsük a sérült testrészt a kezünkkel
- Helyezzünk steril gézlapot a sebre és szorítsuk oda, hogy csökkentjük a vérzést
- Vattával alaposan párnázzuk ki a sérülés környékét úgy, hogy az esetleg kiálló csontvégeket az összelapuló párnázat is elfedje
- Amennyire csak lehet szorosan, de a vérkeringést még gátolva kössük át a sebfedést

- Értessük a mentőket

Lágy szövetségi sérülések ellátása

- Helyezzük nyugalmába és támassuk meg a sérült testrészt. Keressük meg azt a helyzetet, ami a sérült számára a legkényelmesebb
- Ha a sérülés az elmúlt percekben keletkezett, hűtsük jéggel, vagy hideg borogatással a sérült testrész környékét, illetve a duzzanatot
- Körkörös pólyakötéssel, vastag réteg vattán át, gyakoroljunk egyenletes, még elviselhető nyomást a sérülésre
- Emeljük meg és támassuk alá a sérült végtagot
- Juttassuk a sérültet kórházba. Ha a sérülés enyhe, javasoljuk a pihentetést, a sérült végtagot tartsuk felpoekolva.

3.számú melléklet Tanulmányi kirándulások javasolt programjai

(Programajánlatoktól el lehet térni, hiszen a program kialakítása mindig az adott osztály „előéletétől”, anyagi helyzetétől,... is függ.)

1. évfolyam: **Lakóhelyünk: Mezőkeresztes:** közintézmények, cukrászüzem, varroda.....

Mezőkövesd: Matyó Múzeum, Mezőgazdasági Gépek Múzeuma, Városi Galéria,

Kis Jankó Bori Múzeum, Iskola Múzeum.....

Cserépváralja: Kaptárkövek, várrom, tájház.....

2. évfolyam: **Szilvásvár:** Milleneumi Kilátó, Szalajka Völgy,

Erdészeti Múzeum, Szabadtéri Múzeum, Ősember barlang

Sály-Latorvár-Vízfő: gyalogtúra, bográcsolási lehetőség, az erdő növény- és állatvilágának megfigyelése, Vízfő-tanösvény

Cserépfalu: Subalyuk, múzeum, erdészház, kilátó....

3. évfolyam: **Lillafüred-Miskolc:** Állami Erdei Vasút, Őskohó és a Központi Kohászati Múzeum,

Palotaszálló és függő kertje

Bükkzsérc: 3 km-es túra, Ódor hegyi forrás.....

Noszvaj: környékbeli kirándulás, de la Motte kastély....

4. évfolyam: **Eger:** Bazilika, vár, Dobó tér, minaret, templomok....

Sárospatak: Rákóczi vár, kerámiaüzem

5. évfolyam: Mátra; Miskolc

6. évfolyam Zempléni körút; Sárospatak

7. évfolyam Debrecen; Hortobágy; Nyíregyháza

8. évfolyam: Budapest

4.számú melléklet Az osztályfőnöki munka tervezése, az órák témái, tananyaga

1. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján rögzíti.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- a. A tanév elején összeállított munkaterv:
 - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről
 - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról
 - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve)
 - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái
 - Az osztály diákközösségének vezetői
 - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői
- b. Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán:
 - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika
 - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről
 - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

2. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédlő, illetve háromszor étkező tanuló
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról:

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamisméltésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
 - ✓ A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
 - ✓ Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
 - ✓ Továbbtanulás iskolatípusok szerint

- ✓ Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
- ✓ Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
- ✓ Szakiskolába felvett tanulók száma és aránya
- ✓ Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első és a tanév végén:

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók)
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka)
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei)
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája)
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézséggel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel)
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
 - ✓ Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - ✓ Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - ✓ A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célravezetőnek?

3. Az osztályfőnöki órák témái:

Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső óráin:

- A házirend szabályainak megbeszélése
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakerdezése
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása
- Az iskolai munkatervből az osztály érintő feladatok ismertetése
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és vészhelyzetek megbeszélése
- A kerékpáros közlekedés szabályai

Az osztályfőnöki órák témakörei:

Változás – szabály – rendszer – értékelés – szervezés

Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?- családi életre nevelés

Kommunikáció – médiatudatosság

Tanuljunk a tanulást- tanulás tanítása

Egészséges életmód, környezettudatosság, fenntarthatóság

Mi a pályánk?- pályaaorientáció

Gazdasági életre nevelés

5.évfolyam

VÁLTOZÁS – SZABÁLY – RENDSZER – ÉRTÉKELÉS

1. Nyári élmények, kommunikációs gyakorlat, helyzetgyakorlat (Kalandparkban)

2. Szabályok – szabálykövetés: házirend, tűzvédelem, baleset-megelőzés

3. Hagyományok: diákélet, iskolaélet, szakkörök stb.

4. Megbízások az osztályban

5. Különbségek, hasonlóságok: alsó, felső tagozat átmenete

6. Milyen teljesítményt várok önmagamtól a felső tagozatban?

KI VAGYOK ÉN, HOL A HELYEM A KÖZÖSSÉGBEN, A CSALÁDBAN?

7. Közösség fogalma: család, osztály, baráti társaság

8. Személyes kapcsolatok az osztályban: barát vagy osztálytárs

9. Az osztályközösség céljai, közösségi normák: elfogadás, mások véleményének tiszteletben

tartása, a kulturált vitakozás szabályai

10. Helyem az osztályban feladataim, jogaim, kötelességeim

11. Felnőttek és gyerekek kapcsolata. Szülő, nagyszülő és a gyermek, szomszéd, a szülő ismerősei, barátai

12-13 Ismerem-e önmagam? Milyenek tartanak társaim? Önértékelés, mások értékelése

KOMMUNIKÁCIÓ

14-15. Kommunikáció tényezői: a verbális és nem verbális kommunikáció eszközei, (Hogyan kommunikálunk?) Szituációs játékok: kommunikációs játékok

16-17 Mindennapi kommunikációs helyzeteink (Hogyan ismerkedünk?) Szituációs játékok:

kommunikációs játékok Bemutakozás, bemutatás, beszélgetés

VÁLTOZÁS – SZABÁLY – RENDSZER – ÉRTÉKELES

18. Félévi értékelés. Mit vártam magamtól? Helyes volt-e az elvárásom? Elvárások és teljesítések összevetése

19. Osztálykirándulás tervezése, szervezéssel kapcsolatos munkák felosztása

TANULJUK A TANULÁST

20. A szövegfeldolgozási algoritmus megismerése.

21. Szövegértés írásban – Szövegértés szóban (könyvajánlás)

22. Kérdéskultúra, kérdésértelmezés

23. Jegyzetelési technikák

24. Őslények országa vázlatkészítés

EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD, KÖRNYEZETTUDATOSSÁG

25-26 Egészséges életrend. Játék, sport, testedzés, tánc, étkezés

27. Felkészülés a serdülőkori változásokra: Hormonok változása, nemi sajátosságok, problémák kezelése (pattanások, menstruáció, zsíros haj stb.

MI A PÁLYÁNK?

28. Melyik a kedvenc tantárgyam? Érdeklődési kör(ök)

29. Miben vagyok jó? Hol kell fejlődnöm? Énkép, önismeret, egyéni fejlesztések stb.

30. Egy szakma bemutatása

GAZDASÁGI ÉLETRE NEVELÉS

31. Zsebpénz

32. Háztartási kiadások Hogyan spórolhatunk?

VÁLTOZÁS – SZABÁLY – RENDSZER - ÉRTÉKELES

33. Éves munka önértékelése.

34. Éves munka közösségi értékelése

35. Osztálykirándulás – élménykommunikáció

36. A nyári szünidő tervezése.

6.évfolyam

VÁLTOZÁS – SZABÁLY – RENDSZER – ÉRTÉKELES

1. Nyári élmények, kommunikációs gyakorlat, helyzetgyakorlat

2. Társadalmi normák, az együttélés szabályai családban, iskolában, baráti közösségben

3. Megbízások az osztályban feladattudat, önkontroll, önértékelés, mások értékelése

KI VAGYOK ÉN, HOL A HELYEM A KÖZÖSSÉGBEN, A CSALÁDBAN?

4-5. Milyen teljesítményt várok önmagamtól a hatodik évfolyamon? Célkitűzés, önmegvalósítás

6-7. Jellemzés – Önjellemzés – Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?

KOMMUNIKÁCIÓ

8-9. A kommunikációs zavarok (Értelek, nem értelek, félreértelek!) Szituációs játékok: kommunikációs zavarok

10. Neked tetszett? Kritikus megnyilvánulások könyvvel, filmmel kapcsolatosan

11. Amikor nem unatkozom... A szabadidő hasznos eltöltése: hobbi, szakkör, sportkör stb.

12. Hírek a tv-ből, rádióból – Médiatudatosságra nevelés

13. Szövegalkotás. Párbeszéd – Leírás

14-15. Vita – Szituációs játékok

VÁLTOZÁS – SZABÁLY – RENDSZER – ÉRTÉKELES

16. Félévi értékelés. Mit vártam magamtól? Helyes volt-e az elvárásom?

17. Osztálykirándulás tervezése, szervezéssel kapcsolatos munkák felosztása

TANULJUK A TANULÁST

18. Irodalmi szövegekben a meghökkentő cím és szöveg

19. Humor az irodalomban
20-21. Jegyzetelési technikák – Filmkritika
22. Szövegértés írásban – Szövegértés szóban
23. Kérdéskultúra, kérdésértelmezés
EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD, KÖRNYEZETTUDATOSSÁG
24-25. Mi a környezettudatos magatartás
26. Ismeretterjesztő szöveg a szelektív hulladékgyűjtésről
MI A PÁLYÁNK?
27. Melyik a kedvenc tantárgyam?
29. Miben vagyok jó? Hol kell fejlődnöm?
29. Egy szakma bemutatása
GAZDASÁGI ÉLETRE NEVELÉS
30. Posta – viselkedés Saját ügyek intézése: diákigazolvány, szakköri jelentkezés stb.
31. SMS, e-mail, chat
32. A gazdaság fogalma
VÁLTOZÁS – SZABÁLY – RENDSZER – ÉRTÉKELÉS
33. Éves munka önértékelése.
34. Éves munka közösségi értékelése
35. Osztálykirándulás – élménykommunikáció
36. A nyári szünidő tervezése.

7.évfolyam

- VÁLTOZÁS – SZABÁLY – RENDSZER – ÉRTÉKELÉS
1. Nyári élmények, kommunikációs gyakorlat, helyzetgyakorlat
2. Mit várunk a tanévtől? Félévi bizonyítványterv készítése
3. Tanulói jogok és kötelességek DÖK
KI VAGYOK ÉN, HOL A HELYEM A KÖZÖSSÉGBEN, A CSALÁDBAN?
4-5. Helyem az osztályban
6. Hogyan változtam az elmúlt években: külső és belső tulajdonságok
GAZDASÁGI ÉLETRE NEVELÉS
7-8. Pénzvilág és gazdaság osztályszinten – projekt 2 óraban
9. Osztály szintű karácsony költségvetésének készítése
TANULJUK A TANULÁST
10-11. Jegyzetelési technikák – projekt 2 óraban
12-14. Kiselőadások készítése – a szóbeli kommunikáció gyakorlása
15-17. Kiselőadások készítése prezentációval
VÁLTOZÁS – SZABÁLY – RENDSZER – ÉRTÉKELÉS
18. Félévi értékelés. Mit vártam magamtól? Helyes volt-e az elvárásom?
19. Osztálykirándulás tervezése, szervezéssel kapcsolatos munkák felosztása
KI VAGYOK ÉN, HOL A HELYEM A KÖZÖSSÉGBEN, A CSALÁDBAN?
20. Énkép és önismeret
21. Testbeszéd, beszélnek a testrészeink
KOMMUNIKÁCIÓ
22-23. Hogyan mondjam?
24-27. Szituációs játékok: vita, meggyőzés, kérdésfeltevés
KI VAGYOK ÉN, HOL A HELYEM A KÖZÖSSÉGBEN, A CSALÁDBAN?
28. Barátságterkép
29-30. A felnőttek és én
GAZDASÁGI ÉLETRE NEVELÉS
31-32. Pénzvilág és gazdaság osztályszinten, a projekt megvalósulásának elemzése
VÁLTOZÁS – SZABÁLY – RENDSZER – ÉRTÉKELÉS
33. Éves munka önértékelése.
34. Éves munka közösségi értékelése
35. Osztálykirándulás – élménykommunikáció
36. A nyári szünidő tervezése.

8.évfolyam

- VÁLTOZÁS – SZABÁLY – RENDSZER – ÉRTÉKELÉS
1. Nyári élmények, kommunikációs gyakorlat, helyzetgyakorlat

2. Mit várunk a tanévtől? Félévi szöveges értékelés készítése előre
GAZDASÁGI ÉLETRE NEVELÉS
3-4. Utazás kirándulásszervezés
MI A PÁLYÁNK?
5-6. Mindenki tehetséges valamiben. Te miben?
7-11. Pályaorientáció. Pályaválasztás
12. Hogyan készülök az írásbeli felvételire?
13. Az önéletrajz
14-15. Felvételi adminisztráció, jelentkezési lapok
16. Az írásbeli felvételi tapasztalatai
VÁLTOZÁS – SZABÁLY – RENDSZER – ÉRTÉKEK
17. Félévi értékelés. Mit vártam magamtól? Helyes volt-e az elvárásom?
18. Osztálykirándulás tervezése, szervezéssel kapcsolatos munkák felosztása
MI A PÁLYÁNK?
19. Hogyan készülök a szóbeli felvételire – kommunikációs gyakorlatok
20-21. A divat, amely megmondja ki vagy
22. Megjelenés a felvételin
23-24. A szóbeli felvételi tapasztalatai
GAZDASÁGI ÉLETRE NEVELÉS
25-26. Utazás kirándulásszervezés
27. Praktikumok
KOMMUNIKÁCIÓ
28. Internetnyelv
29-30. Etikett netikett
EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD, KÖRNYEZETTUDATOSSÁG
31-32. Halló fiúk, halló lányok 2 óra
33-34. Szerelem és más dolgok
VÁLTOZÁS – SZABÁLY – RENDSZER – ÉRTÉKEK
35. Éves munka értékelése
36. A jövőbeni tervek - élménykommunikáció.

5. számú melléklet A továbbhaladás feltételei – A magasabb évfolyamba lépés követelményei

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. osztály

A tanuló

- beszédlegzése és artikulációja megfelelő
- megérti az egyszerű nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál
- használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdés
- figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd ritmusára, hangsúlyára, tempójára, a beszédhelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra
- segítséggel, majd önállóan szövegűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai vagy dramatikus szöveget, szövegrészletet
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét
- képes szótagolvasásra, szóolvasásra, mondatolvasásra,
- két-három mondatból álló szöveg megértéséről szóban és/vagy írásban tanúbizonyságot mutat
- saját tempójában elsajátította az anyanyelvi írás jelrendszerét
- egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír - törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre
- helyesen másolja le a kijelölt szavakat, szó szerkezeteket és mondatokat
- legyen képes a tanító által kijelölt szóanyag látás/hallás utáni lejegyzésére
- javítsa helysírasi hibáit tanítói segítséggel
- értse a szöveg, a mondat, a szó, a hang kifejezéseket, használja ezeket a gyakorlatban

IRODALOM

2. osztály

A tanuló

- beszédlégzése és artikulációja megfelelő
- figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd ritmusára, hangsúlyára, tempójára, a beszédhelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra
- ismeri és alkalmazza a mindennapi kommunikáció alapformáit
- képes két-három mondatos szöveget élmény, kép, vagy olvasmány alapján alkotni
- a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja
- négy-öt mondatból álló szöveg olvasása és annak megértése
- bizonyítsa a feldolgozott olvasmányok megértését egyszerű feladatok megoldásával szóban, írásban vagy egyéb módon (pl.: rajzzal, cselekvéssel)
- nevezze meg a szereplőket, a fontosabb eseményeket, sorrendjüket, a helyszíneket

3. osztály

A tanuló

- használja a kapcsolatfelvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlezárási formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés; testtartás, megköszönés, elköszönés
- élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol
- a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja
- felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas hangosan
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért
- saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet
- megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában
- azonosítja a történetekben a helyszínt, szereplőket, a konfliktust és annak megoldását
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- feladatvégzés során társaival együttműködik
- nyitott az irodalmi művek befogadására;
- értő figyelemmel követi a tanító/társai felolvasását
- az olvasott szöveghez illusztrációt készít, a hiányos illusztrációt kiegészíti, vagy a meglévőt társítja a szöveggel
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között
- felismer és ért néhány egyszerű szólást, közmondást
- gondolatait, érzelmeit, véleményét életkorának, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is megfogalmazza
- egyéni képességeinek megfelelően alkot szövegeket írásban

4. osztály

A tanuló

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál
- részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat
- használja a kapcsolatfelvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlezárási formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés; testtartás, testtávolság, tekintettartás, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, megköszönés, elköszönés
- a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja
- felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas hangosan
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért
- a szöveg megértését igazoló feladatokat végez

- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- önállóan, képek segítségével vagy tanítói segédlettel a szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a történetet;
- azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- ismer és ért néhány egyszerű és gyakori szólást, szóláshasonlatot, közmondást, találós kérdést, nyelvtörőt, kiszámolót, mondókát
- ismeri az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit
- az olvasott szöveghez illusztrációt készít, a hiányos illusztrációt kiegészíti, vagy a meglévőt társítja a szöveggel
- megfogalmazza saját véleményét a szereplők cselekedeteiről
- képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszédnek, dramatikus szituációs játékok megalkotásába
- megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít, vázlatot készít

5.osztály

A tanuló

- fel tudja sorolni a mesék műfaji sajátosságait, különbséget tud tenni a mese és a valóság között, fel tud sorolni magyar mesehősöket.
- meg tud nevezni három mesetípust példákkal, és fel tud idézni címe vagy részlete említésével három népdalt.
- különbséget tud tenni a népmese és a műmese között.
- el tudja különíteni a ritmikus szöveget a prózától.
- képes cselekményismertetésre, hős bemutatására.
- fel tud sorolni három-négy művet Petőfitől és Aranytól.
- össze tudja foglalni néhány hosszabb mű cselekményét (János vitéz, A Pál utcai fiúk), meg tudja különböztetni, melyik közülük a regény és melyik az elbeszélő költemény.
- részt tud venni számára ismert témájú vitában, és képes érveket alkotni.
- képes művek, műrészletek szöveghű felidézésére.

6. osztály

A tanuló

- tud szöveget olvasni életkorának megfelelő tempóban hangos és néma olvasással.
- el tudja végezni az alábbi szövegelemző eljárásokat: szöveg tagolása, lényeg kiemelése, adatok kiemelése, téma megnevezése.
- képes egyszerűbb olvasmánytartalmak összefüggő ismertetésére az időrend, az ok- okozati összefüggések bemutatásával.
- röviden beszámol a feldolgozott művekről: szerző, cím, téma, műfaj.
- képes egyszerűbb összehasonlítást megfogalmazni János vitéz és Toldi Miklós alakjáról.
- képes az általa jól ismert történetek szereplőit jellemezni, kapcsolatrendszerüket feltárni.
- el tudja különíteni az egyszerűbb versekben és prózai szövegekben a nagyobb szerkezeti egységeket.
- képes művek, műrészletek szöveghű felidézésére.

7. osztály

A tanuló

- képes irodalmi művek közös feldolgozására, elemzésére, értelmezésére.
- képes a könnyebben besorolható művek műfaji azonosítására.
- alapvető irodalmi művekről, szerkezetekről, korszakokról, stílusokról megfelelő ismerettel rendelkezik, tudásáról szóban és írásban is számot ad.
- képes a drámákban, filmekben megjelenő emberi kapcsolatok, cselekedetek, érzelmi viszonyulások, konfliktusok összetettségének értelmezésére és megvitatására.

- képes művek, műrészletek szöveghű felidézésére.
- tud érthetően hangosan olvasni.

8. osztály

A tanuló

- képes irodalmi művek közös feldolgozására, elemzésére, értelmezésére.
- tud érthetően hangosan olvasni, a néma olvasás mellett a hangos olvasás se okoz megértési problémákat.
- képes a könnyebben besorolható művek műfaji azonosítására.
- 8-10 műfajt műnemekbe tud sorolni, és a műnemek lényegét meg tudja fogalmazni.
- felismeri az alapvető lírai műfajok sajátosságait különböző korok alkotóinak művei alapján (elsősorban 19-20. századi alkotások)
- felfedez műfaji és tematikus-motivikus kapcsolatokat.
- képes a drámákban, filmekben megjelenő emberi kapcsolatok, cselekedetek, érzelmi viszonyulások, konfliktusok összetettségének értelmezésére és megvitatására.
- az olvasott, megtárgyalt művek erkölcsi kérdésfeltevéseire véleményében, erkölcsi ítéleteiben, érveiben tud támaszkodni.
- képes néhány egyszerűbb meghatározás közül kiválasztania azt, amely a következő fogalmak valamelyikéhez illik: fordulat, retorika, paródia, helyzetkomikum, jellemkomikum.

MAGYAR NYELVTAN

2. osztály

A tanuló

- képes a szavakat hangokra, szótagokra bontani
- a hangokból, szótagokból szavakat épít
- elsajátította az anyanyelvi írás jelrendszerét
- a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket leírja
- írásbeli munkáját segítséggel ellenőrzi és javítja
- megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között
- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál
- képes a kiejtéssel megegyező rövid (2-3 szótagból álló) szavak helyes leírására
- biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat kevés hibával betűrendbe sorol
- törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre

3. osztály

A tanuló

- biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol, a megismert szabályokat alkalmazza
- megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat
- olvashatóan ír és törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre
- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat a mondatvégi írásjeleket
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés alapján
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés alkalmazásával megfelelően leírja
- írásbeli munkáját segítséggel ellenőrzi, javítja
- felismeri, jelentésük alapján csoportosítja és önállóan vagy segítséggel leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét
- kérdésre adott válaszában megfelelően todalékolja a szavakat;
- a több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolati dolog nevét kis kezdőbetűvel írja
- a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le

- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságot kifejező szavakat
- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a mennyiségeket kifejező szavakat
- felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést, történést kifejező szavakat

4.osztály

A tanuló

- biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol
- megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat
- különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű mássalhangzók között;
- biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait
- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír
- törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre
- gondolatait, érzelmeit, véleményét életkorának, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is megfogalmazza
- írásbeli munkáját segítséggel ellenőrzi és javítja
- a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés és szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;
- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat a mondatvégi írásjeleket;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés alapján
- felismeri, jelentésük alapján csoportosítja és önállóan vagy segítséggel leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét
- a több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolati dolog nevét kis kezdőbetűvel írja
- a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le
- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságot kifejező szavakat és azok fokozott alakjait
- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a mennyiségeket kifejező szavakat és azok fokozott alakjait
- megkülönbözteti a múltban, jelenben és jövőben zajló cselekvéseket, történéseket
- helyesen alkalmazza a szóbeli és írásbeli szövegalkotásában az idő kifejezésének nyelvi eszközeit
- felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést, történést kifejező szavakat

5.osztály

A tanuló

- törekedjen gondolatait érthetően, a helyzetnek megfelelően megfogalmazni, adekvátan alkalmazni, felismerni a beszédet kísérő nem nyelvi jeleket.
- képes rövidebb szóbeli üzenetek, rövidebb hallott történetek megértésére, összefoglalására, továbbadására.
- képes önállóan a tanult hagyományos és internetes műfajokban (elbeszélés, leírás, levél, SMS, e-mail stb.) szöveget alkotni.
- az írott és elektronikus felületen megjelenő olvasott szövegből képes a lényeges információk kiemelésére, a szöveg globális megértésére.
- a felidézés szintjén ismeri a magyar ábécét, a rövid, hosszú magánhangzókat és mássalhangzókat, a magas és mély magánhangzókat.
- alkalmazni tudja a betűrendbe sorolásnak, az elválasztásnak a fontosabb szabályait, törekszik ezek helyes alkalmazására.
- fel tudja sorolni a magyar nyelv helyesírási alapelveit.
- ismer szólásokat, közmondásokat, s azok jelentésével is tisztában van.
- ismeri a könyvtár funkcióját, működését, önálló gyűjtőmunkához képes segítséget kérni, azt felhasználni.
- képes a Magyar helyesírási szótárt tanári segítséggel használni.

6.osztály

A tanuló

- képes a beszédhelyzethez és a nyelvi illem alapvető szabályaihoz alkalmazkodó beszédmód iskolai helyzetekben való alkalmazására. Helyesen használja és értelmezi a nyelvi és nem nyelvi jeleket az előbeszédben.
- képes rövidebb szóbeli üzenetek, rövidebb hallott történetek megértésére, összefoglalására, továbbadására.
- az írott és elektronikus felületen megjelenő olvasott szövegek globális megértése, a szövegből az információk visszakeresése mellett képes újabb és újabb szövegértési stratégiákat megismerni, azokat alkalmazni.
- ismeri a könyvtár funkcióját, működését, önálló gyűjtőmunkához képes segítséget kérni, azt felhasználni.
- alapszófajokat ismer, megnevez.
- a szófajokhoz kapcsolódó főbb helyesírási szabályokat ismeri, munkáiban alkalmazza.
- képes a Magyar helyesírási szótárt tanári segítséggel használni.

7. osztály

A tanuló

- képes a kulturált szociális érintkezésre, eligazodik és hatékonyan részt vesz a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben, vitákban.
- figyelni és tudja értelmezni partnerei kommunikációs szándékát, nem nyelvi jeleit
- képes a különböző megjelenésű és műfajú szövegek globális (átfogó) megértésére, a szövegből információk visszakeresésére.
- össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni, állításait indokolni.
- képes adott témában – felkészülés után, vázlat segítségével – néhány perces kiselőadást tartani
- megnevezi és felismeri a mondat részeit, a tanult módon jelöli az egyes mondatrészeket az egyszerűbb mondatokban.
- a helyesírási segédkönyvek segítségével jártas az összetett szavak és gyakoribb mozaikszók helyesírásában.

8. osztály

A tanuló

- képes a kulturált szociális érintkezésre, eligazodik és hatékonyan részt vesz a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben, vitákban.
- figyelni és tudja értelmezni a partnerei kommunikációs szándékát, nem nyelvi jeleit.
- képes mások rövidebb szóbeli üzeneteit megérteni, összefoglalni és továbbadni.
- képes a különböző megjelenésű és műfajú szövegek globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegből információk visszakeresésére.
- össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni, állításait indokolni.
- tud önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni.
- ismeri és törekszik a szövegalkotásban a különböző mondatfajták használatára. Összetett mondatot felismer, elemez.
- a helyesírási segédkönyvek segítségével jártas az összetett szavak, gyakoribb mozaikszók, idézés helyesírásában.
- ismeri a tömegkommunikáció fogalmát, legjellemzőbb területeit.
- rendezett az írásképe.

MATEMATIKA

1. osztály

A tanuló képes 20-as számkörben

- halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint;
- halmazt alkotni;
- állítások igazságtartalmát eldönteni;
- állítások megfogalmazására;

- összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés megállapítására;
- közös tulajdonság felismerésére, megnevezésére;
- több, kevesebb, ugyanannyi fogalmának helyes használatára;
- néhány elem sorba rendezésére próbálgatással;
- számokat írni, olvasni;
- megtalálni a számok helyét a számegyenesen;
- meghatározni az egyes, tízes számszomszédokat;
- természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására;
- matematikai jelek: +, -, =, <, > ismeretére, használatára;
- összeadni, kivonni;
- szöveges feladat értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírása számokkal, segítséggel
- megkülönböztetni a páros és páratlan számokat;
- növekvő és csökkenő számsorozatok folytatására;
- számpárok közötti kapcsolatok felismerése.
- ismeri az egyenes, görbe vonalakat;
- képes a test és a síkidom megkülönböztetésére;
- képes tájékozódni, ismeri az irányokat;
- ismeri a hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő fogalmak jelentését;
- a szabvány mértékegységeket ismeri: m, l, kg, óra, nap, hét, hónap, év;
- mennyiségek közötti összefüggéseket felismeri;
- mérőeszközök használatára képes;
- képes közös tevékenységekben, csoportokban dolgozni, gondolkodni, társait segíteni, együttműködni; Képes adatokról megállapításokat megfogalmazni.

2. osztály

A tanuló 100-as számkörben

- képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, halmazt alkotni;
- képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állításokat megfogalmazni;
- halmazok elemeit összehasonlítja, azonosítja, megkülönbözteti, a közös tulajdonságokat felismeri, megnevezi;
- több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát helyesen használja;
- néhány elemet sorba rendez;
- ismeri a helyi érték fogalmát;
- számokat ír, olvas;
- tud római számokat írni, olvasni (I, V, X, L, C)
- megtalálja számok helyét a számegyenesen;
- meghatározza az egyes, tízes számszomszédokat;
- képes természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására;
- tud kétjegyű számokat képezni, helyi érték szerint bontani;
- a matematikai jeleket +, -, •, :, =, <, >, () helyesen használja;
- képes összeadni, kivonni, szorozni, osztani;
- ismeri a szorzótáblát;
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét;
- képes szöveges feladatot értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírására művelettel;
- megkülönbözteti a páros és páratlan számokat;
- figyelme tudatosan irányítható;
- ismeri az egyenes és görbe vonalakat;
- képes a test és a síkidom megkülönböztetésére;
- tud testeket építeni szabadon és megadott feltételek szerint;
- képes tájékozódni, ismeri az irányokat;
- képes a hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérésére;
- ismeri a szabvány mértékegységeket: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év.
- képes átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között;
- felismeri a mennyiségek közötti összefüggéseket;
- mérés során helyesen használja a mérőeszközöket;
- felismeri növekvő és csökkenő számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni;
- felismeri a számpárok közötti kapcsolatokat;

- képes a változásokat észrevenni, szóban kifejezni;
- tud adatokról megállapításokat megfogalmazni;

3. osztály

A tanuló

- tudjon elhelyezni elemeket egyszerű tulajdonságú halmazokba;
- ismerje az alaphalmaz, részhalmaz fogalmát;
- állapítsa meg egyszerű sorozatok szabályát, kis segítséggel tudja folytatni az elkezdett sorozatot;
- tudjon megfogalmazni igaz, hamis állításokat, állítások igazságát eldönteni;
- tudjon egyszerű nyitott mondatok igazsághalmazát megkeresni véges alaphalmazon;
- értelmezzen egyszerű szöveges feladatokat, segítséggel tudja az adatokat lejegyezni, megoldási tervet készíteni.
- tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 1000-es számkörön belül.
- helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint 1000-es számkörön belül.
- tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni 1000-es számkörön belül.
- ismerje a számok egyes, tízes, százaz szomszédjait, tízesekre, százazokra kerekített értékét 1000-es számkörön belül.
- tudja értelmezni, eszközzel elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást 1000-es számkörön belül.
- tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal.
- legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 1000- es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű szorzóval).
- ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén.
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával
- ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat, nevezze meg néhány tulajdonságukat.
- tudjon előállítani síkidomokat tevékenységgel.
- ismerje és használja a mérőeszközöket és mértékegységeket gyakorlati mérések során.
- tudjon megoldani egyszerű szám és szöveges feladatokat a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc).
- ... legyen képes:
- kísérletek, játékok alapján a lehetséges esetek keresésére.
- biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos események eldöntésére egyszerűbb esetekben.
- események bekövetkezésének megfigyelésére, lejegyzésére kis segítséggel.
- igaz, hamis állítások felismerésére, szétválogatására.

4. osztály

A tanuló

- tudja halmazok számosságát megállapítani, összehasonlítani;
- tudja kiválogatott elemek közös tulajdonságát megnevezni;
- legyen képes összefüggések felismerésére;
- tudja eldönteni állítások igazságtartamát, egyszerű igaz, hamis állításokat fogalmazni;
- tudja megkeresni egyszerű nyitott mondatok igazsághalmazát;
- ismerje és segítséggel alkalmazza a szöveges feladatok megoldási algoritmusát;
- tudjon folytatni egyszerű számsorozatokat a felismert szabály alapján;
- tudjon tájékozódni a tízes számrendszerben 10 000-es számkörön belül;
- helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint 10 000-es számkörön belül;
- tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni 10 000-es számkörön belül;
- ismerje a számok egyes, tízes, százaz, ezres szomszédjait, tízesekre, százazokra, ezresekre kerekített értékét 10 000-es számkörön belül;
- tudja értelmezni, megoldani a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást;
- tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal, 1000-rel;
- ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén;
- legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval);
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.
- ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat;
- ismerje fel az alakzatok geometriai tulajdonságait, válassza ki a megadott tulajdonságú alakzatokat;

- ismerje a kocka és a téglatest tulajdonságait (lapok, csúcsok, élek száma);
- ismerje és segítséggel használja a mérőeszközöket és mértékegységeket gyakorlati mérések során;
- kis segítséggel tudjon megoldani a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, mm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, ml, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc) szám és szöveges feladatokat;
- tudja kiszámítani a téglalap és a négyzet területét.
- tudja használni a biztos, lehetséges és lehetetlen fogalmakat;
- tudja egyszerű valószínűségi kísérletek lehetséges eseteit megkeresni;
- tudjon grafikorról, táblázatból néhány adatot leolvasni;

5. osztály

Gondolkodási és megismerési módszerek

A tanuló

- konkrét esetekben halmazokat felismer és ábrázol.
- képes állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazására.

Számtan, algebra

A tanuló

- képes tanult számok írására, olvasására, összehasonlítására, ábrázolására számegyenesen.
- megold mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatokat következtetéssel.
- felismeri és használja az egyenes arányosságot.
- képes összeadás, kivonás, szorzás, egyjegyűvel való osztás elvégzésére a természetes számok körében.
- megold szöveges feladatokat következtetéssel.
- kiszámítja a téglalap területét, területét, a téglatest felszínét, térfogatát.
- ismeri a hosszúság, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeit.

Összefüggések, függvények, sorozatok

A tanuló

- tájékozódik a koordináta-rendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- elemez egyszerűbb grafikonokat.

Geometria

A tanuló

- célszerűen használja a körzőt, vonalzót.
- elvégzi a következő alapszerkesztéseket: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, merőleges és párhuzamos egyenesek.

Valószínűség, statisztika

A tanuló

- értelmez egyszerű diagramokat, leolvas táblázatokat.

6. osztály

Gondolkodási és megismerési módszerek

A tanuló

- képes halmazba rendezni adott tulajdonság alapján.
- állítások logikai értékét (igaz vagy hamis) állapítja meg.

Számtan, algebra

A tanuló

- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját nagy számok esetén.
- ismeri és alkalmazza a 2-vel, 5-tel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság szabályait.
- gyakorlati feladatok megoldása során legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt.
- meghatározza konkrét számok ellentettjét, abszolút értékét.
- ábrázol törtrészeket, meghatároz törtrészeknek megfelelő törtszámokat.
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját tizedes törtek esetén.
- meghatározza konkrét számok reciprokát.

Összefüggések, függvények, sorozatok

A tanuló

- tájékozódik a koordináta-rendszerben: koordinátaival adott pontot ábrázol, megadott pont koordinátáit leolvassa.
- egyszerű sorozatokat adott szabály alapján folytat.

Geometria

A tanuló

- síkbeli tartományok közül kiválasztja a szögtartományokat, nagyság szerint összehasonlítja, méri, csoportosítja azokat.
- csoportosítja a háromszögeket szögeik és oldalaik szerint.
- tapasztalatot szerez a síkbeli mozgásokról gyakorlati helyzetekben.
- felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat.
- a szerkesztéshez tervet, előzetes ábrát készít.
- ismeri az alapszerkesztéseket: szakaszfelező merőleget, szögfelezőt, merőleges és párhuzamos egyeneseket szerkeszt, szöveget másol.

Valószínűség, statisztika

A tanuló

- egyszerű diagramokat készít, értelmez, táblázatokat olvasás le.
- kiszámítja néhány szám számtani közepét.

7. osztály

Gondolkodási és megismerési módszerek

A tanuló

- képes elemeket halmazba rendezni több szempont alapján.
- képes egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntésére, állítások tagadására.
- megfogalmaz állításokat, feltételezéseket, választásokat.
- tud szövegeket értelmezni egyszerűbb esetekben.
- megold kombinatorikai feladatokat az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- használ fagráfokat feladatmegoldások során.

Számtan, algebra

A tanuló

- biztos számolási ismeretekkel rendelkezik a racionális számkörben.
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre, zárójelzésre vonatkozó szabályokat.
- képes az eredmény becslésére, ellenőrzésére, helyes és értelmes kerekítésre.
- helyesen alkalmazza mértékegységeket és azok átváltását.
- különbséget tesz egyenes arányosság és fordított arányosság között.
- ismeri a százalékszámítás alapfogalmait, a tanult összefüggések alkalmazásával feladatmegoldása helyes.
- képes a legnagyobb közös osztó kiválasztására az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztására a többszörösök közül.
- ismeri a prímszámokat, összetett számokat a prímtenyezős felbontást.
- képes helyesen elvégezni többtagú kifejezés szorzását egytagúval.
- tud négyzetre emelni, hatványozni pozitív egész kitevők esetén.
- helyesen old meg elsőfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket.
- megold matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel, egyenlettel. Képes feladatvégzését ellenőrizni illetve a megoldást ábrázolni számegegyesen.
- alkalmazza a betűkifejezéseket és az azokkal végzett műveleteket matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- számológépet ésszerűen használja a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

A tanuló

- képes folytatni megadott sorozatokat az adott szabály szerint.
- felismeri az egyenes arányosság grafikonját, és alkalmazza a lineáris kapcsolatokról tanultakat természettudományos feladatokban is.
- elemzi a grafikonokat a tanult szempontok szerint, grafikonokat készít, grafikonokról adatokat leolvass.
- táblázat adatait kiolvassa, értelmezi, ábrázolja különböző típusú grafikonon.

Geometria

A tanuló

képes a geometriai ismeretek segítségével jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végez.

- ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), ezeket alkalmazza a feladatok megoldásában.
- felismeri a tengelyes és középpontos tükröképet, képes ezek szerkesztésére.
- kiszámítja háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületét, területét feladatokban.
- a tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, irtartalmát kiszámítja.

Valószínűség, statisztika

A tanuló

- értelmesen lejegyzí a valószínűségi kísérletek eredményeit, relatív gyakoriságokat kiszámítja.
- konkrét feladatokban az esély, illetve valószínűség fogalmát megérti, a biztos és a lehetetlen eseményt felismeri.
- zsebszámológépet célszerűen használja statisztikai számításokban.
- ismer néhány kiemelkedő magyar matematikust, esetenként azok kutatási területét, eredményeit is megnevezi.

8. osztály

Gondolkodási és megismerési módszerek

A tanuló

- elemek halmazba rendezé több szempont alapján.
- képes egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntésére, állításokat tagadása.
- világosan és érthetően megfogalmaz állításokat, feltételezéseket, választásokat, szövegeket értelmez egyszerűbb esetekben.
- megold kombinatorikai feladatokat az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- használ fagráfok feladatmegoldások során.

Számítan, algebra

A tanuló

- biztos számolási ismeretekkel rendelkezik a racionális számkörben.
- ismeri a műveleti sorrendre, zárójelzésre vonatkozó szabályokat, azokat helyesen alkalmazza.
- képes az eredmény becslésére, ellenőrzésére, helyesen kerekít.
- megfelelően használja a mértékegységeket és azok átváltását.
- különbséget tesz egyenes arányosság és fordított arányosság között.
- ismeri a százalékszámítás alapfogalmait, a tanult összefüggések alkalmazásával old meg feladatokat.
- kiválasztja a legnagyobb közös osztót az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszöröst a többszörösök közül.
- ismeri a prímszámokat, összetett számokat és a prímtényezős felbontást.
- elvégzi többtagú kifejezés szorzását egytagúval.
- tud négyzetre emelni, négyzetgyökvonást végezni, elvégzi a hatványozást pozitív egész kitevők esetén.
- helyesen megold elsőfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket.
- a matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megold következtetéssel, egyenlettel és elvégzi azok ellenőrzését, ábrázolja számegyenesen.
- alkalmazza a betűkifejezéseket és az azokkal végzett műveleteket megoldja matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok esetén.
- a számológép ésszerűen használja a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

A tanuló

- megadott sorozatokat folytat adott szabály szerint.
- az egyenes arányosság grafikonját felismeri, a lineáris kapcsolatokról tanultakat alkalmazza természettudományos feladatokban is.
- grafikonok elemzéseit a tanult szempontok szerint végzi, grafikonokat készít, grafikonokról adatokat leolvast. Táblázatok adatait kiolvassa, értelmezi, ábrázolja különböző típusú grafikonon.

Geometria

A tanuló

- a geometriai ismeretek segítségével jó ábrákat készít, pontos szerkesztéseket végez.
- a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait ismeri (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), ezeket alkalmazza a feladatok megoldásában.
- képes tengelyes és középpontos tükrökép készítésére, eltolt alakzat képének szerkesztésére.
- kicsinyítést és nagyítást felismer hétköznapi helyzetekben (szerkesztés nélkül).
- a Pitagorasz-tételt el tudja mondani és alkalmazza számítási feladatokban.
- háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületét, területét helyesen számítja feladatokban.
- a tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteit ismeri, a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, irtartalmát helyesen kiszámítja.

Valószínűség, statisztika

A tanuló

- a valószínűségi kísérletek eredményeit értelmesen lejegyzí, relatív gyakoriságokat kiszámít.

- konkrét feladatokban az esély, illetve valószínűség fogalmát érti, a biztos és a lehetetlen eseményt felismeri.
- zsebszámológépet célszerűen használ statisztikai számításokban.
- Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevét ismeri, esetenként megnevezi azok kutatási területét, eredményét.

TÖRTÉNELEM

5.osztály

A tanuló

- ismerje a mese és valóság közötti különbséget.
- ismerje a történelem különböző megismerésének forrásait.
- legyen képes események időrendbe rendezésére.
- ismerje, hogy az egyes történetek eseményeihez milyen nevek, helyszínek kapcsolhatók.
- helyezze el a tanult események helyszíneit különböző térképeken.
- ismerje a helyi tantervben megjelölt fogalmakat.
- tegyen fel kérdéseket a tanult történetekhez.
- végezzen el egyszerű kronológiai számításokat.

6.osztály

A tanuló

- legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.
- tanári segítséggel tudjon információt gyűjteni adott témában.
- legyen képes önállóan történetet elmesélni a tantervben megjelölt fogalmak felhasználásával.
- készítsen vázlatot tanári segítséggel egy-egy tankönyvi anyagegységhez.
- jellemezze az azonos korszakokban élő, egymással szembenálló történelmi személyeket.
- ismerje, hogy kik voltak a korszak kiemelkedő magyar személyiségei.
- ismerje a középkor korszakainak nevét.
- ismerje a magyar történelem korszakainak elnevezését.
- tudja a történelmi eseményeket időrendbe állítani.
- tudja az évszámokat századokba sorolni.
- nevezze meg a tantervben megjelölt évszámokhoz kapcsolódó eseményeket.
- mutassa meg a térképen a tantervben szereplő helyneveket.

7. osztály

A tanuló

- tudjon beszámolót, kiselőadást tartani adott történelmi témáról megadott irodalom alapján.
- készítsen önállóan vázlatot adott történelmi témáról.
- ismerje az egyes történelmi korok, korszakok nevét és sorrendjét.
- tudjon egyszerű forrásokat értelmezni tanári segítséggel.
- ismerje egy-egy korszak fontosabb jellemzőit.
- tudja, hogy a kerettantervben szereplő személyeknek mi volt a szerepük az adott időszakban.
- helyezze el térben és időben az egyes korszakok legfontosabb eseményeit.
- állapítsa meg, hogy a magyar és egyetemes történelem adott személyei közül kik voltak kortársak.

8.osztály

A tanuló

- tudjon önállóan könyvtári vagy internetes gyűjtőmunka alapján kiselőadást tartani.
- tudja, mi történt Európa más régióiban a magyar történelem egy-egy kiemelkedő eseménye idején.
- ismerje a XX. sz. magyar és egyetemes történelem legfontosabb fordulópontjait, idejét.
- hasonlítsa össze a demokráciát és a diktatúrát.
- helyezze el környezetének, lakóhelyének fontos eseményeit a történelmi események folyamatában.
- tudjon összehasonlítani néhány jelentős eseményhez kapcsolódó forrást.
- ismerje a Kárpát-medence népeit, a határon túli magyarság helyzetét.

ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

8.osztály

A tanuló

- tudjon önállóan információt gyűjteni, rendszerezni és megkülönböztetni a lényegest a lényegtelentől.
- ismerje a családi háztartás összetevőit, tudja értelmezni a család gazdálkodását meghatározó tényezőket.
- ismerje a településének kulturális, néprajzi értékeit, történetének alapvető eseményeit.
- tudja értelmezni a településen működő intézmények és szervezetek szerepét és működését.
- meg tudja fogalmazni a nemzeti identitás fontosságát az egyén és a közösség szempontjából.
- ismerje a magyar állam alapvető intézményeinek feladatkörét és működését.
- ismerje a mindennapi élethez kapcsolódó hivatali ügyintézés intézményeit és alapvető eljárásait.
- tudja értelmezni az alapvető ellátórendszerek (egészségügy, oktatás, szociális ellátás) funkcióit.

HON- ÉS NÉPISMERET

6. osztály

A tanuló

- ismerje a naptári év legfontosabb népszokásait, különös tekintettel a húsvéti és karácsonyi ünnepekörhöz kapcsolódó szokásokat.
- ismerje a régi paraszti háztartást és gazdálkodást.
- ismerje fel és példákkal indokolja a paraszti és városi kultúra térbeli és időbeli változásait.
- ismerje fel a paraszttársadalom változásainak az egész nemzet társadalmi átalakulásával való kölcsönhatását, hogy a társadalmi változások a történelem részét képezik.
- ismerjen és forrásként használjon néprajzi kézikönyveket, ismeretterjesztő könyveket, filmeket, fotókat.
- ismerje és nevezze meg a magyar néprajzi és táji csoportokat.

ETIKA

1. osztály

A tanuló

- ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait
- csoportos tevékenységek keretében felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket
- felismeri és megnevezi a szűkebb és a tágabb családtagjait, a rokonsági szinteket
- ismeri saját és családtagjainak személyes adatait
- ismeri a családi hagyományokat és ünnepeket
- képes kapcsolat kialakulását segítő és gátló viselkedési formák megkülönböztetésére és alkalmazására
- ismer néhány, a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó, alapvető kulturális és természeti értéket
- ismeri az egyházi ünnepeköröket és a hozzájuk kapcsolódó népszokásokat: Mikulás, karácsony, húsvét, pünkösöd történetének ismerete

2. osztály

A tanuló

- csoportos tevékenységek keretében felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is megnevezi a saját érzelmi állapotait
- ismeri az egészséges életmód alapelemeit, az egészségmegtartó stratégiákat
- képes saját környezetének bemutatására
- felismeri és megnevezi a szűkebb és a tágabb családtagjait, a rokonsági szinteket
- a család tágabb kapcsolatrendszerének azonosítása: barátok, szomszédok, távoli rokonok, ismerősök
- ismeri a családi szokásokat és ünnepeket
- ismeri és alkalmazza a társas érintkezés és a beszélgetés alapvető szabályait
- megkülönbözteti a felnőttekkel és társakkal folytatott interakciós helyzeteket, és azonosítja azok sajátos szabályait
- ismeri saját lakóhelyének néhány nevezetességét, fontos helyeit, személyeit
- megkülönbözteti a családi, iskolai és nemzeti ünnepek jellegét
- azonosítja és elkerüli környezetkárosító cselekvéseket

3. osztály

A tanuló

- életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.

4. osztály

A tanuló

- életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre. érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

5. osztály

A tanuló

- életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.
- tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.
- el tudja helyezni saját magát az adott életszakaszban, meg tudja nevezni a kamaszkori testi tulajdonságok változását (testkép, testalkat).
- tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
- gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
- képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.
- fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.

- nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.
- érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az esetek iránt, és lehetőségéhez mérten szerepet vállal a rászorulóknak segítségében.
- megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és
- törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség
- kialakulásának esetleges előjeleit.
- tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekszenek, és kritikusan
- viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.
- érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világképek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valósághoz.

6. osztály

A tanuló

- életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és készletet érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik a kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- érzelmiileg kötődik a magyar kultúrához.
- érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.
- tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.
- el tudja helyezni saját magát az adott életszakaszban, meg tudja nevezni a kamaszkori testi tulajdonságok változását (testkép, testalkat).
- tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
- gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
- képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.
- fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.
- érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az esetek iránt, és lehetőségéhez mérten szerepet vállal a rászorulóknak segítségében.
- megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.
- tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.
- érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világképek és világnézetek), s ezek mindegyike

a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valósághoz.

7. osztály

A tanuló

- életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.
- tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.
- el tudja helyezni saját magát az adott életszakaszban, meg tudja nevezni a kamaszkori testi tulajdonságok változását (testkép, testalkat).
- tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
- gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
- képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.
- fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.
- érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mérten szerepet vállal a rászorulóknak a segítségében.
- megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.
- tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.
- érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világnézetek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valósághoz.
- a tanuló megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésére és önmaga vizsgálatára.
- érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják. Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.
- életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.
- képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.
- képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni. -Tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.

8. osztály

A tanuló

- életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.
- tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.
- el tudja helyezni saját magát az adott életszakaszban, meg tudja nevezni a kamaszkori testi tulajdonságok változását (testkép, testalkat).
- tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
- gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
- képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.
- fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.
- érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mérten szerepet vállal a rászorulóknak segítségében.
- megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.
- tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.
- érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világképek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valósághoz.
- megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésre és önmaga vizsgálatára.
- érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják. Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.
- életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.
- képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.
- képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni. - tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.
- kialakultak benne az európai identitás csírái.
- nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.

- érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.
- van elképzelése saját jövőjéről, és tisztában van vele, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie.
- életkorának megfelelő szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.
- fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére.
- képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- tisztában van a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.
- tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélik meg, ami konfliktusok forrása lehet.

KÖRNYEZETISMERET

3. osztály

Megfigyelés, mérés

A tanuló

- képes adott szempontok alapján élettelen anyagok és élőlények összehasonlítására, csoportosítására;
- felismeri az élőlényeken, élettelen anyagokon az érzékelhető és mérhető tulajdonságokat;
- figyelemmel kíséri rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat;
- növényt ültet és gondoz, megfigyeli annak fejlődését;
- képes méréshez megválasztani az alkalmi vagy szabvány mérőeszközt, mértékegységeket;
- az adott alkalmi vagy szabvány mérőeszközt megfelelően használja;

Az élettelen környezet kölcsönhatásai

A tanuló

- az adott kísérlethez választott eszközöket megfelelően használja;
- tanítói segítséggel egyszerű kísérleteket végez;
- felismeri a víz halmazállapot-változásait: olvadás, forrás, fagyás, párolgás, lecsapódás;
- megfigyeli a mozgások sokféleségét, csoportosítja a mozgásformákat: hely- és helyzetváltoztató mozgás;
- csoportosítja az éghető és éghetetlen anyagokat;
- megfogalmazza a tűz és az égés szerepét az ember életében.

Tájékozódás az időben

A tanuló

- felismeri a napszakok, évszakok változásait;
- megfelelő sorrendben sorolja fel a napszakokat, a hét napjait, a hónapokat, az évszakokat, ismeri ezek időtartamát;
- megnevezi az ember életszakaszait és azok jellemzőit;
- napirendet tervez a napszakok változásaihoz kapcsolva;
- analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt.

Tájékozódás térben

A tanuló

- megnevezi a fő- és mellékvilágítójakat;
- irányokat ad meg viszonyítással;
- megkülönböztet néhány térképfajtát: domborzati, közigazgatási, turista-, autós;
- felismeri a különböző domborzati formákat, felszíni vizeket, ismeri jellemzőiket.
- felismeri lakóhelyének jellegzetes felszínformáit;

Életközösségek lakóhelyünk környezetében

A tanuló

ismeri a lakóhelyéhez közeli életközösség (erdő) főbb jellemzőit;

- felismeri a lakóhelyéhez közeli életközösség (erdő) és az ott élő élőlények közötti különbségeket
- megnevezi a megismert életközösségre jellemző élőlényeket, használja az életközösséghez kapcsolódó kifejezéseket;
- felismeri a megismert életközösség növényeit és állatait;
- adott algoritmus alapján jellemzi a megismert növények és állatok tulajdonságát;
- felismeri a természetvédelem jelentőségét;
- felismeri, mely anyagok szennyezhetik környezetünket a mindennapi életben, mely szokások vezetnek környezetünk károsításához.
- elsajátít olyan szokásokat és viselkedésformákat, amelyek a károsítások megelőzésére irányulnak (pl. anyagtakarékosság, újrahasználat és -felhasználás, tömegközlekedés, gyalogos vagy kerékpáros közlekedés előnyben részesítése, energiatakarékosság).

Testünk, egészségünk

A tanuló

- ismeri az emberi szervezet fő életfolyamatait;
- tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, összetevőivel, az emberi szervezet egészséges testi és lelki fejlődéséhez szükséges szokásokkal, azokat igyekszik betartani;
- felismeri és megnevezi az emberi test részeit;
- alkalmazza a helyes higiénés szokásokat, gyakorolja a helyes és rendszeres testápolási szokásokat

4. osztály

Megfigyelés, mérés

A tanuló

- felismeri az élőlényeken az érzékelhető és mérhető tulajdonságokat;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli az életfeltételeket, életjelenségeket;
- adott szempontok alapján algoritmus szerint élettelen anyagokon és élőlényeken megfigyeléseket végez;
- megfigyeléseinek, összehasonlításainak és csoportosításainak tapasztalatait szóban megfogalmazza;
- méréshez megválasztja az alkalmi vagy szabvány mérőeszközt, mértékegységeket;
- az adott alkalmi vagy szabvány mérőeszközt megfelelően használja;

Az élettelen környezet kölcsönhatásai

A tanuló

- tanítói segítséggel egyszerű kísérleteket végez;
- a vizsgálatok tapasztalatait megfogalmazza;
- feladatvégzés során társaival együttműködik.
- az adott kísérlethez választott eszközöket megfelelően használja;

Hazánk Magyarország

A tanuló

- ismeri és használja az életkorának megfelelő térbeli relációs szókinccset;
- felismeri és használja az alapvető térképjeleket: felszínformák, vizek, települések, útvonalak, államhatárok;
- megkülönböztet néhány térképajtát: domborzati, közigazgatási;
- térkép segítségével megmutatja hazánk nagytájait, felismeri azok jellemző felszínformáit;
- térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fővárosát, és ezeket megtalálja a térképen is.

Életközösségek lakóhelyünk környezetében

A tanuló

- ismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek (háztáji, mező-rét, víz-vízpart) főbb jellemzőit;
- felismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek és az ott élő élőlények közötti különbségeket (pl. természetes – mesterséges életközösség, erdő – mező, rét – víz, vízpart – park);
- megnevezi a megismert életközösségekre (háztáji, mező, vízpart) jellemző élőlényeket, használja az életközösségekhez kapcsolódó kifejezéseket;
- algoritmus alapján megfigyeli és összehasonlítja a saját lakókörnyezetében fellelhető növények és állatok jellemzőit. A megfigyelt tulajdonságok alapján csoportokba rendezi azokat;
- felismeri a természet- és környezetvédelem jelentőségét;

Testünk, egészségünk

A tanuló

- ismeri az emberi szervezet fő életfolyamatait;
- tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, összetevőivel, az emberi szervezet egészséges testi és lelki fejlődéséhez szükséges szokásokkal, azokat igyekszik betartani;
- megnevezi az emberi test fő szerveit;
- megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét a megismerési folyamatokban;
- belátja az érzékszervek védelmének fontosságát, és ismeri ezek eszközeit, módjait;
- ismer betegségeket, felismeri a legjellemzőbb betegségi tüneteket, a betegségek megelőzésének alapvető módjait.

TERMÉSZETTUDOMÁNY

5. osztály

A tanuló

- tudjon anyagokat, kölcsönhatásokat, fizikai, kémiai változásokat felismerni, jellemezni. Értelmezze a jelenségeket az energiaváltozás szempontjából.
- ismerje hazánk legjellemzőbb életközösségeit, természetű növényeit, a ház és a ház körül élő állatait.
- értse az élő és élettelen környezeti tényezők kölcsönhatását.
- ismerje fel a környezet-szervezet-életmód, valamint a szervek felépítése és működése közötti összefüggéseket.
- tudjon térben és időben tájékozódni.
- tudjon tájékozódni a térképen. Értelmezze helyesen a különböző tartalmú térképek jelrendszerét, használja fel az információszerzés folyamatában.
- erősödjön a haza és a természet iránti szeretete. Törekedjen a természeti és társadalmi értékek védelmére.
- legyen képes egyszerű kísérleteket, megfigyeléseket, méréseket önállóan, illetve csoportban biztonságosan elvégezni, a tapasztalatokat rögzíteni, következtetéseket levonni.
- legyen nyitott, érdeklődő a világ megismerése iránt. Az internet és a könyvtár segítségével legyen képes tudása bővítésére.

6. osztály

A tanuló

- tudjon anyagokat, kölcsönhatásokat, fizikai, kémiai változásokat felismerni, jellemezni. Értelmezze a jelenségeket energiaváltozás szempontjából.
- ismerje az emberi szervezet felépítését, működését, serdülőkori változásait és okait. Tudatosodjanak az egészséget veszélyeztető hatások, alapozódjanak meg az egészséges életvitel szokásrendszerére.
- tudjon tájékozódni a térképen és a földgömbön.
- tudjon egyszerű térképvázlatot készíteni.
- ismerje hazánk legjellemzőbb életközösségeit, azok növényeit és állatait.
- tudjon táplálékláncokat összeállítani.
- értse az élő és élettelen környezeti tényezők kölcsönhatásait.
- ismerje fel a környezet-szervezet-életmód, valamint a szervek felépítése és működése közötti összefüggéseket.
- törekedjen a természeti és társadalmi értékek védelmére.
- ismerje fel szűkebb és tágabb környezetében az emberi tevékenység környezeti hatásait. Anyag- és energiatakarékos életvitelével, tudatos vásárlási szokásaival önmaga is járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez.

TERMÉSZETTUDOMÁNYI GYAKORLATOK

6. osztály

A tanuló

- képes az önálló és csoportos munkavégzésre, természettudományi vizsgálatokra, megfigyelésekre.
- vizsgálatokat felelősségteljesen elvégzi, a balesetvédelmi szabályok pontos betartja.
- természeti jelenségekkel kapcsolatos vizsgálódások során az érzékszervi tapasztalatokat megfogalmazza és különböző formában rögzíti.
- a jelenségek makroszintű leírása során törekszik az egyértelmű, pontos meghatározásokra.
- a modellalkotás és a természettudományos megfigyelés, vizsgálódás alapvető műveleteit alkalmazza a vizsgált jelenségek kapcsán.
- felismeri az ok-okozati összefüggéseket, analógiákat, törekszik azok alkalmazására.
- tájékozódik a természeti környezetben, az iskolai környezetben szerzett tudást alkalmazza a terepi természet-megfigyelésben.
- képes érvelni a tapasztalatok és a következtetések helyessége mellett, a megfigyelések és az ismert tudományos tények felhasználásával.

KÉMIA

7. osztály

A kísérleti megfigyeléstől a modellalkotásig

A tanuló

- ismeri a halmazállapot-változásokat, konkrét példát tud mondani a természetből (légköri jelenségek) és a mindennapokból;

- megismeri néhány köznapri anyag legfontosabb tulajdonságait és az anyagok vizsgálatának egyszerű módszereit.

Az anyagi halmazok

A tanuló

- ismeri a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát;
- tanári segítséggel képes egyszerű kísérletek elvégzésére
- különbséget tesz elem, vegyület és keverék között;
- tudja, hogy melyek az anyag fizikai tulajdonságai;
- példát mond a valódi oldatra és a kolloid oldatra.

Atomok, molekulák és ionok

A tanuló

- ismeri a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét;
- tudja, hogy az atom atommagból és elektronburokból épül fel;
- tudja, hogy az atom külső elektronjainak fontos szerep jut a molekula- és ionképzés során;
- érti egyszerű molekulák kialakulását (H_2 , Cl_2 , O_2 , N_2 , H_2O , HCl , CH_4 , CO_2), és fel tudja írni a képletüket;
- érti az egyszerű ionok kialakulását (Na^+ , K^+ , Mg^{2+} , Ca^{2+} , Al^{3+} , Cl^- , O^{2-}), és analógiás gondolkodással következtet az egy oszlopban található elemekből képződő ionok képletére;
- ismeri a köznapri anyagok molekula- és halmazszerkezetét (hidrogén, oxigén, nitrogén, víz, metán, széndioxid, gyémánt, grafit, vas, réz, nátrium-klorid);
- érti, hogy az atomok és ionok között jellemzően erősebb, a molekulák között gyengébb kémiai kötések alakulhatnak ki.

8. osztály

Kémiai reakciók

A tanuló

- a részecskemodell alapján értelmezi az egyszerű kémiai reakciókat;
- ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének legalapvetőbb feltételeit (ütközés, energia);
- ismeri a köznapri élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat (pl. égési reakciók, egyesülések, bomlások, savak és bázisok reakciói, fotoszintézis);
- ismer sav-bázis indikátorokat, érti felhasználásuk jelentőségét;
- ismeri a katalizátor fogalmát, érti a katalizátorok működési elvének lényegét;
- ismeri a korrózió fogalmát és a fémek csoportokba sorolását korrózióállóságuk alapján, érti a vas korróziójának lényegét, valamint a korrózióvédelem módjait.

Kémia a természetben

A tanuló

- megérti és példákkal szemlélteti az emberi tevékenység és a természeti környezet kölcsönös kapcsolatát kémiai szempontok alapján;
- ismeri természeti környezetének, azon belül a légkörnek, a kőzetburoknak, a természetes vizeknek és az élővilágnak a legalapvetőbb anyagait;
- érti a globális klímaváltozás, a savas esők, az ózonréteg károsodásának, valamint a szmogoknak a kialakulását és emberiségre gyakorolt hatását;
- azonosítja és példát hoz fel a környezetében előforduló leggyakoribb, levegőt, vizet és talajt szennyező forrásokra;
- konkrét lépéseket tesz annak érdekében, hogy mérsékelje a környezetszennyezést (pl. energiatakarékosság, szelektív hulladékgyűjtés, tudatos vásárlás).

Kémia a mindennapokban

A tanuló

- tisztában van azzal, hogy a bennünket körülvevő anyagokat a természetben található anyagokból állítjuk elő;
- tisztában van vele, hogy az életfolyamatainkhoz szükséges anyagokat a táplálékunkból vesszük fel zsirok, fehérjék, szénhidrátok, ásványi sók és vitaminok formájában;
- képes a forgalomban lévő kemikáliák (növényvédő szerek, háztartási mosó- és tisztítószerek) címkéjén feltüntetett használati útmutató értelmezésére, azok felelősségteljes használatára;
- tudja, hogy a különféle ásványokból, kőzetekből építőanyagokat (pl. meszet, betont, üveget) és fémeket (pl. vasat és alumíniumot) gyártanak;

- ismeri a kőolaj feldolgozásának módját, fő alkotóit, a szénhidrogéneket, tudja, hogy ezekből számos termék (motorhajtóanyag, kenőanyag, műanyag, textília, mosószer) készül.

FIZIKA

7. osztály

Bevezetés a fizikába

A tanuló tudja

- mi a mérés
- becsülni és mérni a következő mennyiségeket: hosszúság, térfogat, tömeg, sűrűség, idő, hőmérséklet
- mit jelent a mérés pontossága, a mért adatok átlaga

Az energia

A tanuló

- ismer energiahordozókat, tudja azokat csoportosítani
- tud példákat az energiatakarékosságra
- tudja az energiamegmaradás törvényét
- ismeri a következő energiafajtákat: rugalmas energia, helyzeti energia, mozgási energia, belső energia
- ismeri a teljesítmény fogalmát, meghatározását

Mozgás közlekedés és sportolás közben

A tanuló

- ismeri a következő fogalmakat: pálya, elmozdulás, út, kölcsönhatás, nehézségi gyorsulás, erő
- tudja az egyenes vonalú egyenletes mozgást végző test sebességére vonatkozó összefüggést, tudja számolási feladatokban alkalmazni.

ismeri

- az átlagsebesség fogalmát, meghatározását
- a szabadesés, a nehézségi gyorsulás és a nehézségi erő fogalmát
- tudja Newton első és második törvényét

Lendület és egyensúly

A tanuló ismeri

- a következő fogalmakat: lendület, periódusidő, fordulatszám, amplitúdó, rezgésszám
- Newton harmadik törvényét
- a periódusidő, fordulatszám, rezgésszám, amplitúdó fogalmát
- rugalmas alakváltozás fogalmát
- az egyensúly feltételét

8. osztály

Víz és levegő a háztartásban és a környezetünkben

A tanuló ismeri

- a halmazállapotokat, a halmazállapot-változásokat (légnemű, folyékony, szilárd, fagyás, olvadás, párolgás, lecsapódás, forrás)
- a kapilláris csövek, a nyomás, a hidrosztatikai nyomás fogalmát, nyomáskülönbségen alapuló eszközöket ismer
- a felhajtóerő fogalmát
- az úszás, a lebegés feltételét
- tudja elemezni a termikus kölcsönhatásokat

Elektromosság a háztartásban

A tanuló ismeri

- a következő fogalmakat: atom, elektromos állapot, elektromos áram, áramforrás, fogyasztó, feszültség, áramerősség, ellenállás, elektromos energia, teljesítmény, szigetelők és vezetők
- a feszültség, áramerősség, ellenállás, elektromos energia, teljesítmény mértékegységét, jelét
- az egyszerű áramkör részeit
- Ohm törvényét és tudja alkalmazni egyszerű számítási feladatokban
- az áramütés hatásait, következményeit, a teendőt ha áramütést szenvedett lát
- az állandó mágnes sajátságait, az iránytűt, a Föld mágneses terét
- a transzformátor szerepét

Világítás, fény, optikai eszközök

A tanuló ismeri

- a fényforrás fogalmát, azok fogyasztását és fényerejét meghatározó mennyiségeket, tud példákat fényforrásokra
- a látás folyamatát, a szem hibáit és a szemüveg szerepét ezek kijavításában
- a fény egyenes vonalú terjedését, a szabályos fényvisszaverődést, a fénytörést
- a síktükörben látható tükörkép megszerkesztésének módját
- a fénytörés jelenségét
- a gyűjtő- és szórólencse jellemzőit, a fókusz távolság és a fókuszpont fogalmát

Hullámok

A tanuló ismeri

- a hullámhossz, frekvencia, amplitúdó, terjedési sebesség, állóhullám fogalmát
- a hallás folyamatát
- hangmagasság és a hangerő fizikai magyarázatát
- a fény hullámtermészetét
- szivárvány színeit, a kiegészítő színeket

Környezetünk globális problémái

A tanuló ismeri

- az éghajlatváltozás, üvegházhatás, ökológiai lábnyom, környezettudatosság, fényszennyezés, zajszennyezés fogalmakat
- az ózonpajzs elvékonyodásának és az ultraibolya sugárzás erősödésének tényét és lehetséges okait.
- az éghajlatváltozás okait és következményeit

Égi jelenségek megfigyelése és magyarázata

A tanuló ismeri

- a napközéppontú világkép, Nap- és Holdfogyatkozás, fényév fogalmakat
- a holdfázisok változásának fizikai hátterét
- a Nap fizikai jellemzőit, a Nap energiájának forrását
- A Föld Nap körüli mozgásának, a Hold Föld körüli mozgásának fizikai jellemzőit

BIOLÓGIA

7. osztály

A tanuló

- érti az éghajlati övezetek kialakulásának okait és a biotopok összetételének összefüggését az adott térséget jellemző környezeti tényezőkkel.
- ismeri a globális környezetkárosítás veszélyeit.
- érti, hogy a változatosság és a biológiai sokféleség érték.
- önállóan és társaival együttműködve tud megfigyeléseket, vizsgálódásokat, kísérleteket végezni, tapasztalatairól feljegyzéseket készíteni.
- jártassággal rendelkezik a mikroszkóp használatában.
- az egészséget személyes és közösségi értéknek értelmezi, érdeklődik az egészségmegőrzéssel kapcsolatos információk iránt, mérlegeli azok tudományos hitelességét.

8. osztály

A tanuló

- Tisztában van saját teste felépítésével és alapvető működési sajátosságaival, a férfi és a nő közötti különbséggel és a kamaszkor biológiai-pszichológiai problémáival.
- Ismeri a betegségek kialakulásának okait, megelőzésük és felismerésük módjait.
- Önállóan és társaival együttműködve tud megfigyeléseket, vizsgálódásokat, kísérleteket végezni, tapasztalatairól feljegyzéseket készíteni.

FÖLDRAJZ

7. osztály

A tanuló

- rendelkezzen átfogó és reális képzetekkel a Föld egészéről és annak kisebb-nagyobb egységeiről (a földrészek és világtengerről, kontinensek karakteres nagytájairól és tipikus tájairól, valamint a világgazdaságban kiemelkedő jelentőségű ország-csoportjairól, országairól).

- rendelkezzen átfogó ismerettel földrészünk, azon belül a meghatározó és a hazánkkal szomszédos országok természet-és társadalom-földrajzi sajátosságairól, lássák azok térbeli és történelmi összefüggéseit, érzékeljék a földrajzi tényezők életmódot meghatározó szerepét.
- ismerje fel a földrajzi övezetesség kialakulásában megnyilvánuló összefüggéseket és törvényszerűségeket. Ismerjék meg a Föld felszínének állandó változásait, s ezek hatását társadalomra.

8.osztály

A tanuló

- birtokoljon reális ismereteket a Kárpát-medencében fekvő hazánk földrajzi jellemzőiről, erőforrásairól és az ország gazdasági lehetőségeiről az Európai Unió keretében.
- legyen tisztában az Európai Unió szerepével, jelentőségével.
- legyenek képes alapvető összefüggések, tendenciák felismerésére és megfogalmazására az egyes földrészekre vagy ország-csoportokra, tájakra jellemző természeti jelenségekkel, társadalmi-gazdasági folyamatokkal kapcsolatban
- ismerje fel az egyes országok, ország-csoportok helyét a világ társadalmi-gazdasági folyamataiban.
- érzékelje az egyes térségek, országok társadalmi-gazdasági adottságai jelentőségének időbeli változásait.
- ismerje fel a globalizáció érvényesülését regionális példákban.
- ismerje hazánk társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemzőit összefüggésben a természeti erőforrásokkal.
- értse, hogy a hazai gazdasági, társadalmi és környezeti folyamatok világméretű vagy regionális folyamatokkal függenek össze.
- tudja példákkal bizonyítani a társadalmi-gazdasági folyamatok környezetkárosító hatását, a lokális problémák, globális következmények elvének érvényesülését.
- legyen tisztában a Földet fenyegető veszélyekkel, értse a fenntarthatóság lényegét példák alapján, ismerje fel, hogy a Föld sorsa a saját magatartásukon is múlik.
- rendelkezzen reális képzetekkel a környezeti elemek méreteiről, a számszerűen kifejezhető adatok és az időbeli változások nagyságrendjéről.
- tudjon nagy vonalakban tájékozódni a földtörténeti időben.
- legyen képes természet-, illetve társadalom-és gazdaságföldrajzi megfigyelések végzésére, a különböző nyomtatott és elektronikus információhordozókból földrajzi tartalmú információk gyűjtésére, összegzésére, a lényeges elemek kiemelésére. Ezek során alkalmazzon digitális ismereteiket.

ELSŐ ÉLŐ IDEGEN NYELV

Angol nyelv

4.osztály

A tanuló

- aktívan részt vesz a célnyelvi tevékenységekben, követi a célnyelvi óravezetést, az egyszerű tanári utasításokat,
- megérti az egyszerű, ismerős kérdéseket, válaszol ezekre,
- kiszűri egyszerű, rövid szövegek lényegét.
- elmond néhány verset, mondókát és néhány összefüggő mondatot önmagáról, minta alapján egyszerű párbeszédet folytat társaival.
- ismert szavakat, rövid szövegeket elolvas és megért jól ismert témában.
- tanult szavakat, ismerős mondatokat lemásol, minta alapján egyszerű, rövid szövegeket alkot.

5.osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.

Beszédképesség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat elolvas;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló szövegben fontos információt megtalál;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

Íráskészség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz

6.osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.

Beszédkésztség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat elolvas;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló szövegben fontos információt megtalál;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

Íráskészség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

7.osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért; ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel,
- eseményeket mesél el;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- részt vesz egyszerű párbeszédben,
- beszélgetést kezdeményez, befejez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.

Íráskészség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;
- ismert strukturák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.

8.osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, megfogalmazott kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből kikövetkeztetni;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni.

Beszéd-készség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű strukturákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket feltesz,
- eseményeket elmesél;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- egyszerű párbeszédben részt vesz;
- fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- egyszerű történetet megérteni; jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb.100 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníti.

Íráskészség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (üzenet, üdvözlés, baráti levelet) létrehoz;

- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő kb. 50 szavas szöveget ír;
- kb. 50-70 szavas jellemzést, beszámolót ír.

Angol nyelv (emelt)

5. osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.

Beszédkésztség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat elolvas;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló szövegben fontos információt megtalál;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

Íráskésztség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

6. osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért; ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel,
- eseményeket mesél el;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- részt vesz egyszerű párbeszédben,
- beszélgetést kezdeményez, befejez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.

Íráskészség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.

7. osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján
- a személyes és környezeti tématarományban megért egyszerű célnyelvi szöveget
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért; ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Beszéd-készség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel,
- eseményeket mesél el;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- részt vesz egyszerű párbeszédben,
- beszélgetést kezdeményez, befejez
- alkalmazza a tanult nyelvi funkciókat társalgás megkezdéséhez, fenntartásához és befejezéséhez
- tanult nyelvi eszközökkel és nonverbális elemek segítségével tisztázza mondanivalójának lényegét
- ismer szavakat, szókapcsolatokat a célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő, más tudásterületen megcélzott tartalmakból
- a közéleti tématarományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.

Íráskészség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír
- idegen nyelvi kommunikációjában használja a célnyelv főbb jellemzőit;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- a személyes és környezeti tématarományban létrehoz egyszerű célnyelvi szöveget
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír

8. osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 120 szavas szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, megfogalmazott kb. 120 szavas szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 120 szavas szövegből kikövetkeztetni;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 120 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni.

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket feltesz,
- eseményeket elmesél;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- egyszerű párbeszédben részt vesz;
- fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 120 szavas szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 120 szavas szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 120 szavas szöveg lényegét megérti;
- egyszerű történetet megérteni; jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb.120 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníti.

Íráskésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (üzenet, üdvözllet, baráti levelet) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő kb. 70 szavas szöveget ír;
- kb. 70-90 szavas jellemzést, beszámolót ír.

Német nyelv

4. osztály

A tanuló

- aktívan részt vesz a célnyelvi tevékenységekben, követi a célnyelvi óravezetést, az egyszerű tanári utasításokat, megérti az egyszerű, ismerős kérdéseket, válaszol ezekre, kiszűri egyszerű, rövid szövegek lényegét.
- elmond néhány verset, mondókát és néhány összefüggő mondatot önmagáról, minta alapján egyszerű párbeszédet folytat társaival.
- ismert szavakat, rövid szövegeket elolvas és megért jól ismert témában.
- tanult szavakat, ismerős mondatokat lemásol, minta alapján egyszerű, rövid szövegeket alkot

5. osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.

Beszédkézség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat elolvas;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló szövegben fontos információt megtalál;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

Íráskészség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

6. osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti.

Beszédkézség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- jórészt tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- tanult minta alapján egyszerű párbeszédben részt vesz.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megért.

Íráskészség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz.

7. osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért; ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel,
- tanult eseményeket mesél el;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- részt vesz egyszerű párbeszédben,
- beszélgetést kezdeményez, befejez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.

Íráskésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;

8. osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 80 szavas szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, megfogalmazott kb. 80 szavas szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 80 szavas szövegből kikövetkeztetni;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 80 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni.

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket feltesz,
- eseményeket elmesél;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- egyszerű párbeszédben részt vesz;
- fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 80 szavas szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 80 szavas szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 80 szavas szöveg lényegét megérti;

- egyszerű történetet megérteni; jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 80 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb.80 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníti.

Íráskészség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (üzenet, üdvözlés, baráti levelet) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő kb. 50 szavas szöveget ír;
- kb. 50-60 szavas jellemzést, beszámolót ír.

Német nyelv (emelt)

5. osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- nagyrészt ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- nagyrészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket, közléseket megért;
- nagyrészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti.

Beszéd-készség

A tanuló

- nagyrészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- jórészt tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér.
- tanult minta alapján egyszerű párbeszédben részt vesz.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

Íráskészség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.
- egyszerű, strukturált szöveget (üdvözlés, névjegykártya) létrehoz.

6. osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti, ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Beszéd-készség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- jórészt tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- részt vesz egyszerű párbeszédben;

- beszélgetést kezdeményez, befejez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért.

Íráskészség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.

7. osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért; ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Beszéd-készség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel,
- eseményeket mesél el;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- részt vesz egyszerű párbeszédben,
- beszélgetést kezdeményez, folytat és befejez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.

Íráskészség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.

8. osztály

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, megfogalmazott kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 80 szavas szövegből kikövetkeztetni;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni.

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket feltesz,
- eseményeket elmesél;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- egyszerű párbeszédben részt vesz;
- fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;

- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- egyszerű történetet megérteni; jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb.100 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníti.

Íráskésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (üzenet, üdvözlés, baráti levelet) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő kb. 70 szavas szöveget ír;
- kb. 50-70 szavas jellemzést, beszámolót ír.

ÉNEK-ZENE

1. osztály

A tanuló

- ismer 20 magyar népi mondókát, népi játékot,
- képes a tanult népdalok, műdalok, rokon népek dalainak csoportos éneklésére emlékezetből.
- ismeri a gyerekdalokhoz tartozó játékokat
- ismeri a tanult népszokásokat
- képes kifejező éneklésre.
- képes egyenletes lüktetéshez alkalmazkodó éneklésre, járásra.
- együttműködő csoportos éneklésben, népi játékban.
- képes dallamotívumok csoportos éneklésére szolmizációs kézjelről.

2. osztály

A tanuló

- ismer 20 magyar népi mondókát, népi játékot,
- képes a tanult népdalok, műdalok, rokon népek dalainak csoportos éneklésére emlékezetből.
- ismeri a gyerekdalokhoz tartozó játékokat
- ismeri a tanult népszokásokat

- képes kifejező éneklésre
- képes egyenletes lüktetéshez alkalmazkodó éneklésre, járásra
- együttműködik társaival csoportos éneklésben, népi játékokban
- képes dallamotívumok csoportos éneklésére szolmizációs kézjelről
- felismeri a vokális és hangszeres hangszíneket
- megkülönbözteti a vonós és fúvós hangszerek hangszínét egymástól.
- felismeri és kottaképről megszólaltatja a tanult ritmusértékeket (negyed, negyed szünet, páros nyolcad, félérték és szünetjele)
- ismeri a kotta vonalrendszerét

3. osztály

A tanuló

- képes 20 dal éneklésére emlékezetből több versszakkal, önállóan és csoportban is .
- kifejezően énekel.
- ritmusvariációkat, ritmussorokat alkot.
- helyesen hangsúlyozza a 2/4-es metrumot.
- felismeri kottaképről (kézjel, betűkotta) a tanult zenei elemek (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések).
- megkülönbözteti a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől.
- megnevezi a zeneművekben megszólaló ismert hangszertípusokat.
- meg tudja fogalmazni a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) megfogalmazása.

4. osztály

A tanuló

- ismer 20 magyar népi mondókát, népi játékot,
- a tanult népdalokat, műdalokat, rokon népek dalait emlékezetből ismeri, csoportban énekl
- a Himnuszt pontos szöveggel énekl.
- felidézi a meghallgatott zenés meséket.
- felismeri a tanult népdalokat zeneművekben, feldolgozásokban.
- rögtönöz ritmussorokat szabad és adott szempontok szerint (maximum nyolc ütem terjedelemben).
- az ismert dalokat tanári segítséggel szolmizálja.
- felismeri a tanult ritmusértékeket és ritmusképleteket és megszólaltatja kottaképről,
- hármás ütemben is.
- dalrészleteket olvas és kottába ír tanítói segítséggel.

5. osztály

Zeneművek/ Énekes anyag

A tanuló

- legyen képes a nevelő által kijelölt nép- és műdalok szép, kifejező, pontos, tiszta éneklésére kottaképről és emlékezetből.
- éneklés során ügyel az előadásmódra (tempo giusto, parlando, rubato, mezzoforte).
- felismeri a magyar népdalok stílusrétegződését: régi és új stílusú népdal; kvintváltás; ereszkedő és kupolás dallamvonal.

Zeneművek/ Zenehallgatási anyag

A tanuló

- ismerje fel a legelterjedtebb magyar népi hangszereket (pl. tekerő, duda, cimbalom, citera, doromb, furulya, tárogató, síp).
- nevezze meg a klasszikus zenekar hangszercsaládjainak alapvető hangszereit (fafúvók rézfúvók, vonós, ütős)
- *Ismeretek/Ritmikai fejlesztés*
- A tanuló
- ismeri és használja a tanult ritmusértékek (egész, fél, negyed, nyolcad, tizenhatod) gyakorló nevét, grafikai jelét és értékét.
- a tanult ritmusokkal hiányos ritmussorokat tud kiegészíteni vagy megalkotni. (szinkópa, tá-titi, nyújtott-és, élesritmus)

Ismeretek/ Hallásfejlesztés

A tanuló

- kézijelről tud szolmizálva énekelni.
- rövid dallamokat tud megalkotni. (Pentaton és diaton dallamok a tanult elemek felhasználásával.)
Megnevezi a tanult hangközöket (T5, T4, T8, k2,n2, k3, n3).

Ismeretek/ Zenei írás-olvasás

A tanuló

- képes ritmusgyakorlatok olvasására és hangoztatására tizenhatodok, kis éles-, és kis nyújtott ritmusok fordulataival.
- képes a tiszta hangközök grafikai képének írására.
- tud relatív hangokat olvasni.

6. osztály

Zeneművek/ Énekes anyaga

A tanuló

- képes a nevelő által kijelölt népdalok szép, kifejező, pontos, tiszta éneklésére kottaképről és emlékezetből.
- a zenei jelzések figyelembevételével énekel.
- ismeri a magyar népdalok stílusrétegződését: régi és új stílusú népdal; kvintváltás; ereszkedő és kupolás dallamvonal felismerése.

Zeneművek/ Zenehallgatási anyag

A tanuló

- ismeri a legelterjedtebb magyar népi hangszereket (pl. tekerő, duda, cimbalom, citera, doromb, furulya, tárogató, síp).
- felsorolja a klasszikus zenekar hangszercsaládjainak, és megnevezi az alapvető hangszereket (fafúvók rézfúvók, vonós, ütős).
- megnevezi a különböző kórustípusok szólamait.
- megnevez népdalgyűjtőket és tájékozott a népdalgyűjtés témakörében.
- képes különbséget tenni a népdal és műdal közt.

Ismeretek/ Ritmikai fejlesztés

A tanuló

- ismeri és használja a tanult ritmusértékek (egész, fél, negyed, nyolcad, tizenhatod) gyakorló nevét, grafikai jelét és értékét.
- a tanult ritmusokkal hiányos ritmussorokat tud kiegészíteni vagy megalkotni. (szinkópa, tá-titi, nyújtott-és, élesritmus, kis éles-, és kis nyújtott ritmus).

Ismeretek/ Hallásfejlesztés

A tanuló

- kézijelről tud szolmizálva énekelni.
- rövid dallamokat tud megalkotni. (Pentaton és diaton dallamok a tanult elemek felhasználásával.)
- megnevezi a tanult hangközöket (T5, T4, T8, k2,n2, k3, n3). megnevezi a módosító jeleket és módosított hangokat.

Ismeretek/ Zenei írás-olvasás

A tanuló

- képes ritmusgyakorlatok olvasására és hangoztatására tizenhatodok, kis éles-, és kis nyújtott ritmusok fordulataival.
- képes a tiszta hangközök grafikai képének írására.
- leolvassa a relatív-, és abszolúthangokat.

7. osztály

A tanuló

- az énekes anyagból 15-20 dalt és zenei szemelvényt (egyszólamú és többszólamú anyag) emlékezetből énekel kifejezően és stílusosan csoportban.
- az új zenei elemeket felismeri kottaképről.
- előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvas

8. osztály

A tanuló

- képes a népdalok szép, kifejező, pontos, tiszta éneklésére kottaképről és emlékezetből.
- ismeri a magyar népdalok stílusrétegződését: régi és új stílusú népdal;

- megnevez népdalgyűjtőket és tájékozott a népdalgyűjtés témakörében.
- képes különbséget tenni a népdal és műdal között.
- tudja a régi és új stílusú népdalok jellemzőit.
- képes az adott népdal, műdal karakterének árnyalt megszólaltatására (dinamika, tempó, zenei tagolás, frazeálás, stílus)
- ismeri a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális háttérüket (középkor, reneszánsz, barokk, klasszika, romantika, zenei impresszionizmus, kortárs zene).

VIZUÁLIS KULTÚRA

1. osztály

A tanuló

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest.
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi
- saját érzelmeit, hangulatait segítségével megfogalmazza és egyszerű vizuális eszközökkel megjeleníti;
- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer.
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, vizuális közléseket segítségével értelmez;
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt.
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában.

2. osztály

A tanuló

- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi;
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelt szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- a tanulás során szerzett tapasztalatait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;
- adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít; Az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítségével elemez.
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában.
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;

3. osztály

A tanuló

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, formáz, épít;
- korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel, élményszerűen megjelenít: rajzol, fest, épít, fotóz és magyarázza azt
- saját és mások érzelmeit, hangulatait segítségével megfogalmazza és egyszerű dramatikus eszközökkel eljátssza, vizuális eszközökkel megjeleníti;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítségével értelmez;
- az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítségével elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr.

4. osztály

A tanuló

- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi;
- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábot, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;
- a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában; a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítségével értelmezi;
- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer;
- pontosan ismeri államcímertünk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja;
- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél;
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz;
- adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában;

5. osztály

A tanuló

- kiemeli, bemutatja látványok, vizuális jelenségek, alkotások lényeges, egyedi jellemzőit.
- szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképzeli és megjeleníti a látványt.
- különböző érzetek kapcsán belső képeinek, képzeteinek megfigyelésével tapasztalatait vizuálisan megjeleníti.
- különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal.
- felismeri az egyes témakörök szemléltetésére használt műalkotásokat, alkotókat, az ajánlott képanyag alapján.
- látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi, megjeleníti felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit;
- adott cél szempontok figyelembevételével térbeli, időbeli viszonyokat, változásokat, eseményeket, történeteket rögzít, megjelenít.
- nem konvencionális feladatok kapcsán egyéni elképzeléseit, ötleteit rugalmasan alkalmazva megoldást talál.
- megfelelően használ néhány rajzi és tárgykészítési technikát az alkotótevékenység során.
- egyszerű tájékoztató, magyarázó rajzokat, ábrákat, jeleket, szimbólumokat tervez.
- képes önálló véleményt megfogalmazni saját és mások munkájáról.

6. osztály

A tanuló

- kiemeli és bemutatja látványok, vizuális jelenségek, alkotások lényeges, egyedi jellemzőit.
- szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképzeli és megjeleníti a látványt.
- különböző érzetek kapcsán belső képeinek, képzeteinek megfigyelésével tapasztalatait vizuálisan megjeleníti.
- különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal.
- felismeri az egyes témakörök szemléltetésére használt műalkotásokat, alkotókat, az ajánlott képanyag alapján.
- látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi, megjeleníti felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit;

- adott cél szempontok figyelembevételével térbeli, időbeli viszonyokat, változásokat, eseményeket, történeteket rögzít, megjelenít.
- nem konvencionális feladatok kapcsán egyéni elképzeléseit, ötleteit rugalmasan alkalmazva megoldást talál.
- megfelelően használ néhány rajzi és tárgykészítési technikát alkotótevékenység során.
- egyszerű tájékoztatót, magyarázó rajzokat, ábrákat, jeleket, szimbólumokat tervez.
- képes önálló vélemény megfogalmazni saját és mások munkájáról.

7. osztály

A tanuló

- látványok, vizuális jelenségek, alkotások lényeges, egyedi jellemzőit kiemeli, bemutatja.
- szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképzei és megjeleníti a látványt.
- különböző érzetek kapcsán belső képeinek, képzeiteinek megfigyelésével tapasztalatait vizuálisan megjeleníti.
- különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal.
- felismeri az egyes témakörök szemléltetésére használt műalkotásokat, alkotókat, az ajánlott képanyag alapján.
- látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi, megjeleníti felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit;
- adott cél szempontok figyelembevételével térbeli, időbeli viszonyokat, változásokat, eseményeket, történeteket rögzít, megjelenít.
- nem konvencionális feladatok kapcsán egyéni elképzeléseit, ötleteit rugalmasan alkalmazva megoldást talál.
- egyszerű vetületi, axonometrikus ábrákat megkülönböztet és szerkeszt.
- a tanult rajzi és tárgykészítési technikákat megfelelően használ az alkotótevékenység során.
- egyszerű tájékoztatókat, magyarázó rajzokat, ábrákat, jeleket, szimbólumokat tervezése.
- képes önálló vélemény megfogalmazására saját és mások munkájáról.

8. osztály

A tanuló

- Az általános iskola befejezésekor a személyiségének megfelelő szinten rendelkezzen a vizuális intelligencia és ítélőképesség alapjaival többé-kevésbé önálló ábrázoló és kifejező alapkészségek birtokában legyen.
- látványok, vizuális jelenségek, alkotások lényeges, egyedi jellemzőit kiemeli, bemutatja.
- szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképzei és megjeleníti a látványt.
- különböző érzetek kapcsán belső képeinek, képzeiteinek megfigyelésével tapasztalatait vizuálisan megjeleníti.
- különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal.
- egyszerű vetületi, axonometrikus és perspektivikus ábrákat szerkesztése.
- felismeri az egyes témakörök szemléltetésére használt műalkotásokat, alkotókat, az ajánlott képanyag alapján.
- látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi, megjeleníti felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit;
- adott cél szempontok figyelembevételével térbeli, időbeli viszonyokat, változásokat, eseményeket, történeteket rögzít, megjelenít.
- nem konvencionális feladatok kapcsán egyéni elképzeléseit, ötleteit rugalmasan alkalmazva megoldást talál.
- alapszintű mozgóképi tájékozottsággal rendelkezik.
- megkülönböztet mozgóképi szövegeket.
- a tanult rajzi és tárgykészítési technikákat megfelelően használja az alkotótevékenység során.
- egyszerű tájékoztatót, magyarázó rajzokat, ábrákat, jeleket, szimbólumokat tervez.
- képes önálló vélemény megfogalmazására saját és mások munkájáról.

DRÁMA ÉS SZÍNHÁZ

5. osztály

A tanuló

- részt vesz a gyakorlatokban, improvizációkban, beszélgetésekben
- képes társaival együttműködni a közös produktum érdekében
- elsajátítja a dramaturgiai alapfogalmakat, elméleti ismereteket a színházi műfajokról, stílusról
- ismeri és betartja a rögtönzés szabályait
- visszaad egyszerű ritmusképleteket tapssal, dobogással
- képes egy színházi előadásról megfogalmazni élményeit, gondolatait

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

1. osztály

A tanuló képes

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan ismereteket szerezni – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervezni, készíteni, alkalmazni a tanult munkafolyamatokat
- rendet tart a környezetében;
- törekedni a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjteni a hulladékot;
- az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességet használni;
- tudatosan megtartani az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozni – elvégezni a műveletet;
- társaival munkamegosztás szerint együttműködni a csoportos munkavégzés során
- felismerni az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét,
- felismerni a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés
- az egészségmegőrzés tevékenységeit elvégezni
- felismerni és használni, alkalmazni a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;

2. osztály

A tanuló

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során;
- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.
- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel.

3. osztály

A tanuló

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység,
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel;
- tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet,
- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, stb.;
- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat,

4. osztály

A tanuló

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység,
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat
- egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;
- rendet tart a környezetében;
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét,
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel;
- tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet,
- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, stb.;
- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat

5. osztály

A tanuló

- azonosítja az iskolakertben fellelhető növényeket, ismeri azok feldolgozási módját.
- ismeri és elvégzi a kertművelés és ápolás műveleteit.
- tevékenysége során együttműködési készséget mutat.
- felelősség érzettel bír a munkavégzés eredményéért és minőségéért
- érti és értelmezi a fenntartható fejlődést
- értelmezi és alkalmazza a műszaki kommunikációt.

6. osztály

A tanuló

- tud véleményt alkotni illetve helyesen érvel az egészséges táplálkozásról.
- felismeri a talajerő-utánpótlás szükségességét és lehetőségeit, a talaj védelmét.
- felismeri az ember és önmaga személyes felelősségét a környezet alakításában.
- ismeri és elvégzi a kertművelés és ápolás műveleteit.
- tevékenysége során együttműködési készséget mutat.
- elsajátítja és alkalmazza a tanult közlekedési szabályokat.
- felismeri a zöldségféléket, fűszer- és gyógynövényeket, ismeri azok szaporítását, termesztését.

7. osztály

A tanuló

- felismeri a gyümölcsösben termesztett növényeket, meghatározza azok jellemzőit és szerepüket az egészséges táplálkozásban.
- ismeri fás szárú növények telepítésének menetét.
- ismeri és elvégzi a kertművelés és ápolás műveleteit, önálló és csoportos munkavégzésben részt vesz az iskolakertben
- ismeri és helyesen alkalmazza a lakóhelyére vonatkozó és a települések közötti közlekedési szabályokat.
- ismeri a közösségi közlekedés formáit és alkalmazza az azokra érvényes közlekedési és udvariassági szabályokat.
- ismeri és helyesen alkalmazza a fák, cserjék és a szőlő gondozási feladatait.

DIGITÁLIS KULTÚRA

3. osztály

A digitális világ körülöttünk

A tanuló

- közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit.
- önállóan vagy tanítói segítséggel választ más tantárgyak tanulásának támogatásához applikációkat, digitális tananyagot, oktatójátékot, képességfejlesztő digitális alkalmazást.
- kezdetben tanítói segítséggel, majd önállóan használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás, egyéni érdeklődésének kielégítése céljából.
- ismer néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet.

A digitális eszközök használata

A tanuló

- megfogalmazza, néhány példával alátámasztja, hogyan könnyíti meg a felhasználó munkáját az adott eszköz alkalmazása;
- a feladathoz, problémához digitális eszközt, illetve alkalmazást, applikációt, felhasználói felületet választ;
- egyszerű feladatokat old meg informatikai eszközökkel.
 - közvetlen tapasztalatokat szerez a digitális eszközök használatával kapcsolatban.

Alkotás digitális eszközökkel

A tanuló

- adott szempontok alapján megfigyel néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza;
- grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló rajzot, grafikát, dokumentumot hoz létre;
- adott szempontok alapján megfigyel néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza;
- egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján értékeli, módosít;

Információszerzés az e-Világban

A tanuló

- információt keres az interneten más tantárgyak tanulása során, és felhasználja azt.
- információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására.
- képes feladat, probléma megoldásához megfelelő applikáció, digitális tananyag, oktatójáték, képességfejlesztő digitális alkalmazás kiválasztására.

Védekezés a digitális világ veszélyei ellen

A tanuló

- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban;
- ismeri és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben;
- ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait;
- közvetlen tapasztalatokkal rendelkezik a mobileszközök oktatási célú felhasználásával kapcsolatban.

A robotika és a kódolás alapjai

A tanuló

- kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, melyek az adott probléma megoldásához szükségesek;

- értelmezi a problémát, a megoldási lehetőségeket eljuttatja, megfogalmazza, egyszerű eszközök segítségével megvalósítja;
- felismer, eljátszik, végrehajt néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést;
- egy adott, mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bont, értelmezi a lépések sorrendjét, megfogalmazza az algoritmus várható kimenetelét;
- feladat, probléma megoldásához többféle algoritmust próbál ki;

4. osztály

A digitális világ körülöttünk

A tanuló

- közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit;
- önállóan vagy tanítói segítséggel választ más tantárgyak tanulásának támogatásához applikációkat, digitális tananyagot, oktatójátékot, képességfejlesztő digitális alkalmazást;
- kezdetben tanítói segítséggel, majd önállóan használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás, egyéni érdeklődésének kielégítése céljából.
- ismer néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet.
- A digitális eszközök használata

A tanuló

- kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, amelyek az adott probléma megoldásához szükségesek.
- megfogalmazza, néhány példával alátámasztja, hogyan könnyíti meg a felhasználó munkáját az adott eszköz alkalmazása;
- a feladathoz, problémához digitális eszközt, illetve alkalmazást, applikációt, felhasználói felületet választ; felsorol néhány érvt választásával kapcsolatosan;
- egyszerű feladatokat old meg informatikai eszközökkel. Esetenként tanítói segítséggel összetett funkciókat is alkalmaz;
- közvetlen tapasztalatokat szerez a digitális eszközök használatával kapcsolatban

Alkotás digitális eszközökkel

A tanuló

- adott szempontok alapján megfigyel néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza;
- grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló rajzot, grafikát, dokumentumot hoz létre;
- adott szempontok alapján megfigyel néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, személyes véleményét megfogalmazza;
- egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján értékeli, módosít;
- egyszerű prezentációt, ábrát, egyéb segédletet készít

Információszerzés az e-Világban

A tanuló

- információt keres az interneten más tantárgyak tanulása során, és felhasználja azt.
- állításokat fogalmaz meg grafikonokról, infografikákról, táblázatokról; a kapott információkat felhasználja napi tevékenysége során;
- információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására;
- kiválasztja a számára releváns információt, felismeri a hamis információt;
- képes feladat, probléma megoldásához megfelelő applikáció, digitális tananyag, oktatójáték, képességfejlesztő digitális alkalmazás kiválasztására

Védekezés a digitális világ veszélyei ellen

A tanuló

egyszerű eljárásokkal meggyőződik néhány, az interneten talált információ igazságértékéről.

- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban;
- ismeri és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben;
- ismeri a mobil eszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait;
- közvetlen tapasztalatokkal rendelkezik a mobil eszközök oktatási célú felhasználásával kapcsolatban.

A robotika és a kódolás alapjai

A tanuló

- értelmezi a problémát, a megoldási lehetőségeket eljássza, megfogalmazza, egyszerű eszközök segítségével megvalósítja;
- felismer, eljátszik, végrehajt néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést;
- egy adott, mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bont, értelmezi a lépések sorrendjét, megfogalmazza az algoritmus várható kimenetelét;
- feladat, probléma megoldásához többféle algoritmust próbál ki;
- a valódi vagy szimulált programozható eszköz mozgását értékeli, hiba esetén módosítja a kódsorozatot a kívánt eredmény eléréséig. Tapasztalatait megfogalmazza, megvitatja társaival;
- adott feltételeknek megfelelő kódsorozatot tervez és hajtat végre, történeteket, meserészleteket jelenít meg padlórobottal vagy más eszközzel.

5. osztály

Algoritmizálás és blokkprogramozás

A tanuló

- érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön;
- egyszerű algoritmusokat elemez és készít;
- ismeri a kódolás eszközeit;
- adatokat kezel a programozás eszközeivel.

Online kommunikáció

A tanuló

- ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
- ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.

Robotika

A tanuló

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

Szövegszerkesztés

A tanuló

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat.

Bemutatókészítés

A tanuló

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Multimédiás elemek készítése

A tanuló

- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.

Az információs társadalom, e-Világ

A tanuló

- ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit;
- ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait.

A digitális eszközök használata

A tanuló

- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;
- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
- használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

6. osztály

Algoritmizálás és blokkprogramozás

A tanuló

- érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön;
- egyszerű algoritmusokat elemez és készít;

- ismeri a kódolás eszközeit;
- adatokat kezel a programozás eszközeivel.

Online kommunikáció

A tanuló

- ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
- ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.

Robotika

A tanuló

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

Szövegszerkesztés

A tanuló

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat.

Bemutatókészítés

A tanuló

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Multimédiás elemek készítése

A tanuló

- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.

Az információs társadalom, e-Világ

A tanuló

- ismeri a digitális környezetet, az e-Világ etikai problémáit;
- ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait.

A digitális eszközök használata

A tanuló

- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;
- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
- használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

7. osztály

Algoritmizálás és blokkprogramozás

A tanuló

- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
- tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről;
- vizsgálni tudja a szabályozó eszközök hatásait a tantárgyi alkalmazásokban.

Online kommunikáció

A tanuló

- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

Robotika

A tanuló

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

Szövegszerkesztés

A tanuló

- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
- a szöveges dokumentumokat többféle elrendezésben jeleníti meg papíron, tisztában van a nyomtatás környezetre gyakorolt hatásaival;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Bemutatókészítés

A tanuló

- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít;
- bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.

Multimédiás elemek készítése

A tanuló

- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.

Táblázatkezelés

A tanuló

- cellahivatkozásokat, matematikai tudásának megfelelő képleteket, egyszerű statisztikai függvényeket használ táblázatkezelő programban;
- az adatok szemléltetéséhez diagramot készít;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.

Az információs társadalom, e-Világ

A tanuló

- ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét;
- online gyakorolja az állampolgári jogokat és kötelességeket;
- ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségét;
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

A digitális eszközök használata

A tanuló

- tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában;
- az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat;
- értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol;
- tapasztalatokkal rendelkezik a digitális jelek minőségével, kódolásával, tömörítésével, továbbításával kapcsolatos problémák kezeléséről;
- ismeri a térinformatika és a 3D megjelenítés lehetőségeit.

8.osztály

Algoritmizálás és blokkprogramozás

A tanuló

- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
- tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről;
- vizsgálni tudja a szabályozó eszközök hatásait a tantárgyi alkalmazásokban.

Online kommunikáció

A tanuló

- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

Robotika

A tanuló

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

Szövegszerkesztés

A tanuló

- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
- a szöveges dokumentumokat többféle elrendezésben jeleníti meg papíron, tisztában van a nyomtatás környezetre gyakorolt hatásaival;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Bemutatókészítés

A tanuló

- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít;
- bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.

Multimédiás elemek készítése

A tanuló

- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.

Táblázatkezelés

A tanuló

- cellahivatkozásokat, matematikai tudásának megfelelő képleteket, egyszerű statisztikai függvényeket használ táblázatkezelő programban;
- az adatok szemléltetéséhez diagramot készít;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.

Az információs társadalom, e-Világ

A tanuló

- ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét;
- online gyakorolja az állampolgári jogokat és kötelességeket;
- ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségét;
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

A digitális eszközök használata

A tanuló

- tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában;
- az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat;
- értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol;
- tapasztalatokkal rendelkezik a digitális jelek minőségével, kódolásával, tömörítésével, továbbításával kapcsolatos problémák kezeléséről;
- ismeri a térinformatika és a 3D megjelenítés lehetőségeit.

TESTNEVELÉS

1. osztály

A tanuló

- tudjon alakzatokat felvenni és változtatni az utasításnak megfelelően
- tudja teljesíteni utánzással a gimnasztikai feladatokat
- az alapvető mozgáskészségeket (járás, futás, ugrás, dobás, kúszás, mászás stb.) életkorának megfelelő szinten tudja végrehajtani
- ismeri és betartja a tanult játékok szabályait
- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat
- a testnevelési és népi játékokban tudatosan, célszerűen alkalmazza az alapvető mozgásformákat;

2. osztály

A tanuló

- ismerje az óraszervezés szempontjából szükséges szakkifejezéseket, foglalkoztatási formákat
- ismerje a legfontosabb gimnasztikai szakkifejezéseket
- a gimnasztikai feladatokat tudja vezényszóra teljesíteni
- legyen képes gyors indulásra, iram és irányváltatásra futás közben
- tudjon 4-6 percig kitartóan futni
- az ugrást tudja elrugaskodással végrehajtani
- tudjon távolba dobni
- tudjon labdát vezetni kézzel, lábbal
- legyen képes a játékos feladatok versenyzéssel egybekötött végrehajtására
- ismerjen néhány egyszerű szabadtéri játékot (ugróiskola, labdaiskola, labdajátékok, stb.)

3. osztály

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

A tanuló

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.
- önállóan egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatokat zenére is végrehajt önállóan,
- megérti a levezetés helyét és preventív szerepét
- önállóan kialakítja a gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatokat, térformákat
- a testnevelésórán megfelelő cipőt és öltözetet használ
- tisztálkodás iránti igénye megszilárdul

Kúszások és mászások

A tanuló

- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat.
- betartja a kúszások, mászások alapvető balesetmegelőzési szabályainak következetes betartása
- képes természetes mozgásformák kombinálására térben és szabályozott energiabefektetéssel.

Járások, futások

A tanuló

- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi.
- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.
- a futóiskolai gyakorlatok vezető műveleteit ismeri, változó körülmények között precizításra törekedve hajtja végre .
- fenntartja a különböző intenzitású és tartamú mozgásokat játékos körülmények között, illetve játékban.
- képes egyéni tempóban tartósan futni, akár járások közbeiktatásával is.
- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a Kölyökatlétika eszköz- és versenyrendszerét ismeri.

Szökdelések, ugrások

A tanuló

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.
- ismeri az ugróiskolai gyakorlatok vezető műveleteit, precizításra törekedve, változó körülmények között is végrehajtja.
- az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgásokat célszerűen, folyamatosan és magabiztosan hajtja végre.
- az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgásokat kombinálja térben, szabályozott energiabefektetéssel, eszközzel.

Dobások, ütések

A tanuló

- a dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteit ismeri, változó körülmények között precizításra törekedve hajtja végre.
- a 3 lépéses dobóritmust ismeri.
- a Kölyökatlétika eszközrendszerét ismeri
- a természetes mozgásformákat kombinálja térben és szabályozott energiabefektetéssel végzi.

Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

A tanuló

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformákat kombinálja változó feltételek között koordináltan hajtja végre.
- a képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával fel- és leugrik.
- képes nyújtott karral történő támaszra a támaszugrások során.
- gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzettel rendelkezik.
- érzékeli a tempóváltozásokat.
- az mozgásokat célszerűen, folyamatosan és magabiztosan hajtja végre.

Labdás gyakorlatok

A tanuló

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

Testnevelési és népi játékok

A tanuló

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.
- ismeri a tanult testnevelési, sport és népi játékok szabályait.
- ismeri az alapttechnikai elemeket és azok alkalmazza az előkészítő játékok során.
- felismeri az egyszerű védő és a támadó helyzeteket.
- törekszik a csapatérdeknek megfelelő összjátékra.

Küzdőfeladatok és -játékok

A tanuló

- ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg.
- a grundbirkózás alapszabályait ismeri és alkalmazza.
- a sportszerű küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekszik.
- kezeli saját agresszióját, törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.
- az önvédelmi feladatok célját megérti.

Foglalkozások alternatív környezetben

A tanuló

- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.
- a tanult szabadidős mozgásformák sporteszközeit biztonságosan használja, alapttechnikai és taktikai elemeit ismer, alkalmazza.
- a szabadidős mozgásformákat önszervező módon felhasználja szabad játéktevékenység során.

Úszás

A tanuló

- a tanult úszásnem fogalmi készletét ismeri.
- az elsajátított egy úszásnemből helyes technikával úszik;
- aktívan vesz részt az uszodában végzett mozgásformák elsajátításában, gyakorlásában.

Egyéni labda nélküli és labdás ügyességfejlesztés

A tanuló

- legyen képes a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások, valamint a kézilabdázáshoz szükséges manipulatív alapkészségek (dobás és elkapás, elfogás, labdavezetés) kontrollált végrehajtására időkényszer alatt is.
- ismerjen többféle labdatípust és tudjon velük összetett ügyességi feladatokat is végrehajtani. Legyen képes a futás, az irányváltoztatás, a cselezés, a védekező mozgás és egyéb haladási módok sebességének és irányának a feladat (játék) ritmusához, illetve az adott játék helyzethez történő célszerű igazítására.

- tudatosan alkalmazza nehezített körülmények között is a labdavezetés, labdaelfogás és a dobás alaptechnikáit kitámasztással, beugrással és felugrással.

A társas együttműködés alapjai

A tanuló

- legyen képes csoportban önállóan, versenyjellegű körülmények között is felelősségteljesen és sportszerűen gyakorolni, feladatot megoldani.
- tudjon folyamatosan, kis hibaszázalék mellett átadási (passz) gyakorlatokat végrehajtani döntéseket igénylő szituációkban is.
- a támadó és védekező feladatok mellett legyen képes a labdavesztésre és labdaszerzésre is gyorsan, célszerűen reagálni.
- legyen képes együttműködni 1-3 társsal (és a kapussal) a labda birtoklása, a támadások vezetése és befejezése, valamint a támadások megakadályozása érdekében.
- tudjon egyszerű döntéshelyzetet megoldva (például 2-1 elleni játékban) gólszerzésre törekedni.

Kisjátékok

A tanuló

- váljon magabiztossá a helyezkedés és a labda centrikus védekezés technikai és taktikai alapjainak alkalmazására (például védekező alaphelyzet, mélységi kilépés, sánc, halászás) kisjátékok közben.
- gyakoroljon nyomást az ellenfél labdás játékosára és törekedjen a labda visszaszerzésére a védőtársakhoz igazodva.
- támadásban ismerje fel a kedvezőbb játékhelyzetben lévő társat és törekedjen megjátszására.
- legyen képes tudatosan üres területet kialakítani, s ezzel a társat kedvezőbb helyzetbe hozni.
- Tudjon létszámfölényes és létszámhátrányos helyzetben helyezkedni és a játékhelyzethez igazodni.
- a játékokra, mint tanulási lehetőségekre tekintsen, és törekedjen az eredményekből fakadó győzelem és vereség érzelmi hatásainak szabályozására.

Kreatív játékok

A tanuló

- váljon képessé pedagógus segítsége mellett a kisjátékok vagy a mérkőzésjátékok szabályait 2-3 szempont alapján célszerűen módosítani, megváltoztatni.
- értse a játék összetevői módosításának hatását a játék jellemzőire, ritmusára.

Mérkőzésjátékok

A tanuló

- értse a 4-4 elleni szivacskezilabda játék alapszabályait és fogadja el azokat.
- legyen képes játék közben tudatosan és poszt specifikusan a labda megszerzésére vagy megtartására törekvő mozgásokat végrehajtani.
- ismerje a mérkőzésjátékokban a játékosok alapfeladatait támadásban, védekezésben és labdabirtoklás váltáskor.
- legyen képes, minden –játékban használatos- pozícióban játszani a játékot.

Poszt specifikus tudásszint elvárások

Kapus

- ismerje a védéshez szükséges alaphelyzetet, valamint helyezkedéssel tudja folyamatosan követni a labdát.
- törekedjen a teljes testfelület tudatos használatára a háritások közben.
- helyezkedéskor vegye figyelembe az előtte álló védők pozícióját, és ettől függően módosítsa helyzetét.
- ismerje a mezőnybekerülésre vonatkozó szabályokat. Vegyen részt a támadások előkészítésében (kijátszás, indítás).

Mezőnyjátékosok

- ismerje a labdás és labda nélküli lendületszerzés alapformáit, valamint az egyszerű cseleket labdával (indulócsel, lövőcsel) és labda nélkül a lövő kézzel ellentétes oldalra is.
- tudja megjátszani mélységben, a beálló pozícióban lévő, valamint szélességben a mellette lévő csapattársát.
- legyen képes végrehajtani szélességben labdás helycserét a mellette álló társával. Ismerje az egyéni védekezés során használt helyes alaphelyzetet (lábak, karok helyzete, súlyponti helyzet).
- a játékhelyzetnek megfelelően tudjon beavatkozni a játékba a kapuelőtér közelében, valamint a kilépéseket követően.
- ismerje az egyéni védekezési technikákat, úgy, mint a labda elütését a támadó közelében, a labda elhalászását, valamint az egyéni sáncolás technikáját talajon és levegőben.
- tudjon az egyszerű helyzetekben társának segítséget nyújtani.

4. osztály

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

A tanuló

- ismeri a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásait.
- önállóan egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatokat zenére is végrehajt önállóan,
- megérti a levezetés helyét és preventív szerepét
- önállóan kialakítja a gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatokat, térformákat
- a testnevelésórán megfelelő cipőt és öltözetet használ
- tisztálkodás iránti igénye megszilárdul

Kúszások és mászások

A tanuló

- mozgásműveltsége szintjénél fogva pontosan hajtja végre a keresztező mozgásokat.
- betartja a kúszások, mászások alapvető balesetmegelőzési szabályainak következetes betartása
- képes természetes mozgásformák kombinálására térben és szabályozott energiabefektetéssel.

Járások, futások

A tanuló

- futását összerendezettség, lépésszabályozottság, ritmusosság jellemzi.
- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.
- a futóiskolai gyakorlatok vezető műveleteit ismeri, változó körülmények között precizitásra törekedve hajtja végre .
- fenntartja a különböző intenzitású és tartamú mozgásokat játékos körülmények között, illetve játékban.
- képes egyéni tempóban tartósan futni, akár járások közbeiktatásával is.
- megfelelő általános állóképesség-fejlődést mutat;
- a Kölyökatlétika eszköz- és versenyrendszerét ismeri.

Szökdelések, ugrások

A tanuló

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformáinak kombinációit változó feltételek között koordináltan hajtja végre.
- ismeri az ugróiskolai gyakorlatok vezető műveleteit, precizitásra törekedve, változó körülmények között is végrehajtja.
- az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgásokat célszerűen, folyamatosan és magabiztosan hajtja végre.
- az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgásokat kombinálja térben, szabályozott energiabefektetéssel, eszközzel.

Dobások, ütések

A tanuló

- a dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteit ismeri, változó körülmények között precizitásra törekedve hajtja végre.
- a 3 lépéses dobóritmust ismeri.
- a Kölyökatlétika eszközrendszerét ismeri
- a természetes mozgásformákat kombinálja térben és szabályozott energiabefektetéssel végzi.

Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

A tanuló

- a funkcionális hely- és helyzetváltoztató mozgásformákat kombinálja változó feltételek között koordináltan hajtja végre.
- a képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával fel- és leugrik.
- képes nyújtott karral történő támaszra a támaszugrások során.
- gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzettel rendelkezik.
- érzékeli a tempóváltozásokat.
- az mozgásokat célszerűen, folyamatosan és magabiztosan hajtja végre.

Labdás gyakorlatok

A tanuló

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játék közben az egyszerű alaptaktikai elemek tudatos alkalmazására törekszik, játék- és együttműködési készsége megmutatkozik;
- célszerűen alkalmaz sportági jellegű mozgásformákat sportjáték-előkészítő kisjátékokban;

- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.

Testnevelési és népi játékok

A tanuló

- a megtanultak birtokában örömmel, a csapat teljes jogú tagjaként vesz részt a játékokban;
- játéktevékenysége közben a tanult szabályokat betartja;
- a szabályjátékok közben törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.
- ismeri a tanult testnevelési, sport és népi játékok szabályait.
- ismeri az alaptechnikai elemeket és azok alkalmazza az előkészítő játékok során.
- felismeri az egyszerű védő és a támadó helyzeteket.
- törekszik a csapatérdeknek megfelelő összjátékra.

Küzdőfeladatok és -játékok

A tanuló

- ismeri és képes megnevezni a küzdőfeladatok, esések, tompítások játék- és baleset-megelőzési szabályait;
- vállalja a társakkal szembeni fizikai kontaktust, sportszerű test-test elleni küzdelmet valósít meg.
- a grundbirkózás alapszabályait ismeri és alkalmazza.
- a sportszerű küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekszik.
- kezeli saját agresszióját, törekszik az egészséges versenyszellem megőrzésére.
- az önvédelmi feladatok célját megérti.

Foglalkozások alternatív környezetben

A tanuló

- nyitott az alapvető mozgásformák újszerű és alternatív környezetben történő alkalmazására, végrehajtására.
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezetére tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.
- a tanult szabadidős mozgásformák sporteszközeit biztonságosan használja, alaptechnikai és taktikai elemeit ismer, alkalmazza.
- a szabadidős mozgásformákat önszervező módon felhasználja szabad játéktevékenység során.

Úszás

A tanuló

- a tanult úszásnem fogalmi készletét ismeri.
- az elsajátított egy úszásnemben helyes technikával úszik;
- aktívan vesz részt az uszodában végzett mozgásformák elsajátításában, gyakorlásában.

Egyéni labda nélküli és labdás ügyességfejlesztés

A tanuló

- legyen képes a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások, valamint a kézilabdázáshoz szükséges manipulatív alapkészségek (dobás és elkapás, elfogás, labdavezetés) kontrollált végrehajtására időkényyszer alatt is.
- ismerjen többféle labdatípust és tudjon velük összetett ügyességi feladatokat is végrehajtani. Legyen képes a futás, az irányváltoztatás, a cselezés, a védekező mozgás és egyéb haladási módok sebességének és irányának a feladat (játék) ritmusához, illetve az adott játék helyzethez történő célszerű igazítására.
- tudatosan alkalmazza nehezített körülmények között is a labdavezetés, labdaelfogás és a dobás alaptechnikáit kitámasztással, beugrással és felugrással.

A társas együttműködés alapjai

A tanuló

- képes csoportban önállóan, versenyjellegű körülmények között is felelősségteljesen és sportszerűen gyakorolni, feladatot megoldani.
- tudjon folyamatosan, kis hibaszázalék mellett átadási (passz) gyakorlatokat végrehajtani döntéseket igénylő szituációkban is.
- a támadó és védekező feladatok mellett legyen képes a labdavesztésre és labdaszerzésre is gyorsan, célszerűen reagálni.
- legyen képes együttműködni 1-3 társal (és a kapussal) a labda birtoklása, a támadások vezetése és befejezése, valamint a támadások megakadályozása érdekében.
- tudjon egyszerű döntéshelyzetet megoldva (például 2-1 elleni játékban) gólszerzésre törekedni.

Kisjátékok

A tanuló

- váljon magabiztossá a helyezkedés és a labda centrikus védekezés technikai és taktikai alapjainak alkalmazására (például védekező alaphelyzet, mélységi kilépés, sánc, halászás) kisjátékok közben.
- gyakoroljon nyomást az ellenfél labdás játékosára és törekedjen a labda visszaszerzésére a védőtársakhoz igazodva.
- támadásban ismerje fel a kedvezőbb játékhelyzetben lévő társat és törekedjen megjátszására.
- legyen képes tudatosan üres területet kialakítani, s ezzel a társat kedvezőbb helyzetbe hozni.
- tudjon létszámfölényes és létszámhátrányos helyzetben helyezkedni és a játékhelyzethez igazodni.
- a játékokra, mint tanulási lehetőségekre tekintsen, és törekedjen az eredményekből fakadó győzelem és vereség érzelmi hatásainak szabályozására.

Kreatív játékok

A tanuló

- váljon képessé pedagógus segítsége mellett a kisjátékok vagy a mérkőzésjátékok szabályait 2-3 szempont alapján célszerűen módosítani, megváltoztatni.
- értse a játék összetevői módosításának hatását a játék jellemzőire, ritmusára.

Mérkőzésjátékok

A tanuló

- értse a 4-4 elleni szivacskezilabda játék alapszabályait és fogadja el azokat.
- legyen képes játék közben tudatosan és poszt specifikusan a labda megszerzésére vagy megtartására törekvő mozgásokat végrehajtani.
- ismerje a mérkőzésjátékokban a játékosok alapfeladatait támadásban, védekezésben és labdabirtoklás váltáskor.
- legyen képes, minden –játékban használatos- pozícióban játszani a játékot.

Poszt specifikus tudásszint elvárások

Kapus

A tanuló

- ismerje a védéshez szükséges alaphelyzetet, valamint helyezkedéssel tudja folyamatosan követni a labdát.
- törekedjen a teljes testfelület tudatos használatára a hárítások közben.
- helyezkedéskor vegye figyelembe az előtte álló védők pozícióját, és ettől függően módosítsa helyzetét.
- ismerje a mezőnybekerülésre vonatkozó szabályokat. Vegyen részt a támadások előkészítésében (kijátszás, indítás).

Mezőnyjátékosok

A tanuló

- ismerje a labdás és labda nélküli lendületszerzés alapformáit, valamint az egyszerű cseleket labdával (indulócsel, lövőcsel) és labda nélkül a lövő kézzel ellentétes oldalra is.
- tudja megjátszani mélységben, a beálló pozícióban lévő, valamint szélességben a mellette lévő csapattársát.
- legyen képes végrehajtani szélességben labdás helycserét a mellette álló társával. Ismerje az egyéni védekezés során használt helyes alaphelyzetet (lábak, karok helyzete, súlyponti helyzet).
- a játékhelyzetnek megfelelően tudjon beavatkozni a játékba a kapuelőtér közelében, valamint a kilépéseket követően.
- ismerje az egyéni védekezési technikákat, úgy, mint a labda elütését a támadó közelében, a labda elhalászását, valamint az egyéni sáncolás technikáját talajon és levegőben.
- tudjon az egyszerű helyzetekben társának segítségét nyújtani.

Beálló pozícióban

A tanuló

- helyezkedése közben törekedjen a megjátszható területek elfoglalására.
- legyen képes a lövő kézzel ellentétes oldalra történő befordulással beugrásból kapura lőni.
- tudjon a lövést követően

5. osztály

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

A tanuló

- képes legyen pontosan, szabályosan bemutatni a gimnasztikai alapgyakorlatokat,
- tudjon többféleképpen különböző alakzatokat kialakítani.
- ismerje és tudja a nyújtás elméleti és gyakorlati alkalmazását, valamint az ehhez szükséges anatómiai alapokat, tudást.
- képes legyen egy adott területhez tartozó bemelegítést megtervezni és kialakítani.

Atlétikai jellegű feladatmegoldások

A tanuló

- legyen képes 12 percet folyamatosan futni,
- ismerje a különböző rajtokat, amiket végre is tud hajtani.
- mutasson be szabályos guggoló távolugrást, illetve ollózó magasugrást.
- mutasson be értékelhetően kislabdahajtást nekifutásból szabályos egykezes dobó mozdulattal, illetve 60 és 600 méteres futásban érjen el értékelhető teljesítményt.
- sajátítsa el a váltófutás alapjait, ismerje meg az ugró-, és futóiskola gyakorlatait.

Torna jellegű feladatmegoldások

A tanuló

Talajtorna:

- legyen képes egy, a testnevelő által összeállított, kb. 6 elemből összeállított gyakorlat megtanulására és bemutatására

Szekrényugrás:

- legyen képes keresztbe állított ugrószekrényen zsugorkanyarlati átugrás, huszárugrás bemutatására mindkét irányban

Sportjátékok

A tanuló

Kézilabda:

- tudjon szabályosan talajról és felugrásból kapura löni, ismerje az alapvető szabályokat, képes legyen változatos átadásokat bemutatni

Labdarúgás:

- tudjon a társsal és a fallal szemben folyamatosan átadásokat, passzokat végrehajtani különböző rúgófelületekkel, labdavezetésből képes legyen kapura lövést végrehajtani.

Testnevelési és népi játékok

A tanuló

- ismerje meg és sajátítsa el az órákon alkalmazott testnevelési és népi játékok szabályait.

Önvédelmi és küzdősportok

A tanuló

- ismerje a grundbirkózás alapjait és szabályait.

Alternatív környezetben úzhető mozgásformák

A tanuló

- ismerje meg és sajátítsa el az alternatív környezetben végezhető mozgásformákat és sportokat.

[Úszás]

- Az elsajátított úszásnem alkalmazása.

6. osztály

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

A tanuló

- képes legyen pontosan, szabályosan bemutatni a gimnasztikai alapgyakorlatokat.
- tudjon többféleképpen különböző alakzatokat kialakítani.
- ismerje és tudja a nyújtás elméleti és gyakorlati alkalmazását, valamint az ehhez szükséges anatómiai alapokat, tudást.
- képes legyen egy adott területhez tartozó bemelegítést megtervezni és kialakítani.

Atlétikai jellegű feladatmegoldások

A tanuló

- legyen képes 12 percet folyamatosan futni,
- ismerje a különböző rajtokat, amiket végre is tud hajtani.
- mutasson be szabályos guggoló távolugrást, illetve ollózó magasugrást.
- mutasson be értékelhetően kislabdahajtást nekifutásból szabályos egykezes dobó mozdulattal, illetve 60 és 600 méteres futásban érjen el értékelhető teljesítményt.
- sajátítsa el a váltófutás alapjait, ismerje meg az ugró-, és futóiskola gyakorlatait.

Torna jellegű feladatmegoldások

A tanuló

Talajtorna:

- tanuljon meg és mutasson be egy, a testnevelő által összeállított, kb. 6-8 elemből összeállított gyakorlatot.

Szekrényugrás:

- mutasson be keresztbe állított ugrószekrényen zsuporkanyarlati átugrást, huszárugrást mindkét irányban, felguggolás homorított leugrással

Sportjátékok

A tanuló

Kézilabda:

- tudjon szabályosan talajról és felugrásból kapura löni, ismerje az alapvető szabályokat, képes legyen változatos átadásokat bemutatni, tudjon 1-1 ellen cselezni, ismerje az egyes posztok sajátosságait, képes legyen minden pozícióból és szögéből kapura löni (szélsőjáték, átlövés, beállós játék)

Labdarúgás:

- tudjon a társsal és a fallal szemben folyamatosan átadásokat, passzokat végrehajtani különböző rúgófelületekkel, labdavezetésből képes legyen kapura lövést végrehajtani, a labdaátvételi módok alkalmazása, fejjáték

Testnevelési és népi játékok

A tanuló

- ismerje meg és sajátítsa el az órákon alkalmazott testnevelési és népi játékok szabályait

Örvédelmi és küzdősportok

A tanuló

- ismerje meg a grundbirkózás alapjainak és szabályait.

Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

A tanuló

- ismerje meg és sajátítsa el az alternatív környezetben végezhető mozgásformákat és sportokat.

[Úszás]

- Az elsajátított úszásnem alkalmazása

7. osztály

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

A tanuló

- legyen képes az előző években készségszinten elsajátított alapvető gimnasztikai gyakorlatok pontos végrehajtására.
- ismerje és használja a különböző alakzatalakítási és formagyakorlatokat.
- ha kell tudjon összeállítani és levezényelni egy bemelegítő gyakorlatsort, figyelembe véve az óra anyagának sajátosságait.
- ismerje és tudja a nyújtás elméleti és gyakorlati alkalmazását, valamint az ehhez szükséges anatómiai alapokat, tudást.

Atlétikai jellegű feladatmegoldások

A tanuló

- érjen el értékelhető eredményt 100 és 800 méteres síkfutásban, az erre vonatkozó atlétikai versenyszabályok betartásával.
- legyen képes 12 perc kitarató futásra, megállás nélkül.
- ismerje a váltófutás technikáit, és azokat párban alkalmazni is tudja.
- a távol és magasugrás szabályainak megfelelően képes legyen legalább egy értékelhető kísérletet bemutatni, melyet pontos méréssel számszerűsíteni is tudunk.
- szabályos dobótechnikával képes legyen minimális távolság dobására és sajátítsa el a súlylökés alapjait.

Torna jellegű feladatmegoldások

A tanuló

- tanuljon meg és mutasson be egy a testnevelő által összeállított összefüggő talajgyakorlatot, melyek egyaránt tartalmazzák a már tanult és az újonnan tanulandó elemeket, elemkapcsolatokat.
- szekrényugrásban sajátítsa el az átugrolást illetve a már tanult ugrásokat 4 részes szekrényen, melyet be is kell tudni mutatni.

Sportjátékok

A tanuló

- átfogóan ismerje a sportjátékok szabályait (labdarúgás és kézilabda), ezek megfelelően alkalmazza.
- alkalmazza a támadó és védekező taktikákat, tudjon lövéseke végrehajtani nehezített körülmények között.
- alkalmazza és hajtsa végre a pozíciós játékot kisjátékokban és teljes csapatban is.

Testnevelési és népi játékok

A tanuló

- ismerjen többféle testnevelési és népi játékot. Ezeket képes legyen megismertetni másokkal, a szabályok elmagyarázásával és a játék levezetésével együtt.

Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

A tanuló

- tisztában legyen az alternatív mozgásformák és sportok fogalmával, ismerjen ilyeneket, és ha kell ezeket alkalmazza is alternatív környezetben.

[Úszás]

A tanuló

- vízbiztosan tudjon leúszni legalább 50 métert kétféle tanult úszásnemben.

NETFIT

A tanuló

- ismerje pontosan és végezze szabályszerűen a teszteket akár egyedül akár kisebb csoportokban is.

8. osztály

Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció

A tanuló

- legyen képes az előző években készség szinten elsajátított alapvető gimnasztikai gyakorlatok pontos végrehajtására.
- ismerje és használja a különböző alakzatalakítási és formagyakorlatokat.
- ha kell tudjon összeállítani és levezényelni egy bemelegítő gyakorlatsort, figyelembe véve az óra anyagának sajátosságait.
- ismerje és tudja a nyújtás elméleti és gyakorlati alkalmazását, valamint az ehhez szükséges anatómiai alapokat, tudást.

Atlétikai jellegű feladatmegoldások

A tanuló

- érjen el értékelhető eredményt 100 és 800 méteres síkfutásban, az erre vonatkozó atlétikai versenyszabályok betartásával.
- legyen képes 12 perc kitaró futásra, megállás nélkül.
- ismerje a váltófutás technikáit, és azokat párban alkalmazni is tudja.
- a távol és magasugrás szabályainak megfelelően képes legyen legalább egy értékelhető kísérletet bemutatni, melyet pontos méréssel számszerűsíteni is tudunk.
- szabályos dobótechnikával képes legyen a korának megfelelő távolság dobására kislabdával
- sajátítsa el a súlylökés alapjait és szabályosan tudjon végrehajtani értékelhető, mérhető kilövést a dobókörből legalább egyfajta technikával.

Torna jellegű feladatmegoldások

A tanuló

- állítson össze egy összefüggő talajgyakorlatot legalább 6 elemből, melyek egyaránt tartalmazzák a már tanult és az újonnan tanulandó elemeket, elemkapcsolatokat, és ezt be is tudja mutatni értékelhető módon.
- szekrényugrásban hajtson végre 2 különböző ugrást 5 részes szekrényen az előző évek anyagából szabadon választva.

Sportjátékok

A tanuló

- átfogóan ismerje és alkalmazza a sportjátékok szabályait (labdarúgás és kézilabda)
- a támadó és védekező taktikák alkalmazza, képes legyen lövések végrehajtására nehezített körülmények között.
- hajtsa végre a pozíciós játékot kisjátékokban és teljes csapatban is.

Testnevelési és népi játékok

A tanuló

- ismerjen többféle testnevelési és népi játékot. Ezeket képes legyen megismertetni másokkal, a szabályok elmagyarázásával és a játék levezetésével együtt.

Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

A tanuló

- legyen tisztában az alternatív mozgásformák és sportok fogalmával, ismerjen ilyeneket, és ha kell ezeket alkalmazza is alternatív környezetben.

[Úszás]

A tanuló

- vízbiztosan tudjon leúszni legalább 50 métert kétféle tanult úszásnemben.

NETFIT

A tanuló

- ismerje és szabályszerűen végezze a teszteket akár egyedül, akár kisebb csoportokban is.

6. számú melléklet Tantárgyi értékelések

Magyar nyelv és irodalom

A magyar nyelv és irodalom hármass célrendszere (kompetenciafejlesztés, műveltségkövetítés, személyiségfejlesztés) az értékelés területén is meghatározó. A három területből következő különböző feladattípusoknak, tanulói tevékenységeknek az adott korosztály és tanulócsoporthoz sajátosságainak megfelelő arányban kell megjeleníteniük, ezzel is elősegítve az anyanyelvi és irodalmi ismeretek gyakorlati alkalmazását.

b) Az alsó tagozaton főként a kompetenciák fejlődését értékeljük, ehhez a felső tagozaton egyre hangsúlyosabban kapcsolódnak a műveltségkövetítés egyes elemei. Erősen kívánatos, hogy a szövegértési és szövegalkotási kompetenciák értékelése a középfokon – a műveltségkövetítés hangsúlyának növekedése mellett – továbbra is jelentős szerepet kapjon.

c) A magyar nyelv és irodalom összetett célrendszeréből következik az is, hogy az értékelés során az értékelt tanulói tevékenységek, produktumok változatosságára kell törekednünk. A hagyományos írásbeli dolgozatok mellett az értékelésben jelen vannak különféle típusú szövegalkotási feladatok, projektmunkák, portfóliók, kreatív feladatok, valamint nagy hangsúlyt helyezünk a szóbeliségre is (kiselőadás, szóbeli felelet, memoriter, órai munka stb.).

d) Az értékelés során kiemelt figyelmet fordítunk a differenciálásra. Az értékelésbe vont tanulói tevékenységeket, az értékelés mércéjét, standardjait úgy határozzuk meg, hogy azok a különböző képességű tanulók számára egyaránt motiváló erejűek legyenek. A tehetséges tanulók fejlődését képességeikhez illő feladatokkal, számonkérési módokkal támogatjuk. A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók számára olyan körülményeket biztosítunk, amelyek segítik leküzdeni a tanulási nehézségeikből fakadó hátrányokat.

Matematika

A matematika tanítása során értékelési módszerek valamennyi formáját alkalmazzuk. Az értékelési feladatok kialakításánál figyelembe vesszük azt az elvárást, hogy a matematikai kompetencia értelemben használt matematikai műveltség lényege a tudásalkalmazás.

Történelem

A történelemtanulás értékelésében diagnosztikus, formatív és szummatív elemek dominálnak. Az értékelés alapvető eleme a mérés, amire a tanuló szöveges, százalékos, osztályzatban kifejezett visszajelzést kap, de emellett elengedhetetlen a kommunikáció a tanulóval és a szülővel, adott esetben a tanár kollégákkal, illetve szükség szerint cselekvési terv készítése a tanuló teljesítményének javítása érdekében. Az értékelés és mérés során a tanulókat tájékoztatjuk a mérés céljáról, formájáról, tartalmáról, idejéről, következményeiről, az esetleges javítási lehetőségekről vagy alternatívákról. (Ez más tantárgy esetében is alkalmazzuk)

Etika

Az etika tantárgy keretében megvalósuló tanulói tevékenység értékelése alapvetően a fejlesztő értékelésre épül. Támogatja a tanuló részvételét a tapasztalati tanulás lehetőségét nyújtó feladatokban, és erősíti az élnélvonal érzését. A visszajelzéseink segítik a tanulókat a csoportmunka kivitelezésében, és arra ösztönzik őket, hogy fejezzék ki gondolataikat. A fejlesztő értékelés folyamatában jelentőséggel bír a tanulói önértékelés, az önfelmérő strukturált megfigyelési szempontsorok alkalmazásával. Kooperatív tanulói tevékenység alkalmazásával az önértékelésről a társértékelésre kerül a hangsúly. A pedagógiai értékelés során tekintetbe vesszük a tanuló pontos, adekvát fogalomhasználatát, az érveléshez szükséges ismeretek mennyiségét, de elsősorban a tudás alkalmazására és a gondolkodási és érvelési készségek fejlesztésére összpontosítunk.

Környezetismeret

A környezetismeret tanítása során az értékelési módszerek valamennyi formáját alkalmazzuk. Az egyes nevelési-oktatási szakaszokban a szummatív értékelés kezdetének, a tantárgy fokozatos belépéséhez igazodunk. A korábban nem tanult tantárgyak belépése esetén az első hónap folyamán csak fejlesztő értékelést alkalmazunk. A tantárgy az értékelés tekintetében nem alkalmaz specifikus eljárásokat, ezért az értékelés során alkalmazott feladatok kialakításánál szükséges figyelembe vesszük azt az elvárást, hogy a környezetismeret területén megszerzendő kompetencia jelentős mértékben gyakorlathangsúlyos. A természettudományi műveltség lényege az ismeretek túl a tudásalkalmazás, ezért a mérés-értékelés feladatait úgy alakítjuk ki, hogy az a tantárgyak bevezetésekor a fejlesztő, később a szummatív értékelést (ötfokú skálán) alkalmazza olyan formában, hogy a diagnosztikus pedagógiai mérések lehetőség szerint folyamatosan támogassák a tudás fejlődésének követését.

Természettudomány

A természettudomány tanításakor az 5-6. évfolyamon az alapvető cél az elemi természettudományos ismeretek közvetítésén túl az ehhez szükséges ismeretszerzési képességek fejlesztése. A készségek és képességek szempontjából a tárgyi ismeretek egy alárendelt szerepet töltenek be: az ismeretek tulajdonképpen a készségek elsajátításának, begyakorlásának eszközei. Ennek megfelelően az értékelésnek is ezt kell tükröznie, vagyis elsősorban azt kell kifejeznie, hogy a tanuló hol tart a készség- és képességfejlesztésben. Alapvetően tehát a tevékenységeket értékeljük és ezeken keresztül kapunk tájékoztatást az ismeretek elsajátításának mértékéről.

Biológia

Annak ellenére, hogy a hazai rendszer nem terjed ki a természettudományos kompetenciák mérésére, már az iskolák jelentős részében elérhető a mérési szakemberek által kialakított (e-dia) diagnosztikus mérés lehetősége.

A tanulócsoporthoz szintjén az értékelés szummatív funkciója is megjelenik, ami a jelenlegi gyakorlatunkban jellemzően az ötfokú osztályozást jelenti. Fontos, hogy a numerikus szummatív értékelés terjedjen ki mind az írásbeli, mind a szóbeli tanulói munkákra, de figyelembe véve az egyéni tanulási szükségleteket és fejlődési különbségeket.

A tanítás-tanulás folyamatának hatékonyságát nagyban növeli a formatív értékelési módszerek alkalmazása. Ezt a konkrét tanulási feladathoz illesztve alkalmazzuk, visszajelzésként a tanuló már elért teljesítményszintjére és rámutatva a továbblépés lehetőségeire. Fontos, hogy az értékelés bizonyítékokra, tanulói produktumokra alapozottan történjen, ehhez megfelelően tervezett feladatokra van szükség. A tanár megfigyelő, segítő szerepet játszik, de az értékelni kívánt kompetenciákról világos fejlődési képpel kell rendelkeznie, hogy képes legyen segíteni a tanulókat a továbblépésben.

Az osztálytermi gyakorlatban jelentős a tanulók által gyakorolt ön- és csoportértékelés is. Ez is egyik eszköze az önszabályozó tanulás képességének kialakításának, de a célokat és a formákat tanári segítséggel határozzuk meg. A biológia tanulása során alkalmazott aktív és interaktív tanulási formák hatékony segítője a csoportban elfogadott és következetesen alkalmazott értékelési gyakorlat. A tanulás során készült termékek, megoldott feladatok tanulói portfólióba kerülhetnek, amelyre mélyebb szöveges értékelés is adható. Jelentősen növeli munkánk hatékonyságát, ha mind a tanulásszervezésben, mind az értékelésben kihasználjuk a számítógéppel segített lehetőségeket, így például a kollaboratív tanulási felületeket, virtuális osztálytermeket.

Fizika

A tanári értékelés célja nem lehet eltérő a tantárgy céljától, azaz a motiváció felkeltése, a fizika tárggyal való pozitív attitűd kialakítása az értékelés célja. Az értékelésnek az elvárt sokszínű tanulói tevékenységekre kell vonatkoznia s kiemelt szerepe van benne az árnyalt, szöveges visszajelzésnek. Az önértékelés, csoportmunka esetében egymás, vagy a projekt értékelése célravezető. Egy-egy feladat kapcsán az értékelési szempontokat előre rögzítjük. Fontos az is, hogy az értékelés egy projektben, csoportmunkában annak a feladatrésznek megítélésére irányul, melyet az értékelendő diák elvégzett. Így az értékelésnek ilyenkor egyénre szabottnak kell lennie. Az egyedi (tehát nem ötfokú skálát követő) értékelést indokolhatja az is, hogy a tanár – aki nem a

tantárgyat, hanem a gyerekeket tanítja, irányítja – tisztában van azzal, hogy egy adott gyereket milyen típusú visszajelzésekkel lehet motiválni.

Kémia

A tanulók teljesítményének, fejlődésének értékelésére változatos formákat (formatív és szummatív; hagyományos ötfokú; tanári és tanulói ön- vagy társértékelés; egyéni és csoportos értékelés; szóbeli, írásbeli és gyakorlati feladat értékelése) használunk. Az értékelés elsődleges célja a tanuló fejlődésének elősegítése. Alapja elsősorban a fogalmi megértés, valamint a tanulói tevékenység, és kevésbé a lexikális ismeretek elsajátítása.

Földrajz

A tanulók földrajzi tudása több elemből tevődik össze: egyrészt jelenti a földrajzi tényismeretet, (klasszikus vagy hagyományos földrajzi tudás: adatok, fogalmak, definíciók stb. ismeretét), másrészt az ismeretek alkalmazását lehetővé tevő földrajzi képességek (tájékozódás, kölcsönhatások felismerése, környezeti kompetenciák stb.) egész sorát. A földrajzi tudásmérés módszereinek éppen ezért a tanítási-tanulási környezet és folyamat jellemzőivel összhangban sokrétűnek és változatosnak kell lennie. Célunk, hogy a különböző földrajzi feladatok megoldásához kapcsolódóan a tanulók képesek legyenek földrajzi ismereteik, képességeik szintjén a reális (ön)értékelésre is. Az értékelésnél fő szempont a módszertani változatosság, célja elsősorban a fogalmi megértés, valamint a tanulói tevékenység nyomon követése, s nem a lexikális ismeretek elsajátításának ellenőrzése. A hagyományos direkt ellenőrzési formák mellett teret kell kap az indirekt ellenőrzés is, valamint az egyéni ellenőrzési módszereket kiegészítjük a csoportos ellenőrzési módszerek alkalmazásával. A képességfejlesztést előtérbe állító földrajzoktatásban egyre fontosabb szerepet kap a tanulókat korábbi önmagukhoz viszonyító értékelésmód. A földrajzi tudás mérésének és értékelésének alkalmazott módszerei:

- Írásbeli értékelés: írásbeli felelet – kifejtő kérdés és szabad válasz; írásbeli felelet kérdések alapján, feladatsor alapján; munkafüzet feladatainak megoldása; tudáspróba megoldása; feladatmegoldás számítógép segítségével off- és online környezetben; témazáró, ellenőrző feladatlap megoldása
- Szóbeli értékelés: feleltetés; frontális szóbeli értékelés - ellenőrző beszélgetés; ellenőrző kérdések az óra elején, az óra során; az óra végén; indirekt ellenőrzés módszereinek alkalmazása, irányított vagy szabad beszámoló
- Egyéb értékelési módszerek: gyakorlati feladatok megoldása; terepi feladatok megoldása; projekt feladatok megoldása; elemzési feladatok megoldása; produktum létrehozása; játék; verseny, iskolán kívüli tevékenység.

Élő idegen nyelv

Hangsúlyos elvárás, hogy az értékelés, a tanítással összhangban, differenciáltan valósuljon meg, a feladatok tevékenységalapúak legyenek, és lehetőség szerint valós élethelyzetet, konkrét órai situációt vagy kommunikációs helyzetet is leképezzenek. Az idegennyelv-tanulás és -tanítás eredményeinek értékelésében előtérbe helyezzük a kommunikációt úgy, hogy az a tanulók életkorával és nyelvtanulási céljaival legyen összhangban. Az alapképességeket integráltan szükséges vizsgálni, ezért az értékelés is épülhet kooperációra (például projektmunka). A tanári értékelés megjelenik a nyelvórákon az önértékelés és a társak értékelése is. Az önértékelés lehetőséget nyújt a tanultak és a megszerzett tudás tudatos áttekintésére, a társak értékelése pedig új, további szempontból világíthatja meg a haladás mértékét és ütemét. Az értékelés tervezése is történhet közösen – fontos, hogy az ne stresszforrás, hanem olyan konstruktív segítség legyen, amely a tanári értékelés alapjává válik.

Vizuális kultúra

A vizuális kultúra tantárgy esetén előtérbe kerül a teljesítményközpontú, elsősorban egyéni értékelés. Ez azonban nem zárja ki a csoportos kompozíciók értékelését. Hangsúlyos szerepet kap a tanuló fejlesztő értékelése, melynek része a társ- és önértékelés. A szaktanár értékelési feladata az örömteli alkotótevékenység és alkotókedv fenntartása, megerősítése.

Ének-zene

Az ének-zene tanulása elsősorban a készségeket és az ezeket megalapozó képességeket fejleszti. Mivel a tanulók nem azonos szintről indulnak és nem is azonos eredményességgel végzik tanulmányaikat, nem célszerű olyan értékelési mechanizmusokat alkalmazni, melyek a készségek, képességek különböző szintjein álló tanulók között különbségeket állapítanak meg. A hagyományos értékelési módok nem szolgálják az ének-zene tantárgy célkitűzéseinek megvalósulását, elsősorban azért, mert maga az értékelés, illetve az értékeléshez kapcsolódó tevékenységek olyan gátlásokat konzerválnak vagy alakítanak ki, melyek mind az önkifejezést, mind a kreativitást, mind a társas együttműködést bénítják. Az értékelés alapja az ének-zene tanulás minden életkori szakaszában alapvetően a tanulói aktivitás, lelkesedés, kooperativitás, illetve a tanulási képességek változása, a tanuló önmagához mért fejlődési szintje.

Digitális kultúra

A digitális kultúra tantárgy elsődleges szerepe a digitális környezetben történő tevékenységekhez szükséges képességek fejlesztése. Mivel ezek a képességek mindig valamilyen cselekvés, alkotás, problémamegoldás folyamán jelennek meg, illetve azokhoz szükségesek, az értékelés során sosem önmagukban, statikus állapotukban, hanem tevékenység közben, folyamatukban szemléljük az egyes értékelendő komponenseket. Az értékelésnél az alábbi tényezőket vesszük figyelembe:

- a digitális megvalósítás indokoltsága;
- az adott környezet (hardver- és szoftverkomponensek) kiválasztásának szempontjai;
- a megvalósítás módja és szintje;
- más tudásterületekhez való kapcsolódás lehetősége, módjai;
- a megosztás, kommunikáció lehetőségeinek kihasználása és megvalósítása;
- életszerűség, gyakorlati alkalmazhatóság, hasznosság;
- a digitális veszélyek kiküszöbölésének lehetőségei;
- a kooperáció lehetőségeinek alkalmazása;
- az egyéni adottságok, érdeklődés, lehetőségek figyelembevétele a megvalósítás során.

A szummatív (ötfokozatú skálán meghatározott jeggyel történő) értékelés mellett fontos a folyamatos, szóbeli elemeket gyakran alkalmazó segítő-formáló (formatív) értékelés is.

Technika és tervezés

A tantárgy az értékelés tekintetében nem alkalmaz specifikus eljárásokat, ezért az alkalmazott feladatok kialakításánál szükséges figyelembe vennünk azt az elvárást, hogy a technológia és tervezés gyakorlat hangsúlyos. A tantárgy kiemelkedő jellemzője az ismereteken túlmutató tudásalkalmazás központi szerepe, ezért a mérés-értékelés feladatait úgy kell kialakítani, hogy az a tantárgyak bevezetésekor a fejlesztő, később a szummatív értékelést (ötfokú skálán) alkalmazza olyan formában, hogy a diagnosztikus pedagógiai mérések lehetőség szerint folyamatosan támogassák a tudás fejlődésének követését.

Testnevelés

Az értékelés alapja a tanuló önmagához képest mért fejlődése. A testnevelésben elért teljesítmények méréséhez fontosak a különböző pontérték-táblázatok, számszerűsített vagy grafikonos statisztikai eljárások, de az egyes próbákban és tesztekben elért eredmények nem lehetnek kizárólagos eszközei a tanulói teljesítmény értékelésének. A szummatív, a normára orientált, összegző, minősítő ellenőrzés mellett a formatív, segítő, formáló ellenőrzés és értékelésre is szükség van.

A tantárgyban nem minden teljesítmény mérhető. A motoros tanulói teljesítmények mellett az értékelés részét képezik még az érzelmi-akarati tényezők is. Ez nemcsak emocionális, hanem pedagógiai és sportszakmai kérdés is. A labdajátékokban például mérhető (számszerűsíthető) a gólok vagy a pontok száma, de nem mérhető le a „csapathasznosság”, a játékban való részvétel, pedig ez a testnevelés tantárgy értékelésekor, az osztályzat megállapításakor fontos, figyelembe veendő „teljesítmény”.

A tantárgy értékelése, a többi tantárgyhoz hasonlóan, ötfokú osztályzattal történik.

7.számú melléklet Szöveges értékelés (1. és 2. évfolyamon)

1. évfolyam

Általános értékelés

Kiválóan teljesített

Jól teljesített

Megfelelően teljesített

Felzárkóztatásra szorul

Magatartás

- Viselkedését (mozgását, hangerejét, érzelmi reakcióit stb.) általában képes az adott helyzetnek és elvárásnak megfelelően szabályozni.
- Viselkedését (mozgását, hangerejét, érzelmi reakcióit stb.) csak felnőtt jelenlétében képes az adott helyzetnek és elvárásnak megfelelően szabályozni. Önszabályozását egyelőre csak külső motívumok vezérlik.
- Viselkedését (mozgását, hangerejét, érzelmi reakcióit stb.) nem mindig képes az adott helyzetnek és elvárásnak megfelelően szabályozni.
- Viselkedését (mozgását, hangerejét, érzelmi reakcióit stb.) gyakran nem képes az adott helyzetnek és elvárásnak megfelelően szabályozni.
- Mindennapi cselekedeteiben, reakcióiban nyugodt, kiegyensúlyozott.
- Mindennapi cselekedeteiben energikus, de kiegyensúlyozott.
- Mindennapi cselekedeteiben általában nyugtalan, kapkodó.
- Az értékelő tanító egyéni meghatározásai.
- Hangulata általában derűs, örömmel tevékenykedik, kulturáltan tud játszani, a humorra fogékony. Egyedül is nagyon jól elfoglalja magát, sohasem unatkozik.
- Hangulata gyakran/időnként borús, társaival nem mindig játszik szívesen együtt, a humort nem mindig érti. Egyedül azonban nagyon jól elfoglalja magát, sohasem unatkozik.
- Hangulata változó, néha túlérzékeny az érzelmi hatásokkal szemben, akarat ereje még nem elég erős, gyakran hangulatai határozzák meg teljesítményét. Egyedül nehezen foglalja el magát, a közös játékban rapszodikus, nem kitartó.
- Hangulata látszólag nem mindig derűs, de ilyenkor sem elutasító, kérésre együttműködik,
- akaratereje és/vagy humorérzéke átsegíti a megtorpanásokon is. Egyedül is el tudja magát foglalni, ritkán unatkozik.
- A felnőttekkel (tanítóival) tisztelettudó, barátságos, és szívesen együttműködik.
- A felnőttekkel (tanítóival) tisztelettudó, barátságos, de nehezen tud együttműködni.
- A felnőttekkel (tanítóival) szemben zárkózott, de tisztelettudó, és együttműködni is képes.
- A felnőttekkel (tanítóival) barátságos, de nem tisztelettudó, és nehezen működik együtt.
- A felnőttekkel (tanítóival) való együttműködésre legtöbbször nem hajlandó.
- A felnőttekkel (tanítóival) nem barátságos, nem tisztelettudó.
- Az osztályközösségbe könnyen, gyorsan beilleszkedett.

- Az osztályközösségbe lassan, nehezen illeszkedett be, de most már - úgy tűnik - megszűntek a kezdeti szorongások, szívesen barátkozik.
- Az osztályközösségbe sajnos még nem tudott teljesen beilleszkedni, de időnként már együtt játszik társaival.
- Az osztályközösségbe sajnos még nem tudott beilleszkedni, és egyelőre nemigen törekszik együttműködésre, szívesebben foglalatoskodik egyedül.
- Az osztályközösségbe sajnos még nem tudott beilleszkedni, és egyelőre nem is törekszik békés együttműködésre, gyakran nem tartja be a megállapodásokat társaival szemben.
- A konfliktusokat jól kezeli, más véleményt elfogad, képes a megegyezésre, nem durva, nem erőszakos.
- A konfliktusokat nem mindig kezeli jól, más véleményt nehezen fogad el, de képes a megegyezésre, nem durva, nem erőszakos.
- A konfliktusokat nehezen kezeli, más véleményt nem fogad el, nem képes a megegyezésre, de nem durva, nem erőszakos.
- A konfliktusokat nehezen viseli, időnként agresszióval, sírással reagál.
- A konfliktusokat rosszul kezeli, más véleményt nem fogad el, nem képes a megegyezésre, gyakran durva, erőszakos.

Szorgalom

- Az önálló feladatvégzésben kitartó, pontos.
- Az önálló feladatvégzésben még bizonytalan.
- Az önálló feladatvégzésben időnként kapkodó, felületes.
- Házi feladatait gondosan készíti el.
- Házi feladatait időnként nem elég gondosan készíti el.
- Házi feladatai gyakran rendetlenek vagy hiányosak
- Rendkívül érdeklődő, figyelmes.
- Többnyire érdeklődő, figyelmes.
- Érdeklődése ingadozik.
- Érdeklődése egyelőre csak néhány területre korlátozódik.
- Érdeklődését egyelőre nagyon nehéz felkelteni az aktív szellemi tevékenységek iránt.
- Órákon aktív és figyelmes.
- Órákon nem mindig aktív, de szorgalmasan, figyelmesen dolgozik.
- Órai aktivitása változó.
- Órákon gyakran elkalandozik, nem figyel.
- Önálló munkái többnyire hibátlanok.
- Önálló munkáiban keveset hibázik.
- Önálló munka közben gyakran bizonytalan, és aránylag sokat hibázik.
- Önálló munkái sajnos sok esetben hiányosak vagy hibásak, e téren felzárkóztatásra szorul.
- Órákon aktív és figyelmes.
- Órákon nem mindig aktív, de szorgalmasan, figyelmesen dolgozik.
- Órai aktivitása változó.

- Órákon gyakran elkalandozik, nem figyel.
- Önálló munkái többnyire hibátlanok.
- Önálló munkáiban keveset hibázik.
- Önálló munka közben gyakran bizonytalan, és aránylag sokat hibázik.
- Önálló munkái sajnos sok esetben hiányosak vagy hibásak, e téren felzárkóztatásra szorul.
- Szeret tanulni. Feladatvégzés közben általában lelkes, erősen motivált. Szívesen töpreng, próbálgat, gondolkodik. Élvezi, ha valamit megért, ha valamire önállóan rájön.
- A tanulás iránti lelkesedése változó. Időnként nagy erővel, szívesen végzi feladatait, töpreng, próbálkozik; máskor viszont nem talál élvezetet a kitartó gondolkodásban.
- Sajnos egyelőre az esetek többségében nem tanul szívesen. Feladatait csak külső motiváció hatására, kötelességtudatból végzi, a szellemi erőfeszítésben - látszólag - nem talál élvezetet.
- A feladatban felvetődő problémákkal szemben gyakran közömbös, passzív.
- Feladathelyzetekben többnyire gyorsan feltalálja magát, határozottan, lendületesen dolgozik.
- Feladathelyzetekben néha bizonytalan, körülményes, határozatlan, nehezen kezd bele a munkába.
- Feladathelyzetekben időnként kapkod, gyorsan belekezd a munkába, de közben elakad, elkalandozik, elbizonytalanodik. Türelmetlensége miatt gyakran hibázik.

Magyar nyelv és irodalom I. félév

Beszéd

Beszédértés

- A szóbeli közléseket gyorsan és pontosan megérti.
- A szóbeli közléseket csak többszöri ismétlés után érti meg pontosan. A figyelem és a szókincs fejlesztésére van szüksége.
- A szóbeli közléseket időnként nehezen érti meg. A figyelem és a szókincs fejlesztésére van szüksége.

Szókincs

- Szókincse gazdag.
- Szókincse megfelelő.
- Szókincse kicsit hiányos.
- Szókincse egyelőre hiányos, fejlesztésre szorul.

Kiejtés

- Kiejtése tiszta, jól artikulál.
- Kiejtése megfelelő, csak apróbb javításokra szorul.
- Kiejtése egyelőre nem tiszta, különösen a ejtésében.
- Kiejtése egyelőre nem tiszta, logopédiai fejlesztést igényel, különösen a ejtése terén.
- Szóbeli kifejezőképesség
- Szóbeli kifejezőképessége kiváló.
- Szóbeli kifejezőképessége megfelelő.
- Szóbeli kifejezőképessége fejlesztésre szorul. Egyelőre nehézkesen, akadozva tud csak adott témáról hosszabban, összefüggően beszélni

Mozgásfejlődés – nagymozgások

Mozgáskoordináció

- Mozgáskoordinációja fejlett.
- Mozgáskoordinációja biztos.
- Mozgáskoordinációja megfelelő.
- Mozgáskoordinációja fokozatosan fejlődik.
- Mozgáskoordinációja még nem elég fejlett.
- Mozgáskoordinációja külön, egyéni fejlesztésre szorul.

A mozgás rendezettsége

- Mozgásos feladatok kivitelezésében mozgása összerendezett.
- Mozgásos feladatok kivitelezésében mozgása összerendezetlen.
- Mozgásos feladatok kivitelezésében mozgása folyamatos.
- Mozgásos feladatok kivitelezésében mozgása szaggatott.
- Mozgásos feladatok kivitelezésében mozgása a mozgás jellegétől függően változó.

Attitűd

- Mozgásos tevékenységeit örömmel végzi.
- Mozgásos tevékenységeit utasításra végzi.
- Mozgásos tevékenységeit szorongás kíséri.

Mozgástempó

- Mozgástempója korának megfelelő.
- Mozgástempója gyors.
- Mozgástempója lassú.
- Mozgástempója változó

Téri tájékozódás

- Téri tájékozódása biztos.
- Téri tájékozódása kielégítő.
- Téri tájékozódása bizonytalan.

Mozgásfejlődés - finommozgások

Ceruzahasználat

- Ceruzahasználata biztos.
- Ceruzahasználata bizonytalan.
- Ceruzahasználata változó.

Finommotorika

- Kezeit a tevékenységekhez megfelelően használja.
- Kezeit a tevékenységekhez bizonytalanul használja.
- Kezeit a tevékenységekhez nem megfelelően használja.

Grafomotorika

- Kéz, ujj rajzoló-író mozgása korának megfelelő.
- Kéz, ujj rajzoló-író mozgása korának nem megfelelő.

Kézügyesség, eszközhasználat

- Kézügyessége jó, az iskolai tevékenységekhez szükséges eszközök használatában ügyes.
- Kézügyessége megfelelő, az iskolai tevékenységekhez szükséges eszközök használatában egyre ügyesebb.
- Kézügyessége változó, az iskolai tevékenységekhez szükséges eszközök használatában gyakran bizonytalan.

Kognitív (értelmi jellegű) kompetenciák

A szabályosságok felismerése

- Felismeri a szabályosságokat, és többnyire követni tudja feladatvégzés közben.
- Egyelőre nem mindig ismeri fel a szabályosságokat, sok segítséget igényel.
- Felismeri a szabályosságokat, de nem mindig tudja azokat követni feladatvégzés közben gyakori ellenőrzést igényel.

Összehasonlítás

- Képes az összehasonlításra, azonosságok és különbségek felismerésére és megfogalmazására.
- Azonosságok és különbségek felismerésében és megfogalmazásában egyre ügyesebb.
- Azonosságok és különbségek felismerésében és megfogalmazásában egyelőre még bizonytalan.

Adatok, összefüggések leolvasása képről, ábráról

- Képes megfigyelt képről, ábráról adatokat, összefüggéseket leolvasni.
- Képről, ábráról adatokat, információkat, összefüggéseket egyelőre nehezen tud leolvasni, gyakran eltéved a vizuális jelek között.

Tanulási képességek, készségek, rutinok

A feladat felidézése

- Képes felidézni az aznap kapott feladatot (kérdést, utasítást).
- Feladattípusok felismerése
- Felismeri a jellegzetes feladattípusokat, és meg tudja tervezni a megoldás lépéseit a neki legmegfelelőbb módon.

Magyar nyelv és irodalom II. félév

Beszéd

Beszédértés

- A szóbeli közléseket gyorsan és pontosan megérti.
- A szóbeli közléseket csak többszöri ismétlés után érti meg pontosan. A figyelem és a szókincs fejlesztésére van szüksége.
- A szóbeli közléseket időnként nehezen érti meg. A figyelem és a szókincs fejlesztésére van szüksége.

Szókincs

- Szókincse gazdag.
- Szókincse megfelelő.

- Szókincse kicsit hiányos.
- Szókincse egyelőre hiányos, fejlesztésre szorul.

Kiejtés

- Kiejtése tiszta, jól artikulál.
- Kiejtése megfelelő, csak apróbb javításokra szorul.
- Kiejtése egyelőre nem tiszta, különösen a ejtésében.
- Kiejtése egyelőre nem tiszta, logopédiai fejlesztést igényel, különösen a ejtése terén.

Szóbeli kifejezőképesség

- Szóbeli kifejezőképessége kiváló.
- Szóbeli kifejezőképessége megfelelő.
- Szóbeli kifejezőképessége fejlesztésre szorul. Egyelőre nehézkesen, akadozva tud csak adott témáról hosszabban, összefüggően beszélni.

Olvasás

Az olvasáshoz való viszonyulás

- Szereti a könyveket, szívesen olvas, betűzget.
- A tanórán szívesen olvas, de önszántából egyelőre nemigen érdeklődik a könyvek és egyéb olvasnivalók iránt.
- Egyelőre nem szívesen olvas.

Hangos olvasás

Olvasástechnika

- Egyszerű, rövid szövegeket folyamatosan tud olvasni.
- A tanult betűkből álló teljes mondatokat képes folyamatosan elolvasni.
- A tanult betűkből álló szó szerkezeteket képes folyamatosan elolvasni.
- Mondatokat még nem, de a tanult betűkből álló szavakat képes összeolvasni.
- Rövidebb szavakat képes összeolvasni.
- Egyelőre csak 2-3 betűből álló szavakat képes összeolvasni.
- Az összeolvasás technikáját elsajátította, de betűfelismerése még nem elég gyors és biztos.
- Az összeolvasás technikáját még nem sajátította el biztonságosan, de betűfelismerése jó.
- Az összeolvasás technikáját még nem sajátította el biztonságosan, és a betűfelismerésben is bizonytalan.
- Betűfelismerése nagyon bizonytalan, összeolvasni egyelőre nem tud.

Írás

Az íráshoz való viszonyulás

- Írásos tevékenységet szívesen végez.
- Írásos tevékenységet nem mindig végez szívesen.
- Írásos tevékenységet egyelőre nem szívesen végez, hamar elfárad, írástechnikai készsége még nem elég fejlett.
- Írásos tevékenységet egyelőre nem szívesen végez, mert ...

Íráskép

- Betűalakítása, betűkapcsolása szabályos, esztétikus.
- Betűalakítása, betűkapcsolása időnként nem egészen szabályos.
- Betűalakítása, betűkapcsolása gyakran szabálytalan.
- Betűalakítása, betűkapcsolása pontatlan.

Füzetvezetés

- Füzete tiszta, rendes, áttekinthető.
- Füzete időnként rendetlen.
- Füzete általában rendetlen, áttekinthetetlen.

Matematika

Érdeklődés

- A számolással és az egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat szívesen végzi.
- A számolással és az egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat legtöbbször szívesen végzi.
- A számolással és az egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatok iránt ritkán mutat igazi érdeklődést.
- A számolással és az egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat egyelőre nem végzi szívesen.

Szám- és mennyiségfogalom

- Szám- és mennyiségfogalma a ... számkörben kialakult.
- Szám- és mennyiségfogalma a ... számkörben kialakulóban van.
- Szám- és mennyiségfogalma a ... számkörben egyéni fejlesztésre szorul.

Számolási készség

- Gyorsan és pontosan számol.
- Gyorsan, de nem mindig pontosan számol.
- Megfelelő tempóban, általában hibátlanul számol.
- Megfelelő tempóban, de még sok hibával számol.
- Pontosán, de lassan számol.
- Lassan és nem mindig pontosan számol.
- Számolási készsége kialakulóban van, de egyelőre tempója lassú, és nem mindig pontosan számol.
- Számolási készsége gyenge, egyéni fejlesztésre szorul.

Logikai készség

- Logikai készsége fejlett.
- Logikai készsége megfelelő.
- Logikai készsége kialakulóban van.
- Logikai készsége gyenge.

Ének-zene

Érdeklődés, aktivitás

- A zenét szereti, élvezi, a feladatokat szívesen végzi.
- A zenét szereti, élvezi, de a feladatokat nem mindig végzi szívesen.
- A zenét szereti, élvezi, de a feladatokban való részvételben még bátorításra szorul.

Dallami készség, éneklés

- Zenei hallása kiváló, tisztán, pontosan énekel.
- Zenei hallása jó, legtöbbször tisztán énekel.
- Zenei hallása fokozatosan fejlődik, de egyelőre időnként pontatlanul/bátortalanul énekel.
- Hibás hangképzéssel énekel, ezért egyéni fejlesztésre szorul.
- Zenei hallása egyéni fejlesztésre szorul.

Ritmikai készség

- Ritmikai készsége fejlett.
- Ritmikai készsége megfelelő.
- Ritmikai készsége kialakulóban van.
- Ritmikai készsége külön egyéni fejlesztésre szorul.

Vizuális kultúra

Érdeklődés

- A vizuális kultúra, a vizuális művészetek iránti érdeklődése kiemelkedő. A közös munkában lelkes, figyelmes és odaadó.
- A vizuális kultúra, a vizuális művészetek iránti érdeklődése átlagos.
- Segítségre szorul, bátorításra is ritka a pozitív reakciója.

Ábrázolás

- Kiváló megfigyelő, ügyesen ábrázol. A tanult technikák mindegyikét jó szinten elsajátította.
- Megfigyelése nem mindig pontos, de tanítói segítségnyújtás után ábrázolása megfelelő. A tanult technikák némelyikében még gyakorlást igényel.
- Ábrázolási készsége bizonytalan. Megfigyeléseit segítségadás után se mindig tudja az ábrázolásban saját megelégedésére érvényesíteni. Technikai készségei gyakorlást igényelnek.

Kifejezés

- Alkotásai igen kifejezőek, szépen megmutatkoznak képességei.
- Kifejezőmódja megfelelő, a siker érdekében még néhány készséget fejleszteni kell.
- Kifejezőmódja óvatos, egyelőre még többféle hátrányt kell ledolgoznia.

Technikai és tervezés

Érdeklődés

- A technikai jellegű tevékenységeket szívesen végzi.
- A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődését fel lehet kelteni. Munkavégzés előtt és közben időnként biztatást igényel.

- A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődése egyelőre ingadozó. Munkavégzés előtt és közben gyakori biztatást és segítséget igényel.

Tájékozottság

- Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságait ismeri. Tájékozottsága e téren sokrétű.
- Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságait ismeri. Tájékozottsága e téren korának megfelelő.
- Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságainak ismeretében néha bizonytalan.
- Általános tájékozottsága e téren kicsit hiányos.

A munkavégzés minősége

- A technikaórán készülő munkadarab tervezésében kreatív, a kivitelezésben pedig igényes, pontos.
- A technikaórán készülő munkadarab kivitelezésében általában igényes, pontos.
- A technikaórán készülő munkadarab kivitelezésekor türelme, pontosságra törekvése változó.
- A technikaórán készülő munkadarab kivitelezésekor időnként felületes, kapkodó.
- Munkájának minőségével ezért néha maga is elégedetlen.

Testnevelés

Órai aktivitása, a mozgásos feladatokhoz való viszonyulása

- A mozgásos tevékenységeket örömmel végzi.
- Nem minden fajta mozgásos tevékenységet végez örömmel.

Mozgáskoordináció

- Mozdalmas feladatok kivitelezésében mozgása összerendezett.
- Mozdalmas feladatok kivitelezésében mozgása egyre összerendezettebb.
- Mozdalmas feladatok kivitelezésében mozgása bizonytalan.

Önszabályozása a mozgásos feladathelyzetekben

- A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait érti és betartja.
- A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait érti, de időnként nem tartja be.
- A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait többnyire érti, de gyakran nem tartja be.

Sportszerűsége a mozgásos feladathelyzetekben

- Minden helyzetben sportszerűen viselkedik.
- Előfordul, hogy türelmetlenül, sportszerűtlenül viselkedik.
- Meggondolatlan, türelmetlen, sportszerűtlen, erőszakos viselkedésével veszélyezteti saját és mások testi épségét.

Labdajátékok

- A labdajátékokban ügyes, aktív, kezdeményező.
- A labdajátékokban aktív, de nem kezdeményező.
- A labdajátékokban egyre ügyesebb, aktívabb, kezdeményezőbb.
- A labdajátékokban nem elég aktív, kezdeményező.

Erőnlét, állóképesség, önfejlesztés

- A teljesítmény javításáért végzett gyakorlatokban kitartó.

- A teljesítmény javításáért végzett gyakorlatokban legtöbbször kitartó.
- A teljesítmény javításáért végzett gyakorlatokban nem elég kitartó.

Szöveges értékelés 2. évfolyam

Általános értékelés

- Kiválóan teljesített
- Jól teljesített
- Megfelelően teljesített
- Felzárkóztatásra szorul

Magatartás

- Viselkedését (mozgását, hangerejét, érzelmi reakcióit stb.) általában képes az adott helyzetnek és elvárásnak megfelelően szabályozni.
- Viselkedését (mozgását, hangerejét, érzelmi reakcióit stb.) csak felnőtt jelenlétében képes az adott helyzetnek és elvárásnak megfelelően szabályozni. Önszabályozását egyelőre csak külső motívumok vezérlik.
- Viselkedését (mozgását, hangerejét, érzelmi reakcióit stb.) nem mindig képes az adott helyzetnek és elvárásnak megfelelően szabályozni.
- Viselkedését (mozgását, hangerejét, érzelmi reakcióit stb.) gyakran nem képes az adott helyzetnek és elvárásnak megfelelően szabályozni.
- Mindennapi cselekedeteiben, reakcióiban nyugodt, kiegyensúlyozott.
- Mindennapi cselekedeteiben energikus, de kiegyensúlyozott.
- Mindennapi cselekedeteiben általában nyugtalan, kapkodó.
- Az értékelő tanító egyéni meghatározásai.
- Hangulata általában derűs, örömmel tevékenykedik, kulturáltan tud játszani, a humorra fogékony. Egyedül is nagyon jól elfoglalja magát, sohasem unatkozik.
- Hangulata gyakran/időnként borús, társaival nem mindig játszik szívesen együtt, a humort nem mindig érti. Egyedül azonban nagyon jól elfoglalja magát, sohasem unatkozik.
- Hangulata változó, néha túlérzékeny az érzelmi hatásokkal szemben, akarat ereje még nem elég erős, gyakran hangulatai határozzák meg teljesítményét. Egyedül nehezen foglalja el magát, a közös játékban rapszodikus, nem kitartó.
- Hangulata látszólag nem mindig derűs, de ilyenkor sem elutasító, kérésre együttműködik, akarat ereje és/vagy humorérzéke átsegíti a megtorpanásokon is. Egyedül is el tudja magát foglalni, ritkán unatkozik.
- A felnőttekkel (tanítóival) tisztelettudó, barátságos, és szívesen együttműködik.
- A felnőttekkel (tanítóival) tisztelettudó, barátságos, de nehezen tud együttműködni.
- A felnőttekkel (tanítóival) szemben zárkózott, de tisztelettudó, és együttműködni is képes.
- A felnőttekkel (tanítóival) barátságos, de nem tisztelettudó, és nehezen működik együtt.
- A felnőttekkel (tanítóival) való együttműködésre legtöbbször nem hajlandó.
- A felnőttekkel (tanítóival) nem barátságos, nem tisztelettudó.
- Az osztályközösségbe könnyen, gyorsan beilleszkedett.
- Az osztályközösségbe lassan, nehezen illeszkedett be, de most már - úgy tűnik – megszűntek a kezdeti szorongások, szívesen barátkozik.
- Az osztályközösségbe sajnos még nem tudott teljesen beilleszkedni, de időnként már együtt játszik társaival.
- Az osztályközösségbe sajnos még nem tudott beilleszkedni, és egyelőre nemigen törekszik együttműködésre, szívesebben foglalatoskodik egyedül.
- Az osztályközösségbe sajnos még nem tudott beilleszkedni, és egyelőre nem is törekszik békés együttműködésre, gyakran nem tartja be a megállapodásokat társaival szemben.
- A konfliktusokat jól kezeli, más véleményt elfogad, képes a megegyezésre, nem durva, nem erőszakos.
- A konfliktusokat nem mindig kezeli jól, más véleményt nehezen fogad el, de képes a megegyezésre, nem durva, nem erőszakos.

- A konfliktusokat nehezen kezeli, más véleményt nem fogad el, nem képes a megegyezésre, de nem durva, nem erőszakos.
- A konfliktusokat nehezen viseli, időnként agresszióval, sírással reagál.
- A konfliktusokat rosszul kezeli, más véleményt nem fogad el, nem képes a megegyezésre, gyakran durva, erőszakos.

Szorgalom

- Az önálló feladatvégzésben kitartó, pontos.
- Az önálló feladatvégzésben még bizonytalan.
- Az önálló feladatvégzésben időnként kapkodó, felületes.
- Házi feladatait gondosan készíti el.
- Házi feladatait időnként nem elég gondosan készíti el.
- Házi feladatai gyakran rendetlenek vagy hiányosak
- Rendkívül érdeklődő, figyelmes.
- Többnyire érdeklődő, figyelmes.
- Érdeklődése ingadozik.
- Érdeklődése egyelőre csak néhány területre korlátozódik.
- Érdeklődését egyelőre nagyon nehéz felkelteni az aktív szellemi tevékenységek iránt.
- Órákon aktív és figyelmes.
- Órákon nem mindig aktív, de szorgalmasan, figyelmesen dolgozik.
- Órai aktivitása változó.
- Órákon gyakran elkalandozik, nem figyel.
- Önálló munkái többnyire hibátlanok.
- Önálló munkáiban keveset hibázik.
- Önálló munka közben gyakran bizonytalan, és aránylag sokat hibázik.
- Önálló munkái sajnos sok esetben hiányosak vagy hibásak, e téren felzárkóztatásra szorul.
- Órákon aktív és figyelmes.
- Órákon nem mindig aktív, de szorgalmasan, figyelmesen dolgozik.
- Órai aktivitása változó.
- Órákon gyakran elkalandozik, nem figyel.
- Önálló munkái többnyire hibátlanok.
- Önálló munkáiban keveset hibázik.
- Önálló munka közben gyakran bizonytalan, és aránylag sokat hibázik.
- Önálló munkái sajnos sok esetben hiányosak vagy hibásak, e téren felzárkóztatásra szorul.
- Szeret tanulni. Feladatvégzés közben általában lelkes, erősen motivált. Szívesen töpreng, próbálgat, gondolkodik. Élvezi, ha valamit megért, ha valamire önállóan rájön.
- A tanulás iránti lelkesedése változó. Időnként nagy erővel, szívesen végzi feladatait, töpreng, próbálgat; máskor viszont nem talál élvezetet a kitartó gondolkodásban.
- Sajnos egyelőre az esetek többségében nem tanul szívesen. Feladatait csak külső motiváció hatására, kötelességtudatból végzi, a szellemi erőfeszítésben - látszólag - nem talál élvezetet.
- A feladatban felvetődő problémákkal szemben gyakran közömbös, passzív.
- Feladathelyzetekben többnyire gyorsan feltalálja magát, határozottan, lendületesen dolgozik.
- Feladathelyzetekben néha bizonytalan, körülményes, határozatlan, nehezen kezd bele a munkába.
- Feladathelyzetekben időnként kapkod, gyorsan belekezd a munkába, de közben elakad, elkalandozik, elbizonytalanodik. Türelmetlensége miatt gyakran hibázik.

Irodalom I. félév

Beszéd

Beszédértés

- A szóbeli közléseket gyorsan és pontosan megérti.

- A szóbeli közléseket csak többszöri ismétlés után érti meg pontosan. A figyelem és a szókincs fejlesztésére van szüksége.
- A szóbeli közléseket időnként nehezen érti meg. A figyelem és a szókincs fejlesztésére van szüksége.

Szókinccs

- Szókinccse gazdag.
- Szókinccse megfelelő.
- Szókinccse kicsit hiányos.
- Szókinccse egyelőre hiányos, fejlesztésre szorul.

Kiejtés

- Kiejtése tiszta, jól artikulál.
- Kiejtése megfelelő, csak apróbb javításokra szorul.
- Kiejtése egyelőre nem tiszta, különösen a ejtésében.
- Kiejtése egyelőre nem tiszta, logopédiai fejlesztést igényel, különösen a ejtése terén.

Szóbeli kifejezőképesség

- Szóbeli kifejezőképessége kiváló.
- Szóbeli kifejezőképessége megfelelő.
- Szóbeli kifejezőképessége fejlesztésre szorul. Egyelőre nehezen, akadozva tud csak adott témáról hosszabban, összefüggően beszélni. Otthon is több alkalmat kell teremteni számára, hogy gyakorolhassa a folyamatos beszédet.

Olvasás

Az olvasáshoz, a könyvekhez való viszonyulás

- Szereti a könyveket, szívesen olvas, betűzget.
- A tanórán szívesen olvas, de önszántából egyelőre nemigen érdeklődik a könyvek és egyéb olvasnivalók iránt.
- Egyelőre nem szívesen olvas.

Hangos olvasás

Felkészülés utáni hangos olvasás

- Felkészülés után 5-6 mondatos szöveget hibátlanul vagy legfeljebb 1-2 hibával fel tud olvasni. Olvasása szövegű, jól tagolt és kifejező. Leginkább csak újrakezdési hiba fordul elő.
- Felkészülés után 5-6 mondatos szöveget fel tud olvasni úgy, hogy 3-4 hibánál többet nem követ el. Olvasása hallható, érthető és folyamatos, de még nem elég kifejező. Olvasástechnikai hibáit önállóan javítja. Leggyakoribb hibája a mást olvasás.
- Felkészülés után 5-6 mondatos szöveget fel tud olvasni úgy, hogy olvasása hallható és érthető. Tipikus olvasástechnikai hibái: újrakezdés/ mást olvasás/ betűtévesztés/ betűcsere. Ezeket a hibákat tanítói segítséggel javítani tudja.
- Felkészülés után 5-6 mondatos szöveget aránylag pontosan olvas, de egyelőre a helyes tagolásra és a kifejező hangsúlyra, hanglejtésre szinte egyáltalán nem képes. Mindez főként abból ered, hogy sem a felkészüléskor, sem a felolvasáskor nem törekszik a szöveg jelentéstartalmának megértésére. Speciális gyakorlási módszer alkalmazására van szükség.
- Felkészülés után 5-6 mondatos szöveget is csak lassú tempóban, akadozva tud felolvasni. Közben gyakran követ el olvasástechnikai hibát, az írásjeleket többnyire nem veszi figyelembe, s mindebből következően nem tud a kifejező hangsúlyozásra és hanglejtésre sem figyelni. A hibák (újrakezdés/ mást olvasás/ betűtévesztés/ betűcsere) főleg abból erednek, hogy a néma olvasással történő felkészülés technikáját még nem sajátította el kellő biztonsággal.

A szabályosságok felismerése

- Felismeri a szabályosságokat, és többnyire követni tudja feladatvégzés közben.

- Egyelőre nem mindig ismeri fel a szabályosságokat, sok segítséget igényel.
- Felismeri a szabályosságokat, de nem mindig tudja azokat követni feladatvégzés közben.
- Gyakori ellenőrzést igényel.

Néma olvasás - szövegértés

Szövegértés bizonyítása szóban

- Képes elmélyülten, magában olvasni legalább 15 percig, és az olvasottak tartalmáról beszámolni vagy beszélgetni.
- Képes elmélyülten, magában olvasni legalább 10 percig, és az olvasottak tartalmáról beszámolni vagy beszélgetni.
- Egyelőre sajnos 5 percnél tovább nemigen képes magában olvasni, de az olvasottakat többé kevésbé pontosan fel tudja idézni.
- Látszólag képes magában olvasni 10 percig, de az olvasottak tartalmát csak nagyon pontatlanul tudja felidézni.

Szövegértés bizonyítása írásban

- Képes arra, hogy egy kb. 15 mondatos szöveget némán elolvasson, és az ahhoz kapcsolódó feladatokat írásban egyedül megoldja. Feladatértelmezési problémái általában nincsenek.
- Képes arra, hogy egy kb. 15 mondatos szöveget némán elolvasson, de az ahhoz kapcsolódó feladatokat írásban csak segítséggel tudja megoldani. Segítséget általában a feladatok utasításának értelmezésében igényel.
- Képes arra, hogy egy kb. 15 mondatos szöveget némán elolvasson, de az ahhoz kapcsolódó feladatok közül csak az egyszerűbbeket tudja önállóan megoldani.
- Egyelőre gondot jelent számára a szövegben való eligazodás, ezért minden olyan feladatban segítséget igényel, ahol nem lehet az emlékezetre hagyatkozni, hanem a szövegből való visszakeresés szükséges.
- Képes arra, hogy egy kb. 15 mondatos szöveget némán elolvasson, de az ahhoz kapcsolódó feladatok közül csak az egyszerűbbeket tudja önállóan megoldani. Szókincsének és szövegalkotási képességének hiányosságai miatt egyelőre gondot jelentenek számára az olyan feladatok, amelyekre a megoldás nem található meg szó szerint a szövegben, hanem a megértett összefüggések alapján önállóan kellene azt megfogalmazni. Nagy szüksége van arra, hogy minél többször otthon is lehetősége legyen az olvasottakról beszélgetni valakivel, hogy a szöveg jelentését közösen értelmezhesse egy felnőttel.

Tájékozódás könyvekben

- Képes ismeretlen szavakat egyedül megkeresni egyszerű lexikonokban, szótárakban.
- Képes arra, hogy egy könyv tartalomjegyzékében eligazodjon, és hogy a könyv legfontosabb adatait megállapítsa.
- Tanítói segítséggel képes ismeretlen szavakat megkeresni egyszerű lexikonokban, szótárakban. Képes arra, hogy egy könyv tartalomjegyzékében eligazodjon, és hogy a könyv legfontosabb adatait megállapítsa.
- Az ismeretlen szavak lexikonokból, szótárakból való kikeresésében, az olvasókönyvben lévő lábjegyzetek értelmezésében egyelőre bizonytalan. A könyv tartalomjegyzékében egyelőre csak segítséggel tud eligazodni.

Magyar nyelvtan

Írás

Grafomotorika

- Kéz, ujj író mozgása korának megfelelő.
- Kéz, ujj író mozgása korának nem megfelelő.

Ceruzahasználat

- Ceruzahasználata biztos.
- Ceruzahasználata bizonytalan.
- Ceruzahasználata változó.

Téri tájékozódás

- Téri tájékozódása biztos.
- Téri tájékozódása kielégítő.
- Téri tájékozódása bizonytalan.

Az íráshoz való viszonyulás

- Írásos tevékenységet szívesen végez.
- Írásos tevékenységet nem mindig végez szívesen.
- Írásos tevékenységet egyelőre nem szívesen végez, hamar elfárad, írástechnikai készsége még nem elég fejlett.

Íráskép

- Betűalakítása, betűkapcsolása szabályos, esztétikus.
- Betűalakítása, betűkapcsolása időnként nem egészen szabályos.
- Betűalakítása, betűkapcsolása gyakran szabálytalan.
- Betűalakítása, betűkapcsolása pontatlan.

Írástempó

- Írástempója az átlagnál gyorsabb.
- Írástempója az életkorának megfelelő.
- Írástempója lassú.

Füzetvezetés

- Füzete tiszta, rendes, áttekinthető.
- Füzete időnként rendetlen.
- Füzete általában rendetlen, áttekinthetetlen.

Helyesírás

- Az anyanyelvi ismereteket másoláskor/emlékezetből íráskor/tollbamondáskor többnyire hibátlanul vagy legfeljebb 1-2 hibával alkalmazza.
- Az anyanyelvi ismereteket másoláskor többnyire hibátlanul, de emlékezetből íráskor és tollbamondáskor időnként még hibásan alkalmazza. Tipikus hibái:
- Az anyanyelvi ismereteket másoláskor aránylag kevés hibával alkalmazza.
- Emlékezetből íráskor és tollbamondáskor azonban gyakran követ el helyesírási hibát. Tipikus hibái:...
- Az anyanyelvi ismeretek alkalmazásában másoláskor, emlékezetből íráskor, tollbamondáskor egyelőre nagyon bizonytalan. Speciális egyéni gyakorlásra, és figyelmének nagyfokú fejlesztésére van szüksége.

A szabályosságok felismerése

- Felismeri a szabályosságokat, és többnyire követni tudja feladatvégzés közben.
- Egyelőre nem mindig ismeri fel a szabályosságokat, sok segítséget igényel.
- Felismeri a szabályosságokat, de nem mindig tudja azokat követni feladatvégzés közben.
- Gyakori ellenőrzést igényel.

Önellenőrzés

- Hibáit a tanító jelölése alapján önállóan javítani tudja.
- Hibáit kis segítséggel javítani tudja.
- Önellenőrzésre, önálló hibajavításra egyelőre nem képes.

Matematika

Érdeklődés

- A számolással és az egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat szívesen végzi.
- A számolással és az egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat legtöbbször szívesen végzi.
- A számolással és az egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatok iránt ritkán mutat igazi érdeklődést.
- A számolással és az egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat egyelőre nem végzi szívesen.

Számfogalom

- A százas számkörben számfogalma kialakult.
- A százas számkörben számfogalma kialakulóban van.
- A százas számkörben számfogalma még bizonytalan.

Számok olvasása, írása

- Helyesen olvassa, pontosan írja a számokat 100-ig.
- Többször helyesen olvassa és írja a számokat 100-ig.
- Nem mindig olvassa, írja pontosan a kétjegyű számokat.

Számlálás

- Biztosan számlál.
- A számlálásban ritkán téveszt.
- A számlálásban még hibázik.

Összehasonlítás

- Képes az összehasonlításra, azonosságok és különbségek felismerésére és megfogalmazására.
- Azonosságok és különbségek felismerésében és megfogalmazásában egyre ügyesebb.
- Azonosságok és különbségek felismerésében és megfogalmazásában egyelőre még bizonytalan.

A szabályosságok felismerése

- Felismeri a szabályosságokat, és többször követni tudja feladatvégzés közben.
- Egyelőre nem mindig ismeri fel a szabályosságokat, sok segítséget igényel.
- Felismeri a szabályosságokat, de nem mindig tudja azokat követni feladatvégzés közben.
- Gyakori ellenőrzést igényel.

Adatok, összefüggések leolvasása képről, ábráról

- Képes megfigyelt képről, ábráról adatokat, összefüggéseket leolvasni.
- Képről, ábráról adatokat, információkat, összefüggéseket egyelőre nehezen tud leolvasni, gyakran eltéved a vizuális jelek között.

Számok sorba rendezése

- Az egyjegyű és a kétjegyű számokat is sorba tudja rendezni.
- A számok összehasonlításában, sorba rendezésében ritkán téveszt.
- A számok összehasonlításában, növekvő és csökkenő sorba rendezésében gyakran előfordul tévesztés.

Számok jelölése számegyenesen

- A számok helyét pontosan jelöli a számegyenesen.
- Legtöbbször megtalálja a számok helyét a számegyenesen.
- Nem mindig találja meg, nem jelöli pontosan a számok helyét a számegyenesen.

Mennyiségfogalom

- Képes különböző mennyiségek méréshez kapcsolódó összehasonlítására, sorba rendezésére.

- Ismeri a tanult mértékegységeket, és tisztában van a különböző mértékegységek közt levő kapcsolattal.
- Kis segítséggel képes különböző mennyiségek méréshez kapcsolódó összehasonlítására, sorba rendezésére. Ismeri a tanult mértékegységeket, de a köztük lévő kapcsolat megállapításában néha még bizonytalan.
- Mennyiségek meg- és kimérésében egyelőre járatlan. Nem igazodik el kellő biztonsággal a mértékegységek között, méréshez kapcsolódó összehasonlításban, sorba rendezésben még sok segítséget igényel.

Műveletvégzés

- Képes a tanult műveleteket képről, tevékenységről leolvasni. Biztosan végzi a négy alpműveletet.
- A tanult műveletek képről, tevékenységről történő leolvasásában, leírásában kisebb javításokra szorul. Kevés hibával végzi a négy alpműveletet.
- Egyelőre csak segítséggel tudja képről, tevékenységről a tanult műveleteket leolvasni, leírni.
- Sok hibával végzi a négy alpműveletet.

Összetett számfeladatok végzése

- Az összetett számfeladatokat is meg tudja oldani.
- Az összetett számfeladat megoldásában gyakori a tévesztés.
- Az összetett számfeladatok megoldásában általában segítségre van szüksége.

Fejszámolás

- Gyorsan és pontosan számol.
- Gyorsan, de nem mindig pontosan számol.
- Megfelelő tempóban, általában hibátlanul számol.
- Megfelelő tempóban, de még sok hibával számol.
- Pontosán, de lassan számol.
- Lassan, nem mindig pontosan számol.
- Számolási készsége gyenge, egyéni fejlesztésre szorul.

Egyszerű szöveges feladatok megoldása

- Képes egyszerű, egyenes szövegezésű szöveges feladatokat megoldani művelettel, ismeri a megoldás menetét. Tud képhez, művelethez szöveget alkotni.
- Általában képes egyszerű, egyenes szövegezésű szöveges feladatokat művelettel megoldani, ismeri a megoldás menetét. Egyre jártasabb képről, műveletről szóló szövegalkotásban.
- Egyelőre csak segítséggel tud egyszerű, egyenes szövegezésű szöveges feladatokat megoldani, képről szóló történetalkotásokra még nem vállalkozik.

Fordított szövegezésű feladatok megoldása

- Képes fordított szövegezésű szöveges feladatokat is megoldani művelettel.
- Nem mindig képes fordított szövegezésű szöveges feladatokat megoldani művelettel.
- Nem képes önállóan fordított szövegezésű szöveges feladatokat megoldani művelettel.

Logikai feladatok megoldása

- Az egyéb logikai feladatokat önállóan és többnyire hibátlanul oldja meg.
- Az egyéb logikai feladatok megoldásában előfordulnak még kisebb hibák.
- Más, logikai jellegű feladatok megoldásában nagyon bizonytalan.

Geometriai alakzatok megnevezése

- Meg tudja nevezni a megismert síkidomokat.
- Többnyire meg tudja nevezni a megismert síkidomokat.
- Nem tudja megnevezni a megismert síkidomokat.

Logikai készség

- Logikai készsége fejlett.
- Logikai készsége megfelelő.
- Logikai készsége kialakulóban van.
- Logikai készsége gyenge.

Téri tájékozódás

- Téri tájékozódása biztos.
- Téri tájékozódása kielégítő.
- Téri tájékozódása bizonytalan.

Ének-zene

Érdeklődés, aktivitás

- A zenét szereti, élvezi, a feladatokat szívesen végzi.
- A zenét szereti, élvezi, de a feladatokat nem mindig végzi szívesen.
- A zenét szereti, élvezi, de a feladatokban való részvételben még bátorításra szorul.

Dallami készség, éneklés

- Zenei hallása kiváló, tisztán, pontosan énekel.
- Zenei hallása jó, legtöbbször tisztán énekel.
- Zenei hallása fokozatosan fejlődik, de egyelőre időnként pontatlanul/bátortalanul énekel.

Ritmikai készség

- Ritmikai készsége fejlett.
- Ritmikai készsége megfelelő.
- Ritmikai készsége kialakulóban van.

Vizuális kultúra

Érdeklődés

- A vizuális kultúra, a vizuális művészetek iránti érdeklődése kiemelkedő. A közös munkában lelkes, figyelmes és odaadó.
- A vizuális kultúra, a vizuális művészetek iránti érdeklődése átlagos.
- Segítségre szorul, bátorításra is ritka a pozitív reakciója.

Grafomotorika

- Kéz, ujj rajzoló mozgása korának megfelelő.
- Kéz, ujj rajzoló mozgása korának nem megfelelő.

Finom motorika

- Kezeit a tevékenységekhez megfelelően használja.
- Kezeit a tevékenységekhez bizonytalanul használja.
- Kezeit a tevékenységekhez nem megfelelően használja.

Ábrázolás

- Kiváló megfigyelő, ügyesen ábrázol. A tanult technikák mindegyikét jó szinten elsajátította.
- Megfigyelése nem mindig pontos, de tanítói segítségnyújtás után ábrázolása megfelelő. A tanult technikák némelyikében még gyakorlást igényel.
- Ábrázolási készsége bizonytalan. Megfigyeléseit segítségadás után se mindig tudja az ábrázolásban saját megalégedésére érvényesíteni. Technikai készségei gyakorlást igényelnek.

Kifejezés

- Fantáziája színes, kifejezésmódja érdelemgazdag. Szabadon készített alkotásai egyéni és kifejezőek, megmutatkoznak képességei. Többnyire gyönyörű munkák kerülnek ki a keze alól.
- Kifejezésmódja megfelelő. Általában törekszik a színek és formák változatosságára.
- Időnként nagyon szép munkák kerülnek ki a keze alól.

- Kifejezőmódja visszafogott, egyelőre nemigen törekszik a színek és formák változatosságára.

Technikai és tervezés

Érdeklődés

- A technikai jellegű tevékenységeket szívesen végzi.
- A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődését fel lehet kelteni. Munkavégzés előtt és közben időnként biztatást igényel.
- A technikai jellegű tevékenységek iránti érdeklődése egyelőre ingadozó. Munkavégzés előtt és közben gyakori biztatást és segítséget igényel.

Finommotorika

- Kezeit a tevékenységekhez megfelelően használja.
- Kezeit a tevékenységekhez bizonytalanul használja.
- Kezeit a tevékenységekhez nem megfelelően használja.

Tájékozottság

- Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságait ismeri. Tájékozottsága e téren sokrétű.
- Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságait ismeri. Tájékozottsága e téren korának megfelelő.
- Az iskolában használt anyagok és eszközök sajátosságainak ismeretében néha bizonytalan.
- Általános tájékozottsága e téren kicsit hiányos.

Eszközhasználat

- Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában rendkívül ügyes.
- Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában tudása korának megfelelő.
- Az iskolában megismert anyagok és eszközök használatában időnként bizonytalan, egyelőre sok segítséget igényel.

A munkavégzés minősége

- A technikaórán készülő munkadarab tervezésében kreatív, a kivitelezésben pedig igényes, pontos.
- A technikaórán készülő munkadarab kivitelezésében általában igényes, pontos.
- A technikaórán készülő munkadarab kivitelezésekor türelme, pontosságra törekvése változó.
- A technikaórán készülő munkadarab kivitelezésekor időnként felületes, kapkodó.
- Munkájának minőségével ezért néha maga is elégedetlen.

Testnevelés

Órai aktivitása, a mozgásos feladatokhoz való viszonyulása

- A mozgásos tevékenységeket örömmel végzi.
- Nem minden fajta mozgásos tevékenységet végez örömmel.
- Mozgásos tevékenységeit szorongás kíséri.

Mozgáskoordináció

- Mozgáskoordinációja fejlett.
- Mozgáskoordinációja biztos.
- Mozgáskoordinációja megfelelő.
- Mozgáskoordinációja fokozatosan fejlődik.
- Mozgáskoordinációja még nem elég fejlett.
- Mozgáskoordinációja külön, egyéni fejlesztésre szorul

A mozgás rendezettsége

- Mozgásos feladatok kivitelezésében mozgása összerendezett.
- Mozgásos feladatok kivitelezésében mozgása összerendezetlen.
- Mozgásos feladatok kivitelezésében mozgása folyamatos.
- Mozgásos feladatok kivitelezésében mozgása szaggatott.
- Mozgásos feladatok kivitelezésében mozgása a mozgás jellegétől függően változó.

Mozgástempó

- Mozgástempója korának megfelelő.
- Mozgástempója gyors.
- Mozgástempója lassú.
- Mozgástempója változó

Önszabályozása a mozgásos feladathelyzetekben

- A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait érti és betartja.
- A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait érti, de időnként nem tartja be.
- A sportjátékok, versengések, mozgássorozatok szabályait többnyire érti, de gyakran nem tartja be.

Sportszerűsége a mozgásos feladathelyzetekben

- Minden helyzetben sportszerűen viselkedik.
- Előfordul, hogy türelmetlenül, sportszerűtlenül viselkedik.
- Meggondolatlan, türelmetlen, sportszerűtlen, erőszakos viselkedésével veszélyezteti saját és mások testi épségét.

Labdajátékok

- A labdajátékokban ügyes, aktív, kezdeményező.
- A labdajátékokban aktív, de nem kezdeményező.
- A labdajátékokban egyre ügyesebb, aktívabb, kezdeményezőbb.
- A labdajátékokban nem elég aktív, kezdeményező.

Erőnlét, állóképesség, önfejlesztés

- A teljesítmény javításáért végzett gyakorlatokban kitartó.
- A teljesítmény javításáért végzett gyakorlatokban legtöbbször kitartó.
- A teljesítmény javításáért végzett gyakorlatokban nem elég kitartó.

8. számú melléklet: EFOP-3.11.1-17-2017-00009 Szülő-suli” programok megvalósítása a Mezőkövesdi Tankerületi Központ oktatási intézményeiben

A „Szülő-Suli” programok megvalósítása a tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai lemorzsolódás visszaszorítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen keresztül.

A .projekt célja:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyást csökkentő és az élethosszig tartó tanulást támogató intézkedések megvalósítása a korai iskolaelhagyással veszélyeztetett tanulók és családjai körében az intézmények komplex programjain keresztül.
- Olyan programok szervezésére kerül sor, melyek innovatív pedagógiai eszköz- és hatásrendszerükkel, személyközpontú, egyéni fejlesztésen és az iskola-család együttműködés fejlesztésén alapuló tevékenységekkel képesek megszólítani azokat a jellemzően hátrányos helyzetű fiatalokat és családjukat, akik a leginkább veszélyeztetettek a korai iskolaelhagyással.

Az intervenciót az alábbi beavatkozások szolgálják:

- Egyéni tanulási utakat támogató módszerek kialakítása és alkalmazása (egyéni fejlesztési tervek kialakítása, megvalósítása, egyéni teljesítmények értékelése, előrehaladás nyomon követése);
- Egyéni szintnek megfelelő fejlesztés a különböző kompetencterületeken: matematika, logika; szövegértés, szövegalkotás, kommunikáció; az önálló tanulás készségének, technikáinak kialakítása, fejlesztése, tanulási motiváció erősítése; digitális kompetencia; szociális kompetencia; idegen nyelvi készségek; tanuláshoz, az életvezetéshez, az önismerethez szükséges alapkompenciák – egyéni fejlesztés helyi innovatív módszertanainak kidolgozása és terjesztése
- „Szülő-Suli” programok: a szülők, nagyszülők számára elérhető, a gyermekek tanulmányi előrehaladását és a korai iskolaelhagyás visszaszorítását támogató, a tanulás tanulásának, a tantárgyi követelmények ismeretének, a tudományos magyarázatok értelmezési képességének, az egészségtudatosság és betegségmegelőzés alapinformációinak elsajátítását célzó programok kidolgozása és megvalósítása az egyéni fejlesztés sikeressége érdekében.
- Az egyéni fejlesztést és az előrehaladást segítő családi környezet támogatását szolgáló, nyugdíjas pedagógusokat és pedagógus-jelölteket is integráló intézményi kapacitásbővítés, illetve kapcsolódó módszertani képzés; A projekt révén esélyt teremtünk, hogy a tanulók pozitív életvezetési lehetőséghez jussanak, sikeresebben találják meg helyüket a munkaerő piacon, támogatjuk szüleiket az egész életen át való sikeres tanulásban, példamutatásban.

A projekt szakmai megvalósítása: 2018.02.01 – 2021.06.30.

1. A korai iskolaelhagyással veszélyeztetett tanulók egyéni szükségleteikből kiinduló fejlesztés megvalósítása egyéni fejlesztési terv mentén, előrehaladási napló vezetésével

a. korai iskolaelhagyás csökkentését célzó intervenciók módszertan kidolgozása, a helyi sajátosságoknak megfelelő alkalmazása

b. egyéni és kiscsoportban történő differenciált fejlesztés az alábbi tevékenységek mentén

- egyéni fejlesztési terv elkészítése
- előrehaladási napló vezetése
- tanulási motivációt felkeltő, erősítő tevékenységek megvalósítása
- tanuláshoz szükséges alapkompenciák fejlesztése (szövegértés, szövegalkotás, a kommunikáció, matematikai kompetenciák, logika)
- a konstruktív életvezetéshez, mindennapi élethez, a társadalomba történő sikeres beilleszkedéshez szükséges alapkompenciák fejlesztése, személyiségfejlesztés, ennek érdekében támogató szolgáltatások biztosítása

- önismeret pedagógiai módszerekkel történő fejlesztése, pozitív jövőkép kialakítása, a szociális kompetenciák fejlesztése
- mentálhigiénés segítség nyújtás
- az önálló tanulás készségének, technikáinak kialakítása, fejlesztése
- digitális kompetenciák fejlesztése
- egyéni igényekhez és felkészültséghez, állapothoz igazított, differenciált tanulási tartalmak és eszközök alkalmazása

2. Az egyéni fejlesztést támogató iskola-család együttműködés javítását célzó tevékenységek

a) az iskola-család együttműködés helyi tartalmának és eljárásainak kidolgozása

b) bevonás, kommunikáció, disszemináció

- a korai iskolaelhagyással veszélyeztetett, egyéni fejlesztésbe bevont tanulók szüleinek, nagyszüleinek és egy háztartásban élő hozzátartozóinak motiválása, bevonása és folyamatos tájékoztatása
- bevontak és az intézményi környezet szemléletformálása helyi igényeken alapuló segédletek, ismeretterjesztő anyagok előállítása, módszertani eszköztár és segédlet-tár létrehozása és terjesztése

c) a bevont családokat célzó képzési programok (ún. „Szülő Suli programok), előadások, tanfolyamok és műhelyfoglalkozások kidolgozása, és megvalósítása (szülői, nagyszülői csoportoknak, szülő-gyermek csoportoknak) az alábbi tématerületeken:

- tanulás tanulásának (hatékony tanulásmódszertan) elsajátítása és támogatása
- alapképességek (pl.: anyanyelvi, nyelvi, matematikai és digitális kompetenciák fejlesztése, illetve tudományos magyarázatok alkalmazásának) képesség-fejlesztése
- egészségtudatosság, betegségek megelőzése
- az oktatásba való visszatérés vagy belépés elősegítése

3. Eredményesség- és hatékonyság-mérés, értékelés eljárásának kialakítása és intézményi szintű megvalósítása

- a bevont tanulók és családjaik teljesítmény-méréséhez kapcsolt programhatékonyság-mérés az illetékes Pedagógiai Oktatási Központ bevonásával

4. Kapcsolódó kapacitásbővítés, hálózatosodás

- az egyéni fejlesztésbe bevont pedagógus, pedagógusjelölt vezető tanár, mentor biztosítása
- felsőoktatási intézményekkel (pl.: önkéntesek bevonása, pedagógusjelöltek és egyéb segítő szakmákat tanulók részére gyakorlati hely biztosítása) való együttműködés kialakítása és működtetése
- szakemberek szakmai műhelyeken, konferenciákon és képzéseken való részvétele
- az EFOP kapcsolódó felhívásaiban támogatott köznevelési intézményekkel együttműködések kialakítása, hálózatosodás támogatása

5. Mentorálás

- a programban résztvevő tanulók egyéni fejlesztésének elősegítése és összefogása, a családdal való együttműködési lehetőségekre is építő, rendszeres, tervezett, az egyéni fejlődést és életvezetést segítő kapcsolat

Mezőkeresztesei Kossuth Lajos Általános Iskola
3441 Mezőkeresztes Összekötő u. 28
Telefon: 06-49-530-008, Fax: 06-49-530-009
 Email: suli.keresztes@gmail.com

A Mezőkeresztesei Kossuth Lajos Általános Iskola Pedagógiai programjának felülvizsgálata, módosítása

Időpont: 2023. augusztus 22.-2023. augusztus 31.

Módosítások a pedagógiai programban		Módosítások (Hogyan?)
Fejezetek (Mít?)	Változások (Miért?)	
Bevezetés, köszöntő aktualizálás, jogszabályi hivatkozások	2023. évi LII. tv. a pedagógusok új életpályájáról 401/2023.(VIII.30) Púét. végrehajtási rendelet	Jogszabályi háttér kiegészítése megtörtént.
Alapadatok	Aktualizálás, frissítések	A szakmai dokumentum alapján.
Helyzetelemzés		Felújítások, eszközbeszerzések, óvoda-iskola kapcsolatának erősítése, Ókoiskola, fenntarthatósági vetélkedő
NEVELÉSI PROGRAM		
1.Küldetésnyilatkozat és pedagógiai alapelvek		-
2.A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	Tartalmi változás nincs.	-
3.Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 3.1. fejezet Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	A nevelőtestület kapcsolatot tart a Mezőkövesdi Mentőszolgálattal, aminek munkatársai igény szerint képzéseket tartanak a nevelőtestületi értekezleteken. Allergia, anaflexia felismerése és ellátása illetve I. típusú diabéteszes tanulók ellátására szerveződő továbbképzésen munkatársaink részt vettek.	A kötelező 30 órás elsősegélynyújtási ismeretekkel kapcsolatos továbbképzést töröltük.
4.A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	Már több éve nem pályáztunk a Boldog Iskola címért. Pályázat hiányában nincs képzett „szakemberünk” .	Boldogságóra Programra vonatkozó célok, feladatok törlése megtörtént.
4.1. A személyiség-, és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák	Pályázat (EFOP-3.11.1-17) fenntartási kötelezettségünk még indokolja.	A pályázat pontos megnevezése bekerült a programba, így nyomon követhetővé váltak a pályázattal kapcsolatos célok, feladatok.

Mezőkeresztes Kossuth Lajos Általános Iskola

3441 Mezőkeresztes Összekötő u. 28

Telefon: 06-49-530-008, Fax: 06-49-530-009

Email: suli.keresztes@gmail.com

5.A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai	Pályázat (EFOP-3.11.1-17) fenntartási kötelezettségünk még indokolja.	A pályázat pontos megnevezése bekerült a programba, így nyomon követhetővé váltak a pályázattal kapcsolatos célok, feladatok.
6.A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	A Dók jogköréből töröltük a képviselők delegálását az is iskolaszékbe.	Nincs iskolaszék az intézményben.
7.A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	Pályázat fenntartása (EFOP-3.11.1-17)	Családnapok szervezése a pályázat keretein belül is.
8.Együttműködés a szülők, pedagógusok és külső partnerek között	Bővült az intézmény külső kapcsolati köre	Bükki Nemzeti Park Igazgatósággal és helyi civil szervezetekkel kötöttünk együttműködési megállapodásokat.
9.A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmazási vizsga szabályai	Az osztályozó vizsgára vonatkozó jogszabályi előírásokat hiányosan szerepeltek a programban. Hibásan szerepeltek a NAT2020-as tantárgyi elnevezések.	20/2012(VIII.31) EMMI rendelet 51 §-ának pontosítása, kiegészítése megtörtént. A NAT2020 tantárgyi elnevezéseit javítottuk. <ul style="list-style-type: none">- digitális kultúra- természettudomány- technika és tervezés- állampolgári ismeretek- biológia- testnevelés
HELYI TANTERV		
2.A helyi tanterv adaptációja	A 2023/2024-es tanévtől kezdődően már minden évfolyamra az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet vonatkozik (NAT2020).	Töröltük a 2020-as Nemzeti alaptanterv felmenő rendszerű bevezetését tartalmazó táblázatot.

Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola

3441 Mezőkeresztes Összekötő u. 28

Telefon: 06-49-530-008, Fax: 06-49-530-009

Email: suli.keresztes@gmail.com

2.4. Óraszámok	A 2023/2024-es tanévtől kezdődően minden évfolyamon a NAT2020-as heti és éves óraszámok alapján folyik a nevelő-oktató munka.	Töröltük a NAT2013-ra vonatkozó heti és éves óraszámokat tartalmazó táblázatokat az alsó és felső tagozat esetében.
4.A választható foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	Bővült a tanórán kívüli választható foglalkozások köre. Fenntartói elvárás alapján a szakkörök minimális induló létszáma növekedett.	Választható foglalkozások közé bekerült a hon- és népismeret szakkör.
5. A tanulók értékelésének és minősítésének módjai	Változott az 1. évfolyamos tanulók továbbhaladására vonatkozó törvényi előírás.	A kötelező indítási létszám 14 főben lett meghatározva. Az automatikus továbbhaladást és az évismértékkel kapcsolatos feltételeket töröltük.
7. Tantárgyközi, multidiszciplináris témák, projektek és témahetek	Szakmailag kevésnek tartottuk a félévekre meghatározott érdemjegyek számát.	Heti 1 és 2 órás tantárgy esetén minimum 3, heti két órától több órás tantárgyak esetén a heti óraszám+ 1 db érdemjegyet kell félévente a tanulónak szerezni.
10. Az írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai	A tanévrendje minden évben választhatónak jelöli meg a témaheteket. Az Ókoiskola cím megszerzése után fontosabbnak tartjuk azt, hogy a Fennttarthatósági témahétre minden évfolyamot regisztráljunk.	Pénzügyi és vállalkozói témahetet töröltük. A Fennttarthatósági témahéten részt vesznek az 1-8. évfolyamos tanulóink.
13. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	A tanulásra szánt időt a tanulói összetétel miatt (HH, HHH, SNI, BTMN) kevésnek ítéltük meg. Pályázat fenntartási kötelezettsége.	1-4. évfolyamon 45 percben 5-8. évfolyamon 90 percben lett meghatározva. 13.3.4. EFOP-3.11.1-17 „Szülő-suli” - tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai lemorzsolódás visszaszorítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen keresztül című fejezet beemelése

Mezőkeresztes, 2023. 09. 01.

Pető Istvánné
igazgató

Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola

3441 Mezőkeresztes Összekötő u. 28

Telefon: 06-49-530-008, Fax: 06-49-530-009

Email: suli.keresztes@gmail.com

JEGYZŐKÖNYV

a Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola pedagógiai programjának felülvizsgálatáról

Intézményünk pedagógusai 2023. június 25-július 1. és 2023. augusztus 22-25. közötti időszakban egyénileg felülvizsgálták a pedagógiai programot. Módosítási javaslataikat a 2023. augusztus 23-án tartott munkaközösségi foglalkozásokon előterjesztették a munkaközösségek vezetőinek.

A kibővített intézményvezetés 2023. augusztus 28-án tartott munkaértekezletén az előterjesztéseket megvitatta, indokolt esetben jóváhagyta.

A módosításokról készült kivonatot a tantestület minden tagja elektronikus úton megkapta, melyet aláírásával jóváhagyott.

Hitelesítők:

Bakai Béláné
alsó tagozatos mkv.

Bezsák Eszter
felső tagozatos mkv.

Pető Istvánné
igazgató

Mezőkeresztes, 2023. szeptember 11.

Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola

3441 Mezőkeresztes Összekötő u. 28

Telefon: 06-49-530-008, Fax: 06-49-530-009

Email: suli.keresztes@gmail.com

A Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola átdolgozott pedagógiai programját aláírással

S.sz.	Név	Elfogadom	Nem fogadom el
1.	Bakai Béláné	Bakai Béláné	
2.	Barócsi-Bozsik Katalin	Barócsi-Bozsik Katalin	
3.	Bartháné Kunráth Ágnes	Bartháné Kunráth Ágnes	
4.	Bezsák Eszter	Bezsák Eszter	
5.	Bognár István	Bognár István	
6.	Farkas Lászlóné	Farkas Lászlóné	
7.	Fejesné Golyha Julianna	Fejesné Golyha Julianna	
8.	Gallik Gábor András	Gallik Gábor András	
9.	Gáspár Szilvia	Gáspár Szilvia	
10.	Hollóné Nyeste Mária	Hollóné Nyeste Mária	
11.	Kovácsné Mihály Andrea	Kovácsné Mihály Andrea	
12.	Lipcsei Ildikó	Lipcsei Ildikó	
13.	Okosné Mihály Gabriella	Okosné Mihály Gabriella	
14.	Pető Istvánné	Pető Istvánné	
15.	Podraczki-Király Boglárka	Podraczki-Király Boglárka	
16.	Stenger Károly	Stenger Károly	
17.	Taizs Emese	Taizs Emese	
18.	Tarné Batta Zsuzsanna	Tarné Batta Zsuzsanna	
19.	Tiszolczki László	Tiszolczki László	
20.	Tóth István	Tóth István	
21.	Tóth Melinda	Tóth Melinda	
22.	Vaszilkóné Bóta Ilona	Vaszilkóné Bóta Ilona	
23.	Zaja Tamás	Zaja Tamás	

Mezőkeresztes, 2023. szeptember 12.

Záradékok

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította.

A pedagógiai program módosítását az intézmény nevelőtestülete megismerte, elfogadta.

Kelt: Mezőkeresztes, 2023. 09. hó 11. nap

Bakai B. László

hitelesítő nevelőtestületi tag
alsós mkv.

Pucser Tibor

hitelesítő nevelőtestületi tag
felsős mkv.

A módosított pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Mezőkeresztes, 2023. 09. hó 12. nap

Lehőfőnémet
igazgató

A pedagógiai program módosítását az intézmény diákönkormányzata véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Mezőkeresztes, 2020. év 09. hónap 13. nap

Narzikul B. H. H.

DÖK munkáját patronáló pedagógus

A pedagógiai program módosítását a szülői szervezet (közösség) megismerte. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Mezőkeresztes, 2023. év 09. hónap 12. nap

Kovács P. J.

szülői szervezet képviselője

A pedagógiai program módosítását az intézményi tanács megismerte, megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Mezőkeresztes, 2023. év 09..... hónap 12... nap

intézményi tanács képviselője

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Aláírással tanúsítom, mint a Fenntartó döntésre jogosult vezetője, a Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola módosított pedagógiai programjával egyetértek, az abban foglaltakat jóváhagyom.

Kelt: Mezőkövesd, 2023. év 09..... hónap 14... nap

Gál János
igazgató

Fenntartó képviselője